

Thema

Predikambt

Teksten van Engelse Strict Baptists

Strict Baptists halen in hun preken en verhandelingen thema's aan. Op deze pagina leest u wat bekende Strict Baptists over het predikambt schreven of preekten. Onder andere voor huidige predikanten waardevol om kennis van te nemen.

INHOUD

1. W. Gadsby in zijn preken over het predikambt	2
2. W. Gadsby's ordeningspreek voor Mr. James Jacks	10
3. T. Godwin over zijn roeping tot het predikambt	22
4. W. Kiffin over zijn roeping tot het predikambt	31
5. G. Mockford over zijn roeping tot het predikambt.....	32
6. R. Moxon over zijn roeping tot het predikambt	43
7. J.C. Philpot in zijn preken over het predikambt	48
8. J.C. Philpot preekt over het predikambt van Jeremia	57
9. J.C. Philpot beantwoordt vragen over het predikambt	75
10. J.C. Philpot in een verhandeling over het predikambt.....	88
11. E. Samuël over zijn roeping tot het predikambt	96
12. W. Tite's verhandeling over het predikambt	98
13. J. Warburton sr. over zijn roeping tot het predikambt....	106

William Gadsby in zijn preken over het predikambt

Gadsby in een preek over Deuteronomium 33:23

Overgenomen uit William Gadsby Deel 1

Ik geloof dat alle letterkunde en geleerdheid die ooit onderwezen is aan een universiteit of academie een mens nooit geestelijk gemaakt heeft of zal maken. En wanneer mensen zich inbeelden dat ze voor de bediening bekwaam zijn doordat ze zulke instituten hebben bezocht, spelen ze met God en verachten ze de kracht van de Heilige Geest zoveel ze kunnen. Wanneer God voornemens is van iemand een predikant te maken, doet het er niet toe welk een dwaas hij misschien is. Hij weet wel wat Hij met hem aan moet. Ik ben hier zeker van en ik voor mij kan hiervan getuigenis geven.

Toen de Heere voor het eerst in mijn hart een geestelijke betrekking op het prediken van het Evangelie gaf, had er nooit een grotere dwaas bestaan! Ik was grootgebracht in een dorp op het platteland, waar ik zulk plat Engels sprak dat ik alleen maar *maun* kon zeggen voor *man*, en *caun* voor *can*. Mijn gedrag en mijn manier van doen, het was allemaal van diezelfde lap gesneden. En als het om geletterdheid of geleerdheid ging, ik kon nog geen hoofdstuk in de Bijbel lezen. Alles stond van begin tot eind vol met wat ik ‘moeilijke woorden’ noemde. Wat dan met mijn gebrek aan scholing, mijn taalmanco en mijn grote onkunde? Het leek in alle opzichten het hoogste toppunt van verwaandheid dat een dwaas als ik zelfs maar zou proberen te preken. Toch kon ik het gevoel niet kwijtraken. Ik durf te zeggen dat sommigen van u mij ook nu niets dan een dwaas vinden.

Maar ik kwam in zo'n gemoedsgesteldheid terecht dat ik geen rust kon vinden op mijn bed. Vele malen ben ik naar de kelder gegaan met alleen mijn nachtkleding aan, om kou te vatten en zo mijn dood te veroorzaken. Echter, ik kon niet sterven, hoe graag ik het ook wilde! Steeds ging ik er weer heen in de meest neerslachtige toestand, en toch kon ik niet sterven of echt kou vatten. Werkelijk, ten slotte kwam ik in zo'n ellendige toestand terecht dat ik niet wist wat te doen. Dit bleef zo totdat, te midden van mijn worstelen, strijden en zuchten tot God – waardoor ik Hem het ergste van mijn toestand bekendmaakte en Zijn Majesteit smeekte de gedachte aan het prediken weg te nemen van zulk een dwaas, omdat Hij wist wat ik was – het Hem uiteindelijk behaagde deze gezegende tekst op zo'n manier aan mij toe te passen, dat het mij op dit punt voor altijd geruststelde: ‘Maar het dwaze der wereld heeft God uitverkoren, opdat Hij de wijzen beschamen zou; en het zwakke der wereld heeft God uitverkoren, opdat Hij het sterke zou beschamen; en het onedele der wereld en het verachte heeft God uitverkoren, en hetgeen niets is, opdat Hij hetgeen iets is, teniet zou maken; opdat geen vlees zou roemen voor Hem’ (1 Kor. 1:27-29). Dit kwam met zo'n kracht tot mij dat het mijn tong in beweging bracht, en mijn hart werd zo opgelucht dat ik zei: ‘Ach Heere, als dit Uw manier van werken is, hebt Gij nooit een betere gelegenheid gehad, want Gij hebt de predikdienst nooit eerder aan zulk een dwaas gegeven!’ En zo had ik plechtig toegang tot Zijn gezegende Majesteit, en voelde ik vrijheid en vreugde in mijn ziel. Reeds de dag des Heeren direct daarop werd mij verzocht te prediken.

Vanaf dat ogenblik tot nu toe, met uitzondering van de tijd dat ik zes weken met een gebroken been op bed lag, is er geen half dozijn dagen verstreken zonder dat ik eenmaal of vaker in dit werk bezig was. God heeft mij nooit verlaten en ik heb in mijn eigen ervaring de waarheid ondervonden van wat Hij mij toen duidelijk maakte. Maar als ooit iets mij in mijn leven beroerd heeft, was het wel de gedachte aan het prediken!

Tegen iedereen die misschien werkzaamheden met het prediken heeft, zou ik willen zeggen: probeer niet om uw preken uit boeken te halen; denk er ook niet over om preken in steno op te schrijven, waardoor u uw hersenen zou overbelasten en zou vullen met materiaal van andere mensen. Maar mocht u worstelen, strijden en bidden tot de Heere om de bekendmaking van Zijn zin en wil, opdat Hij met u zal handelen in Zijn genade en barmhartigheid, opdat u Zijn bedoeling zult weten en zult ondervinden dat het gebed een wapen voor u is; opdat u met Zijn Geest vervuld zult zijn wanneer alle menselijke bedenksels falen.

Ik geloof dat de man die zijn preken uit boeken en de prediking van andere mensen haalt, nooit door God gezonden is, want God ontledigt allen die Hij zendt. Hij ontnemt hun alles en vult dan hun arme aarden vaten met Zijn rijke schat, en stelt hen in staat om tevoorschijn te komen in de Naam en kracht van de machtige God van Jakob! En u kunt hier zeker van zijn: als God iemand voor dit werk bestemt, zal Hij hem als een licht in Zijn gezegende hand tevoorschijn brengen, en alle mensen ter wereld zullen het niet kunnen uitdoven!

...

O, hoe verzadigd zijn Gods dienaars van goedgunstigheid wanneer God hun Zijn Woord geeft en maakt dat zij daarmee het kostelijke van het snode uittrekken; en wanneer Hij hen zegent met het gevoel dat hun prediking van de Heere is. Maar ik weet en ben genoodzaakt te belijden dat ik dikwijls moet gaan preken zonder Zijn tegenwoordigheid te voelen. Mijn hoogmoedige hart rebelleert daartegen. Toch is de Heere vol van genade voor zulke arme ellendigen, en Hij doet ons zien dat Zijn raad zal bestaan en Hij al Zijn welbehagen zal doen (Jes. 46:10). Hierin rusten wij daarom: het is Gods raad. En wanneer Zijn genadige Majesteit in zekere mate de verborgenheden van Zijn zaligheid voor ons openlegt, o, hoe verzadigt dit de ziel dan! 'O Naftali, verzadigd van goedgunstigheid!'

Wat een wonderbare goedgunstigheid is het voor zulke arme zondaars als wij zijn, om door de Heere gebruikt te worden als Zijn boodschappers en Zijn gezanten! Wat een opschudding zou er in deze natie zijn als de koningin een arme bedelaar zou laten halen, die op een mesthoop lag te sterven, om hem rijk te maken, hem tot de adelstand te verheffen en hem als gezant naar het buitenland te sturen! Alle kranten in het land zouden wel een maand lang niets anders nodig hebben om over te schrijven! En toch is dit de manier waarop onze God handelt! 'Die den geringe uit het stof opricht, en den nooddruftige uit den drek verhoogt; om te doen zitten bij de prinsen, bij de prinsen Zijns volks' (Ps. 113:7-8). De Heere maakt hem rijk met preekstof van boven. Hij zal met hem zijn en hem tot een zegen stellen voor Zijn volk. Hij zal hem in staat stellen het kostelijke van het snode te scheiden, en Zijn Woord zal Zijn genadige voornemens zeker tot stand brengen. De dienstknechten des Heeren komen op deze wijze tevoorschijn; zij zijn vertegenwoordigers van Gods waarheid en staan op als Zijn boodschappers om de boodschappen van Zijn liefde te verkondigen. En wanneer wij zo in staat gesteld worden om onze positie te zien, en wij de goedertierenheid van onze God voelen, Die ons zulke goedgunstigheden schenkt terwijl er zo'n oneindige ongelijkheid tussen Hem en ons is, o hoe staan wij versteld over Zijn genade! 'O Naftali, verzadigd van goedgunstigheid!'

Gadsby in een preek over Kolossenzen 3:17

Overgenomen uit William Gadsby Deel 2

Prediken wij? Och, wat een barmhartigheid zou het zijn als er geen prediking was dan 'in

den Naam van den Heere Jezus'! Ik zou dankbaar zijn als ik nooit in enige andere naam kwam, maar ik belijd dat ik niet altijd alleen en uitsluitend predik in de Naam van de Heere Jezus! Het eigen ik is werkzaam, en we willen het mooi en netjes doen. Ik zeg u dat die vuile landloper, het eigen ik, zoveel van zijn vergif in iemands gedachten brengt, zelfs terwijl hij op de preekstoel staat, en hij daar soms zulk een gevoelig besef van zijn eigen walgelijke toestand heeft, dat hij niet weet wat te doen. En ik zeg: als de duivel hem ooit verleid om te denken dat hij een goede preek gehouden heeft, zal hij – als hij een van Gods dienaars is – zeker in een heel lage plaats vernederd worden.

Als u, die belijdt een dienaar van Jezus te zijn, ooit in uw gemoed verleid wordt om te denken dat u een goede preek gehouden hebt, zal God u de pijnlijke gevolgen van uw dwaasheid doen ondervinden. Dat zal Hij zeker doen, want geen prediking is voor Hem aangenaam dan die 'in den Naam van den Heere Jezus' is. Maar als u in Zijn heerlijke Naam komt, o, hoe zoet zal uw boodschap zijn! Hoe vertroostend voor het vermoeide en belaste huisgezin des Heeren! Deins er dan altijd voor terug om in uw eigen onvermogen en onbekwaamheid te doen wat u wilt doen. Als u ertoe geleid wordt te komen 'in den Naam van den Heere Jezus', zal Hij u versterken tot het werk. Hij zal u niet verlaten en u er niet in laten wegzinken. Maar als het alleen maar uw eigen ding is, zal Hij dat wel doen; en hoe sneller, hoe beter.

Maar misschien vragen sommigen: 'Voelt u dat zo?' Om eerlijk te zijn, nee! Want soms ben ik zo gemelijk en kribbig als een sterveling maar zijn kan, wanneer het de Heere behaagt mij van alles te ontdoen en mij ontbloot achter te laten. Maar wanneer Hij mij in mijn prediking doet zien dat niets de toets zal doorstaan dan wat 'in den Naam van den Heere Jezus' is, en wanneer Zijn kracht in de bediening van Zijn Woord komt, en Hij 'den reuk Zijner kennis door ons openbaar maakt in alle plaatsen' (2 Kor. 2:14), dan hebben wij een gezegend kenmerk dat de Heere met ons is.

Eén ding zal altijd bewijzen wie Gods dienaars zijn, en dat is: wanneer hun bediening een goede reuk van Christus wordt, zodat hun getuigenis óf 'een reuk des levens ten leven', óf 'een reuk des doods ten dode' zal zijn (vers 15-16). Wanneer zij zo komen in de Naam van Christus, is die Naam 'een olie die uitgestort wordt' (Hoogl. 1:3). Deze Naam zal een plechtige mate van zalving in de consciëntie van Gods kind achterlaten, en hij zal de heilige kracht ervan voelen. Tegelijkertijd zal deze Naam de hoogmoedige, verwaande aanhanger van de vrije wil ergeren, en hij zal hem tegenspreken.

U kunt hiervan verzekerd zijn: hetzij ze uitgesproken of bedekte aanhangers van de vrije wil zijn – dat maakt heel weinig uit – zodra u predikt dat alle gevoelens van geloof, hoop, liefde en elke andere genade in de ziel afhankelijk zijn van de kracht die daartoe meegedeeld wordt door de gezegende Geest, op datzelfde ogenblik zullen zij beginnen dit tegen te spreken. Maar daar moet u niet van schrikken; verblijd u er liever over, want er is geen bewijs dat u komt 'in den Naam van den Heere Jezus', tenzij verwaande belijders zich er ongemakkelijk onder gaan voelen. Daarom, wanneer wij opstaan om Zijn Woord te prediken, mag onze bediening in Zijn vreze zijn, 'in den Naam van den Heere Jezus'!

Gadsby in een preek over 1 Johannes 5:7

Overgenomen uit William Gadsby Deel 2

Maar of mensen het nu fijn vinden of niet, Gods waarheid moet gepredikt worden: 'Bij welken Mijn woord is, die spreke Mijn woord waarachtiglijk; wat heeft het stro met het

koren te doen? spreekt de HEERE' (Jer. 23:28). Niet minder treffend is de plechtige vermaning van de Heere bij monde van Paulus in zijn tweede zendbrief aan Timótheüs: 'Ik betuig dan voor God en den Heere Jezus Christus, Die de levenden en doden oordelen zal in Zijn verschijning en in Zijn Koninkrijk: predik het Woord; houd aan tijdiglijk, ontijdiglijk; wederleg, bestraf, vermaan in alle lankmoedigheid en leer. Want er zal een tijd zijn wanneer zij de gezonde leer niet zullen verdragen ...' (2 Tim. 4:1-5). Wat een ontzagwekkende betuiging en opdracht! En wie is tot deze dingen bekwaam? O Heere, sterk Uw dienaars om getrouw het werk van een evangelist te doen, en laat hen geen ogenblik terugdeinzen voor Uw waarheid. Mag zulk een waardeloze worm als ik, en mogen al Uw dienaars altijd het gewicht van deze plechtige betuiging gevoelen en, onder de onderwijzingen van God de Heilige Geest, in overeenstemming daarmee handelen.

O mijn lieve broeders, bedenk dit: terwijl het de belangrijke plicht en het hoge voorrecht van uw predikanten is om Gods Woord te allen tijde en onder alle omstandigheden getrouw uit te delen, in weerwil van alle tegenstand, is het uw plicht en voorrecht om hen daarin te ondersteunen met alle middelen en vermogens die u bezit:

1. Door acht te geven op hun bediening (Hand. 2:42).
2. Door voor hen te bidden: 'Met alle bidding en smeking biddende te allen tijde in den geest, en tot hetzelfde wakende met alle gedurigheid en smeking voor al de heiligen; en voor mij, opdat mij het woord gegeven worde in de opening mijns monds met vrijmoedigheid, om de verborgenheid des Evangelies bekend te maken' (Ef. 6:18-19; 1 Thess. 5:25; Kol. 4:3).
3. Door hen te gehoorzamen in de bediening van Gods waarheid, en in de wetten van Christus waar te nemen (Hebr. 13:17; 1 Kor. 11:2).
4. Door hen hoog te achten in liefde, om huns werks wil (Tim. 5:17; Filipp. 2:29; 1 Thess. 5:12-13).
5. Door met hen samen te werken in de verdediging van de heerlijke waarheden van het Evangelie, en in het ten uitvoer brengen van de wetten van Christus (Jud. vers 3; Filipp. 1:27; 2 Thess. 3:6,14; Rom. 16:17-18).
6. Door waardiglijk te wandelen der hoge roeping met welke u geroepen bent, en door u te benaastigen de enigheid des Geestes te behouden door de band des vredes (Ef. 4:1-3).
7. Door te voorzien in hun nooddrift ten aanzien van dit leven, voor zover het in uw vermogen ligt (1 Kor. 9:11-14).
7. Door voorzichtig te zijn in het aannemen van een slecht bericht over hen (1 Tim. 5:19).

Als erfgenamen van dezelfde genade en verenigd met hetzelfde heerlijke Hoofd, Christus, 'waakt, staat in het geloof, houdt u mannelijk, zijt sterk' (1 Kor. 16:13). Dat het heerlijke leerstuk van de verkiesing getrouw gepredikt moet worden, is duidelijk uit de bediening van Christus Zelf. Zijn heerlijke Majesteit dankte de Vader dat Hij de waarheid voor sommigen verborgen en aan anderen geopenbaard had; en dit omdat alzo het welbehagen voor God was geweest. Ja, de Heilige Geest vertelt ons dat in diezelfde tijd Jezus Zich verheugde in de geest en de Vader dankte. Ook zei Hij tegen Zijn discipelen dat Hij in gelijkenissen sprak, omdat het hun gegeven was de verborgenheden van het Koninkrijk te weten, maar dat aan de anderen niet was gegeven. Eens had Hij een schare van zeer vrome farizeeërs om Zich heen, die zich een tijdje leken te verwonderen over de aangename woorden die van Zijn lippen kwamen. Hoewel Hij alle harten kende en wist dat dit leerstuk hun grote aanstoot zou geven, predikte Hij het toch; en opstaande wierpen zij Hem uit buiten de stad, en leidden Hem op de top van de berg waarop de stad gebouwd was, om Hem van de steilte af te werpen. U merkt,

geliefden, dat de Heere Gods waarheid oneindig belangrijker achtte dan om een gezelschap van voorname farizeeërs goedgehumeurd te houden. Bij een zekere gelegenheid vertelde Hij sommige van Zijn toehoorders dat zij niet geloofden omdat zij niet Zijn schapen waren; en Hij verzekerde Zijn ware discipelen dat de reden waarom zij niet van de wereld waren en waarom de wereld hen haatte, was omdat Hij hen uit de wereld uitverkoren had (Joh. 15:16-19; zie ook Joh. 6:37,65; 10:26-29; 17:9-10).

Zo zien wij dat de Heere Jezus Christus geen geheim maakte van deze belangrijke waarheid, maar ze als het ware op de daken verkondigde, en dat in regelrechte confrontatie met tegenstand, terwijl Hij wist dat Hij hierdoor de vijandschap zou opwekken van degenen die zich godvruchtig en ijverig voor God noemden.

Dezelfde plechtige waarheid loopt door de hele Bijbel heen, zoals gemakkelijk kan worden aangetoond. De Heere zond Paulus en Barnabas om het Evangelie te Antiochië te prediken, en hoewel de Joden ertegen woedden en lasterden, toch geloofden er zovelen als er geordineerd waren tot het eeuwige leven (Hand. 13:48). Op zekere tijd werden Paulus en Timótheüs door de Heilige Geest verhinderd het Woord in Azië te spreken (Hand. 16:6). Nu, hadden er in die tijd enigen van Gods volk door genade geroepen moeten worden door de bediening van het Evangelie, dan zou de Heilige Geest hun niet verhinderd hebben het te prediken. Want wij lezen dat de zaak heel anders lag toen Paulus te Korinthe was: ‘En de Heere zeide tot Paulus door een gezicht in den nacht: Zijt niet bevreesd, maar spreek, en zwijg niet; want Ik ben met u, en niemand zal de hand aan u leggen om u kwaad te doen; want Ik heb veel volk in deze stad’ (Hand. 18:9-10).

Waar de Heere een volk heeft, en wanneer de tijd gekomen is om hen door genade te roepen door de bediening van het Woord, zal Hij erop toezien dat het Woord gepredikt zal worden; en die gezegende waarheid zal bevestigd worden: ‘Want gelijk de regen en de sneeuw van den hemel nederdaalt en derwaarts niet wederkeert, maar doorvochtigt de aarde en maakt dat zij voortbrengt en uitspruikt, en zaad geve den zaaier en brood den eter; also zal Mijn woord, dat uit Mijn mond uitgaat, ook zijn, het zal niet ledig tot Mij wederkeren; maar het zal doen hetgeen dat Mij behaagt, en het zal voorspoedig zijn in hetgeen waartoe Ik het zend’ (Jes. 55:10-11).

Gadsby in een preek over Jesaja 33:20

De stad Sion is gezegend met de heerlijke Heere Zelf als haar Koning en Heerser, Heere en Wetgever, en de dienaars van Gods genade als haar heerlijken (Jes. 32:1; Jer. 30:21). Zij zijn dienaars van de Geest, niet enkel van de letter. Het Evangelie dat zij prediken, komt niet ‘*alleen in woorden*, maar ook in kracht, en in den Heiligen Geest, en in veel verzekerdheid’ (1 Thess. 1:5). Zij zijn door de onoverwinnelijke kracht van God de Heilige Geest levend gemaakt, zodat ze voor God leven, en worden door de gezegende onderwijzingen van diezelfde heerlijke Leraar geleerd en ingeleid in een gezegende mate van de diepten Gods. Zij worden door Zijn geestelijke kracht bekwaamd en uitgezonden om te prediken. Het is één ding dat iemand zich overhaast in de bediening stort en als er geen deur voor hem opengaat, vastbesloten is om een deur uit zijn scharnieren te lichten of door een mens gezonden te worden, maar het is heel wat anders wanneer de Heilige Geest hem zendt.

Het komt mij voor dat sommigen van Gods kinderen soms vermetel overhaast hebben gehandeld in deze plechtige zaak. Mozes leek heel bereid om te gaan voordat het de tijd van de Heere was om hem te zenden. Hij kreeg een rechtvaardige bestraffing op zijn weg, die

zijn mond veertig jaar lang stopte, en ook aan het eind van die tijd wilde hij zijn mond niet weer opendoen (Ex. 2:11-15). Want toen de Heere hem werkelijk riep om te gaan, voelde hij zijn eigen zwakheid en onbekwaamheid voor het werk en voerde hij veel verontschuldigingen aan. Zelfs toen de Heere zei: ‘En nu, ga heen, en Ik zal met uw mond zijn, en zal u leren wat gij spreken zult’ (Ex. 4:12), wenste hij nog steeds verontschuldigd te worden. Hoe anders is dit dan het gedrag van tal van mensen die in onze dagen Gods waarheid belijden!

Broeders, ziet u iemand die vastbesloten is om zich overhaast in de bediening te storten, en die in de hoogmoed van zijn hart pronkt met zijn ingebeelde talent en verworvenheden, en met de bijzondere diepten van zijn bevinding en kennis? Houdt hij iedereen óf voor zijn vijand óf voor een dwaas, die hem niet aanmoedigt? Zet hij allen als vijanden van Gods waarheid neer, die zo eerlijk zijn om hem te vertellen dat ze geen zegen kunnen ontvangen onder zijn prediking, en dat ze geloven dat God hem nooit gezonden heeft? Blijft hij vastbesloten om te prediken zolang hij een paar mensen kan krijgen die naar hem luisteren, of het nu tot profijt van Gods kinderen is of niet? Hoe gezond zo iemand ook mag zijn in de letter van het Woord, en welke diepten van bevinding hij ook mag proberen te beschrijven, u kunt er zeker van zijn dat God hem niet geroepen heeft tot het werk van de bediening. Hij is een dienstknecht die zichzelf of die iemand anders gezonden heeft.

U zult altijd merken dat degenen die de Heere zendt, uitgaan met een teer geweten, in grote afhankelijkheid en met vreze en beven, niet in hoogmoed, arrogantie en aanmatiging. Zelfs Paulus, de grote apostel der heidenen, wiens roeping door God zo heerlijk en kennelijk was, zei tegen de gemeente te Korinthe dat hij bij hen was ‘in zwakheid en in vreze en in veel beving’ (1 Kor. 2:3). Maar sommigen die denken dat ze geroepen zijn om te prediken, weten heel weinig van dit beven, en áls ze beven, is het omdat ze gekweld worden doordat anderen hen niet aanmoedigen, of omdat ze zich gekrenkt voelen doordat ze niet zo succesvol zijn als ze graag zouden willen. Zelfs sommige goede mannen, die in een persoonlijke rol nuttige leden van de gemeente bleken te zijn, hebben hun eigen leven in zekere mate ellendig gemaakt en heel veel nood en leed in de gemeente veroorzaakt, omdat ze per se wilden preken, ondanks dat heel weinigen – indien enigen – behalve zichzelf geloofden dat ze tot dit werk geroepen waren. Ze werden eraan overgelaten om zo koppig te zijn in hun eigen zienswijze en optreden, dat velen die hen eens als christenen hoogachtten, twijfels over hen begonnen te krijgen en vreesden dat ze zich bedrogen hadden.

Het is niet genoeg dat iemand een man met bevinding is en dat hij zijn eigen bevinding kan verwoorden. Nee, onder de Goddelijke onderwijzingen van de Heilige Geest moet hij in staat zijn om in behoorlijke mate sommige van de heerlijke verborgenheden van het Evangelie van de zalige God te ontvouwen, bekwaam om anderen te leren, het werk van een evangelist te doen en te maken dat men van zijn dienst ten volle verzekerd is.

Ik heb mannen gekend die Gods waarheden beleden en jaren achtereen hebben volgehouden dat ze zeker wisten dat de Heere hen geroepen had om te prediken, en dat de gemeente zich tegen God verzette omdat ze hen niet wilden aanmoedigen. Sommigen van deze mannen die ik heb gekend, leefden zo en stierven zo, terwijl hun eigen woord het enige bewijs ooit was dat de Heere hen tot het belangrijke werk der bediening geroepen had. Daarentegen zijn er anderen, zowel in de letter der waarheid als gekant tegen de letter der waarheid, die tot ‘aanzien’ komen, zoals de wereld dat noemt, terwijl van elk van hen, op zijn eigen manier, gezegd kan worden: ‘Hij trekt hen allen met den angel op, hij vergadert hen in zijn garen en hij verzamelt hen in zijn net; daarom verblijdt en verheugt hij zich. Daarom offert hij aan zijn garen en rookt aan zijn net; want door dezelve is zijn deel vet geworden en zijn spijze

smoutig' (Hab. 1:15-16). Maar noch de eersten, noch de laatsten leveren enig werkelijk bewijs dat ze door de Heere gezonden zijn, of dat ze behoren tot het getal van Sions heerlijken.

....

Er is een gevoelstoestand waarin Gods kind gebracht zal worden, als hij nog lang blijft leven nadat het de Heere genadig behaagd heeft om Christus, de Hoop der heerlijkheid, in hem te openbaren en hem door het zoete geloof een gezicht van de schoonheid van Christus te geven. Dit geldt met name als de Heere hem tot nut wil maken voor Zijn beproefde huisgezin. Hij zal in een gemoedstoestand gebracht worden die het geloof doet wankelen, de rede in verwarring brengt en het hele bouwsel van zijn vermeende kracht omverwerpt. Want hij veronderstelde dat hij kracht had om de dingen te doen of ongedaan te laten waartoe hij in de blijdschap van zijn ziel zichzelf vleide bekwaam te zijn, vooral als hij mocht zien en voelen dat zijn kracht in de Heere en in de sterkte Zijner macht was.

Er zijn ogenblikken waarin wij geneigd zijn enig vertrouwen te stellen op onze ootmoedigheid, zachtmoedigheid en blijde gevoelens, in plaats dat we geheel vertrouwen op de Heere Zelf, Die het genadig behaagt om deze gevoelens te veroorzaken. Ten minste, zo was het bij mij, en ik heb er meer dan eens voor moeten boeten. Ik heb het vonnis des doods in mijzelf op allerlei manieren gevoeld, opdat ik niet op mijzelf zou vertrouwen, maar op de Heere.

...

Wij merken op dat de werkelijke bediening van Gods Woord een onderdeel is van Sions plechtigheden. Wanneer God iemand verwekt, geschikt maakt en uitzendt als een bekwame dienaar van het Nieuwe Testament, niet der letter, maar des Geestes, zendt Hij hem uit als een getuige voor God, en om Gods mond te zijn tot het volk. Wanneer de Heere een dienaar uitzendt in Zijn eigen Naam, hem zegent met genade en gaven voor het werk en hem geestelijk inleidt in de diepten Gods, 'zijn de woorden van [zijn] mond ... diepe wateren, en de springader der wijsheid is een uitstortende beek' (Spr.18:4).

Terwijl hij plechtig bezig is om het kostelijke van het snode te scheiden, zal hij dikwijls ondervinden dat mensen zowel met als zonder een godsdienstige belijdenis de wapens tegen hem opnemen, en zijn eigen vleselijke rede zal soms wensen dat hij er maar mee ophoudt. Maar God heeft hem tot het werk gezonden en hij moet doorgaan; en de Heere heeft beloofd zijn hoog Vertrek te zijn (Jer.15:19-21). Laten zijn vijanden of vleselijke vreesen zeggen wat ze willen, hij moet Gods mond tot het volk zijn. Soms zal een hartdoorzoekende bediening Gods volk zelf doen beven en trillen van vrees, maar uiteindelijk zal ze een reuke des levens ten leven voor hen blijken te zijn. En terwijl de predikant een reuke des levens ten leven voor Gods huisgezin is, blijkt hij dikwijls een reuke des doods ten dode voor anderen te zijn, en gaan zij boos en woedend weg. Maar in beide gevallen is hij voor God een goede reuk (2 Kor.2:14-17).

Wanneer vrijewilsmensen enerzijds, en opgeblazen, hoogleerstellige mensen zonder de levende kracht van God in hun consciëntie anderzijds, met afkeer een onderzoekende bediening verlaten, is dat geen gering bewijs dat God met de predikant is. Maar onder Gods huisgezin zullen er bij tijden plechtige onderzoekingen van het hart zijn onder de bediening van de Geest, en sommige plechtige en heerlijke bekendmakingen van Gods waarheid aan de consciëntie. Dan kan de gelovige verzegelen dat God waarachtig is. Beschrijft de predikant onder Gods leiding de hoop en de vrees, de duisternis en het licht, de hardheid en de versmeltingen, de hoogten en diepten, de koudheid en de warmte, de vreugden en de smarten, de veldslagen en de victories, het treuren en het triomferen van Gods kinderen?

Wordt hij in staat gesteld om Gods waarheden voort te brengen als voor hen gepast en bedoeld in hun verschillende situaties, terwijl de Heere dit in hun consciëntie openbaart? Dan hebben zij bewijs op bewijs dat de bediening van God is. Er zullen zowel plechtige smarten als plechtige vreugden zijn, en de predikant zal bij tijden kunnen zeggen: ‘Gijlieden zijt onze brief, geschreven in onze harten’ (2 Kor.3:2-5).

Worden Gods dienaars onder de zalving en onderwijzing van God de Geest in staat gesteld om iets te beschrijven van de uitlatingen der liefde van de Drie-eenheid, zoals bekendgemaakt in het verbond der genade en in de gave en het werk van Christus? Van de heerlijke volheid die in Hem woont, van de onafscheidelijke vereniging die er tussen Hem en Zijn volk bestaat, van de gadeloze wegen die een drie-enige God gegaan is en nog gaat om de verborgenheden van het kruis voor de zielen van Zijn volk te ontvouwen en hen in de diepten Gods in te leiden? Worden de verschillende aspecten van de leerstellingen en de beloften van het Evangelie van Gods genade en de bekendmakingen van Gods barmhartigheid daarin geopenbaard, en Zijn handelingen met Zijn volk vanouds, zoals geopenbaard in Zijn Woord? Wordt tegelijk een mate van de heerlijkheid van de Persoon van Christus aangewezen, met de ambten die Hij vervult, de hoedanigheden die Hij heeft, de Namen die Hij draagt, de betrekking waarin Hij staat, de volheid die in Hem woont, en de heerlijkheid van alle beloften Gods in Hem, die in Hem ja en in Hem amen zijn? Ik zeg: wanneer de predikant onder de zalving van God de Geest in staat wordt gesteld om enigszins in deze heerlijke waarheden te komen, en de Heere de harten van Zijn volk opent om deze te ontvangen en Hij ze daar verzegelt, is dit ook een onderdeel van Sions plechtigheden.

Een dorre, theoretische, niet-onderzoekende en niet-separerende bediening kan de aanmatigende mensen opblazen, maar zal arme zondaars met een gebroken hart niet tot nut zijn. Onder zo’n bediening zal Sion rouw dragen, terwijl de dode belijder zal triomferen. Maar terwijl de Heere Zijn eigen dienaars Gods mond maakt om het kostelijke van het snode te scheiden, Zijn Woord getrouw bedienen in al zijn aspecten, en de noodzakelijkheid van de kracht te benadrukken en te beschrijven, zal er enig plechtig werk in de consciëntie gaande zijn. En met welke afwijzing ze ook te maken krijgen, ze moeten doorgaan met hun werk. ‘Bij welken Mijn woord is, die spreke Mijn woord getrouwelijk’ (Jer.23:28 KJV). Hij moet het niet achterhouden omdat het de mensen niet bevalt; hij moet het ook niet vreesachtig spreken, maar getrouw.

Aan Timótheüs en met hem aan al Gods dienaars wordt een plechtige opdracht gegeven, zoals die staat opgetekend in 2 Timótheüs 4:1-5. Wat een plechtige opdracht is dat, en wat een plechtig ambt is het ambt van een getrouwe Evangeliedienaar! En als de apostel ertoe geleid werd om te vragen: ‘Wie is tot deze dingen bekwaam?’ (2 Kor.2:16), dan mag zo’n arme worm als ik dat zeker wel vragen. Wat een ontzettende zaak is het als mensen zich overhaast in de bediening storten zonder dat de Heilige Geest hen zendt! Als de zulken het nu geen plechtig werk vinden, zullen ze uiteindelijk ontdekken dat ze zich plechtig en ontzettend vergist hebben. Maar de getrouwe bediening van Gods gezegende waarheid en een eerlijke en getrouwe ontvangst ervan in de consciëntie, onder de kracht van God de Heilige Geest, is ook een onderdeel van Sions plechtigheden.

William Gadsby ordeningspreek voor Mr. James Jacks

Ordeningspreek door W. Gadsby voor Mr. James Jacks

Overgenomen uit William Gadsby deel 3

De hoofdinhoud van de preek, gehouden in de Sion Chapel te Nottingham op woensdagmiddag 21 april 1824 door Mr. William Gadsby van Manchester, bij de ordening van Mr. James Jacks tot het pastorale ambt van de gemeente. Onder zijn bediening zat Ruth Bryan.

Geachte heren,

Ik heb op de omslag van de Gospel Standard van maart 1844 gezien dat men graag alles wil ontvangen wat met Mr. Gadsby te maken heeft. Ik wist dat de ordeningspreek voor Mr. Jacks door mijn geachte vriend Mr. Gadsby gehouden is, en direct door de gemeente in steno werd genoteerd. Want de gemeente die haar erediensten in de Sion Chapel hield, had hiervoor een schoolmeester gevraagd. Ik heb een tijdlang pogingen gedaan om de preek te bemachtigen. Bij het sterven van Mr. Jacks gaf de gemeente ze aan Mrs. Jacks, en het feit dat Mrs. Jacks de stad verlaten heeft, is de reden waarom ik er niet eerder aan kon komen. Nu ik ze gekregen heb, stuur ik ze door naar u en ik hoop ze in de Gospel Standard te zien.

De reden waarom ik deze preek stuur, is te danken aan het respect dat ik had voor onze zeer geachte en gerespecteerde vriend, wijlen Mr. Gadsby. De eerste keer dat ik hem hoorde preken, was in Derby, en ik heb hem verschillende keren in Nottingham gehoord. De laatste keer dat ik hem hoorde, was in Leicester op 14 mei 1843, over deze woorden: 'De verborgenheid des HEEREN is voor degenen die Hem vrezen; en Zijn verbond, om hun die bekend te maken' (Ps.25:14). Evenals veel andere preken die ik van Mr. Gadsby hoorde, werd ook deze preek tot zegen gesteld voor mijn ziel. Het leek dat de Heere zijn bediening meer aan mijn ziel zegende dan van welke andere predikant ook die ik ooit gehoord heb. Er leek een dauw op zijn preken te rusten, alsof ze door de dauw des hemels natgemaakt waren, om nooit te vergeten; ze waren niet zoals de droge leer van heden ten dage.

Ik verblijf, de uwe in de Heere, S.R., Nottingham, oktober 1846

Mijn geliefde broeder,

Ik geloof dat u vandaag, voor zover God u hiertoe in staat gesteld heeft, een eerlijke en getrouwe belijdenis van Gods waarheden hebt afgelegd. En ik betwist niet dat u dit gewetensvol gedaan hebt in zaken waarover u en ik van mening verschillen. Ik twijfel er niet aan dat deze gemeente en bijeenkomst mijn eerlijkheid op prijs zullen stellen, wanneer ik zeg dat ik het niet eens ben met dat gedeelte van uw getuigenis. Ondertussen zijn wij één in de voornaamste en fundamentele waarheden van het Evangelie Gods en de zaken die onze eeuwige gelukzaligheid uitmaken. Op dit fundament rusten wij en op deze grond wil ik mij nu tot u richten, in vereniging met onze vrienden en broeders; dus vraag ik u te gaan zitten.

'Ik betuig dan voor God en den Heere Jezus Christus, Die de levenden en doden oordelen zal in Zijn verschijning en in Zijn Koninkrijk: predik het Woord; houd aan tijdiglijk, ontijdiglijk; wederleg, bestraf, vermaan in alle lankmoedigheid en leer. Want er zal een tijd zijn wanneer zij de gezonde leer niet zullen verdragen; maar ketelachtig zijnde van gehoor, zullen zij zichzelf leraars opgaderen naar hun eigen begeerlijkheden.' 2 Timothéüs 4:1-3

Iemand die de positie van predikant vervult, staat op ontzagwekkende grond. Het is een plechtig ambt, door de gezegende Drie-eenheid bestemd als één manier waarop God aan Zijn volk de schat van zegeningen die in Hemzelf is weggelegd, wil bekendmaken. Het lijkt mij niet dat de gezegende en heilige engelen geschikt zijn voor het ambt en plechtige werk van het prediken van Gods waarheid. Wij hebben met mensen te maken en om gepast met hun omstandigheden om te kunnen gaan, is het noodzakelijk dat wij mensen zijn van gelijke bewegingen als hen. Toen engelen uit de hemelse gewesten neerdaalden om te getuigen van het Kindeke van Bethlehem in de kribbe, predikten ze voor een ogenblik gezegende waarheden. Maar als we hun boodschap vergelijken met de boodschap van de profeten en de dienaars van Christus, zullen we op sommige punten een belangrijk verschil vinden; niet direct in de boodschap zelf, maar in de personen die deze doorgaven. Engelen predikten een Evangelie op afstand van hen: ‘*U* is heden geboren de Zaligmaker, Welke is Christus de Heere, in de stad Davids’ (Luk.2:11). Maar Gods dienaars voelen zich er zelf thuis in, en wanneer zij onder de zalving van de Heilige Geest en in de genieting ervan zijn, kunnen ze zeggen: ‘Een Kind is *ons* geboren’, en niet alleen *u*; nee, ‘een Kind is *ons* geboren, een Zoon is *ons* gegeven’ (Jes.9:5). Wij komen dus op de preekstoel met vergelijkbare gevoelens als de geïnspireerde apostel, en zeggen: ‘Wij vertroosten u door dezelfde vertroosting met welke wij zelven van God vertroost zijn’ (vgl. 2 Kor.1:4).

Als wij nauwkeurig letten op verschillende predikanten, van wie sommigen hun toehoorders vermaken en populair zijn in hun bediening, dan zien we niet dat zij mensen zijn. We zouden ons kunnen verbeelden dat zij engelen zijn, omdat het Evangelie volgens de aard van hun bediening een Evangelie is dat hoort bij iemand die onder hun gehoor zit en er belang in heeft, maar wat hunzelf betreft is het Evangelie hun vreemd. Zij weten dat er misschien christenen zijn die delen in de zegen ervan, maar u hoort hen zelden een getrouw getuigenis geven dat God het bekendmaakt in hun *eigen* hart.

Welnu, geliefden, dit is niet het geval met ons. Het is ook niet het geval met onze broeder Jacks, zoals de meesten van ons weten; u hebt hem vanmorgen gehoord. En ongetwijfeld hebt u ook andere predikanten herhaaldelijk horen verklaren dat zij geloven en prediken dat God Zijn zaligheid aan henzelf heeft bekendgemaakt – dat God hen heeft verrijkt met de gezegende genieting ervan in hun eigen hart. Aan de man die de preekstoel opgaat terwijl hij bevreesd is om het volk te laten weten wat Gods genade voor hem gedaan heeft, mag ik het oor niet lenen om naar zijn bediening te luisteren. Het zal nooit tot nut zijn voor de gemeente van de levende God om dat soort mannen te horen, tenzij Gods kinderen bevroren willen raken; want dit zal zeker hun ziel bevriezen en dood en duisternis in hun gemoed brengen. Maar wanneer wij onder de gezegende zalving van de Geest des Heeren de waarheden van het Evangelie Gods verkondigen uit een gevoelig besef van hun geweldige belang in ons hart, raken we rechtstreeks de wortel van menselijke hoogmoed en maken we scheiding tussen de schapen en de bokken. Doordat we op deze manier slagen toedienen, zullen we direct dwepers en bekrompen genoemd worden; en alsof dat nog niet genoeg is om ons schrik aan te jagen, zullen ze zeggen dat het antinomianisme is.

Wanneer deze waarheden van het Evangelie van de Zone Gods op getrouwe wijze bediend worden, zal dit onze ziel noodzakelijk blootstellen aan allerlei verbijsterende omstandigheden. Want het is hetzelfde Evangelie dat de apostel predikte, en u kunt uit de omstandigheden waarin hij geplaatst werd, oordelen of dezelfde gepredikte waarheid nu niet dezelfde uitwerking op het bedenken des vleses zal hebben als vroeger: die van vijandschap tegen God.

Welke uitwerking had ze op de schare toen Christus predikte? En Hij werd toch beslist

beschouwd als de Wijste en Beste van alle predikers, want ‘aangename woorden ... kwamen uit Zijn mond voort’ (Luk.4:22), en Hij kende de harten van alle mensen. De leer die Hij tot het volk predikte was de leer van onderscheiding. Dit maakte hen allen woedend; ze knersten over Hem met hun tanden, leidden Hem door de stad naar de top van de berg en wilden Hem naar beneden werpen om Zijn nek te breken. De man die nu dezelfde waarheid predikt, zal ondervinden dat ze dezelfde uitwerking heeft op het bedenken des vleses; en voor zover het in hun vermogen ligt, zullen de mensen ook hem naar de top van de berg leiden.

U moet het niet vreemd vinden als mensen geneigd zijn op u te spugen wanneer u over straat gaat; want als u getrouw predikt, zult u zeker met tegenstand te maken krijgen, zowel van farizeeën als van huichelaars. We lezen immers meer dan eens dat de farizeeën in de tijd dat het Evangelie voor het eerst gepredikt werd, een aanklacht tegen de apostelen inbrachten en zeiden: ‘Deze mannen zijn vijanden van deze plaats en onze wet’ (vgl. Hand. 6:14;21:28). Dat zeiden ze toen, en precies zo zal het ook nu zijn, wanneer de waarheden van het Evangelie getrouw verkondigd worden en wanneer Christus verhoogd en de hoogmoedige mens vernederd wordt, tot eer van de drie-enige God.

Laat ik mij richten tot mijn broeders in de banden der liefde; tot allen tegelijk, maar vooral tot hen die verenigd zijn met deze gemeente. ‘Ik betuig ... voor God.’ O, hoe ontzagwekkend! Wat? Zal God Getuige zijn? Zal God toezicht houden op uw werk? Zult u aan God verantwoording schuldig zijn en plechtig rekenschap moeten geven aan de hartdoorzoekende God? De dienaars des Heeren hebben alle reden om hun werk met een bevend hart en wankelende schreden aan te vangen en met de apostel te zeggen: ‘Wie is tot deze dingen bekwaam? ... Maar wij hebben dezen schat in aarden vaten, opdat de uitnemendheid der kracht zij Godes en niet uit ons’ (2 Kor.2:16; 4:7).

‘Ik betuig dan voor God en den Heere Jezus Christus, Die de levenden en doden oordelen zal in Zijn verschijning en in Zijn Koninkrijk: predik het Woord; houd aan tijdiglijk, ontijdiglijk.’ Met wat een wijze besturing heeft de Heilige Geest de Heilige Schrift laten opschrijven! Hij wist immers heel goed dat de mensen zouden zeggen: ‘Het is ontijdig om zulke leerstellingen te prediken.’ Maar u en ik hebben niets te maken met tijden. Of het nu tijdig is of niet, Gods dienaars moeten ‘tijdiglijk’ en ‘ontijdiglijk aanhouden’. Dat wil zeggen: zij moeten altijd op de grondbeginselen van Gods Woord staan en de gewoonte hebben er voortdurend gebruik van te maken, zowel tijdig als ontijdig, om te ‘wederleggen, bestraffen, vermanen in alle lankmoedigheid en leer’.

We kunnen nog één ding opmerken, dat waarlijk ook een zegen is en ons behoort te bemoedigen in ons werk. Ons wordt te kennen gegeven dat één gezegende reden waarom God de Heilige Geest door Paulus deze plechtige betuiging gaf, was omdat niet iedereen het fijn zal vinden wat we zeggen. Opdat we dus des te doelgerichter zullen zijn in het werk, laat hij ons weten dat ‘er een tijd zal zijn wanneer zij de gezonde leer niet zullen verdragen’. U moet dus rechttoe rechtaan prediken, en hoe meer zij u haten, hoe meer u Gods heilige Woord, de leer van Gods onderscheid makende genade moet prediken. ‘Want er zal een tijd zijn wanneer zij de gezonde leer niet zullen verdragen; maar ketelachtig zijnde van gehoor, zullen zij zichzelf leraars ophopen naar hun eigen begeerlijkheden’ (KJV). Een ‘hoop’ bestaat uit een aantal verzamelde dingen. Ze is meer dan één ding en ziet er niet geordend uit, maar is een grote samengeraapte massa. Daarom, ‘ketelachtig zijnde van gehoor, zullen zij zichzelf leraars ophopen naar hun eigen begeerlijkheden’.

Het is vanmiddag niet mijn bedoeling om op elke bijzonderheid in mijn tekst of zelfs maar

een miljoenste deel daarvan in te gaan. Maar ik zal mij beperken en alleen enkele opmerkingen over de hele tekst maken, voor zover God mij ertoe in staat stelt. Ik hoop dat het tot uw profijt zal zijn.

- I. Wij zullen opmerken wat er bedoeld wordt met Gods Woord, dat aan de wereld gepredikt wordt.
- II. Wij zullen wat dingen aanwijzen die als hindernissen in de weg zullen staan en ons willen verbieden te prediken.
- III. Terwijl dit het geval is en aangezien wij verantwoording schuldig zijn aan God, behoren wij in Zijn Naam de leerstellingen der waarheid getrouw te prediken.

Wij zullen eerst nadenken over het 'Woord'. Soms verstaan wij onder Gods 'Woord' het hele geïnspireerde Boek van Genesis tot Openbaring, als het geopenbaarde Woord van God voor diegenen van Zijn schepselen die bij uitnemendheid de voorwerpen van Zijn liefde blijken te zijn.

Soms verstaan wij onder Gods 'Woord' onmiddellijk en rechtstreeks God het Woord, de vleesgeworden Verlosser. Want 'in den beginne was het Woord, en het Woord was bij God, en het Woord was God. Dit was in den beginne bij God' (Joh.1:1-2). Alle dingen zijn tot Hem en door Hem gemaakt (Kol. 1:16). Hij is nu in de hemel met klederen die met bloed geverfd zijn, en 'Zijn Naam wordt genaamd het Woord Gods' (Openb.19:13).

Ik wil aandacht vragen voor één heel opmerkelijke zaak. Voor zover ik weet staat er in de Heilige Schrift geen enkele tekst die figuurlijk of letterlijk de Vader of de Heilige Geest 'het Woord' noemt. Ook ken ik geen enkele tekst met betrekking tot de Personen van de Drie-eenheid, die het heeft over 'God het Woord'; evenmin weet ik van een tekst die persoonlijk over de Geest gaat en Hem 'God het Woord' noemt. Nee, deze woorden blijken uitsluitend, afzonderlijk en onmiddellijk te worden toegepast op de Persoon van de Zoon.

Nu zouden hiervoor allerlei redenen zijn aan te wijzen, maar één reden zal volstaan. Wij maken gebruik van woorden om de gedachten van ons hart bekend te maken, want 'uit den overvloed des harten spreekt de mond' (Matth. 12:34). De Persoon van de Zoon was die Persoon in de Godheid of de Drie-eenheid, Die neerdaalde om de geheimen van Gods hart aan een uitverkoren wereld bekend te maken en om vlees te worden. Hierom wordt de heilige Zoon van God in eigenlijke zin 'het Woord' genoemd. Er zouden andere redenen en motieven zijn aan te wijzen, maar die zullen we laten rusten.

Wat betreft deze grote Persoon, Die het vleesgeworden Woord is, kunnen wij erop wijzen dat Hij kennelijk 'God met ons' was. En aangezien dit zo is, moeten wij in Zijn Naam de heerlijke leerstellingen prediken die Gods boek bevat. Wij moeten Hem ook prediken als onze Immánuël, God met Ons, Die onze natuur aannam om de heerlijke onderneming uit te werken, namelijk om het hemelse recht te bevredigen. Wij moeten Hem prediken als Degene Die onze Borg werd en onze zonden droeg, om ons terug te brengen tot de Vader, opdat wij de zegeningen genieten die door de Vader aan de gemeente zijn gegeven. En waarom deed Hij dit? Omdat Hij hen zo liefhad, dat Hij Zichzelf gaf om de Dienstknecht van allen te zijn. Want Hij 'is niet gekomen om gediend te worden, maar om te dienen' (Matth. 20:28). Wat zouden wij ervan gedacht hebben als God het gepast had geacht om ons over Zijn zaligheid te laten weten door de heerlijke, heilige engelen, en niet door Christus? Maar in plaats daarvan nam de tweede Persoon in de Godheid de gestaltenis van een dienstknecht aan om zulke goddeloze ellendelingen als u en ik zalig te maken. Wie zou gedacht hebben dat zulke

liefde betoond kon worden aan zulke opstandelingen als wij?

Alsof God vastbesloten was om ons te laten weten wat *God* kon doen, heeft Hij Zijn Zoon in de wereld gezonden, opdat wij door Hem Gods verborgenheden zouden kennen. En wij, als dienaars, moeten Gods plechtige waarheden getrouw prediken.

‘Ik betuig dan ... : predik het Woord.’ U moet Christus prediken in al Zijn ambten, als Profeet, Priester en Koning.

Er is een misvatting die sommigen niet verstaan. Sommigen willen dat wij tot Mozes gaan, omdat hij de wetgever was, en niet Christus. En zo willen zij ons Mozes opdringen. Maar wij willen dat Christus heerst, en niet Mozes, want God heeft in Hem Zijn voet gezet op de hel en de zonde. Wij moeten het koninklijke gezag van Christus prediken, want Hij is Heere over de gemeente, zowel in de hemel als op de aarde. Hij is ook Soeverein over alles, want de duivelen en de dood buigen voor Hem; en Hij regeert machtig in heerlijkheid, als Heere over alles. Predik daarom het koninklijke gezag van Christus, want Hij heeft alle dingen gemaakt en Hij is het Hoofd boven alle dingen. Hij is het Hoofd over alle werken van de mensen. Hij is het Hoofd van de gemeente en zal haar ondersteunen in al haar verdrukkingen, in al haar beproevingen en in al haar benauwdheden.

Gezegende zielen! U kunt krijgen wat u gelukkig zal maken, want u kunt Koning Jezus krijgen om voor u te strijden. Duivelen, hel noch zonde kunnen bestaan voor Gods eeuwige Majesteit, want Hij moet heersen als Heere boven alles, te prijzen in der eeuwigheid. U zult in Hem de gelukzaligheid, de hemel en Gods zegen vinden, zeker gesteld onder Zijn onveranderlijke verbond.

‘Predik het Woord.’ Vrees niet voor mensen of duivelen, maar predik het getrouw en eerlijk, voor zover Gods Geest u hiertoe in staat stelt, en Zijn zegen zal het vergezellen.

U moet Christus prediken als onze Priester, Die Zichzelf geofferd heeft als een slachtoffer, Hij rechtvaardig voor de onrechtvaardigen, opdat Hij ons tot God zou brengen.

Zal ik mij nu een beetje inhouden? Ik ben niet erg gewoon om dat te doen, want over het algemeen zeg ik wat ik op mijn hart heb. Wel, het zal eruit komen. Wat dan? Ach, het is dit: sommigen, wanneer zij Christus proberen te prediken, prediken dat Christus een groot werk volvoerd heeft; Hij heeft alles in een ‘te redden staat’ gebracht en het voor ons mogelijk gemaakt om onszelf te redden. Maar, mijn broeder, ik hoop dat u een krachtiger werk zult prediken dan dat, want Hij heeft een veel groter werk volvoerd. Christus heeft Zijn huisgezin niet achtergelaten om verloren te gaan. Nee. Hij heeft meer en wat beters gedaan voor hun onsterfelijke zielen. Hij heeft beloofd hen allen tot Zichzelf te brengen, en Zijn beloften zijn zo vast als de pilaren des hemels. En God heeft beloofd ons onder de zalving van Zijn Geest te brengen tot de genieting van Hemzelf. Zo kunnen wij bewijzen dat wij vanwege Gods liefde binnengebracht worden.

Predik een volbracht werk en maak Gods heilige wet groot. Predik een werk dat alle hindernissen uit de weg zal ruimen, want Christus heeft aan het hemelse recht genoeggedaan en de weg met bloed gebaad, om Gods huisgezin tot een onsterfelijke genieting van Gods heerlijkheid te brengen.

Predik het Woord openlijk, en maak het bekend. Leg uit dat de Vader heel Zijn huisgezin zal erkennen, dat Hij hun Zijn Geest zal geven en dat alle goed van God is.

Willen wij prediken, dan moeten wij heel Zijn Woord prediken. Wij moeten de Heere Jezus Christus prediken als de Herder en Opziener onzer zielen. Wij moeten Hem prediken als onze Schuilplaats, als een Rust, als een Rots en een Toevlucht. Wij moeten Christus het

Brood des hemels, Christus het Water des levens en Christus de Wijn des Koninkrijks prediken. Wij behoren Hem te prediken als het Paaslam en het gemeste Kalf. Wij behoren Hem te prediken als de ware Wijnstok, die alle sap en voeding heeft, om aan de ranken mee te delen. Wij behoren Hem te prediken als een Man die Zijn vrouw liefheeft, altijd, onder alle omstandigheden en onder alle beproevingen; Die haar dient en haar liefheeft nu zij nog van Hem vandaan is. Want Christus heeft Zichzelf voor ons gegeven om ons tot de heerlijkheid te brengen, opdat wij met Hem heersen wanneer de tijd niet meer zal zijn. Wij behoren Hem te prediken in alle zegeningen van het Evangelie dat tot ons gezonden is, en alles te prediken wat aangaande Hem gezegd is en in Zijn gezegende Boek geopenbaard is.

Wanneer God de Heilige Geest de verborgenheden van het Evangelie voor Zijn dienaars ontsluit, kan het niet anders of de Heere zal het Woord op ons hart toepassen, en dan zullen wij nooit om een tekst verlegen zijn. Maar wanneer wij onder een donkere wolk zijn, zullen er moeilijkheden opkomen. Dan zult u ondervinden dat u zaterdagavond niet kunt slapen, omdat u geen tekst kunt krijgen. Wanneer u ligt te woelen en te draaien, en uw vrouw zegt dat ze graag wilt dat u gaat slapen, zal dat u onmogelijk blijken, want in uw gedachten zal het een complete warboel zijn.

Het wordt morgen, het volk komt samen, u gaat naar de preekstoel om daar vóór hen te staan, en u hebt geen woord te zeggen. Dan wenst u bijna dat u nooit geboren was, en u voelt u geneigd om van het werk weg te lopen. Dit duurt totdat vroeg of laat de Geest des Heeren doorbreekt, over uw gemoed schijnt en het Koninkrijk van God voor u opent. Dan zijn er teksten in overvloed. Dan hebt u het gevoel dat u wel voor twaalf maanden genoeg teksten hebt om over te preken. Ja, u bent geneigd te geloven dat u over elke tekst in de Bijbel kunt preken. Uw hart wordt verwijd, uw ziel wordt uitgebreid om de onnaspeurlijke rijkdom van Christus te verkondigen. Wij zijn niet nauw in de Heere of in onszelf, maar wij loven God dat er in Christus overvloed is. Want wanneer God de ziel op Zijn gezegende veld brengt, weet men amper van ophouden. Dat veld van heerlijke onsterfelijkheid overweldigt de ziel volledig, totdat ze wegzinkt in verwondering, liefde en lof; en dan spreekt ze de woorden van Gods verborgenheden, die gegeven zijn om bekendgemaakt te worden aan de gemeente van de Allerhoogste.

Wij weten wat de apostel Paulus bedoelt, wanneer hij tot de heiligen spreekt en zegt: ‘Het zij verre van mij dat ik iets zou weten onder u dan Jezus Christus, en Dien gekruisigd’ (vgl. Gal.6:14;1 Kor.2:2). Want onze God had Paulus gezegend met de zalving van Zijn Geest, en hij wilde al het andere kwijt zijn. ‘Het zij verre van mij’, zegt hij, ‘dat ik iets zou weten dan het kruis.’ Daarom predikte hij het kruis van Christus. En in het prediken van het Woord vergat hij nooit de heerlijkheden van de hemel en de onsterfelijke genietingen van God de Heilige Geest. Want hij ontsloot de verborgenheden van Gods Woord voor zijn hoorders, en paste ze toe op hun hart. En ik hoop dat u ze ook op deze manier zult toepassen.

Het zal niet erg zijn als ik u hier een anekdote vertel waaraan ik moest denken. Ik hoorde enige tijd geleden dat een bejaarde predikant stierf, en een jongeman in zijn plaats kwam. Sommigen van Gods huisgezin begonnen te morren en te treuren, omdat hun zielen niet gevoed werden. Eén arme oude vrouw leek meer onrust te veroorzaken dan sommige anderen. Het kwam de predikant ter ore, en toen hij over haar hoorde, ging hij naar haar toe en zei: ‘Ik begrijp dat u wat hebt aan te merken op mijn bediening?’ Zij zei: ‘Inderdaad, want ik kan er geen zegen onder ontvangen en daarom bevalt ze mij niet.’ ‘Goed’, zei de

jongeman, 'ik denk dat u de eerste beginselen van de godsdienst niet begrijpt, en ik ben gekomen om u te ondervragen.' 'Daar ben ik van ganser harte toe bereid', zei de oude vrouw. 'Wel', zei de jongeman, 'hoeveel Personen zijn er in de Drie-eenheid?' 'Twee', zei de oude dame. 'Ik dacht wel', zei de jongeman, 'dat u er niets van weet, want het zijn er drie.' 'Ik weet best', zei de oude vrouw, 'dat de Bijbel zegt dat er drie zijn, en onze oude predikant zei ook steeds dat er drie zijn, maar u preekt er maar twee, dus ik dacht dat er maar twee zijn.'

Als voorgangers niet méér preken dan zedelijke gehoorzaamheid en plichtsbetrachting, ook al willen ze dat u gelooft dat zij dienaars des Heeren zijn, dan kunt u er toch van op aan dat zij alleen *lijken* te leven van het Woord van God de Heilige Geest. Maar God verhoede dat ik die herders van de gemeente die getrouwe dienaars van de Zone Gods zijn, onder hun getal zou rekenen.

Predik het Woord getrouw, en God zal al die onsterfelijke waarheden van het Evangelie die Hij beloofd heeft, in u volvoeren. Hij zal u de liefde van de Vader in uw verlossing door de Zoon bekendmaken. U zult de invloed van de Heilige Geest genieten. God de Vader, God de Zoon, Die onze Verlosser is, en God de Heilige Geest zullen u levend maken en opwekken, in weerwil van de hel. En Hij zal ook, samen met u, de andere leden van het huisgezin de majesteit van Zijn heerlijkheid en de zegeningen van God in het Evangelie van Christus doen ervaren.

Predik het Woord getrouw en verkondig al Gods onsterfelijke waarheden, voor zover God u hiertoe in staat stelt. Maar wij merken op dat wij in het prediken van het Woord noodzakelijk moeten spreken over Christus als het Hoofd van het lichaam, en over de gemeente als de mystieke leden van dat lichaam. Want wij allen hebben leven in Hem en hebben onze heiligheid in Hem. 'O', zeggen sommigen, 'maar wij moeten persoonlijke heiligheid in onszelf hebben, anders zullen wij nooit naar de hemel gaan!' Het zou mij zeer spijten wanneer ik op vleiende toon tot Gods gemeente zou spreken, maar als u die heiligheid bedoelt die de Heilige Geest niet door Christus meedeelt, dan wil ik niet dat u daarop vertrouwt, want u zult bedrogen uitkomen. Ik heb mijn eigen heiligheid uitgeteerd, en ik heb ondervonden dat ze niet genoegzaam was toen God de dingen van Christus meedeelde en in mijn ziel een heerlijke mate van de volheid van Christus liet neerdalen. Want tenzij wij de Goddelijke natuur en ware heiligheid in Christus deelachtig gemaakt zijn, zullen wij nooit naar de hemel gaan.

Let er vervolgens op dat wij onder het 'Woord' Gods Boek of het Evangelie verstaan.

Dit Woord wordt soms het 'Woord des levens' genoemd (Filipp.2:16), want Christus is er de hoofdsom en essentie van, de Opstanding en het Leven. Zijn gezegende Geest deelt de zegeningen van het Evangelie aan onze arme zielen mee, en tilt ze boven schuld, zonde en de wereld uit. Want God heeft in liefde tot Zijn arme schepselen door de Heilige Geest het Evangelie der zaligheid bekendgemaakt.

Dit 'Woord' wordt soms het 'Woord des geloofs' genoemd (Rom.10:8); dat geloof dat van de werking van de Geest is. Het wordt door God Zelf aan Zijn volk gegeven, opdat zij bidden door Christus in het geloof; niet alleen omdat het een plicht is, maar in geloof. Plicht heeft immers nooit een arme ziel uit het slijk verheven, en zal dat ook nooit doen zolang de wereld bestaat, maar zal haar altijd op een zandig fundament laten. Aangezien dat gezegende

geloof dus de zegen en gave van God is, is het een vaste grond der dingen die men hoopt, en een bewijs der zaken die men niet ziet. Wanneer het geloof door de Heilige Geest wordt meegedeeld en in levendige oefening wordt gebracht in Christus, voelen wij liefde tot Christus, worden wij bekleed met de gezegende gerechtigheid van Christus en delen wij in de volheid van Christus. Door het geloof zien wij de heerlijke ambten van Christus, en worden wij ertoe geleid om in de beloften en leerstellingen van Christus te geloven. Door het geloof voelt de ziel zich uit het slijk ten hemel verheven worden, en door het geloof zweeft ze omhoog, gaat ze binnen in de heerlijke verborgenheden van het Evangelie van de Zone Gods, en geniet ze gemeenschap met de Vader en met de Heere Jezus Christus. Predik daarom het Woord des geloofs – dat Woord des geloofs, dat de zalving van de Geest brengt, vergezeld met kracht, en dat de verwachtingen tot God en de heerlijkheid opheft.

Dit ‘Woord’ wordt soms het ‘Woord der verzoening’ genoemd (2 Kor.5:19), en dat is het, want Christus Jezus is de hoofdsom en essentie van het gezegende Evangelie. Hier is het dat God en de zondaar elkaar ontmoeten, want God is ‘in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende’. Sommigen zeggen dat Hij dit doet door aanbidding van Zijn zaligheid. Nee, o nee; zo iets doet Hij niet. Immers, God is ‘in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende, *hun zonden hun niet toerekenende*’. Welnu, heeft God dit verklaard aan heel Adams geslacht? Nee, want er staat geschreven: ‘Welgelukzalig is de mens dien de HEERE de ongerechtigheid niet toerekent’ (Ps. 32:2). God is de wereld verzoenende op Zijn wijze en niet op onze wijze, door ons de zonde niet toe te rekenen, wanneer het gezegende Evangelie Gods, de heerlijke verzoening door het zoenoffer van Christus aan ons bekendgemaakt wordt. Het is dán dat de zonde niet wordt toegerekend, want Christus is zonde voor ons gemaakt, opdat wij zouden worden rechtvaardig in Hem; en, geloofd zij God, door Hem ondervinden wij dat Hij met ons verzoend is. Wanneer wij in God verzoend zijn, maken de kruisen, beproevingen, vervolgingen en moeilijkheden van de wereld – of in de gemeente terwijl zij in de wereld is – alleen maar Zijn Naam groot. Ze maken dat we zeggen: ‘Alles is wel gedaan’ (vgl. Mark.7:37), ons verlaten op Zijn Woord en daarop alleen, de Heere dienen, Hem liefhebben, in Hem geloven en te allen tijde ondervinden dat Hij de gezegende Rotssteen van ons heil is, en zo ervaren dat dit Woord het ‘Woord der verzoening’ is. Daarom moeten Gods dienaars dit Woord prediken, en eronder bidden en hopen. Want het Woord werd gegeven opdat wij met God verzoend zouden worden, en God heeft de verborgenheid der verzoening aan ons bekendgemaakt.

Dit Woord wordt soms het ‘Woord der beloftenis’ genoemd (Rom.9:9), en dat is het, want het sluit heel Gods huisgezin in, en is ja en amen in Christus Jezus (2 Kor.1:20). Gods beloften zijn gedaan aan de gemeente – zowel aan het Hoofd als aan de leden, die Hij voor eeuwig liefheeft. De belofte op deze grond is zo vast als het bestaan van Jehovah Zelf, want het is een belofte die nooit gebroken kan worden, en ze wordt het Woord van God genoemd. Het is een Woord dat gepast is voor onze toestand, want God kwam in Christus persoonlijk neer op aarde, en paste Zichzelf aan onze behoeftige omstandigheden aan, om ons ongeloof door een daad van vrije genade weg te vagen. God heeft een plechtige eed afgelegd, en ‘dewijl Hij bij niemand die meerder was, had te zweren, zo zwoer Hij bij Zichzelf, ... opdat wij door twee onveranderlijke dingen, in welke het onmogelijk is dat God liege, een sterke vertroosting zouden hebben, wij namelijk die de toevlucht genomen hebben om de voorgestelde hoop vast te houden; welke wij hebben als een anker der ziel, hetwelk zeker en vast is, en ingaat in het binnenste des voorhangsels’ (Hebr.6:13,18-19).

Hierom wordt dit Woord het ‘Woord der beloftenis’ en het ‘Woord van Jehovah’ genoemd.

Toch wordt dit Woord ook het ‘getuigenis’ der heiligen genoemd (Openb.12:11), want het is dat gezegende Woord waarvan Gods kinderen een getrouw getuigenis kunnen geven. Als zij door God tot de Heere [Jezus] geleid worden, zijn zij immers Gods getuigen, maar dit geldt meer in het bijzonder degenen die als predikant deze taak hebben. Wij moeten het getrouwe Evangelie van de Zone Gods verkondigen, en als Zijn getuigen dienen wij een getrouw getuigenis te geven. Hetzij dat de mensen het horen zullen, of hetzij dat zij het laten zullen, wij moeten de leer van Gods verkiezing en van Zijn onderscheid makende liefde verkondigen.

Predik het Woord, en als het diep wondt, geef dan nog een slag en nog een slag. Want hoe meer u slaat, hoe waarschijnlijker onze Verbondsgod Zijn arm zal ontbloten en kenbaar zal maken dat Zijn Woord zal bestaan. De Heere zal uw arbeid bekronen en Zijn Woord bevestigen, en heel Zijn met bloed gekochte huisgezin tot Zichzelf brengen.

Predik daarom het Woord, de leer van de toegerekende gerechtigheid van Christus. En wat betreft degene die sterft in de ontkenning van de noodzakelijkheid van de rechtvaardiging door Christus’ gerechtigheid. Zo zeker als deze ziel sterft, geloof ik dat hij verdoemd zal worden. God heeft bekendgemaakt dat wij door de gerechtigheid van Christus aanvaard moeten worden. Laat daarom deze draad door al uw preken lopen, dat geen schepsel rechtvaardig voor God kan verschijnen tenzij gekleed in Christus’ gerechtigheid. ‘Allen hebben gezondigd, en derven de heerlijkheid Gods’ (Rom.3:23) en zij kunnen niet voor Zijn rechtvaardige gericht verschijnen op zo’n slechte grond als eigengerechtigheid.

Ik heb velen horen zeggen dat zij van plan zijn om alle zonde uit hun hart te halen en om alle zonde uit hun natuur te verwijderen. Maar zelfs als ze dat konden en het daarbij lieten, zouden ze uiteindelijk naar de hel gaan. Want stel dat het mogelijk was om alle zonde uit uw hart te verwijderen, dat zou u niet zalig maken, want u hebt vroeger veelvuldig gezondigd. Tenzij u daarvoor verzoening kunt aanbrengen, zult u voor eeuwig verdoemd en van God en de hemel uitgesloten worden. ‘Maar’, zeggen sommigen, ‘u wilt ons schrik aanjagen.’ Ik vrees dat u zich niet zo gauw schrik laat aanjagen. Ik wilde wel dat ik een middel kon zijn om u vanmiddag schrik aan te jagen, onder het onderwijs van de gezegende Heilige Geest, opdat u tot kennis van de waarheid gebracht zult worden.

Verder, omdat u al eerder gezondigd hebt, wat moet er met de reeds begane zonden? Hoe wilt u zich daarvoor verantwoorden? Zal het feit dat u in de toekomst heilig leeft, uw vorige overtredingen compenseren? Nee, nooit. Ook uw eigen gerechtigheid zal u niet zalig maken, maar u moet geheel, totaal en volkomen gerechtvaardigd worden in Christus’ heiligheid. God verklaart Zelf dat het gezegende werk van Christus en Zijn gerechtigheid openbaar kwam door Zijn opstanding, en de vruchten daarvan zijn vrede en blijdschap door het geloven; en dit kan nooit, nooit op enige andere wijze ervaren worden.

Nu, mijn broeder, u moet dit Woord getrouw prediken, en u moet de bewijzen ervan uittekenen, als een dienaar van God. Ik zou hier aandacht kunnen vragen voor allerlei leerstellingen, maar ik moet doorgaan. Ik heb al eerder opgemerkt dat u de beloften van God in de zin van het nieuwe verbond moet prediken. De beloften van God aan ons, die Zijn nieuwgeboren huisgezin zijn, zijn alle ja en amen. God heeft gezegd dat ze dit zullen zijn, want: ‘Ik wil dat zij Mijn stem zullen horen en leven’ (vgl. Joh.5:25), en een ‘amen’ uit de hemel bekroont het werk.

Predik daarom Gods beloften voor degenen op wie ze van toepassing zijn, de gekenschetste personen voor wie ze gedaan zijn, en de passende omstandigheden die ermee verbonden zijn. God zegt: ‘Wanneer gij zult gaan door het water, Ik zal bij u zijn, en door de rivieren, zij zullen u niet overstromen; wanneer gij door het vuur zult gaan, zult gij niet verbranden, en de vlam zal u niet aansteken’ (Jes.43:2). Wat betekent deze belofte voor degenen die nooit in het vuur en het water geweest zijn? Ze is alleen gepast voor Gods kinderen. Toen Sadrach, Mesach en Abed-nego in het vuur waren, wandelde een vierde Persoon bij hen, gelijk de Zoon van God.

De uitnodigingen van het Evangelie moeten gepredikt worden. Geen algemeen aanbod aan iedereen, want dat is nergens te vinden, of u moest het misschien in de Koran kunnen vinden. Maar het is niet te vinden in Gods gezegende boek. Echter, een arme ziel die voelt dat hij een koppig hart heeft en niet weet hoe hij het vernederd moet krijgen, is degene tot wie God Zijn heil nabij zal brengen. De uitnodigingen van het Evangelie zijn gepast voor de omstandigheden van zo’n arme, behoeftige zondaar. De arme ziel wordt dan onder de zalving van de Geest tot kennis van de waarheid en tot afhankelijkheid van Christus gebracht; en hierom vertrouwt hij niet in het vlees.

Men meent in deze tekst een bevestiging te vinden dat Evangelie-uitnodigingen algemeen zijn: ‘De Geest en de bruid zeggen: Kom. En die het hoort, zegge: Kom. En die dorst heeft, kome; en die wil, neme het water des levens om niet’ (Openb.22:17). Is dat algemeen? Kijk er eens goed naar. ‘Die *wil*’, dat is de reikwijdte van de betekenis. Stel dat ik in deze bijeenkomst zou rondgaan, ieder een voor een apart zou nemen en de voorwaarden beschrijven die noodzakelijk zijn om tot Christus te komen, welk antwoord zou ik dan krijgen? Als ik zou zeggen: ‘Kom, arme, verloren, veroordeelde opstandeling, zonder hulp bij uzelf, kom tot Christus, steunend op het volbrachte werk’, zou dat hun een *wil* geven om te komen? Nee. In plaats daarvan zou ik van hen te horen krijgen: ‘Ik ben niet zo slecht als u denkt.’ Zou dit hun dan een gewillig gemoed doen krijgen? En omdat de uitnodigingen van het Evangelie gepast zijn voor de behoeftige omstandigheden van zondaars, zullen ze hun wel een gewillig gemoed geven, en een gevoelig besef van de noodzakelijkheid om tot Christus te komen? Wanneer u Gods Woord onderzoekt, zult u zien dat het leerstellingen, beloften en uitnodigingen bevat, die allemaal in overeenstemming zijn met de voorschriften van het Evangelie. God zal Zijn kracht openbaar doen komen door Zijn zegeningen aan de gemeente te geven.

Predik *alle* leerstellingen van het Evangelie, ook al zeggen sommigen tegen ons dat als ze gepredikt worden, de mensen in dronkenschap, hoererij en allerlei gruwelen kunnen leven. Volgens uw zeggen is Gods Evangelie dus niet geschikt om hier op aarde vertrouwd te worden, want het leidt helemaal nergens toe dan tot duivels gedrag. Maar nee, tot zoiets leidt het beslist niet. De goddelozen, die de zonde indrinken zoals een os water drinkt, kunnen de oorzaak niet aan het Evangelie Gods toeschrijven, want dat bevat de beste wetten die ooit afgekondigd zijn. En als de wet, waarvan de apostel zegt dat het de dodende letter en de ‘bediening des doods’ was, heerlijk was, ‘hoe zal niet veelmeer de bediening des Geestes in heerlijkheid zijn? Want indien de bediening der verdoemenis heerlijkheid geweest is, veelmeer is de bediening der rechtvaardigheid overvloedig in heerlijkheid. Want ook het verheerlijkte is zelfs niet verheerlijkt in dezen dele, ten aanzien van deze uitnemende heerlijkheid. Want indien hetgeen dat tenietgedaan wordt, in heerlijkheid was, veelmeer is

hetgeen dat blijft, in heerlijkheid' (2 Kor.3:6-11).

Christus is in deze wereld gekomen, terwijl Hij Zijn Goddelijke natuur met de menselijke natuur verenigd had, om onze Borg te worden en de wet te vervullen. De Heere Jezus Christus was God in een mens, opdat majesteit op Hem gestempeld zou zijn. Hij vervulde de wet, opdat geen beschuldiging tegen ons ingebracht en geen schuld ons ten laste gelegd zou kunnen worden. En zo, geliefden, is het dat wij onder de zalving van de Heilige Geest geleid worden tot kennis der zaligheid, door de vervulling van de wet door Christus.

'Ik betuig dan ... : predik het Woord.' Hoewel wij onze vleeselijke gevoelens mogelijk niet graag willen krenken door het Woord te prediken, toch kunnen wij ervan op aan dat wij ons dan op een andere manier in moeilijkheden zullen brengen.

Ik zal u een voorval vertellen dat eens met mij gebeurde om mijn vleeselijke gevoelens op de proef te stellen.

Mijn arme vader was een ijverig, hardwerkend, maar arm man. Ik ben door zeer arme ouders grootgebracht, en bij mijn weten heb ik nadat ik zeven of acht jaar oud was, geen enkel onderwijs op hun kosten ontvangen. Ik moest werken voor mijn levensonderhoud, en ik had niet de voordelen die velen nu hebben, die de gewoonte hebben om zondagsscholen te bezoeken. Toen ik begon met prediken, stond er dus geen hoofdstuk in de Bijbel dat ik kon lezen. Toen de Heere mijn ziel voor het eerst in vrijheid stelde, spande ik mij dag aan dag tot het uiterste in om te leren lezen. Maar de moeilijkheden die ik het hoofd moest bieden, werden zo groot dat ze mijn gemoed belasten en mij zo kwelden dat ik soms werkelijk wenste dat ik nooit geboren was.

Maar ik wilde iets zeggen over mijn vader. Nadat ik was begonnen met preken – het was op een zondagmorgen, geloof ik, toen ik naar de kapel ging om te preken – hoorde ik dat mijn vader gestorven was. Ik had geen bewijs dat mijn vader God vreesde, en ik begon erover na te denken wat er na zijn dood had plaatsgevonden. Hierop begonnen mijn vleeselijke gevoelens in opstand te komen tegen God en Zijn verkiezing. Want toen ik wat betreft mijn arme oude vader, die gezwogen en geslaafd had voor deze wereld, dacht dat hij niet tot Gods uitverkorenen behoorde, dacht ik: 'Waar is mijn uitverkiezing nu? Over welke tekst kan ik nu prediken?' Want ik voelde genoeg arminianisme in mij om een wereld vol arminianisme te maken. Terwijl ik in deze toestand was, paste de Heere plotseling Zijn Woord op mijn gemoed toe. Dit was het Schriftgedeelte: 'De uitverkorenen hebben het verkregen, en de anderen zijn verhard geworden' (Rom.11:7). Elk woord ervan bevestigde mij in de leer van Gods onderscheid makende genade, en leek te donderen tegen mijn vleeselijke gevoelens.

Onze vleeselijke gevoelens zullen altijd proberen ons gemoed in een toestand te krijgen die ons geluk zal tenietdoen en ons zal verhinderen Gods Woord te prediken. Maar wij moeten Gods Woord gebruiken om onze vleeselijke gevoelens recht te zetten. En als wij in Hem geloven, zal God het licht van Zijn aangezicht over ons verheffen en onze gevoelens tot onderwerping aan Zijn wil brengen. Zo zullen wij getrouw de leerstellingen verkondigen die Gods Boek bevat. Laat het zo zijn dat vervolgers en godsdienstige belijders ons belachelijk maken, ons dweppers, bekrompen en antinomianen noemen, en zeggen dat het een gevaarlijke leer is om te prediken (want ik weet dat ze niet past bij vlees en bloed). Toch moeten we niet terugdeinzen voor onze plicht tegenover God, zodat we menselijke gevoelens zouden behagen, maar het Lam getrouw prediken onder de wolven. En hoewel dit ons blootstelt aan de boze blikken van hetzij godsdienstige belijders of wereldlingen, en hoewel wij soms misschien diep snijden en sommige van onze hooggeachte vrienden beledigen, toch moeten wij niet nalaten deze plechtige waarheden te prediken. Als iemand eraan wordt overgelaten

dat hij in zonde valt, worden er al snel lasterlijke dingen over hem gezegd. Alsof ze ons angst willen aanjagen, zullen de vervolgers uit de wereld allemaal in rep en roer zijn, en zeggen: 'Ha, dit komt nu van het antinomianisme; we zeiden al dat het zo zou uitwerken.' En zelfs godsdienstige belijders, vol van vertrouwen op zichzelf, doen hetzelfde. Terwijl ze vergeten dat ze hiermee de rol van de lasterlijke vervolgers spelen, bekijken ze de zaak niet van de andere kant en laten ze de liefde geen menigte van zonden bedekken. Want als iemand die zij een antinomiaan noemen, een misstap doet, zal het gerucht per omgaande post al in Londen zijn. Dit is heel beproevend voor de dienaars van Christus, die willen dat zij zijn als 'een stad boven op een berg liggende', die 'niet verborgen kan zijn' (Matth.5:14). Vleselijke gevoelens zullen zeggen: 'Ik kan deze waarheid beter niet zoveel prediken, want ze zullen er alleen maar een slecht gebruik van maken.' Nee, o nee; u moet deze getrouwe leer prediken, ook al noemen sommigen het antinomianisme. Als een hond er met het avondeten van een kind vandoor ging, en de vader of moeder zou zich niet de moeite getroosten om de straat op te rennen en te proberen het nog te redden, maar zeggen: 'Ik zal mijn kind geen avondeten meer geven', zou u dat juist vinden? Als de mensen een slecht gebruik van Gods waarheid maken, moet men Gods volk dan maar in de strik laten vallen? Welk kwaad heeft Gods waarheid hun gedaan? Predik daarom het woord en laat de uitwerking over aan uw Verbondsgod.

Maar er kan nog een andere hindernis in de weg staan: 'Waarschijnlijk zullen sommige van uw belangrijkste medestanders uiteindelijk naar de wereld terugkeren.' Als ze dat doen, vrees niet: Gods gemeente is Hem bekend en Hij zal er zorg voor dragen. Predik het Woord en laat uw persoonlijke vrienden u niet verhinderen, ook al zouden ze soms zeggen: 'Hoor eens, u bent een aardige man en zo zien wij u ook; maar uw prediking zou ons beter bevallen als ze niet zo scherp was; kunt u niet milder en wat meer bescheiden zijn?' Kom, haal deze strikken weg; de duivel zet vallen voor u neer en u kunt er zeker van zijn dat dit het werk van een vijand is. Mijd hen daarom als vijanden van uw ziel en predik getrouw het Woord; wederleg, bestraf en vermaan, zowel in lankmoedigheid als leer. Wát de leerstellingen ook zijn, bedenk dat ze Gods waarheid zijn, en dat u onder ede beloofd hebt om de waarheid te prediken voor zover God ze u te verstaan geeft. U moet de gehele waarheid en niets minder dan de waarheid prediken. Daarom betuig ik u voor God en de Heere Jezus Christus: zie toe en predik het Woord; en doe het getrouw, voor zover God u hiertoe in staat stelt, opdat Gods zegen op u zal rusten.

Ik bid Hem om onze broeder te zegenen. Mag hij in staat gesteld worden om de gemeente getrouw de waarheid te vertellen zoals zij in Jezus is. Mag zij deze waarheid ontvangen en in verbondenheid met hem handelen. En mogen door de zegen van Christus en de zegen van de Heilige Geest grote aantallen verwekt worden, als een machtig leger, tot eer van Christus en tot heerlijkheid van onze Immánuël.

*****

T. Godwin over zijn roeping tot het predikambt

Overgenomen uit: Gevonden door de Opperherder/ Een gezaligde zondaar door soevereine genade

Thomas Godwin (1803-1877) schrijft in zijn levensbeschrijving: In 1834 brak een tijd van langdurige en zware zielsbeproeving aan. Ineens overviel me namelijk de gedachte om te gaan preken. Ik trachtte die van me af te werpen, omdat ik geen opleiding had gevolgd en omdat mij door geen mens ooit een enkel woord was geleerd. Ik zei: 'Heere, ik sta in de schuld en ik kan toch niet voor Uw volk in de wereld opstaan terwijl ik niét vrij ben van schuld?'

Dag en nacht, zowel thuis als onderweg, zei ik de Heere dat ik een grote dwaas was en opnieuw zei Hij mij dat Hij 'het dwaze der wereld had uitverkoren, opdat Hij de wijzen beschamen zou.' (1 Kor. 1:27) En opnieuw stortte de Heere Zijn dierbare liefde uit in mijn hart en toen wilde mijn ziel mijn gevoelens uitspreken, waartoe ik me ook bereid voelde. Vervolgens werd ik echter overvallen door donkerheid en aanvechtingen, en ik zei: 'Nee, ik zal niet gaan. Ik kan het niet', want ik had de bezwaren aldoor heroverwogen. Ik besepte wat een menigte aan vijanden ik zou krijgen. Maar steeds maakte de gedachte om te spreken zich met overweldigende kracht opnieuw meester van me.

Ongeveer een jaar ging het zo door, zodat ik er maar geen rust van had. Toen zei ik: 'Heere, als U het me duidelijk maakt, zal ik gaan.' Maar omdat ik mijn eigen hart wantrouwde, riep mijn ziel uit tot de Heere of Hij in mijn slaap een woord aan mijn ziel wilde toepassen en mij dan uit mijn slaap wilde doen ontwaken. Dan zou ik ervan verzekerd zijn dat het van Hem kwam en dat ik niet zelf Zijn Woord zou stelen. Naar de wijze van Gideon wilde ik het vlies nat én droog. Zo ging het enige tijd door.

Op een woensdagnacht, iets na één uur, kwamen de volgende woorden met grote kracht tot mij: 'Geef bevel aan uw huis, want gij zult sterven, en niet leven' (2 Kon. 20:1). Hierdoor ontwaakte ik ogenblikkelijk en zat rechtop in bed. Mijn ziel werd bevangen door 'een schrik en grote duisternis' (Gen. 15:12) en ik leek al mijn geloof, hoop en vertrouwen te verliezen. Ik dacht dat ik moest sterven en mijn arme lieve vrouw dacht het ook. Ze deed haar best een licht te maken, wat in die tijd niet zo gemakkelijk was als heden ten dage. Bang dat iedere adem de laatste zou zijn, zat ik te beven onder deze afschuwelijke schrik en duisternis en nood. Het zweet gutste van mijn hoofd. Maar voordat mijn vrouw een licht had kunnen maken, openbaarde de Heere Jezus Christus Zichzelf aan mijn ongelukkige en bange ziel, op zó'n krachtige wijze, dat ik terugviel in mijn bed en tegen mijn vrouw zei: 'Ik hoef geen kaars. De Heere is overgekomen en heeft 'het leven en de onverderfelijkheid aan het licht gebracht' (2 Tim. 1:10). En de Heilige Geest leidde mijn ziel tot in de hemel, waar ik wel een uur lang gemeenschap mocht oefenen met de Heere Jezus Christus op zo'n lieflijke wijze, dat ik me gered wist in de Heere 'wet een eeuwige verlossing' (Jes. 45:17). De Heilige Geest toonde mij dat mijn naam was geschreven in het boek des levens des Lams. Mijn ziel verstond toen de betekenis van 'bevel geven aan mijn huis,' want Hij had dat Zelf gedaan en ik was bereid te sterven. O, wat verlangde mijn ziel ernaar bij Hem te zijn! Maar Hij zei me dat ik niet zou sterven, maar leven, en de werken des Heeren vertellen (naar Ps. 118:17). Ik weerhield mijn vrouw ervan iets tot mij te spreken. Ik kon slechts de heilige apostel Johannes nazeggen: 'Ziet hoe grote liefde ons de Vader gegeven heeft', ook aan mij, dat ik een kind van God genaamd zou worden (1 Joh. 3:1)!

De heerlijke waarheid van het Evangelie werd in die tijd aan mijn ziel geopenbaard als nooit tevoren. Het dierbare bloed van het eeuwige verbond en mijn zielsbelang daarin werden me bekendgemaakt op een wijze waarop ik het ervoor niet had beleefd of nadien niet meer heb ondervonden. Ik verwacht ook niet dat het in deze wereld ooit nog op die manier aan mijn ziel zal worden geopenbaard. Ik zag hoe al mijn zonden waren weggewassen in en door deze dierbare, verzoenende liefde en dit bloed.

Omdat ik enige tijd eerder een uitnodiging had gekregen om ergens te spreken, zei ik nu: 'Heere, ik zal erheen gaan en de mensen vertellen wat U hebt gedaan, want U hebt zeer veel gedaan aan mijn ziel.' Ik zei tot mijn ziel dat ik niet meer te rade zou gaan bij vlees en bloed (naar Gal. 1:16). Dit alles gebeurde in de maand augustus van het jaar 1834.

Ik had mijn vrouw gezegd dat ze op zaterdagavond schone kleding voor me moest klaarleggen, want ik zou vroeg in de ochtend opstaan. Ik kreeg echter maar weinig slaap die nacht, omdat ik er aldoor aan dacht voor een groep mensen te moeten staan en hun een boodschap van de Heere over te brengen. Rechtop in bed zat ik deze ernstige zaak te overdenken en begon te vrez en te beven en dacht dat ik maar moest weglopen in plaats van me door de Heere te laten uitzenden. Een wolk van somberheid en donkerheid daalde neer op mijn ziel, zodat ik zat te trillen in bed. Ik ging weer liggen en moest denken aan de geloften en beloften die ik de Heere had gedaan tijdens die heerlijke openbaring. Toen ging ik weer angstig rechtop zitten en zo werd ik heen en weer geslingerd tot het te laat was om nog op weg te gaan. Ik kan niet zeggen wat mijn gemoed in de daaropvolgende tijd doorstond tot het december werd, en ik hield dit allemaal voor mezelf. Ik zei bij mezelf: 'Als de Heere wil dat ik in Zijn Naam spreek, dan weet Hij mij te vinden en weet Hij wat voor iemand ik ben.' En dit was mijn gebed: 'Heere, als het Uw wil is dat ik in Uw Naam zal spreken, neig Uw volk dan om mij aan te sporen.'

Kort daarna werd de voorganger in Swindon ziek en er werd afgekondigd dat ik zou spreken. Ik zei: 'Goed, als de Heere mijn hart neigt om dat te doen en mij een tekst zal geven, zal ik trachten te komen spreken.' Op 25 december 1834 stond ik voor het eerst op een preekstoel. Toen ik de preekstoel afkwam, kreeg ik vanuit twee verschillende plaatsen uitnodigingen. Dus datzelfde ogenblik ving mijn werk aan en hoewel ik een arme, ongeleerde dwaas was, heb ik daarna bij mijn weten nooit meer een werkeloze zondag gehad. In het eerste jaar van mijn prediking heb ik eens zesentwintig mijl gelopen en op één dag op drie verschillende plaatsen gepreekt.

Nadat ik een uitnodiging had ontvangen om in Pewsey in Wiltshire te preken en ik daar enkele keren was geweest, wilden de mensen daar dat ik in hun gemeente predikant zou worden. Maar ik had een goedlopende zaak, dus zag ik het niet als mijn weg om dat te doen. In plaats daarvan verplichtte ik mezelf daarom iedere zaterdag naar Pewsey te gaan en op maandag terug te keren. Zo begon het in december 1835. Vaak ging ik die tweeëntwintig mijl te voet, preekte driemaal op de dag des Heeren en vertrok maandagmorgen vroeg en na dezelfde afstand opnieuw te hebben gelopen, in weer en wind, hagel of sneeuw, regen of vorst, kwam ik weer thuis. Dan ging mijn jas uit en ging ik tot de volgende zaterdag weer aan het werk. Alleen de Heere weet wat voor barre tochten ik heb doorstaan wanneer ik over de heuvels van Wiltshire liep, getroffen door weer en wind en met mijn vleselijke gemoed dat steeds maar omzag. Soms draaide ik me gedurende de wintermaanden om en dan keek ik terug en dacht: ik houd het niet vol. Maar dan werd mijn ziel bewogen door de vreze des

Heeren en werd ik dat voortreffelijke woord gewaar: ‘Niemand die zijn hand aan den ploeg slaat en ziet naar hetgeen achter is, is bekwaam tot het Koninkrijk Gods’ (Luk. 9:62). Daarna zette ik weer door.

Een nieuwe tijd van beproeving brak aan toen de mensen in Pewsey wilden dat ik me bij hen zou vestigen. De kerk deed daarom een beroep op mij om hun predikant te worden. Dit bracht mij in een moeilijk parket omdat ik al een comfortabel eigen huis bezat en de Heere had het me gegeven dat ik al mijn schulden had afbetaald. Ik had de Heere namelijk voortdurend gezegd dat ik niet voor een groep mensen kon spreken als ik nog iemand iets verschuldigd was. Geloofd zij Zijn dierbare en kostbare Naam, want Hij zorgde ervoor dat het kon!

Maar nu terug naar de roeping vanuit Pewsey. Hoe kon ik mijn huis en mijn zaak achterlaten? Het Woord des Heeren achtervolgde me echter dag en nacht en zei me dat ik alles moest verlaten om de Heere Jezus te volgen: huis, akkers, vrouw, kinderen, vader, moeder, zusters en broeders om des Heeren wil en omwille van het Evangelie (naar Mark. 10:29). Dus hing ik begin november 1836 een papier op aan mijn raam: ‘Huis te huur.’ Er kwam een heer binnen die mij te kennen gaf dat er een dame was die het wilde kopen. Maar ik wilde het niet verkopen, en toch was ik genoodzaakt dat te doen. We bepaalden de dag waarop ik mijn mooie huis in Shaw, waar de Heere mijn ziel de voorgaande tien jaar zo had begenadigd, zou verlaten om naar Pewsey te gaan. God alleen weet wat ik doormaakte op de zaterdagochtend voorafgaand aan de woensdag van mijn vertrek. Ik had mijn huis verkocht, mijn zaak opgegeven en toen verborg de Heere Zijn aangezicht. Mijn ziel kwam hevig in opstand. Ik ging mijn huis uit zonder mijn vrouw gedag te zeggen. Ik liep zo’n zes mijl en mijn hart liep haast over van verdriet, smart en opstand. Maar eer ik een eind door Swindon was gelopen, kwam de Heere met deze woorden over: ‘IJzer en koper zal onder uw schoen zijn, en uw sterkte gelijk uw dagen’ (Deut. 33:25). Dit verzachtte mijn boosheid en brak mijn verzet en de woorden keerden met verdubbelde kracht terug en brachten mijn ziel in een plaats van overvloed. Mijn ziel zong het uit en verheugde zich in de Heere en ik haalde mijn Bijbeltje uit mijn zak en vond al gauw de woorden. Ze werden zo vermenigvuldigd in mijn hart en ziel dat ik tot aan Marlborough doorliep, zo sterk als een reus, verkwikt door de nieuwe wijn van het eeuwige Koninkrijk van onze Heere en Zaligmaker Jezus Christus en zielsgelukkig. Het huis en mijn zaak betekenden niets meer voor me. Ik voelde dat ik alles kon opgeven ter wille van Zijn Naam. Ik kan deze dag en de gunstbewijzen aan mijn ziel niet vergeten, want het was als het gebergte Mitsar. Dit alles gebeurde op 19 november 1836. De daaropvolgende woensdag, 23 november, verhuisden we naar Pewsey en we bleven daar tot 18 september 1846.

Wat moest ik daar in bijna tien jaar allemaal wel niet doorstaan! Ik kwam in Pewsey met mijn vrouw en twee kinderen en onze huisraad, zonder iemand een cent schuldig te zijn en in het bezit van zo’n honderd pond. Ik betrok een huis voor zo’n tien pond per jaar. Ik had al bijna een jaar heen en weer gereisd en dacht dat er nergens zulke liefdevolle mensen waren als tussen wie ik zou gaan wonen. En bovendien, zo meende ik, hoefde ik niet meer tweemaal per week zo’n lange reis te maken en ik kwam hier nu te wonen tussen zulke liefdevolle en vrome mensen, dat ik vast gelukkig zou zijn. Ik zag niet in waarom ik me nog zorgen zou hoeven maken.

En zo, toen we ons huis hadden ingericht, begon ik met mijn werk en nam de herderlijke taak van de gemeente aldaar op me. Mijn loon werd ongeveer negen of tien shilling per week. Ik preekte en bleef ook mijn ambacht uitoefenen. De gemeente groeide, was groot en ik dacht

dat alles goed ging. Maar na een tijd ontdekte ik dat er velen, van wie ik had gedacht dat het goede mensen waren, een lichtzinnig leven leidden. Toen begonnen mijn moeiten in Pewsey, want de waarheid en mijn geweten geboden mij het tweesnijdend scherp zwaard op te nemen en dat zondag aan zondag te hanteren, tot het vuur zeer heet werd.

Ik ging eens te voet zes mijl naar Allington om Mr. Philpot te ontmoeten, omdat ik een goed gerucht over hem had gehoord. Hij woonde toen bij Mr. Parry en was nog ongetrouwd. Toen ik het huis binnentrad, keek hij slechts naar me voor hij mij zijn rug toekeerde en op barse toon iets zei. Maar toen ik een enkel woord sprak tegen Mr. Parry over de genade van God, zei hij luid: 'Bent u bekend met de genade van God?' Ik begon hem te vertellen wat mijn ziel wist over 'de zaligmakende genade Gods' (Tit. 2:11) en hij draaide zich naar me om met een brede glimlach en oprechte genegenheid op zijn gezicht. Dit gebeurde in het jaar 1837. Ik schrijf dit nu in 1867; vanaf onze eerste ontmoeting tot op deze dag zijn onze harten in genegenheid en door de Geest van het Evangelie aan elkaar verbonden.

Maar om terug te komen op mijn moeiten in Pewsey; er waren niet enkel zorgen. Nee, geloofd zij de Naam des Heeren, want Hij zegende mij vaak met Zijn dierbare toelachingen en schonk mij veel sterkte en kracht op de preekstoel, maar ook veel smart en vervolging daaronder. Zoals eerder gezegd, trof ik in de gemeente veel mensen aan met een lichtvaardige levenswandel. Het ging een tijdje onveranderlijk door. De Heere gaf me steeds meer inzicht in mezelf en anderen, en de Heilige Geest leidde mij steeds meer in het bevindelijke deel van het Evangelie. Ook leerde Hij mij wat het Evangelie, met sterkte en kracht in het hart en geweten ontvangen, teweegbracht in de levenswandel, in de praat en daad van de uitverkoren 'vaten der barmhartigheid.' (Rom. 9:23) De Heere leidde mij voort en hield mij bij de drie belangrijke onderdelen van de prediking, te weten de leerstellige, bevindelijke en praktische godsdienst en bewees mijn ziel veel gunst op en onder de preekstoel.

Nadat ik bij deze dingen werd bewaard en zelf aandrang op een doorvoelde godsdienst die een mens eerlijk en oprecht maakt in zijn levenswandel, ontdekte ik dat er veel goddeloze mensen waren die beleden christen te zijn. Mijn ziel werd zeer beproefd omdat ik zag dat ze nog altijd naar de kapel kwamen. Ik vreesde dat ik zelf niet eerlijk was en smeekte de Heere voortdurend om mij oprecht te laten zijn tegenover Hem en de mensen, en zuiver in mijn eigen geweten. Ik was immers zelf zo'n onkundige dwaas, dat ik nog geen hoofdstuk kon voorlezen zonder een domme fout te maken of een woord verkeerd uit te spreken.

Zo was er dus voortdurend wel iets te verbeteren, in elke zin van het woord. De Heere liet mijn ziel nu zowel overdag als 's nachts tot Hem smeken en vervulde toen Zijn Woord in mij: 'Zie, Ik heb u tot een scherpe nieuwe dorsslede gesteld, die scherpe pinnen heeft; gij zult bergen dorsen en vermalen, en heuvelen zult gij stellen gelijk kaf. Gij zult hen wannen en de wind zal hen wegnemen en de stormwind zal hen verstrooien.' (Jes. 41:15-16) Hele banken bleven nu leeg, de gemeente kromp en de diakenen vreesden dat de zaak op deze manier binnenkort moest worden opgegeven. De dingen namen zo'n wending dat vele arme schapen bang waren dat ze onmogelijk zouden kunnen volharden en in plaats daarvan de bokken achterna zouden gaan.

Eerder hadden vrienden erover gesproken de kapel uit te breiden door er een galerij aan te bouwen, maar ik zei hen toen al dat er binnen zeer korte tijd zonder te verbouwen meer dan genoeg ruimte voor de gemeente zou zijn. Zij hadden toen gedacht dat er een soort

wonderkerk zou komen, maar ik wist wel beter. Na een tijd onder hen gewoond te hebben, ontdekte ik dat de geestelijke fundering verteerd was en zo wist ik dat het gebouw in verval zou raken en het vuil zou neervallen. Daarna kwam ik erachter dat iemand die ik had gedoopt voor ik in Pewsey woonde een lichtvaardige en immorele man was. Daarop kwam ik in een grote nood zoals ik die nog niet gekend had en bij wijlen dacht ik werkelijk dat het mijn dood zou worden.

Dit duurde tot eerste kerstdag, 1837, toen ik van Godswege uit deze tekst moest preken: ‘Maar wanneer de volheid des tijds gekomen is, heeft God Zijn Zoon uitgezonden, geworden uit een vrouw, geworden onder de wet, Opdat Hij degenen die onder de wet waren, verlossen zou, en opdat wij de aanneming tot kinderen verkrijgen zouden. En overmits gij kinderen zijt, zo heeft God den Geest Zijns Zoons uitgezonden in uw harten, Die roept: Abba, Vader.’ (Gal. 4:4-6) Die dag preekte ik tweemaal, evenals de daaropvolgende zondagmorgen en God begenadigde me met veel sterkte en kracht. De Heere bevestigde deze waarheid aan het geweten van mijn lieve vrouw, die enige tijd was teruggevallen in oude zonden. Hoewel ik haar daar al op had aangesproken, zei ze nu niets tegen me, omdat ze wist dat ik in die tijd zeer streng was voor iemand die godsdienstig was en tegelijk welbewust in zonde leefde. God had mij door Zijn vreze een heel teer geweten gegeven, en ik kende geen genade voor afvalligen. Ook dacht ik toen dat niemand die door de besprenkeling met het bloed vergeving en vrede in zijn hart en geweten had ontvangen, zou kunnen afglijden. Ik had onder de vloek en dodelijke kracht van de wet zo geleden omwille van mijn zonden, dat ik meende dat ik nooit meer zou zondigen. Ik wist echter nauwelijks wat er nog voor me lag. In de namiddag van diezelfde dag des Heeren moest ik spreken over deze woorden: ‘Zijt niet bevreesd, maar spreek, en zwijg niet; Want Ik ben met u, en niemand zal de hand aan u leggen om u kwaad te doen.’ (Hand. 18:9-10)

Enkele dagen zag ik aan hoe mijn arme vrouw in een vreselijke gemoedstoestand verkeerde, maar uiteindelijk kon ze niet meer zwijgen en moest ze haar afwijkingen van de Heere opbiechten en ze vroeg me voor haar te bidden. Niet lang daarna openbaarde God Zijn vergevende liefde en bloed aan haar geweten en waste al haar schuld weg. Dit was een middel waardoor wij vanaf die tijd steeds nader tot elkaar werden gebracht in zielsvereniging en gemeenschap.

Maar de vijanden van het kruis volhardden in hun razernij tegen de waarheden die de Heere mij aan het licht deed brengen. Ik hanteerde al die tijd nog iedere zondag het tweesnijdend scherp zwaard; ik sneed af en hakte in stukken alles wat niet voldeed aan de Bijbelse maatstaf en ik ging voort uit te halen naar uitwendige belijders en verdorven schijnheiligen. De kapel was nog nooit zo leeg geweest en onze vrienden vreesden dat de zaak zo geen stand kon houden. Desondanks bleven onze geldinzamelingen toereikend, of er nu veel of weinig mensen in de kerk zaten. De duivel ging briesend rond, de vijanden tandenknarsten en de belijders vervolgden ons, zodat mijn weg al met al steeds zwaarder werd. Er waren enkele mensen die op doordeweekse avonden en op zondagen bijeenkwamen in een kroeg om samen allerlei leugens over mij te bedenken en die naar het nieuwsblad te sturen. Een van hen kwam dan naar de kapel om iets op te vangen waarmee hij in de kroeg de spot met mij kon drijven. Hij wist echter niet wat hem zou gebeuren. Nadat hij dit enige tijd had gedaan, werd hij tot zelfmoord gedreven. Hij had mij volledig stuk kunnen maken, maar de Heere zorgde voor me en liet hem aan zijn lot over. Er waren nog vier andere mannen die mij en een dierbare, beproefde enkeling te gronde zouden hebben gericht, en de Bijbel erbij, maar de Heere waakte over ons en sloeg hen op ernstige wijze een voor een neer. Ze vielen zelf in

de kuil die zij voor ons hadden gegraven.

Onder al deze vervolgingen ondersteunde de Heere mij wonderlijk en Hij maakte dat ik Zijn waarheid liefhad. Ik had enkele dierbare vrienden met wie ik mij omwille van de waarheid sterk verbonden wist, maar voor hen was het evenwel moeilijk om dergelijke leugens over mijn prediking te horen vertellen. Iets anders konden ze echter niet ontdekken, want de Heere had mij oprecht van wandel gehouden. Bij tijden leek het alles meer dan ik kon dragen, en het was zwaar om staande te blijven te midden van alle laster en vervolgingen die ik moest ondervinden. En toch kon het niet op tegen wat de Heere mij had toegezegd, want 'In de wereld zult gij verdrukking hebben' (Joh. 16:33), 'En ook allen die godzaliglijk willen leven in Christus Jezus, die zullen vervolgd worden.' (2 Tim. 3:12)

Ook satan kwam in deze tijd met vele aanvechtingen, waardoor ik me vaak neerslachtig voelde wanneer ik de preekstoel afkwam. Op een donderdagavond had ik gepreekt en het was een heerlijk uur geweest. Maar al gauw nadat ik de preekstoel was afgekomen, bezweek mijn ziel en mijn gemoed werd omsluiert door duisternis en somberheid. Ik liep weg, het veld in. Ik ging langs bij een vriend, maar was te verslagen om iets te kunnen zeggen. Ik ging naar huis, kreeg mijn eten niet weg, strompelde mijn slaapkamer binnen en viel neer voor het aangezicht des Heeren. Ik smeekte Hem mij duidelijk te maken waarom ik me zo neerslachtig voelde en bad Hem om me te laten zien of er een verborgen zonde was die ik onwetend beging.

Na een tijd ging ik in bed liggen. Die nacht sliep ik maar weinig en hield aan bij de Heere te smeken om het in mijn geweten helder aan te wijzen als er iets was waarvan Hij me niet had vrijgemaakt. Die morgen stond ik even neerslachtig op als ik naar bed was gegaan en betrad de werkplaats om mijn werk te doen terwijl ik mijn hart, mond en leven aan een grondig zelfonderzoek onderwierp. Tijdens het ontbijt was ik nog even somber en kon geen woord uitbrengen tegen mijn vrouw. Terwijl ik aan tafel zat, pakte ik een boek van William Huntington dat mijn vrouw van iemand had geleend. Ik opende het precies waar hij schrijft over de boezemzonde, met onderbouwing vanuit het Woord van God. Het boek wierp ik neer, ik greep naar mijn Bijbel, zocht het betreffende hoofdstuk en vers op, las het en liet het mijn vrouw lezen. Toen was de strik gebroken en mijn ziel ontkomen.

Opnieuw gebeurde er iets om mij te beproeven en te oefenen. Mijn vijanden, hoe klein of groot, zaten vol venijn jegens mij. Toen mijn kleine jongen eens op een zaterdagavond ziek op bed lag, verzamelde zich buiten een groep mannen en zij gooiden het slaapkamerraam in. De steen vloog rakelings langs het hoofd van mijn jongen, die daar lag. Ik zat binnen en hoorde het gerinkel. Ik zette het op een lopen en rende de lieden ziedend achter en haalde hen in. Ik was vastbesloten hen te laten boeten. Ik achterhaalde de dader en keerde boos terug naar huis, niet wetend hoe ik mezelf moest bedwingen. Maar plotseling kwam de Heere over. In het bijzijn van mijn vrouw riep ik uit dat het me niet kon deren als ieder raam in het huis stuk zou zijn. Ik dankte, loofde, prees en beminde de Heere omdat Hij telkens weer Zijn liefde, barmhartigheid en goedheid toonde aan zo'n ellendig mens als ik, zelfs op momenten dat ik wel een duivel leek. Zo redde Hij mij uit die beproeving, niet door de rechtvaardige daden die ik gedaan had, 'maar naar Zijn barmhartigheid.' (Tit. 3:5) Sommige van mijn vrienden wilden echter dat ik de man zou laten betalen voor het repareren van het raam, maar nee, dat kon ik niet. De lieve Heere had mij door en in dezen zulke zegeningen geschonken en mij al mijn zonde van woede en boosheid vrijelijk vergeven, dat ik ook hen vrijelijk het kapotte raam wilde vergeven. Ik verkeerde helaas maar korte tijd in deze heerlijke gemoedstoestand.

Eens had ik op de dag des Heeren gesproken over wat genade bewerkte in het hart van Gods kinderen, welke vruchten die voortbracht in het leven, de wandel en het spreken van zowel heer als dienstknecht, zowel vrouw als dienstmaagd, zowel vader als zoon en moeder als dochter; ja, bij wie ook maar de sterkte en kracht van God in het hart en geweten werd ontvangen. Zoals het altijd is geweest en zal zijn zolang er zondaren op deze aardbol rondlopen, zijn er mensen wiens hoofd, mond en verstand overloopt van godsdienstigheid maar wiens hart, geweten en leven daar niet mee is vervuld. Zij zullen beslist vechten en tekeergaan tegen een godsdienst die een mens eerlijk maakt en vruchten voortbrengt tot eer en verheerlijking van de Heere. Zo stopte een van de vijanden van de waarheid op de daaropvolgende zaterdagavond een briefje onder de deur, waarvan de inhoud me niet in de koude kleren ging zitten en ik nam me voor die zondag niet te preken. Toen het bijna kerktijd was, ging ik de andere kant uit om mijn taak te ontlopen, want ik dacht dat ik mij onmogelijk staande kon houden en niet was opgewassen tegen deze benauwdheid aan alle zijden. Ik was echter nog niet ver gekomen, of ik kreeg deze woorden in mijn hart: ‘En de huurling vliedt, overmits hij een huurling is, en heeft geen zorg voor de schapen.’ (Joh. 10:13) De kracht van deze woorden bracht me tot stilstand en ik liet schuldbewust mijn hoofd zakken en keerde stilletjes terug.

Thuisgekomen pakte ik de Bijbel, opende die bij het tweeëndertigste hoofdstuk van Jeremia en werd getroffen door de volgende woorden: ‘Ja, zij zullen Mij tot een volk zijn, en Ik zal hun tot een God zijn. En Ik zal hun enerlei hart en enerlei weg geven, om Mij te vrezen al de dagen, hun ten goede, mitsgaders hun kinderen na hen. En Ik zal een eeuwig verbond met hen maken, dat Ik van achter hen niet zal afkeren, opdat Ik hun weldoe; en Ik zal Mijn vreze in hun hart geven, dat zij niet van Mij afwijken.’

(Jer. 32:38-40) Die dag preekte ik driemaal uit die verzen en het was een onovertroffen heerlijke dag op de preekstoel. Zodoende kan mijn ziel getuigen ‘dat dengenen die God liefhebben, alle dingen medewerken ten goede, namelijk dengenen die naar Zijn voornemen geroepen zijn.’ (Rom. 8:28)

Spoedig na deze benauwdheid en verlossing kwam er weer iets anders op mijn pad dat mijn geloof en geduld op de proef stelde.

Het was op een zondagavond, na een fijne dag waarop ik had gesproken over de omgang van de Heere met mij en Zijn beproefde kinderen. We gingen nog langs bij een vriend, waarna we huiswaarts keerden. Ik was bezig de deur van het slot te doen, toen een van de kinderen zag dat er iets met de voordeur aan de hand was. Ze strekte haar hand uit om te zien wat er was en ontdekte een gat dwars door de deur heen. Toen ik beter keek, zag ik dat het hele onderste deel was ingetrapt, zodat er een doorgang naar binnen was. We wisten niet wat we ermee aan moesten. Na een poosje zei ik: ‘Laten we maar naar bed gaan en dit alles aan de Heere overlaten’, want de Heere had mij geloof en lijdzaamheid in het hart gegeven en zorgde ervoor dat ik het op dat moment kon dragen. Maar ook vaak riep ik met Jeremia uit: ‘Wee mij, mijn moeder, dat gij mij gebaard hebt, een man des twistes en een man des krakeels den gansen lande!’ (Jer. 15:10)

Een nieuwe tegenslag diende zich aan. Enkele mensen stonden bij mij in de schuld. Ik voelde me gedwongen overal voor te betalen, zowel wat mijn zaak betrof als mijn huishouden, en dat terwijl mijn predikantshonorarium laag was. Zo kwam ik geld tekort en raakte ik spoedig in de problemen. Ik was bang dat we genoodzaakt waren opnieuw schulden te maken en toen riep ik tot de Heere: ‘Open voor mij een weg om niet weer in de schulden te raken.’ Welnu, dacht ik, we zullen het met weinig moeten doen, want we hebben maar weinig. Ik vertrok

naar Allington om een dierbare man Gods te horen, Mr. Warburton uit Trowbridge. Ik had hem nog niet eerder gezien en terwijl hij op de preekstoel stond, bekeek ik hem grondig. Toen hij begon met preken, keek hij weldra mij doordringend aan. Maar één keer eerder had ik zo'n prediker gehoord. In het jaar daarop hoorde ik voor het eerst een andere geliefde man Gods, Mr. Philpot. Wat preekte hij scherp! Maar een preek kon mij nooit te dichtbij komen. Sinds die tijd heb ik vele malen tot mijn genoegen en heil naar de man geluisterd.

Weldra ontving ik een uitnodiging van Mr. Warburton om in Trowbridge voor hem te komen preken. Ik beantwoordde hem met 'Ik ben een grote dwaas en daarom kan ik niet op uw preekstoel gaan staan.' Hij reageerde als volgt: 'De mensen hebben behoefte aan dwaze mensen die voor hen preken. Ze kennen al te veel wijzen.' Zo dwong hij mij in te stemmen en te gaan, maar God weet wat een tijd ik doormaakte voor ik deze afspraak zou nakomen. De duivel viel mijn ziel zó aan, dat ik wilde dat ik deze toezegging nooit had gedaan. Mijn ziel kreunde en zuchtte dag en nacht tot de Heere om hulp en daarna sprak de vervloekte trots van mijn hart: 'Wel, nu word ik vast een voortreffelijk prediker. Ik ben immers gevraagd om op de preekstoel van die grote John Warburton te preken!'

Toen de zaterdagsmorgen aanbrak waarop ik twaalf mijl van de reis naar Trowbridge lopend zou afleggen, zonk mijn ziel tot peilloze diepten. Ik trilde en beefde van top tot teen. Ik liep naar de kleine achterkeuken, ging daar op mijn knieën en viel haast flauw.

Ik stortte mijn hart uit voor de Heere en Hij sprak met kracht en macht in mijn hart: 'De HEERE zal uw uitgang en uw ingang bewaren, van nu aan tot in der eeuwigheid.' (Ps. 121:8) Geprezen zij Zijn heerlijke Naam tot in eeuwigheid, want Hij ging vóór mij uit, Hij gaf mij kracht en vrijmoedigheid op de preekstoel en vertroostte de kostbare zielen. Mr. Warburton had de diakenen voor zijn vertrek gezegd dat, als ze goed naar de onbekende prediker konden luisteren, ze moesten trachten hem ook voor de volgende zondag te krijgen. Zo keerde ik terug naar Pewsey, dat op zo'n tweeëntwintig mijl van Trowbridge lag. De eerste tien mijl reisde ik per koets naar Devizes en liep vervolgens de andere twaalf naar Pewsey. Voor mijn werk en de reiskosten kreeg ik een soeverein. Hier werd ik niet echt rijk van, want thuis werd er ondertussen ook niet gewerkt. De volgende zaterdagochtend ging ik wederom op weg. Weer was de Heere met mij en de zielen van de hoorders werden verkwikt door het Woord, want er waren in die tijd enkele kostbare edelstenen te vinden in de Zion Chapel in Trowbridge.

Na deze twee bezoeken aan Trowbridge wilden de gemeenteleden aldaar steeds mij horen wanneer mijnheer Warburton afwezig was. Ik bemerkte dat trots mijn hart vervulde en ik dacht: nu Mr. Warburtons gemeente mij zo goed heeft kunnen horen, zal ik voorzeker spoedig worden gevraagd naar Londen te komen. Ondertussen was het satan die op mij was losgelaten. Zijn aanvechtingen en de trots en begeerte van mijn hart spanden samen, en door velerlei verleidingen raakte ik haast buiten zinnen. Ik liep vaak dag en nacht handenwringend rond en stampte met mijn voeten van zielenneed. Ik trilde en vreesde dat ik onderuit zou gaan in de verzoeken en de zaak van God en de waarheid te schande zou maken. Zo'n drie jaar lang moest mijn gekwelde en gepijnigde ziel de hitte van een stroom aanvechtingen doorstaan. Soms dacht ik: Als ik de oceaan zou oversteken, zouden de verzoeken me niet meer kunnen bereiken. Maar erna dacht ik: Ik zal mijn verdorven hart met me meedragen en de duivel zal ook daar zijn. Luidkeels riep ik tot de Heere om redding, want ik dacht niet dat ik het langer kon uithouden.

Ik had afgesproken om samen met mijnheer Warburton en Mr. Philpot te preken tijdens de jaarlijkse gedenkdag in Calne op 23 mei 1843. Ik vond het heel moeilijk om de preekstoel op

te gaan, maar de Heere stond me bij. Ik keerde samen met Mr. Parry en Mr. Philpot terug naar Allington en overnachtte daar. Mijn geliefde en zeer gewaardeerde vriend wilde me de volgende morgen, op de 24e, een stuk naar huis brengen maar ik zei: 'Nee, ik ga liever lopen.' Dus ging ik op pad. Omdat het erg warm was, deed ik mijn jas uit. Ik had al enkele mijlen gelopen toen er zoete overdenkingen in mij opkwamen en ik liep voort door het dorpje Alton. Ik beklom de heuvel onder voortdurend bidden en smeken tot de Heere om aan mij te verschijnen, om de zonden van mijn slechte hart de kop in te drukken, de duivel te bestraffen en om in Zijn voorzienigheid Zijn hand voor mij te openen. Toen ik juist boven op de heuvel was aangekomen, werd de Heere Jezus aan mij geopenbaard op zeer heerlijke wijze met de volgende woorden: 'Zie, het Lam Gods, Dat de zonde der wereld wegneemt.' (Joh. 1:29) En ik aanschouwde werkelijk hoe Hij al mijn zonden en overtredingen wegnam en ze wegwaste in Zijn dierbare en verzoenende bloed.

Ik moest nog ongeveer drie a vier mijl lopen en de zon brandde op mijn hoofd, maar de Zon der gerechtigheid scheen zo heerlijk in mijn ziel dat ik zingend langs de weg liep. Zoete tranen van liefde in blijdschap liepen over mijn wangen, omdat al mijn innerlijke zonden waren neergeveld en de duivel was teruggedreven in zijn Schuilplaats. Uit mijn hart galmde een kreet van overwinning door liefde en bloed. Sindsdien heb ik de kracht van de zonde en verleidingen niet meer op dergelijke beproevende wijze ervaren. De Heere versterkte mijn geloof die dag daar op de weg, zodat ik erop vertrouwde dat de verlossing wat betreft de tijdelijke zaken nabij was.

Nu mijn ziel uit die vreselijke gevangenis was bevrijd, verlangde ik ernaar thuis te komen en mijn gevoelens de vrije loop te laten. Mijn ziel was geheel vervuld met de liefde van God de Vader, God de Zoon en God de Heilige Geest. Ik had de Vader lief omdat Hij mij had uitverkoren, de Zoon omdat Hij mij had verlost en de Heilige Geest omdat Hij mij in Zijn genade geroepen had. Toen ik thuiskwam, sloot ik mezelf op in mijn kamer, knielde neer en betuigde de Heere mijn dank voor al Zijn goedheid en barmhartigheid die Hij mij en mijn dierbaren had betoond. Merkwaaardig genoeg was er toen ik thuiskwam een brief voor mij uit Londen, om in juli 1843 voor het eerst twee zondagen te preken in de Eden Street. Hierin zag ik de hand des Heeren Die deuren voor mij opende en mij alles schonk wat ik nodig had.

Na die twee zondagen nodigden ze mij ook voor de maand december uit. De Heere was met mij en zegende Zijn eigen Woord. Daarna ontving ik een uitnodiging om in Woburn, in Bedfordshire te preken.

....

*****

William Kiffin over zijn roeping tot het predikambt

William Kiffin (1616-1701) Een grondlegger en predikant van de Strict Baptists

Overgenomen uit zijn Levensbeschrijving in Nagelaten Brokken Deel 3

Kiffin beantwoordt de vraag waarom hij moest prediken, als hij niet naar de universiteit was geweest en evenmin door de bisschoppen was ingewijd. Zijn antwoord was dat hij een machtiging uit de Heilige Schrift had: ‘Een iegelijk, gelijk hij gave ontvangen heeft, alzo bediene hij dezelve aan de anderen, als goede uitdelers der menigerlei genade Gods’ (1 Petr. 4:10).

George Mockford over zijn roeping tot het predikambt

Overgenomen uit Woestijnreizen

Werkzaamheden omtrent het predikambt

Gedurende geruime tijd was ik zeer werkzaam omtrent het predikambt; soms kon ik geloven, dat dit een goed werk was, maar soms ook vreesde ik, dat ik mij daaromtrent geheel bedroog. Doch nu werd deze zaak met veel gewicht op mijn gemoed gebonden en kreeg ik vrijmoedigheid om met deze zaak tot God te naderen met een diep gevoel van liefde tot het volk des Heeren en met een ernstig verlangen, om de Heere te eren en te verheerlijken, in welke weg het Hem ook behagen mocht mij te gebruiken. Ik sprak hierover echter niet met mijn medeschepselen, omdat ik zo bevreesd was overgegeven te worden om de raad van mensen te volgen; hetwelk de Heere wist en ik Hem ook vertellen mocht, dat ik niet wenste, tenzij ik verzekerd mocht zijn, dat die raad met Zijn gezegende Geest en wil in overeenstemming mocht zijn. Daarom smeekte ik Hem, dat Hij het Zelf in het gemoed van Zijn volk openbaren zou, indien het Zijn wil was, mij tot hen te zenden.

Op een zekere zondagmiddag kwamen een paar vrienden mij bezoeken. Toen wij zo met elkaar aan het spreken waren, zei een hunner: ‘Wat houd ik er veel van, om het volk des Heeren na te lopen en hen te horen spreken!’ Ik antwoordde: ‘Ik ook!’ ‘Nu’, sprak deze goede man: ‘Wij geloven, dat de Heere van plan is, u tot voorganger van Zijn volk te stellen, met andere woorden, wij zijn voorzeker van gevoelen, dat de Heere u voorbereidt voor het predikambt.’ Ik antwoordde: ‘O, gij weet niet, waarover gij spreekt!’ Hierbij overmeesterde mij een gevoel, alsof ik van mijn stoel zou vallen. Met ontroering zag mijn vriend mij aan en zei niets meer. Doch evenals Maria legde ik zijn woorden in mijn hart, wetende, wat ik tevoren aan de Heere gevraagd had.

Toen ik nog een herdersjongen was, speelden ik en een andere knaap eens een lelijke poets aan een arme oude man. Deze man was een steengraver en had de gewoonte een fles bier mee naar zijn werk te nemen, welke fles genoeg inhield, om hem de gehele week van drank te voorzien. Nu kregen wij deze fles op zekere tijd in ons bezit, droegen haar naar de top van de heuvel en wierpen haar toen van de hoogte naar beneden in de afgrond. Het was natuurlijk, dat de fles op de bodem der vallei geheel in stukken brak. Wij deden zulks nadat de arme man zijn werk verlaten had. Nu, nadat de Heere mij door Zijn genade geroepen had, vernam ik, dat deze steengraver een godzalig man was en tevens, dat hij thans ziek lag. Daarom wenste ik hem mijn schuld te gaan belijden en vergeving te vragen. Derhalve ging ik naar het huis van die waarde man. Ik trof hem aan, daar hij ziek te bed lag. Hij genoot een zeer gezegende zielsgestalte, was kalm en genietende een vaste vrede, en was uitzierende en wachtende, om geroepen te worden tot een hoger leven. Men had hem verteld, dat ik hem zou komen bezoeken. Terstond, toen ik bij hem kwam, zei hij: ‘Nu, mijn jongen! Ga eens op deze stoel zitten’, wijzende op een stoel, die aan de zijde van zijn bed stond, ‘en vertel mij eens, wat de Heere aan uw ziel gedaan heeft.’ Maar, zei ik, ‘ik ben tot u gekomen, om mijn zonde, welke ik tegen u bedreven heb, te belijden en u om vergeving te vragen.’ ‘Zonde tegen mij’, riep hij uit, ‘wat bedoelt gij daarmee?’ Toen verhaalde ik hem, wat ik en de andere herdersjongen met zijn fles gedaan hadden. ‘Ah!’ zei hij, ‘ik dacht toen wel dat gij beiden het gedaan had; maar, waar is de andere?’ ‘O!’ riep ik uit, terwijl de tranen uit mijn ogen sprongen ‘die is reeds over de zee des doods gevoerd!’ ‘Ah!’ antwoordde hij, ‘is de ene reeds weggenomen en de andere nog overgelaten.’ Hierop barstte ik uit in een vloed van

tranen, daar ik mij, wegens de goedertierenheid Gods over mij zó verbroken gevoelde, dal ik uitriep: 'Waarom ik, gezegende God! waarom ik, en de andere overgegeven om de rechtvaardige vergelding te oogsten van de zonde, waaraan ook ik zulk een groot aandeel gehad heb!' Zodra ik weer wat kalmte gekregen had, zei de goede oude man: 'Ik vergeef het u op het allerhartelijkst, mijn waarde vriend! Vertel mij nu maar eens iets van de weldaden van onze Verbonds-God jegens u!' Terwijl ik hem hiervan wat medeelde, weenden wij tezamen tot eer des Heeren, vanwege de genade die wij ondervonden hadden. Eindelijk sprak ik, op zijn verzoek, nog een paar woorden in het gebed, waarop hij zei: 'Nu moet gij mij, zolang ik nog leven mag, zo dikwijls, als gij kunt, komen bezoeken.' Aan dit verzoek heb ik voldaan, en voor hij stierf, zei hij nog: 'Ik heb nog een verzoek aan u, en dat is, dat gij uw bezoeken alhier, aan mijn rouw, ook nadat ik thuisgehaald zal zijn, zult voortzetten.' Gaarne beloofde ik hem, dit te doen; en zo bleef ik haar voortaan eenmaal in de week bezoeken.

Een korte tijd daarna verzocht zij, op de avond wanneer ik haar bezocht, aan een vriend om daar ook te komen; in het vervolg deed zij dit verzoek ook aan een andere vriend; en zo ging zij voort met verzoeken, totdat er verscheidene aanwezig waren. Ik was dan gewoon een predikatie van de geliefde Philpot te lezen en met enige woorden in het gebed voor te gaan.

Toen ik op zekere keer weer een predikatie uit mijn zak haalde om die als naar gewoonte voor te lezen, nam een van het gezelschap dezelve op, om, zoals ik dacht, te zien door wie zij gepredikt was. Daar men mij de predikatie niet teruggaf, zei ik: 'Met uw verlof, ik zal die predikatie u voorlezen!' Hierop antwoordde deze persoon tot mijn uiterste verbazing: 'Wij zijn overtuigd, dat gij geen recht hebt, om hier predikaties van anderen voor te lezen, daar wij geloven, dat de Heere u gezalft heeft, om zelf Zijn waarheid te verkondigen. Daar is de Bijbel; vertel ons maar eens, wat de Heere aan uw ziel gedaan heeft.' Maar ik bad en smeekte hem, om hierop niet aan te dringen, daar zij over deze zaak geheel verkeerd oordeelden. Daarom riep ik: 'Geef mij de predikatie over om die voor te lezen!' Dit geschiedde eindelijk. Doch de verwarring waarin ik toen verkeerde, kan ik niet beschrijven, daar ik ontkend had, dat ik inzake van het predikambt geoefend was; hoewel inwendig en in een geestelijke zin en niet in de bediening van het Woord.

De eerste 'predikatie' in een woning

Ik ging die avond met een zeer beschuldigende consciëntie vandaar en kwam er in geen twee weken weer. Deze waren weken van beproeving voor mij. Eerst toch had ik de Heere gevraagd, deze zaak op het gemoed van anderen te leggen, en nu de Heere zulks gedaan had, had ik alles ontkend. Nu was het in mijn hart: Oh! Wanneer de Heere mij deze mijn zonde vergeven wilde, en men mij andermaal vragen zou, dan zou ik niet meer ontkennen. Toen ik eindelijk weer naar de vergadering ging, nam ik, evenals voorheen, weer een predikatie mee. Maar nauwelijks had ik die op de tafel gelegd, of ze werd weggenomen, en toen ik erom vroeg, was het antwoord: 'Wij zijn meer dan ooit overtuigd, dat de Heere u voor het predikambt heeft aangewezen; derhalve zullen wij u voor deze keer niet toelaten de predikatie te lezen.' Daar de ellende der twee voorbije weken en de belofte, welke ik de Heere gedaan had, mij levendig voor de geest stonden, nam ik met vreze en al bevende de Bijbel op, sloeg Psalm 107 op en las tot ik kwam aan dit vers: Zij zijn gestruikeld, en er was geen helper, Ps. 107:12b. Met veel gevoel sprak ik over die woorden, omtrent een half uur lang. Op dezelfde wijze heb ik ook later enige verklaringen gedaan over enkele gedeelten van 's Heeren Woord. Maar dit geschiedde slechts in een besloten kring; en ik werd nog erg aangevallen, of de Heere mij wel voor het werk der bediening geroepen had. Ik gevoelde, dat

mij de gave, om in een gezelschap te spreken, wel kon gegeven worden, doch dat zulks nog geenszins een bewijs was, dat ik geroepen was om in het openbaar te prediken.

Op zekere dag zei een vriend, die te Newhaven woonde tot mij: 'Ik ben verzekerd, dat de Heere u gezalfd heeft, om de armen het Evangelie te verkondigen; daarom nodig ik u uit, om in mijn huis te Newhaven te komen spreken.' 'Neen', antwoordde ik, 'ik kan niet komen, en ik vrees dat gij ondervinden zult, dat gij u in deze zaak bedrogen hebt.' Maar de volgende dag, zijnde goede vrijdag, kwam een vriend uit Brighton des morgens te Lewis, welke tot mij zei: 'Wij moeten vandaag samen naar Newhaven gaan, alwaar ik of gij prediken moet; althans dat is zo in mijn gemoed gekomen.' Daar wij die dag niet werkten, had ik dat uitstapje ook gedurig in mijn gedachten gehad; daarom antwoordde ik daarop! 'Nu, Willem, ik geloof ook, dat wij daarheen moeten gaan, want, ik heb er eveneens een sterke aandrang toe gevoeld.' En zo gingen wij derwaarts; mijn vriend uit Newhaven was zeer in zijn schik, toen wij bij hem aan huis kwamen, en zei tot mij: 'Gij zult deze avond tot ons spreken!' Ik antwoordde: 'Ik weet het niet; maar wij zijn gekomen om de wil des Heeren in deze zaak te beproeven.' 'Oh!' zei hij, 'ik zal naar Mr. Young en enige anderen gaan en dan zullen we vanavond wel een mooi groepje volk hier krijgen.' Wij dachten, dat het goed zou zijn, niet later dan om halfzeven samen te komen, daar wij dezelfde avond nog naar Lewis terug moesten. Mijn vriend was uitgegaan, om de vrienden tot deze bijeenkomst uit te nodigen. Maar welk een teleurstelling! Alle genodigden verontschuldigde zich, dat ze niet konden, zodat in plaats van velen er niet één kwam, waardoor natuurlijk de dienst vanzelf overging. Wat kon ik nu van een Goddelijke roeping tot het predikambt maken? De satan en mijn eigen ongeloof kregen een uitstekende gelegenheid, om hun werk te doen. Mijn vriend en ik legden de terugweg van zeven mijlen af nagenoeg als sprakeloze wandelaars en toch hadden wij praters genoeg van binnen. Inderdaad besloot ik dat deze zaak een klaar bewijs was, dat ik niet tot het predikambt geroepen was.

Wat zouden velen, die voornemens waren te gaan prediken, er een wonder van gemaakt hebben, dat mijn vriend van Brighton en ik, beide met dezelfde zaak werkzaam geweest waren.

Nieuwe bewijzen voor zijn roeping tot het ambt

Ik gevoelde echter aan de ene kant een heimelijke verlichting, dat ik nu niet meer over het predikambt behoefde te denken. Maanden gingen er voorbij, dat er niets bijzonder plaats had; maar toen ik op zekere morgen eens naar huis ging, om te ontbijten, ontmoette ik een predikant die ik niet kende, en wie ik dus nooit iets van mijn werkzaamheden gezegd had; ook had hij een aan mij geheel onbekende vriend bij zich. Toen deze predikant op mij toetrad, legde hij zijn hand op mijn schouder en zei tot zijn vriend: 'Gij moet niet verbaasd zijn, als gij deze man nog eens op de predikstoel te Heathfield zult zien staan.' Ik zei tot hem: 'Waar spreekt gij toch van?' Meteen zei hij tot zijn vriend: 'Goedemorgen! Ik ga met deze man mee naar zijn huis.' Toen wij alleen waren, vroeg hij mij: 'Nu kunt gij mij aankijken zoveel gij wilt, en voortgaan te zeggen, dat gij omtrent het predikambt niet geoefend zijt?' Ik antwoordde: 'Dat kan ik niet; doch ik gevoel dat deze zaak in de laatste tijd niet bijzonder zwaar op mijn gemoed gelegen heeft; daarom denk ik, dat er nooit iets van komen zal.' 'Wel', antwoordde hij, 'wat gij er ook van denken moogt, ik ben overtuigd, dat God besloten heeft, dat het gebeuren zal; en behalve dat, zijn de werkzaamheden van mijn gemoed daarheen gericht, dat ik u spoedig zal mogen uitnodigen om op aanstaande goede vrijdag voor enige personen te prediken.' Daarop verliet hij mij; maar zijn woorden bleven mij bij. Zijn uitdrukking: 'Ik ben overtuigd, dat God besloten heeft, dat het gebeuren zal',

brachten een veel diepere indruk bij mij teweeg, dan ik ooit gevoeld had, zodat die last mij zowel des daags als des nachts bijbleef, en ik steeds in mijn ellende tot de Heere zuchten en roepen moest, dat Hij toch niet toelaten wilde, dat ik er mij in begeven zou, wanneer Hij mij niet uitzond. Nu, de goede vrijdag brak aan en ging voorbij zonder dat ik er iets van die vriend hoorde. In het eerst werd ik hierover, namelijk dat ik niets vernam, bijzonder aangevallen. Maar naderhand gevoelde ik inwendig toch een grote verlichting, daar het nu duidelijk bleek, dat het 's Heeren bedoeling niet was, mij in de bediening te stellen, en ik vertrouwde, dat Hij Zijn dienstknecht intussen overtuigd zou hebben, dat hij zich in deze zaak vergist had.

Geroepen en gezonden tot het prediken

Nauwelijks was ik evenwel gerustgesteld, dat ik in het publiek niet zou behoeven te spreken, of er werd mij op zekere morgen, juist toen ik aan het ontbijt zat, door de post een brief bezorgd. Toen ik de brief geopend had, zag ik dat hij een uitnodiging vatte, om de volgende week te Barcombe, een dorp op enige mijlen van Lewis gelegen, voor enige personen te prediken. Men wenst per omgaande post antwoord te ontvangen, 'welk antwoord' - alzo schreven ze 'geen afwijzing mocht zijn.' Deze zaak ontroerde mij zo zeer, dat het net was, alsof ik mijn adem verloor; ook was ik niet in staat enig voedsel te gebruiken.

Toen ik met de zaak in overdenking was, werd er op de deur geklopt. Ik opende de deur, en wie stond daar voor mij? Niemand anders dan de zo-even genoemde vriend, die aanstonds tot mij zei: 'Wel mijn jongen! Hebt gij deze morgen een brief van Brighton gekregen?' Ik antwoordde: 'Ja en ik geloof, dat dit door uw tussenkomst is.' 'Ja, antwoordde hij, 'dat is ook zo; en wat voor een antwoord zult gij nu geven?' Ik hernam: 'dat ik niet gaan kan.' 'Nu', riep hij uit, 'daar ik met de trein mee moet zo heb ik geen tijd, om nu met u te spreken, maar let er wel op, zo gij weigert, zult gij uzelf in zulk een toestand van slavernij en ellende brengen, als gij nog nooit ondervonden hebt.

Ik verlaat u, opdat gij de zaak met God zult mogen afdoen!' Hierop ging hij heen. Ik dacht: wel moet ik deze zaak met God afdoen! Ik hoop, dat God deze zaak voor mij afgedaan heeft! De gehele dag was mijn ziel in onderhandeling met God, en ik gevoelde mij bekwaam gemaakt, om mij in deze weg in Zijn handen over te geven en aan de persoon, die mij de brief geschreven had te antwoorden, dat ik het wagen zou te gaan, wanneer mijn gezondheid en krachten het zonden toelaten. Ik schreef hem er ook bij, 'dat hij bedenken moest, dat ik geen predikant was, ja, dat ik zelfs nog nooit in het openbaar gesproken had; alsmede hoezeer ik over die zaak aangevallen was, maar dat ik verwaardigd was geworden, het in de hand des Heeren over te geven, en wel zodanig, dat ik niet in staat zou zijn, om te spreken, indien Hij mij niet gezonden had en integendeel als Hij mij gezonden had, dat Hij dan mijn mond zou openen en mij en het volk Zijn goedkeuring laten ondervinden. Maar, nadat ik deze brief op de post gedaan had, geraakte ik daarover in zulk een hevige bestrijding, dat ik naar het postkantoor ging en de directeur, die een vriend van mij was, vroeg, of hij zo goed wilde zijn de postzak even te openen en er mij de brief, met het door mij opgegeven adres, uit terug te geven, daar ik niet wilde, dat die brief verzonden zou worden. Van de inhoud der brief liet ik hem geheel onkundig. De directeur antwoordde: 'Mijn vriend dat durf ik niet te doen, daar zulks in strijd is met de ordinanties, welke ik ontvangen heb.' Dus moest de brief verzonden worden, maar o, welk een week van beproeving is daarop gevolgd! Soms zou ik het willen wagen, maar soms ook weer niet. Aan mijn vrouw had ik niets van hetgeen er in mijn gemoed omging meegedeeld, ook niets over de gemaakte afspraak. Des zondagsmorgens stond ik vroeg op, nadat ik die nacht maar weinig geslapen had. Mijn

vrouw vroeg, waarom ik zo vroeg opstond? ‘Och’, zei ik, ‘ik ga buiten een poosje wandelen!’ Zij vroeg, waarom ik dat wilde doen? Maar ik beproefde een rechtstreeks antwoord te vermijden, en zei, dat ik des middags wel weer thuis zou zijn. Derhalve begaf ik mij op weg, welke weg ongeveer vier mijlen lang was en door de velden liep. Met de plaats en het volk, waar ik naartoe ging was ik geheel onbekend, alleen kende ik er een kruidenier, die wij van zeep voorzagen. Daar het juist op de eerste juni van het jaar 1856 was, zo was het een heerlijke wandeling door de korenvelden. Onderweg ontmoette mij een man, die ik kende als een toehoorder van dominee Vinall te Lewis. Ik was bevreesd dat hij vragen zou, waar mijn reis heenging, zodat ik, toen ik hem zag aankomen, zeer zeker terzijde afgegaan zou zijn, wanneer we elkaar niet in het korenveld ontmoet hadden. Hoe blij was ik, dat hij mij slechts goedemorgen!’ wenste, en zijn weg vervolgde. Toen ik in het dorp aankwam, wist ik niet, waar de kapel was en ook niet of er meer dan een was. Zo liep ik dan door het dorp, toen ik onverwachts de genoemde kruidenier tegenkwam, die uitriep: ‘Waar is thans uw reis heen?’ ‘Wel’, zei ik dat weet ik zelf nauwelijks!’ Hij antwoordde: ‘Weet gij dat zelf nauwelijks, dat is vreemd, ik veronderstel toch, dat gij een Engelsman zijt?’ Ik beantwoordde dit bevestigend; doch heimelijk wenste ik, dat hij weg zou gaan, omdat ik niet wist van zijn belijdenis en ik vermoedde, dat hij een kerkman zou zijn. Evenwel waagde ik het aan hem te vragen, of er in deze plaats ook kapellen waren! Hij antwoordde, ‘Ja, er is er een!’ en meteen wees hij mij dezelve aan. ‘Hoe laat begint daar de dienst’ vroeg ik; en hij antwoordde op koele toon: ‘Omstreeks half elf.’ Nu liep ik verder en verborg mij onder enige bomen, vanwaar ik de kapel zien kon; spoedig zag ik een vrouw aankomen, die de kapel ontsloot en weer wegging. Nu, dacht ik, is het mijn tijd, om naar binnen te sluipen, en de daad bij de wil voegend, ging ik in de preekstoel zitten.

Daar zat ik en worstelde met God, dat Hij met mij zou zijn en mij bijstaan, wanneer Hij mij gezonden had. Tegelijkertijd hoorde ik voetstappen de kapel binnenkomen, en nu schoot mij te binnen, dat ik niet meer weggelopen kon, daar ik in de predikstoel zat en het volk naar binnen kwam. Zoveel ik kon, trachtte ik mij te verbergen en waagde het niet op te kijken, totdat de koster de lofzang opgaf; zo ik mij niet vergis was dit een der gezangen van Hart. Ondertussen men zong, waagde ik het op te kijken, en de eerste man, die ik zag, was de meergenoemde kruidenier. O, ik dacht, dat ik door de grond zou zinken van verlegenheid toen ik hem zag, doch de Heere sterkte mij. Nadat zij gezongen hadden, las en bad ik tot de Heere met zoveel gevoel des harten wegens Zijn nabijheid, en met ootmoedige vrijmoedigheid, terwijl ik mij verwaardigd gevoelde, zeer nabij de Heere gebracht te zijn; ook kwamen mij enige woorden voor, om over te spreken, zo de Heere mij zou gelieven bekwaam te maken. Toen er gezongen was, deelde ik het volk mee, dat men mij verzocht had over te komen en hen in de naam des Heeren toe te spreken; dat ik evenwel geen predikant was en ook nooit in het openbaar gesproken had. Ook vertelde ik hun, dat ik tussen God en mijn ziel ter dezer zake in grote moeilijkheden verkeerde. Nadat ik mijn tekst, Rom. 1:16: ‘Want ik schaam mij des Evangelies van Christus niet; want het is een kracht Gods tot zaligheid een iegelijk, die gelooft, eerst den Jood, en ook den Griek’, had voorgelezen, was alle mensenvrees verdwenen. Integendeel gevoelde ik een zoete vrijheid en een inleiding in die woorden waarvan ik zelf de waarheid ervaren had, zodat, wanneer ons leven bij een predikatie zou kunnen vergeleken worden, dan moest de waarheid ondervindelijk gekend worden. Ik sprak zowel des morgens als des middags over dezelfde woorden.

Na de morgendienst stond de voorgemelde kruidenier met tranen in zijn ogen aan de voet van de predikstoel en zei: ‘O, mijn vriend! Vergeef mij, dat ik u vanmorgen op zulk een koele manier heb aangesproken; ik had geen gedachte, dat gij hier zoudt komen prediken;

maar nu moet gij bij mij aan huis komen eten, en nooit moogt gij in het vervolg weer te Barcombe komen zonder bij mij uw intrek te nemen.' Na die tijd is hij steeds dezelfde vriend voor mij gebleven. Na het eindigen van de middagoefening kwamen vele vrienden mij de hand drukken en vertelden mij, welk een goede dag deze voor hun zielen geweest was, en dat zij verzekerd waren, dat ik weer terugkomen zou. Nu, ik gevoelde, dat ik naar waarheid zeggen kon, dat ik daar met gebed was heengegaan, doch met lofzegging was teruggekeerd. Nu kon ik voor de Heere betuigen, dat ik wist, dat Hij mij gezonden had en dat ik nu gewillig was te gaan, waar Hij een deur voor mij zou openen.

Eer ik met mijn verhaal verder voortga, moet ik nog een bijkomende zaak meedelen. Na de dienst overhandigde mij de vriend, die de dominees betaalde 48 stuivers. Ik zei: 'Neen, mijn vriend! Daar ik niet per spoor gekomen ben, behoeft gij mij niet te betalen! Want ik wist werkelijk niet, dat zij, die als plaatsvervangers optraden, boven hun gemaakte onkosten nog enige vergoeding ontvingen. 'Ja', zei hij: 'dat is voor u; wij betalen dat aan allen.' Derhalve nam ik dat geld aan; en hoewel ik destijds in schulden zat, zo durfde ik evenwel dat geld niet te gebruiken, om mij daaruit te helpen; daarom bad ik de Heere, of Hij mij licht wilde schenken, hoe ik in deze zaak handelen moest. Daar ik nu geen paraplu bezat, besloot ik er een voor dat geld te kopen, om die in de dienst des Heeren te gebruiken. Deze paraplu vergezelde mij in het vervolg vele mijlen ver, wanneer ik in de dienst mijns Gods werkzaam was.

Roeping en zending zwaar beproefd

In de volgende week ontving ik andermaal een brief, waarin men mij verzocht, de volgende zondag naar dezelfde plaats te komen, overmits het woord zozeer aan het volk gezegend was. Ik gaf terstond een toestemmend antwoord, zeggende, dat ik komen zou, wanneer God zulks wilde. Ik was verlangend dat die tijd zou aanbreken.

Ditmaal bracht ik de vier mijlen, die ik lopen moest, niet biddende door, evenals de vorige keer; ik was nu overtuigd, dat de Heere mij geroepen had en dat Hij mij nu ook wel bij zou staan. Nadat ik gelezen en het gebed uitgesproken had, waaronder ik veel van de zoete nabijheid des Heeren genieten mocht, gaf ik als tekst af, deze woorden: Ga uit in de wegen en heggen; en dwing ze in te komen, opdat mijn huis vol worde, Lukas 14:23. Toen ik hierover ongeveer een kwartier gesproken had, kreeg ik een gevoel alsof er een zwarte doek tussen mij en mijn onderwerp neergelaten werd. Eerst begon ik te stamelen; daarna ging ik zitten. De vrienden beproefden om mij aan te moedigen, door te betuigen dat zij verzekerd waren dat ik gezonden was om te prediken. Des middags beproefde ik het opnieuw; doch ik gevoelde mij zó gesloten en verward, dat ik tot de vrienden zei, dat ik gewaar werd, dat ik liep, zonder van God gezonden te zijn; dat ik nooit weer een predikstoel betreden zou, en dat ik gevoelde, dat dit blijken zou waarheid te zijn. 'O, Heere!' riep ik ondertussen uit, 'vergeef mij deze grote zonde, dat ik gelopen heb, zonder door U gezonden te zijn!' Want ik beseftte, welk een grote zonde dit was, en daarom zonk ik er bijna even laag onder weg, als toen ik vreesde, dat ik de onvergeeflijke zonde bedreven had. Ja, tot op deze dag toe is het besef mij bijgebleven, welk een ernstige en gewichtige zaak het is, te belijden, dat men als de mond Gods is, om Zijn boodschap het volk te verkondigen! Hoe weinigen, die menen geroepen te zijn en zichzelf predikanten noemen, schijnen te verstaan, wat de last van het Woord des Heeren in heeft!

Overdenkingen over de roeping tot het predikambt

Ik ben ervan overtuigd, dat degenen, die de Heere in Zijn wijngaard als arbeiders uitzendt, ook een bijzondere en duidelijke roeping tot dat werk zullen ontvangen. En dat zij door de onderwijzing des Heiligen Geestes zonderling zullen bekwaam gemaakt en geoefend worden in de school van lijden, verzoeking en beproeving; in welke school zij er voorzeker toe gebracht zullen worden, om bij ervaring te leren, dat God zowel als Zijn Woord waarachtig is, hetwelk hun blijken zal in het horen en beantwoorden hunner gebeden, en dat alzo de last: Alzo zegt de HEERE! alleen voor hen gepast zal kunnen wezen. Het is met hen niet, als met degenen, die zeggen, 'ik denk er dit of dat van', maar, daar zij geproefd en gesmaakt hebben van het Woord des levens, spreken zij ook met gezag en niet als de Schriftgeleerden. O, wat is er weinig uitzien naar en behoefte aan de Goddelijke zalving tot hun gewichtig werk te bespeuren bij de mannen, die door de kerken uitgezonden worden, om te prediken! Ik geloof, dat dit een der hoofdoorzaken is van de doodse en vleselijke slaat, waarin de kerk ten huidige dage verkeert. Het is uit gebrek aan kracht, die de prediking moet bezielen. Deze kracht zal alleen in meerdere of mindere mate vergezellen de prediking van diegenen, welke door God geleerd, voorbereid, gezalfd en met kracht uit de hoogte begiftigd worden. De gave alleen, om in het publiek te kunnen spreken zal aan de kerke Gods nooit de ware zegen toebrengen, alhoewel men dikwijls zeggen hoort: 'Hij heeft een gave om te spreken', of 'hij spreekt de waarheid!' Ja, dit kunnen duizenden doen, in welke men nochtans geen bewijs kan vinden, dat God hen voor het predikambt gezalfd heeft. Velen vangen dit werk aan, gelijk zij zeggen, omdat het zulk een eer is een predikant te zijn; maar of de ere Gods verloochend wordt, daar bekommert men zich niet over. Ook ben ik overtuigd, dat er velen zijn, die dit ambt aannemen om in hun onderhoud te kunnen voorzien. Ik ken hier in de omtrek sommigen, waarvan ik verzekerd ben, dat ze met geen andere beweegredenen de predikdienst aangevangen hebben. Ik zeg dit zonder vooroordeel tegen hen te hebben als mensen. Zeker goed man, met wie ik gemeenschap hield, totdat hij predikant werd, wil nu zelfs niet meer met mij in dezelfde coupé van de trein rijden, alleen, omdat ik hem in zijn valse positie niet steunen kon, noch aan de kerken heb kunnen aanbevelen. En daarom gevoel ik hoe treurig het is dat er mensen zijn, die leraars genoemd worden, die zulke mannen aanmoedigen en hen aan de vervallen kerken aanbevelen, ja het zelfs zeer kwalijk nemen, zo naar hun aanbeveling niet gehandeld wordt. Ik ben er van overreed, dat zulke mannen de armoedige kerken nog in veel grotere geestelijke armoede en ellende zullen brengen; hoewel het waarheid blijkt te zijn, dat dezulken desnietteenstaande toch hun bewonderaars hebben. Maar welk een treurig soort van lieden zijn dergelijke hoorders! Schoon het zelfs nog wel wedergeboren mensen mochten zijn! Zijn het personen welke dicht bij de Heere leven? Onderscheiden zij de geest van degenen, die zij horen prediken, tengevolge ener levende behoefte naar de rechte waarheid? Ik ben overtuigd, dat goede toehoorders inderdaad niets anders zullen aannemen, dan datgene, wat in hun zielen het hemelse stempel draagt. Wat zou het een weldaad voor de kerk zijn, wanneer de Heere Zijn dorsvloer eens volkomen van deze schijnlerars geliefde te zuiveren; daar zij veel meer hun eigen doeleinden beogen dan de welstand der zielen van 's Heeren volk; evenals onze geliefde Philpot zegt: 'Het eerste duidelijke kenmerk van de evangeliebediening is, dat zij de bediening des Geestes is, en niet slechts van de letter der waarheid.' De Heere zegt: O, mijn volk! die u leiden, verleiden u, en den weg uwer paden slokken zij in, Jes. 3:12. James Bourne merkt zeer juist op: 'Een leraar der letter, hoewel hij iedere waarheid predikt, teer is van wandel en door de mensen goedgekeurd wordt, nochtans wanneer hij niet door God gezonden is, zal aan de bedroefden nimmer het werk des Geestes kunnen bedienen, maar zal hen altijd in dienstbaarheid brengen en hen ook daarin laten.' Ongetwijfeld zullen er personen gevonden worden, die belijden, dat

zij onder zulk een bediening der letter in vrijheid gekomen zijn. Maar, laat ons die vrijheid eens wat nader onderzoeken: vooreerst, kan er door een mens geen ware vrijheid ervaren worden, zo hij niet onder zulk een slavernij verkeerd heeft, waardoor zijn ziel verhinderd werd de ware vrijheid en de gemeenschap met de Heere Jezus door het Evangelie te genieten. Nu, daar kunnen zulke predikanten hen niet brengen. Toch kunnen zulke hoorders ook wel in een soort van slavernij komen; maar die zal dan wel een andere oorzaak hebben, bijvoorbeeld dat zij iets tegen sommigen van het volk hebben, of dat ze tegen sommige leraars ingenomen zijn. Horen zij nu, dat de predikant, naar hun mening, aan hun wederpartij een uitbrander toedient, dat is koren op hun molen en zelfs hun tong raakt los, om dit als een wonderlijke zegen aan die predikant mee te delen. ‘Ach!’ zeggen ze tot hem, ‘gij zijt een man naar ons hart; met u kunnen wij overweg; wij hopen dat gij spoedig zult terugkomen!’

Plaatsvervangend prediker te Heathfield

Maar laat mij thans wederkeren tot de zaken van mijn predikambt. Nadat ik te Barcombe gepredikt had, kwam ik des avonds zeer treurig thuis, altijd de Heere biddende, mij die zonde te willen vergeven, enz. De volgende dag ontmoette ik een geliefde vriend, die mij vroeg hoe het mij de vorige dag gegaan was, ‘O!’ zei ik, ‘het is alles voorbij, nooit zal ik beproeven om weer te prediken.’ Hij begon te lachen, maar ik zei: ‘Het is geen zaak, om over te lachen.’ Hij antwoordde: ‘Ik ben meer dan ooit overtuigd, dat de Heere u bestemd heeft, om het Evangelie te verkondigen; ja, ik ben verzekerd dat gij weer derwaarts gaan zult, en wel spoedig ook.’ Ik geloofde dit geenszins; doch des Heeren gedachten en de mijne waren zeer verschillend omtrent deze zaak. De Heere vond het goed, een Zijner knechten, namelijk een van de plaatsvervangers te Heathfield te beproeven. De meergenoemde persoon schreef mij, dat hij van mijn toestand gehoord had; namelijk dat ik gezegd had, dat ik nooit weer een predikstoel beklimmen zou. Maar, als vriend, smeekte hij mij, om voor hem naar Heathfield te gaan, omdat daar enige van des Heeren nooddriftigen waren, die nu niemand zouden hebben, ‘en’ zo schreef hij, ‘indien gij tot hen niet spreken kunt, kunt gij toch voor hen lezen, en op die wijze de vergadering leiden.’ Het gevolg van dit schrijven was, dat ik toestemde om te gaan. Des zondagsmorgens moest ik 15 mijlen ver lopen. Ik kende noch de plaats, noch het volk aldaar, behalve hem, die ik vandaar eens bij mijn vriend ontmoet had; zoals tevoren gezegd is. Toen ik nu daarheen op weg was, kwamen mij met kracht deze woorden voor: Staat vast, en ziet hel heil des HEEREN. Exod. 14:13. Die woorden kwamen met een groot gewicht op mijn ziel en de Geest des Heeren hield er mij mee werkzaam, totdat ik mijn bestemming bereikt had, zodat ik gevoelde dat ik moest vertellen aan het volk, welke onderwijzing de Heere mij gegeven had en hoe Hij mij bewerkt had, om de vrucht dezer waarheid in mijn eigen ziel te ondervinden. Naderhand echter kreeg ik te verstaan, dat er in die woorden veel meer opgesloten lag, met betrekking op de prediking in Heathfield, dan ik toen gedacht had. Een bejaard man en lid van de kleine kerk aldaar, zwoegde onder een zware beproeving. De Heere zegende de gesproken woorden zó aan het hart van die geliefde man, dat hij volkomen van die beproeving verlost werd, hoewel de omstandigheden van die beproeving nog niet weggenomen werden; maar naderhand vernam ik, dat de Heere aan de toen gesproken woorden Zijn zegel gehecht had.

De Heere nam Zijn dienstknecht, in wiens plaats ik gesproken had, in Zijn eeuwige heerlijkheid op. Het gevolg hiervan was, dat de gemeente mij verzocht om tweemaal per maand zijn plaats te vervullen. Dit verzoek nam ik aan. Des zaterdagsavonds reed ik er gewoonlijk met de postwagen heen, en na de middagdienst liep ik naar Lewis terug, soms

een eind weegs door een vriend vergezeld wordende. Dan, hoe meer ik daar onder het volk verkeerde, hoe meer ik gewaar werd, dat er slechts weinigen waren, die inderdaad de Heere vreesden. De koster was een goed geleerd en ingetogen man, die slechts weinig sprak. Maar hetgeen hij zei, was ter bekwamer tijd en in de rechte geest. Spoedig gevoelde ik mij met mijn ganse ziel aan hem verbonden. Omdat ik op zondagavond naar huis terugkeerde, om op maandag op mijn werk te kunnen zijn, zo hoorde ik weinig wat er zoal in het gemoed van het volk omging, of welke uitwerking mijn eenvoudig getuigenis onder hen had. Maar iedere keer, als ik daar kwam, zag ik dat er meer volk kwam. Ik bemerkte er hoorders van Mr. Russel van Rotherfield, Mr. Couper van the Dilker, Mr. Pitcher van Horiebridge en Mr. Hollett van Hadlow Down. Toen ik dit bespeurde, deed het mij beven; mijn knieën knikten vaak tegen elkaar, als ik de predikstoel beklom. Maar, door genade, werd ik weerhouden, om aan mensen veel van mijn oefeningen en de bezwijkingen mijns harten te vertellen. Doch ik werd verwaardigd om God te smeken om licht en kracht om het vol te kunnen houden. En ik moet voor de Heere betuigen, dat Hij niet alleen toen was, maar heden nog is, 'Mijn Rots en mijn Sterkte, op Hem zal ik vertrouwen!' want ik vertrouwde op Hem en werd van Hem geholpen!

Veranderingen op de zeepfabriek

Na deze mededeling moet ik in mijn verhaal terugkeren, om wat meer te vertellen van de wonderlijke leiding des Heeren, welke Hij in Zijn voorzienigheid en in de natuur met mij gehouden heeft. Het volk, dat met mij op de zeepfabriek werkte, openbaarde spoedig een grote tegenstand tegen mij. Dit openbaarde zich op de volgende wijze. De meester der fabriek was dikwijls op reis. In de tijd zijner afwezigheid waren de werklieden gewoon, het grootste gedeelte van die tijd met spelen en bier drinken door te brengen. Mijn werkplaats was in de onderste verdieping van het gebouw en bestond in het klaarmaken van de grondsop en in het doen van de bevelen van de meesterknecht. Op zekere tijd zei deze tot mij: 'Als de meester n vraagt, hoeveel grondsop er naar hoven gegaan is, zeg dan zoveel.' Ik antwoordde: 'Zoveel is er niet naar boven gegaan!' Hij antwoordde bits: 'Wat hebt gij daarmee te maken? Gij moet doen, gelijk ik u zeg!' Ik zei daarop: 'Ik zal niet meer opgeven, dan er in werkelijkheid naar boven gegaan is.' Hierop werden hij en het volk zeer woedend op mij en scholden mij voor een stijve Methodist. Nu begon men het mij zo moeilijk te maken, als zij maar konden, opdat ik uit eigen beweging deze betrekking verlaten zou. Maar ik werd begunstigd dagelijks tot God te bidden en de wacht te houden. Toen zij bemerkten, dat zij er niet in slagen konden, om mij te noodzaken uit eigen beweging mijn betrekking te verlaten, zochten zij voorwendsels om mij bij mijn meester zwart te maken, vast besloten zijnde, om van mij af te komen. Nu waren de zaken mijns meesters sedert enige tijd op een zorgelijke wijze verlopen; en op zekere morgen bij de meesterknecht boven geroepen wordende, werd ik door deze valselijk beschuldigd. Ik ontkende niet alleen zijn aantijging, maar voegde hem tevens toe, dat ik niets meer met hem te maken wilde hebben; waarop ik mij omkeerde en naar beneden ging. Dit was juist hetgeen hij begeerd had: 'Ik had geweigerd hem te gehoorzamen in iets, hetwelk eenvoudig mijn plicht mij gebod te doen!' Thans liet hij het gehele werk stilstaan, totdat mijn meester van zijn reis terugkeerde. Toen mijn meester zag, hoe de zaken gesteld waren, vroeg hij naar de reden daarvan. Hierop deelde de meesterknecht hem mee, dat ik geweigerd had te helpen; erbij voegende, dat ik op de fabriek van geen nut was, daar hij met mij niet opschieten kon. Natuurlijk werd ik door mijn meester op zijn kantoor geroepen, die mij scherp aansprak, zeggende: 'Hoe komt dat, dat gij de oorzaak zijt, dat mijn gehele zaak stilstaat?' Nu was het mij vergund geworden mijn

omstandigheden voor de Heere bloot te leggen en Hem te smeken, dat Hij tussen mij en deze lieden wilde oordelen en mij bekwaam te maken, mij op een gepaste wijze te verantwoorden. Zo antwoordde ik dan: ‘Mijnheer! Ik hoop, dat men u het geval naar waarheid zal verteld hebben. Ik beken, dat ik geweigerd heb, om de pomp uit de ketel te helpen nemen, maar door hun gedrag tegen mij was ik gedwongen, alzo te handelen.’ Onderwijl ik aldus sprak, sloot mijn meester de kantoordeur dicht en zei: ‘Vertel mij nu eens de gehele waarheid van de zaak!’ Hierop deelde ik hem met vrijmoedigheid de gehele zaak mee. ‘Nu’ zei hij, ‘sedert enige tijd ben ik overtuigd geweest, dat er iets niet in orde was, maar ik wist niet, wat het was. Ga nu heen, doch vertel aan niemand iets, van hetgeen er tussen ons verhandeld is. Maar, wees verzekerd, dat ik u bijstaan zal, zolang gij u getrouw betoont.’

Natuurlijk dacht elkeen op de fabriek, dat ik de volgende zaterdagavond zou ontslagen worden; doch des maandagsmorgens trad ik de fabriek weer binnen. Toen sprak de meesterknecht tot mij: ‘Wat komt gij vanmorgen hier doen? Zijt gij zaterdagavond niet ontslagen geworden?’ Ik antwoordde, dat ik daarvan niets gehoord had. Hij hernam: ‘dan zult gij er wel van horen; want zo gij niet gaat, dan ga ik!’ En toen de meester beneden kwam, zei hij tot hem: Mijnheer! Hoe komt het, dat George niet weggezonden is? Indien hij niet ontslagen wordt, dan ga ik heen!’ Heel koeltjes antwoordde hem de meester: ‘Gij kunt zo spoedig heengaan, als gij maar wilt!’ Eer echter de week geëindigd was, zei hij tot de meester: ‘Ik ben van mening veranderd, en zal maar blijven!’ ‘Neen’, hernam de meester, ‘gij zult de volgende zaterdag uw ontslag krijgen!’ Dit was een slag voor hen, waarvan zij de reden maar niet konden begrijpen. Eer de man, die met de meesterknecht de zeep maakte, heenging, vroeg de meester aan mij of ik zijn plaats zou willen innemen. Ik antwoordde, dat dit niet zou kunnen, daar ik het zeep maken niet verstond. Toen zei hij: ‘zo gij zin hebt, om mijn aanbod te aanvaarden, zal ik een reiziger nemen, en zelf thuis blijven, om het u te leren.’ Ik bedankte hem voor zijn vriendelijk aanbod, en zei, dat ik mijn best zou doen, om het te leren. Na verloop van een maand was ik voldoende geoefend, om alleen gelaten te kunnen worden. Hierna ging de klerk, die het met de meesterknecht eens was geweest, ook weg, voor wie tijdelijk een ander in de plaats genomen werd. Doch deze werd spoedig ziek en stierf aan de tering. Daarna diende ik voor klerk, zeepmaker en meesterknecht. Mijn meester, van wie ik verklaren moet, dat ik zeer veel hield, en ik konden het samen zeer goed schikken.

Omtrent deze tijd was het, dat de Heere mij riep, om een boodschapper voor Hem aan het volk te zijn, en het liep niet lang aan, of mijn meester kwam zulks te horen. Daar er iemand nodig was om de zeep, wanneer die afgekoeld werd, te wegen, was dit ook mij toevertrouwd; en beschikte ik ook over de sleutels van de plaats, waar dit plaats had, behoevende die aan niemand af te geven. Eens daarmee bezig zijnde, zei mijn meester: ‘Ik hoor, dat gij uit preken gaat.’ ‘Ja’, antwoordde ik, ‘dat is ook zo!’ Maar, hoe handelt gij dan, als uw diensten op zondag alhier vereist worden?’ zei hij. Ik antwoordde, dat ik mijn vrouw geleerd had, hoe zij de gewichten stellen moest, want, dat ik het niet geoorloofd vond, de sleutels aan iemand anders toe te vertrouwen. ‘O’ sprak hij, ‘nu het is niet nodig, dat uw vrouw hier komt, wanneer er toezicht nodig is en gij uitgaat, zeg het mij dan maar, dan zal ik dat wel voor u doen.’ Dit deed hij ook al die tijd, die ik bij hem was.

Bijna verbrand en toch weer uit prediken

Hier moet ik eerst nog een bijzondere omstandigheid meedelen. Iedere zondag kreeg ik aanzoek om ergens te komen spreken. Nu kreeg ik ook een uitnodiging, om tot dat einde in de Bodle Street te komen. Ik was zeer verlangend om daar heen te gaan, overmits ik van hun

leraar veel van het volk aldaar vernomen had. In de week, vóór ik daarheen zou gaan, was ik bezig, staande op een plank welke over een ketel hete zeep lag, iets te verrichten; en daar die plank uitgleed, viel ik in de ketel en wel zodanig, dat ik rechtovereind in de bete vloeistof stond. Op mijn schreeuwen kwam de meester mij te hulp en trok mij eruit. Indien de ketel vol vocht was geweest, zou ik zeker terstond mijn dood gevonden hebben; want, al stond ik er ook overeind in, mijn gehele lichaam zou desniettemin onder het vocht bedolven zijn geworden. Maar ook nu, tot mijn middel toe in het vocht staande, zou het gewis mijn dood veroorzaakt hebben, wanneer het vocht kokend heet was geweest. Daar het een eigenschap van dit grondsop is, dat het spoedig door huid en vlees heen bijt, was mijn lijden, gedurende enige tijd, zeer groot. Men ontkleedde mij in de fabriek en toen men mijn kousen uittrok, bleef er het vel van mijn benen aanhangen. Men droeg mij naar huis; alwaar spoedig twee dokters bij mij kwamen. Dat er twee kwamen, was niet nodig geweest; maar dit kwam daarvandaan, omdat de eerste thuiskomende vei nam, dat men om hem gezonden had, om bij iemand die in een zeepketel gevallen was, te komen, en wellicht dacht, dat de ketel vol vocht was geweest, kwam ook hij onmiddellijk tot mij. Na enige tijd bedaarde de pijn en viel ik in slaap.

Maar zo zeer werd mijn gemoed door deze beproeving neergedrukt, dal ik niet dacht, dat ik dit te boven zou komen; ook voelde ik mij mei bereid en gewillig om te sterven. Ook werd ik zeer aangevallen, omtrent mijn roeping tot het leraarsambt, daar ik oordeelde, dat, indien de afspraak om naar de Bodle Street te gaan, van de Heere was, ik alsdan niet zo op de sponde zou neergelegd zijn. Een christelijk vriend, die mij dikwijls kwam bezoeken, zei tot mij: ‘Ik ben overtuigd, dat gij weer opgericht zult worden, want toen ik deze morgen voor u pleitende was kwamen mij met kracht deze woorden voor:

*Door 't ondoorgroendelijk verstand des Heeren HEEREN,
Kan Hij ons leed, hoe zwaar, zeer spoedig van ons weren;
Dies zal Zijn lof, en eer, en heerlijkheid,
Vermeerd'ren steeds, tot in der eeuwigheid.'*

Verder zei hij: ‘Ik geloof dat de Heere u stellen zal tot Zijn getuige voor vele lieden, en dat gij om der waarheid wil nog veel lijden zult.’ De middelen, welke ik gebruikte, werden gezegend; na twee weken was ik in staat op krukken te lopen en spoedig kwam ik ook weer in de fabriek. Mijn meester betoonde zijn bijzondere vriendelijkheid jegens mij, betalende mij gedurende de tijd welke ik te bed lag mijn volle weekloon. Velen van de vrienden die in de ‘Jireh Chapel’ hun godsdienstoefening hielden, waren mede zeer vriendelijk jegens mij en met mijn lot begaan en begiftigden mij met spijzen en oud linnen, om mijn wonden te verbinden.

Zo spoedig als ik maar enigszins kon, ging ik weer naar Heathfield, om te spreken. Ik vond daar thans meer volk dan voorheen. Na afloop der oefening betaalde de diaken mij 3.60 in plaats van 3.- zoals vroeger. Ik moet mijn lezers herinneren dat het volk op die plaats zeer arm was, daar het merendeel daarvan uit werklieden bestond. Na enige tijd verlangden de vrienden te Heathfield, dat ik, zo ik het doen kon, driemaal in de maand zou komen spreken. Dit heb ik ook soms gedaan. Bovendien ging ik ook dikwijls om te oefenen naar Bodle Street, een kleine kapel te W. bij Willingden, naar Horeham en andere plaatsen.

*****

Robert Moxon (1840-1906) over zijn roeping tot het predikambt

Overgenomen uit Geroepen door de Opperherder

..Ik zal nu enkele jaren overslaan van wereldse voorspoed met wereldse bondgenoten, waardoor het dor en doods werd in mijn ziel en waaruit de waarheid van Christus' woorden is gebleken: 'Gij kunt niet God dienen en den Mammon.' (Matth. 6:24) Toen ik op een keer druk was met deze ijdele, wereldse bezigheden leek er een stem uit de hemel tot mij te spreken: 'Robert, je moet op je schreden terugkeren.' Ik bleef staan en keek of er iemand in de buurt was (ik voelde me net de ellendige tollenaar, een arme zondaar), maar omdat ik niemand zag, vervolgde ik mijn weg terwijl ik nadacht over mijn ongelukkige toestand. Ik kwam tot het besluit alle gezelschappen de rug toe te keren, hoe aangenaam en dienstbaar ze ook waren voor mijn vleeselijke gemoed. Bij het uitvoeren van mijn werkzaamheden was ik genoodzaakt met hen om te gaan, maar ik trachtte hun gezelschap te mijden zonder hen te beledigen. Ik vreesde dat alle gemeenteleden de verslapping van mijn liefde zouden ontdekken en ik dacht werkelijk dat ik al mijn geloof en ook mijn onsterfelijke ziel zou verliezen.

Al het vertrouwen dat ik had in sommige mensen die nobel en goed leken, werd hevig op de proef gesteld. Ik zie ervan af om namen te noemen, maar mijn vrienden in Clayton West die zich met mij verbonden weten namelijk daarin, dat we samen Gods eer op het oog hebben en strijden voor Zijn waarheid, zullen zich de pijnlijke gebeurtenis waar ik het over heb direct herinneren. Ik dacht: 'Sommige wereldse, goddeloze mensen kunnen en zullen nooit bewust liegen en bedriegen, maar sommige gelovigen doen dat allebei.' Wat was mij dat een steen des aanstoets! Opmerkelijk genoeg gebeurde het juist in die erbarmelijke omstandigheden, toen alle vertroosting van het geloof verdwenen waren en ik niets anders dan kermingen en verzuchtingen voor de Heere kon uitstorten, dat de lidmaten van de kerk onderling overlegden en uiteindelijk een document opstelden, ondertekend door ieder mannelijk lidmaat en voorgelezen tijdens een gemeentelijke bijeenkomst met de volgende inhoud: 'Wij, ondergetekenden, zijn nadat wij bijeengekomen zijn om te bidden en met elkaar overleg te plegen, eensgezind dat de Heere onze broeder, Robert Moxon, heeft bekwaamd en geroepen tot het predikambt en wij willen hem vragen of de Heere hem ook zelf geen betrekking op deze zaak geschonken heeft en, indien dat het geval is, een dag vaststellen waarop hij zijn gave in ons midden kan toepassen.'

Als dit jaren eerder was gebeurd, had ik het beter begrepen, want er was een tijd geweest dat God, zo geloof ik, op diverse wijzen krachtig in mij werkte aangaande het ambt. Soms voelde ik me zeer verachterd en kwam ik met allerlei uitvluchten tot de Heere als Hij mij dit werk in het hart gaf. Dan zei ik zoiets als: 'Hoe komt het toch dat mij voortdurend wordt voorgehouden dat ik moet preken? U hebt mij geen gaven geschonken, geen goed geheugen, geen stem, geen spraakvermogen, geen lichamelijke kracht en wat nog erger is, geen onderwijs, geen kennis, geen inzicht in Uw Woord. Och, neem deze gedachten toch van mij weg!' Op een ander moment voelde ik juist een grote bereidheid, zodat ik zei: 'O, Heere, ik wil niet tegen U strijden. Als ik maar dienstbaar mag zijn voor Uw volk, laat Uw wil dan geschieden!' Daarna drongen zich echter al gauw weer de gedachten aan mijn onbekwaamheid aan mij op en dan was ik er weer zo bang voor als voor de dood. Zo nu en dan was er een periode van wat rust en dacht ik dat het allemaal uiteindelijk wel zou

bezinken. Maar dat bleek niet het geval: de Heere leerde mij steeds weer een les.

Toen ik eens aan het werk was, leek het alsof een stem links van mij vroeg: ‘Wat staat gij hier den gehelen dag ledig?’ (Matth. 20:6) Ik keek op en zei meteen: ‘Omdat mij niemand gehoord heeft.’ (Naar vs. 7) En toen klonk de stem opnieuw: ‘Ga heen en werk in Mijn wijngaard.’

Een andere keer, toen ik in de kerk zat voor de aanvang van de dienst, pakte ik mijn Bijbel om er iets uit te lezen wat me zou bemoedigen en ik deed hem open bij Exodus 3 vers 10 en verder. Zodra ik begon te lezen, leek dat geheel voor mij bestemd te zijn: ‘Zo kom nu, en Ik zal u tot Farao zenden’ (vs. 10) en verderop: ‘Ik zal voorzeker met u zijn.’ (vs. 12) Ik dacht bij mezelf: ‘Maar zoiets zoek ik niet; ik wil iets voor mijn ziel.’ Daarom bladerde ik verder en kwam bij Ezechiël 29 uit. Het vers dat mij daaruit greep, was het laatste van het hoofdstuk: ‘Te dien dage zal Ik (...) u opening des monds geven in het midden van hen; en zij zullen weten dat Ik de HEERE ben.’ (vs. 21) ‘Ach’, dacht ik, ‘alweer dat onderwerp, maar heus, dat zoek ik niet.’ Dus ging ik naar het Nieuwe Testament om te zien of daaruit iets anders tot mij zou komen, en ik kwam bij Lukas 10 vers 1 en 2: ‘En na dezen stelde de Heere nog andere zeventig, en zond hen heen voor Zijn aangezicht, twee en twee, in iedere stad en plaats waar Hij komen zou’ enzovoorts. Nu voelde ik me zeer verrast, maar toch meende ik dat ik nog iets heel anders moest zien te vinden. Ik bladerde dus nog wat verder en daarna las ik 2 Timotheüs 2 vers 15: ‘Benaarstig u om uzelfen Gode beproefd voor te stellen, een arbeider die niet beschaamd wordt, die het Woord der waarheid recht snijdt.’ Hierop deed ik mijn Bijbel dicht en begon na te denken over wat er gebeurd was. Ik was er stellig van overtuigd dat hier Gods hand in zat en dat Hij hiermee mijn gemoed toebereidde voor wat komen zou.

Weer een andere keer maakte ik een wandeling vanaf thuis naar Clayton Hall en terwijl ik door de velden en het bos liep, voelde ik een geest van gebed over me komen. God zou me zeker zegenen en nabij zijn. Zodra ik het bos uit was en op de steile helling liep die ‘The Doles’ heette, leek het alsof er een stem zei: ‘Roep! Roep!’ Ik dacht: ‘Ach, dat is nu juist wat ik heb gedaan en wat ik nog steeds zou willen doen.’ Maar meteen kwam de volgende vraag in mij op en ik stelde hem hardop: ‘Wat moet ik roepen?’ En daarop volgde dadelijk het antwoord: ‘Roep: “Alle vlees is als gras, en alle heerlijkheid des mensen is als een bloem van het gras. Het gras is verdord en zijn bloem is afgevallen; Maar het Woord des Heeren blijft in der eeuwigheid. En dit is het Woord dat onder u verkondigd is.”’ (1 Petr. 1: 24,25) Dit Schriftwoord vond zo’n ingang dat ik dacht, terwijl ik daar in het veld stond, dat als ik daar een gemeente voor me had gehad, ik tot haar had kunnen preken. Het leek of iets mij zei: ‘Dat moet je doen: roep: “Alle vlees is als gras.” Alles wat een mens van nature doet is als gras dat vergaat, maar het Woord van God - zowel in de beloften als de zegeningen en bovenal het vleesgeworden Woord, Gods Zoon - blijft in der eeuwigheid.’ O, wat schitterde er een verzekering in het Evangelie voor een arme, verdorven zondaar!

Al deze dingen, waaraan ik er nog meer zou kunnen toevoegen, waren gebeurd lang voor de gemeente zich ermee bezighield, maar de uitwerking op mijn ziel was allang afgenomen. Daarom was het voor mij een verrassing toen ik het document hoorde voorlezen en opmerkte dat zij ervan overtuigd waren dat ik mijn gaven in hun midden zou moeten inzetten. Ze bepaalden welke zondag van mij werd verwacht dat ik enkele woorden tot hen zou spreken. Ik beloofde hun niets, maar vroeg hun mij te excuseren. Toen ik echter inzag dat tegensputteren geen zin had, verliet ik hen en dagenlang overpeinsde ik de zaak en riep ik uit

alle macht tot God om hulp en leiding. Niettemin leek er niets tot mij te komen wat mij rust gaf en daarom schreef ik aan een predikant om hem te vragen of hij ons het genoegen wilde doen om die zondag te komen preken die de gemeente voor mij had vastgesteld. Ik ontving zijn antwoord, waarin hij zei dat hij bij leven en welzijn ons die dienst wilde bewijzen. Dat was voor mij een grote opluchting, maar ik zei niemand iets over wat ik had gedaan.

Toen die zondagmorgen was aangebroken, keek ik uit naar de predikant, terwijl de vrienden in de kerk naar mij uitkeken. De predikant kwam niet opdagen en ik was ten einde raad. Ik ging mijn kerkbank in en niemand kon mij op enigerlei wijze overhalen om te trachten te spreken, dus er was een en al verwarring en teleurstelling. De diaken las een preek en leidde de dienst, maar aan het eind kreeg ik ernstige berispingen en werd mij herhaaldelijk verzocht die middag toch enkele woorden te spreken. Zelf achtte ik me daar echter niet toe in staat en ik nam opnieuw mijn plaats in. De een na de ander kwam naar me toe met de vraag om het ten minste een kans te geven; ze zouden al tevreden zijn als ik het slechts zou proberen. Toen het tijdstip dat de dienst zou aanvangen was aangebroken, kwam de diaken binnen en zei dat hij noodgedwongen weg moest en het leiden van de dienst geheel aan mij zou overlaten. Als ik dan niet kon preken, moest ik in ieder geval trachten te lezen. Ik dacht: 'Goed, als hij weggaat, zal ik de dienst proberen aan te vangen en een preek lezen zoals hij vanmorgen heeft gedaan.' Daarom zorgde ik dat ik een exemplaar van mijnheer Philpots preken bij me had. Ik gaf een gezang op, las een stuk, gaf een nieuw gezang op en terwijl de gemeente zong, wist alleen ik wat er in me omging. Mijn oog viel eerst op de Bijbel, daarna op het prekenboek. Ik wist niet wat ik moest doen, maar uiteindelijk durfde ik het prekenboek niet aan te roeren, net zomin als ik mijn hand naar een nest adders zou uitsteken. Ik pakte daarom de Bijbel en bevend van grote vrees stond ik op en bracht voor het eerst in hun midden een tekst ten gehore. Die kwam uit Handelingen 26 vers 16: 'Maar richt u op en sta op uw voeten; want hiertoe ben Ik u verschenen, om u te stellen tot een dienaar en getuige der dingen, beide die gij gezien hebt en in welke Ik u nog zal verschijnen.' Ik besepte dat ik me op een plechtige positie bevond en trachtte enkele dingen te vertellen waarvan ik geloof dat God ze mij had laten zien. De gemeente was zeer ontroerd en ik voelde me zeer ootmoedig tegenover hen en tegenover de Heere. Dit gebeurde op 22 april 1877.

Het nieuws deed tot in de wijde omtrek de ronde en spoedig stroomden er allerlei brieven binnen waarin mij werd gevraagd om in verschillende gemeenten in de omgeving diensten waar te nemen. Ik vond echter dat ik geen enkele uitnodiging kon aanvaarden voor ik toestemming had gekregen van de gemeente in Clayton West. Die gaven ze mij algauw en de eerste keer dat ik ergens anders heenging was op 13 mei 1877, naar Lincoln. De tekst waaruit ik sprak, was Lukas 10 vers 42: 'Maar één ding is nodig; doch Maria heeft het goede deel uitgekozen, hetwelk van haar niet zal weggenomen worden.' Ik trachtte te laten zien hoe nodig de Heere Jezus is, in Zijn Persoon, werk, bloed, gerechtigheid, voorspraak, beloften, bekendmakingen en openbaringen. Maar ach, wat voelde ik me aangevochten! En terwijl ik door die kamer van mijn innig geliefde vriend mijnheer Blinkhorn ijsbeerde, wenste ik dat ik er nooit heen was gegaan. De lieve mevrouw Blinkhorn kwam de kamer binnen en toen ze mij zo bedrukt zag, sprak ze de volgende woorden en ging weer weg:

*'k Vermag zeer veel, kan alles aan, zolang mijn Heer' mij bij zal staan.
De zegen is er - ook de plaag, maar Hij is 't Die mij altoos schraagt. Isaac Watts*

Wat een troostrijke woorden waren dit voor mij! ‘Hoe goed is een woord op zijn tijd!’ (Spr. 15:23) ‘Een rede, op zijn pas gesproken, is als gouden appels in zilveren geheelde schalen.’ (Spr. 25:11) Nadien heb ik er nog regelmatig waargenomen en in het midden van die gemeente heb ik vele zoete tijden genoten.

Kort na bovengenoemde datum kwamen er verzoeken uit meer dan dertig gemeenten en ik poogde ze allemaal naar mijn vermogen enkele kruimels uit te delen. Dit zette de vrienden thuis echter aan het klagen en ik hoorde hoe ze in hun gebeden vaak God vroegen om het in Zijn goede voorzienigheid te beschikken dat ik vaker thuis zou zijn. Maar iedere keer dat ik hun smeekbeden hoorde, kwamen Paulus’ woorden in mijn gedachten: ‘Ik zal u ver tot de heidenen afzenden.’ (Hand. 22:21) Na enige tijd vertelde ik hun hoe opmerkelijk het was dat wanneer zij baden dat ik vaker bij hen zou zijn iets mij ervan leek te overtuigen dat ik juist vaker verder weg moest gaan. Dit bleek ook werkelijk zo te zijn, want kort daarna ontving ik een brief van een verafgelegen gemeente met het verzoek hun herder te worden en ook een andere gemeente deed dat beroep op mij. De eerste was Bacup, de andere Blackburn. In geen van die beroepen zag ik echter de hand van de Heere zo duidelijk als ik wenste, hoewel er in Blackburn een opmerkelijk voorval plaatshad dat mij een tijd geweldig in twijfel bracht. Ik had voor hen gepreekt en na de dienst vroegen ze mij nog een poosje te blijven. Dat deed ik en toen vertelden de diakenen mij hun wens en die van de gemeente, namelijk dat ik drie maanden bij hen zou preken, met het oog op het herderlijk ambt aldaar op me te nemen. Ik antwoordde echter dat ik dat niet kon doen.

Enfin, toen ik die avond naar bed ging, begon ik zeer ernstig over de zaak na te denken en vroeg me af of ik hun voorstel al te haastig had verworpen. Dit hield me geruime tijd uit mijn slaap, maar toen ik door de slaap werd overmand en bijna insliep, kwamen de volgende woorden plotseling met zo veel kracht binnen, dat ik opsprong alsof er een dief de kamer in was gekomen: ‘Zie, Ik heb een geopende deur voor u gegeven, en niemand kan die sluiten.’ (Openb. 3:8) Dit gebeurde op zondagavond 4 januari 1880.

De zondag erna was ik in Preston en ik droomde dat ik over straat liep, happend naar adem als iemand met astma of bronchitis, tot ik gedwongen was te stoppen. Terwijl ik uitrustte, zag ik een Vorst, een Koning, die mij achterop kwam lopen. Ten slotte haalde hij mij in. Ik deed een stap opzij om hem erlangs te laten, toen hij bleef staan en vroeg: ‘Ademt u altijd zo moeilijk?’ Ik antwoordde: ‘Volgens mij wel.’ Hij stak zijn hand in zijn zak en gaf me geld, met de opmerking: ‘Hier, dit zul je allemaal nodig hebben vóór je je reisdoel hebt bereikt.’ Ik nam het zwijgend aan. Toen wendde hij zich af en ging weg, en nadat ik weer een paar passen had gezet, draaide ik me om om hem nog eens te bekijken en zag dat hij me bezorgd nakeek. Ik liep terug en zei: ‘Reken er maar op dat u nog eens van me hoort; ik ben zeer dankbaar voor wat u mij hebt gegeven.’ Hij glimlachte, maar zei niets en recht voor me doemde een steile heuvel op. Voor ik die echter beklom, werd ik wakker.

Naderhand dacht ik dat deze Vorst de Heere Jezus Christus moet zijn geweest, de Vredevorst. O, wat was Hij bekoorlijk en eenvoudig, wat was Hij nederig en vriendelijk! Ik meende dat mijn zware ademhaling stond voor het kermen en zuchten van een arme zondaar vanwege de moeilijkheden onderweg. Het geldgeschenk toonde de gewilligheid en zorg van Christus jegens Zijn volk en de genade die Hij schenkt in tijden van zorg en moeite. De heuvel die ik zag lijkt erop te duiden dat de weg naar de hemel niet zonder moeilijkheden is.

Niet lang hierna ontving ik een brief van de gemeente in Bury, met de vraag of ik hun vaste predikant kon worden. De postbode overhandigde mij deze brief toen ik juist op weg wilde

gaan naar de markt in Barnsley en toen ik door het dorpje High Hoyland was gelopen, haalde ik de brief uit mijn zak. Ik las hem en net als Hizkia legde ik deze zaak aan de Heere voor.

Nu moet ik u eerst enkele dingen noemen die ervoor waren gebeurd. Bijna drie jaar lang had ik in Bury diensten waargenomen en wanneer ik daar was, mocht ik zulke zoete tijden van gebed kennen, zo'n persoonlijke toegang tot de troon der genade, zulke smekingen bij de Heere voor Zijn volk aldaar, dat ik me op een onbeschrijflijke en onverklaarbare wijze met hen verbonden voelde. Waar ik ook heen ging om te preken waren deze mensen in mijn gedachten. Ik werd zo in beslag genomen door de vrienden in Bury, dat ik tegen de vrienden in Bacup, die mij vroegen hun herder te worden, zei: 'Ik kan werkelijk niet naar jullie komen; de Heere geeft mij geen innerlijke aansporing met betrekking tot deze zaak. Er is een andere plaats waar ze met minder zijn dan u en toch voel ik dat, als zij een beroep op mij zouden uitbrengen, ik dat niet zal weigeren, wat de gevolgen ook mogen zijn.' Welke plaats het was, vertelde ik hun niet, maar op dat moment dacht ik aan Bury.

U kunt dus wel raden hoe ik me voelde toen die bovengenoemde brief mij bereikte. Waarom legde ik die voor het aangezicht van de Heere neer als dat nu juist de plaats, de énige plaats, was waarop ik zo'n betrekking had? Wel, dit was de reden: ik voelde me onbekwaam en onwaardig. Ik sprak: 'Och Heere, als ik deze uitnodiging aanvaard, hoe zal ik dan voor hen kunnen staan? Hoe kan ik voor hen preken? Ik vrees het nog niet langer dan drie maanden vol te kunnen houden.' Toen kwamen deze woorden echter krachtig tot mij: 'Wie heeft de mens een mond gegeven?' Ik zei: 'U, Heere.' Daarop volgde deze vraag: 'Zou Ik, Die de mens een mond heeft gegeven, die niet kunnen openen en geopend kunnen houden?' Ik antwoordde: 'Heere, u kunt alle dingen. Niets is voor u te moeilijk.' Terwijl ik de weg uit liep, was ik beschaamd dat ik had getwijfeld aan Gods macht om mij te helpen in Zijn grote Naam te spreken. Een tijdje later schreef ik terug en gaf de gemeente mijn bereidheid te kennen om naar hen te komen en mijn arbeid onder hen op (Deo Volente) de eerste zondag in januari 1881 te beginnen.

*****

J.C. Philpot in zijn preken over het predikambt

Philpot in een preek over 2 Korinthe 12:9

Ik ben er goed van overtuigd, dat, tenzij predikanten en uitleggers iets van de geestelijke zaken in hun eigen ziel kennen, zij noodzakelijkerwijs slechte verklaarders van het Woord van God moeten zijn. Zij kunnen met een onderscheidend oog alleen hun onkunde en dwaasheid verraden, wanneer zij proberen te verklaren het geen slechts door persoonlijke bevinding kan worden verstaan.

..

Indien het geloof mij ter beschikking zou staan, hoe zou ik dan kunnen vertellen, in welk geval ik uit mezelf geloofde, en in welk geval het de Heere behaagde, het mij te geven om te geloven, evenals om Zijns Naams wil te lijden? Indien ik zou kunnen bidden of preken, of indien u zou kunnen horen, als en wanneer het ons belijft, hoe zouden wij dan het onderscheid kunnen vertellen tussen hetgeen de Heere in en voor ons doet, door Zijn Geest en genade, en hetgeen wijzelf doen? Maar door bevindelijk onze eigen zwakheid te leren kennen, wanneer het de Heere behaagt Zijn kracht bekend te maken, dan is de tegenstelling zo groot, dat wij deze kunnen opmerken, schijnende als met een lichtstraal van de hemel, en dan weten wij, wat het zeggen wil, dat Zijn kracht in onze zwakheid wordt volbracht.

Philpot in een preek over Efeze 1:19-20

Er zullen in een gemeente vaak invloedrijke lidmaten zijn, zoals rijke diakenen, en andere personen van rijkdom en bezit, op wier steun de zaak in zeer hoge mate rust, en die, direct of indirect, ruimschoots bijdragen in het onderhoud van de predikant. Hij is wellicht erg arm, gaat bezwaard onder een groot huisgezin, heeft weinig gaven, om hem de gunst of bijval te bezorgen uit de kring van zijn eigen volk en hij weet, dat zijn hele bestaan, naar de mens gesproken, afhangt van de wijze, waarop hij aangeschreven staat bij deze invloedrijke lidmaten. Welnu, wat is het gevolg, wanneer iemand niet is begiftigd met een geestelijke kennis der Waarheid en niet is verlost van mensenvrees? Wel, eenvoudig dit, dat hij zich niet in staat gevoelt de voorschriften van het Evangelie bij te brengen en hierop de nadruk te leggen, uit vrees, dat ze te zeer zullen grieven, uit vrees, dat zijn aandringen op de praktische godzaligheid en op de vruchten des Geestes, als geopenbaard in het leven en in de omgang, de rijke mijnheer A, aan wie de Evangelieleer op zondag heel goed bevalt, maar die de voorschriften van het Evangelie des maandags, of op welke andere dag ook, nimmer in praktijk brengt, zou ergeren. Of de invloedrijke mijnheer B, die graag de leer der uitverkiezing hoort prediken, maar die niet wenst te horen, dat de nadruk wordt gelegd op het voorschrift der vrijheid, een afscheiden van de wereld, een leven van geloof en gebed, een wandelen in de vreze Gods, gedurende de ganse dag, en een verzaken van iedere praktijk, openlijk of in het verborgene, die onverenigbaar is met de leer, die naar de godzaligheid is. Maar hoe droevig, o hoe meer dan droevig is het voor een predikant, om bevreesd te zijn voor zijn gemeente of voor wie dan ook in zijn gemeente. Wat trouweloos aan zijn ambt, wat ongepast tot zijn taak, hoe een dienstknecht Gods onwaardig, te spreken in de Naam van de Koning der koningen!

Ik ben er goed van overtuigd, van hetgeen ik heb leren kennen en heb gevoeld in deze, dat iemand, om het Evangelie getrouw te prediken, alleen de vreze Gods in zijn hart moet

hebben en geen andere vrees moet kennen, wil hij, hoe dan ook, oprecht tot Zijn eer, voor het volk staan. Wat zullen we dan zeggen van hetzij de consciëntie of de bediening van wie dan ook, die het voorschrift achterhoudt uit vrees aanstoot te geven, en die niet durft aan te dringen op de praktikale godzaligheid, omdat het de consciëntie zou raken van deze rijke diaken, of omdat het dit invloedrijke lidmaat der gemeente zou weggagen? Zulk één wete, dat hij een deel van de prijs achterhoudt en hij zij zich bewust van de zonde en het einde van Ananías.

Philpot in een preek over Efeze 4:22-24

Wij moeten en wij kunnen de soevereiniteit Gods niet beperken, maar menselijkerwijs gesproken schijnt onze hoop de consciëntie te bereiken van degenen die oud geworden zijn, welhaast hopeloos. Onze hoop op een oogst, onze verwachtingen van de zegen Gods op onze bediening, rust voornamelijk op de jeugd en soms behaagt het de Heere door Zijn genade degenen te roepen, die de middelbare leeftijd naderen. Maar, van wat ik heb opgemerkt in mijn eigen bediening en in die van anderen, zou ik zeggen, dat het een zeldzame zaak is, dat het woord voor de eerste maal de consciëntie aangrijpt van iemand, die op vergevorderde leeftijd is. Dit is een noodzakelijk onderscheid om te maken, want de ouderdom op zichzelf is geen belemmering voor de zegening Gods over het woord. Iemand moge, in zijn jonge jaren geroepen zijnde, zijn verzonken tot grote loomheid en dodigheid van ziel en God kan Zijn werk in de ouderdom vernieuwen, want Hij heeft beloofd, dat Zijn volk ‘in de grijze ouderdom nog vrucht zullen dragen, om te verkondigen, dat de HEERE recht is’. Dit is één zaak, maar een duidelijke roeping door genade is een andere zaak. Herstellingen en vernieuwingen zijn geen levendmakingen. Het toebrengen van de hoofdsteen met toeroepingen ‘genade, genade zij denzelve’, is niet het leggen van de grondsteen.

Philpot in een preek over Filippenzen 1:27

Indien iemand denkt, dat ik scherp of persoonlijk heb gesproken, dan zou ik het scherp zijn niet willen ontkennen, want een predikatie is evenals een zwaard nutteloos, indien deze geen scherpte, of snede heeft. Het persoonlijk zijn wil ik ontkennen, want ik heb geen onvriendelijk gevoelen, noch heb ik enig recht om dit te hebben, jegens iemand der aanwezigen, maar mijn gebed en begeren voor u als samenkomst en gemeente is, dat de zegen Gods u moge vergezellen, in leven en in sterven, in tijd en in alle eeuwigheid. AMEN.

Philpot in een preek over Johannes 1:11-13

Degenen, die Christus aannemen, nemen Hem aan, als zijnde uit God geboren. Hij plantte een Goddelijk beginsel in, dat hen tot een geestelijk leven bracht. O, hoe soeverein is dit, geheel in de boezem van God het te geven waar en aan wie het Hem behaagt! Ik kan wel preken, tot mijn tong aan mijn mond kleeft, evenwel kan al mijn prediken niet één ademtocht mededelen aan de ziel. Het is alles uit de Heilige Geest, waar er ook zielen worden levend gemaakt. Het is niet mijn prediking of de prediking van enig ander mens, het moet God zijn, werkende door het gepredikte Woord, en de nieuwe mens der genade opwekkende in het binnenste.

Philpot in een preek over Genesis 18:14

Overgenomen uit De gangen van Gods kerk deel 10

Ik zou u dan ook willen doen zien op deze beide zijden van het vraagstuk. En ik zou in de eerste plaats een woord willen spreken tot degenen, die menen, dat men God gemakkelijk kan smeken. En dat zij niets te doen hebben, dan te vragen en dat zij het dan terstond zullen ontvangen. Hier bedriegen de mensen zich. Het is waarlijk het grote bedrog van de tijd. Zij worden door predikanten van alle kerkgenootschappen, zonder dat deze onderscheid maken, genodigd om tot Christus te komen, om van Christus gebruik te maken. En om Christus aan te grijpen. En de mensen menen, daar zij soms vermaand, gewaarschuwd of berispt worden omdat zij niet gelijk komen, dat het komen tot Christus bijna even gemakkelijk is als het komen aan het ontbijt of het komen aan het diner. En dat men Christus kan aangrijpen door de handen van een natuurlijk geloof, bijna even vlug en even gemakkelijk als wanneer iemand een brood van de ontbijttafel neemt en er voor zichzelf een snee afsnijdt. Aldus komen zij om in hun zonden, misleid door hun eigen vrije-wils-begrippen, en misleid door hun predikanten, die voor hen prediken, alsof zij kracht hebben om tot Christus te komen, wanneer zij dat slechts wilden.

Honderden sterven in ongelof, onder het denkbeeld, dat men tot Christus de toevlucht kan nemen, wanneer het hen belieft. En dat Zijn barmhartigheid kan worden gevonden, wanneer deze slechts wordt gezocht.

Nu zou ik niet enige beperking willen stellen en durven stellen aan de barmhartigheid van God. Deze blijft van geslacht tot geslacht. Hierop moet eeuwig worden gebouwd. En genade en genade alleen kan een zondaar behouden. Ook zou ik geen grenzen willen stellen aan de genade van God, want waar de zonde overvloedig is geweest, daar is de genade nog veel meer overvloedig.

Maar ik zou dit willen zeggen, dat er met barmhartigheid en genade niet moet worden gespeeld, en niet moet worden gebeuzeld. Dat deze zaken niet moeten worden beschouwd als gewone zaken, die iedereen kan nemen of aan zijn plaats kan laten, al naar het hem belieft. Dat ze niet moeten worden rondgevent voor algemeen gebruik, en niet in manden vol van deur tot deur moeten worden aangeboden.

Ik zou dit willen zeggen, dat de dingen van de zaligheid erg dierbaar en kostbaar zijn, omdat zij voortvloeien uit de raadslagen van Gods oneindige wijsheid, uit de schatkamers van Zijn grenzeloze barmhartigheid, en uit de diepten van Zijn meer dan overvloedige genade, zoals geopenbaard in de gift van Zijn geliefde Zoon, en in wat Hij heeft geleden om ze doeltreffend te doen zijn tot zaligheid. En daar God grote waarde hecht aan Zijn eigen barmhartigheid en genade, zal Hij ook ons leren hieraan grote waarde te hechten. Dit leert Hij ons door ons te doen weten, wat wij zijn geworden in de val van Adam. Door ons les op les te geven over onze eigen zondigheid, ellende, rampzaligheid en hulpeloosheid. En het duurt vaak erg lang, voordat Hij door een woord ons bange hart verkwikt of onze bezwijkende geest ondersteunt, opdat wij een gepaste waarde mogen hechten aan hetgeen waaraan God zo'n grote waarde hecht. En opdat wij het bloed van de besprenging geen alledaagse zaak zullen achten, de rijkdommen van de genade van God niet zullen versmaden, of zullen denken, dat de zaligheid te verkrijgen is op een wenken en roepen van een mens. Maar opdat wij naar de waarde van God zullen denken over datgene, waarvan God Zelf verklaart, dat het zo waardevol is.

Philpot in een preek over 2 Korinthe 13:11a 'Broeders, vaarwel'. (Gedenkdagen)

Overgenomen uit De gangen van Gods kerk deel 10

Ik kan niet zeggen, dat predikaties op gedenkdagen, rouwpredikaties, of afscheidspredikaties me erg bevallen. En wanneer ik ook getracht heb te preken met het oog op zulke gelegenheden, dan is het maar zelden, dat ik enige vrijheid naar de ziel, of om te spreken gehad heb. Niet zo lang voordat ik de Staatskerk heb verlaten, heb ik een les geleerd aangaande dit onderwerp, die mij zeer belet heeft, zelfs ook maar de poging te wagen. De omstandigheid waarop ik zinspeel was deze. Paaszondag naderde, hetgeen, zoals u weet, in de Kerk van Engeland de gedenkdag is van de opstanding van Christus. Op de zaterdagavond onmiddellijk eraan voorafgaande, maakte ik een wandeling, zoals ik gewoon was dat te doen. En ik werd ertoe gebracht te mediteren over de aanstaande zondag, toen deze woorden met enige kracht op mijn gemoed kwamen: 'De kracht Zijner opstanding.' Ik meende, dat de woorden erg gepast waren voor de gelegenheid. En ik scheen geleid te worden in een gang van zoete en troostvolle overdenking erover, zodat ik helemaal verwachtte, dat ik een tekst had voor de volgende dag, van waaruit ik zou kunnen spreken met enige vrijheid en met enig gevoel. Maar toen de volgende dag aanbrak, was de tekst geheel weggenomen. In feite bleef er nauwelijks een enkele gedachte van over, zodat ik verplicht was uit enige andere woorden te spreken. Enkele zondagen later kwam de tekst terug op mijn gemoed, en toen werd ik in staat gesteld met enige zoetheid eruit te spreken. Uit dit voorval besloot ik, dal het niet de wil des Heeren was, dat ik predikaties zou uitspreken, die gepast zouden zijn voor bijzondere gelegenheden. En vanaf die tijd tot op dit ogenblik heb ik het heel zelden geprobeerd. Maar nadat u mij zeer geboeid hebt aangehoord, en na de volle vergaderingen, die er zijn samengekomen gedurende mijn bezoek aan deze plaats, meen ik, dat ik in mijn juiste gevoelens tekort zou schieten, indien ik u zou verlaten zonder op de een of andere wijze mijn wensen en begeerten uit te drukken met u 'vaarwel' te zeggen... Wel te varen betekent geestelijk verstaan, alles te hebben, waarin God ons gelukkig maken kan...

..
Dr. J. Gill, hierbij passend een citaat vertaald door St. het Braambos

Het is algemeen bekend dat traditie, of overlevering, in het pausdom gelijkgesteld, of nog hoger geacht wordt, dan de heilige Schrift. Nu, die zogenaamde apostolische traditie, is de pandoradoos waar al de dwalingen uit voortkomen. Zelfs de dwaaste dingen, zoals de onderhouding van kerstmis, pasen, vastendagen, beeldendienst, biecht, laatste oliesel, Mariaverering, bidden tot de heiligen, vagevuur, enz.. Alzo is de doop der kinderen gegrond op traditie.

Philpot in een preek over Psalm 119:32

Overgenomen uit Laatste preken van J.C. Philpot

Niets is gemakkelijker dan met een bundel voorschriften de preekstoel op te gaan en ze als een ijzeren halsketting rond de nek van het volk des Heeren te binden. Maar hoeveel van die voorschriften volbrengt de predikant zelf? Ieder kind en iedere knecht van God die door de Geest geleerd is, weet dat hij niet één voorschrijft kan volbrengen tenzij de Heere zijn hart verwijdt. Dit diepe besef van onze hulpeloosheid kweekt geen luiheid en leidt ook niet tot losbandigheid. Want wij voelen schuld en veroordeling vanwege het niet volbrengen van de voorschriften. En wanneer wij in de rechte gestalte zijn, is het onze begeerte en ons gebed

dat de Heere ons hart wil verwijderen, want wij lopen graag de weg van Zijn geboden.

Philpot in een preek over Jesaja 18:7

Overgenomen uit Laatste preken van J.C. Philpot

Als Gods heilige karakter aan ons ontdekt wordt, als wij een besef van onze schuld en rampzaligheid voor Hem hebben – zoals de tekst Gods volk beschrijft – dan zullen wij arm en nooddruftig komen. We zullen niets hebben en niets zijn, laag aan de voetbank der genade neerliggen, Gods eeuwige misnoegen verdienen en toch tot de Middelaar tussen God en mensen opzien, en, terwijl de Geest geloof en kracht geeft, de gekruisigde Jezus omhelzen als al ons Heil en al onze Begeerte.

Maar hoe anders is dit dan de wegen en werken van de mens! ‘Verbeter uzelf, hervorm uw leven, kap de takken van de zonde af, geef slechte gewoontes op, verlaat oude vrienden, maak uzelf een nieuw hart.’ Is dit niet de taal van onze dagen? Klinken deze woorden niet van duizend preekstoelen? En wat is de vrucht van al deze lippenarbeid? Dat de hoogmoedige mensen nog hoogmoediger worden, de harde mensen nog harder worden en degenen die reeds ver van God zijn, nog verder van Hem vandaan gedreven worden.

De Heere de Geest leert Zijn volk zo niet. Hij leert Gods volk wat zij zijn; Hij leidt hen tot de holligheid des bornputs waar zij uit gegraven zijn, doet hen hun verdorvenheid en ellende voelen, en toont hun – en wel op een krachtdadige wijze – wat ze zijn: schuldig, snood, verloren, rampzalig en verdorven. Zo opent Hij een weg om Jezus te ontvangen, als hun van God alles geworden wat Hij voor de gemeente is.

Philpot in een preek over Hebreëen 4:15-16

Overgenomen uit Laatste preken van J.C. Philpot deel 1

Misschien valt u op uw knieën voordat u naar bed gaat, en noemt u dit ‘naar de genadetroon gaan’, terwijl er de hele tijd dat u op uw knieën ligt, niet één gevoel in uw ziel is dat genade door rechtvaardigheid heerst om u te rechtvaardigen, te vergeven en te zegenen. Alleen maar op uw knieën vallen, alleen maar een vormelijk gebed afraffelen, wordt ‘naar de genadetroon gaan’ genoemd. Zo spreken predikanten in hun gebed een reeks verzoeken uit alsof ze een molenpaard zijn, en noemen dat ‘naar de genadetroon gaan’, terwijl ze niet weten wat de genadetroon is. Wanneer ze hun onbeduidende rondje van zinloze woorden lopen, denken ze er nooit over na wat de genadetroon werkelijk en wezenlijk betekent.

‘Toegaan tot de troon der genade’ betekent: komen tot die plaats waar genade heerst, waar genade haar gezegende scepter zwaait, waar genade uit de volheid van Immánuël stroomt, zoals de stralen van licht en warmte uit de zon stromen – en in het hart van zondaars stroomt, om hun zonden te vergeven, hun afkeringen te genezen, hun ziel te genezen en hen van de bodemloze put te verlossen. Hoe anders, o hoe anders is het om zo met gevoel tot de genadetroon toe te gaan, dan dat we op onze knieën vallen en een zinloos gebed afraffelen terwijl het oog van onze gedachten gericht is op het andere eind van de aarde!

..

De apostel wil het verschil duidelijk maken tussen deze medelijdende, liefhebbende, genadige, tederhartige Hogepriester en die stoïcijnse priester, die aan de bloedende man voorbijging nadat deze onder de moordenaars gevallen was, en zijn ogen niet wilde opslaan uit vrees dat hij verontreinigd zou worden door bloed op het pad te zien. Ik zeg: om deze tederhartige Hogepriester te stellen tegenover zo’n ongevoelige, godsdienstige stoïcijn als

deze (en wij hebben veel van zulke hoogmoedige, godsdienstige stoïcijnen op de preekstoel en in de kerkbank), zegt de apostel: ‘Wij hebben geen Hogepriester Die niet geraakt kan worden door het gevoel van onze zwakheden.’

Philpot in een preek over Jeremía 15:19

Overgenomen uit Laatste preken van J.C. Philpot Deel 2

3. Een ander bestanddeel in de beker verbitterde Jeremía's lot zeer: de *vervolging* en tegenstand waarmee hij te maken kreeg in de vervulling van zijn profetische ambt. De valse profeten van die dagen profeteerden altijd goed en niets kwaads; en zo sterkten ze met hun leugens en bedriegerijen het volk in een ijdele zekerheid. Hun taal tot het volk was – en ze gaven voor dat ze door de inspiratie van God spraken: ‘Gij zult geen zwaard zien en gij zult geen honger hebben, maar Ik zal u een gewissen vrede geven in deze plaats’ (Jer.14:13). Zo profeteerden ze vals in 's Heeren Naam (vers 14), door het volk aan te zeggen, zelfs toen het door de binnenvallende legers van Nebukadnézar omringd werd, dat ze niet naar Babel zouden aftrekken; dat de natie niet in gevangenschap zou gaan en dat hun stad en tempel niet verwoest zouden worden. Ze riepen steeds maar uit: ‘Des HEEREN tempel, des HEEREN tempel, des HEEREN tempel zijn deze’ (Jer.7:4), alsof de Heere hen nooit zou straffen voor hun zonden, omdat zij in een uiterlijk verbond Zijn volk waren.

En is dit niet precies ook het kenmerk van de valse profeten van onze dagen, die niet willen erkennen dat Gods volk ooit kastijding ondergaat voor hun zonden en afkeringen? Die roepen: ‘Vrede, vrede. Doch daar is geen vrede’ (Jer.6:14)? Die de voorschriften van het Evangelie noch prediken, noch in praktijk brengen, maar heel hun bediening in een systeem van dorre leer stoppen en zo het volk in de Naam des Heeren bedriegen, door Zich als Zijn knechten voor te doen terwijl Hij hen noch geleerd, noch gezonden heeft?

Omdat Jeremía door de Heere was verwekt met een bijzondere bedoeling, en ‘gesteld ... over de volken en over de koninkrijken, om uit te rukken en af te breken en te verderven en te verstoren, ook om te bouwen en te planten’(Jer.1:10), kon hij niet anders dan alles spreken wat de Heere in zijn mond legde. Zijn boodschap was daarom een harde boodschap, want hij moest hun bekendmaken dat zij gevankelijk zouden worden weggevoerd, namelijk naar Babel, en dat hun stad ingenomen, hun tempel met vuur verbrand en het hele land volledig verwoest zou worden. Dit onwelkome nieuws wekte dus de vijandschap op van de vorsten, de priesters en al het volk des lands, die allemaal door de valse profeten, naar wie ze keken als de mond van God, aangemoedigd waren om zich zeker te wanen van Zijn beschermende hand.

Philpot in een voorwoord van een gepubliceerde preek over Lukas 1:78-79

Overgenomen uit Laatste preken van J.C. Philpot Deel 2

Soms schijn ik in mijn eigen gemoed te zien wat de ware prediking behoort te zijn: hoe zuiver en rein in leer, hoe gezond en diep in bevinding, hoe vast en getrouw in voorschrift. Ik heb voor de ogen van mijn verlichte verstand een gezicht gehad wat de bediening van de Geest is, in onderscheid van de bediening van de letter. Ik zie dat er een kracht, een reuk, een zalving, een gezag, een gewicht, een werkelijkheid in de bediening is van mannen die van God geleerd en gezonden zijn, in onderscheid van de bediening van mannen die niet geleerd en gezonden zijn, evenals de wonderen van Mozes onderscheiden waren van de wonderen van de tovenaars, of de prediking van Paulus onderscheiden was van die van de zeven zonen

van Sceva. Laat niemand mijn bedoeling hiermee verkeerd begrijpen. Ik wens niet – nee, ik durf niet *mijn* prediking te doen doorgaan voor datgene wat – zoals ik zie – de bediening van de Geest is of behoort te zijn. Ik verlang met heel mijn hart dat ze zodanig zal zijn; het is genoeg om mij te doen beven en sidderen van vrees bij de gedachte dat ze dit niet zou zijn. Er zijn immers geen halve predikanten, evenals er ook geen halve christenen zijn. Een bijna-dienaar is even ver van de bediening als een bijna-christen ver van het christendom is. Als God iemand niet gezonden heeft om te prediken, kan hij Zijn volk net zo min nut doen (Jer. 23:32) als dat iemand die God niet door genade geroepen heeft, een kroon der heerlijkheid kan verwerven.

Ik zeg niet wie ik ben of wie *anderen* zijn; ik laat alle persoonlijke aspecten rusten; ik spreek enkel Gods waarheid zoals ik haar zie in Zijn eigen geïnspireerde Woord, en zoals ik haar voel in mijn eigen hart. Laat Gods Woord de maatstaf zijn, niet mijn woord, noch het woord van enig mens, ook al mogen wij vrijmoedig spreken wat wij in overeenstemming met dat Woord geloven (2 Kor. 4:13). En volgens hetzelfde onfeilbare getuigenis geloof ik ook dat Gods soevereiniteit evenzeer tentoongespreid wordt in het verkiezen van dienaars om te prediken als in het verkiezen van mensen om zalig te worden. Als het de Heere in de uitoefening van die soevereiniteit heeft goedgegacht mij niet alleen door Zijn genade te roepen om Zijn grote en heerlijke Naam te vrezen en lief te hebben, maar mij ook uit de academische collegezalen en zetels van geletterd comfort, die eens als het ware mijn levensbloed waren, weg te roepen om Zijn waarheid te prediken onder Zijn verachte volk – dan had Hij zeker evenveel recht om dit te doen als om anderen van Zijn knechten van het weefgetouw of de ploeg weg te roepen.

Wat wij, wat wie dan ook van ons zijn en het zijn waard is; wat wij hebben en het bezitten waard is; wat wij voelen en het genieten waard is; wat wij weten en het verkondigen waard is; wat wij prediken en het horen waard is – daarvoor staan wij in de schuld bij soevereine genade, en soevereine genade alleen. Op dit punt zal ik mij niemand gewonnen geven. Laten sommigen van mijn broeders in de bediening meer genade hebben, anderen een diepere bevinding, anderen meer bekwaamheid in de bediening, anderen meer zalving en reuk, anderen een godzaliger, toegewijder leven – op al deze punten zal ik gewillig het veld voor hen ruimen, voor zover ik zie en voel dat zij aldus gezegend en begunstigd zijn. Maar op één punt zal ik mij niet gewonnen geven: dat wij alleen door soevereine genade zijn wat wij zijn. Op deze grond kunnen we elkaar veilig ontmoeten. Hier benijdt Efraïm Juda niet en hier benauwt Juda Efraïm niet. Hier vallen hoogmoed en zelfverheffing neer; hier houden strijd en wedijver op; hier komt het ‘zelf’ op zijn juiste plaats terecht – het stof; en hier wordt Jezus verhoogd tot Zijn rechtmatige plaats als Heere van allen.

J.C. Philpot in een preek over Hoséa 6:3

Overgenomen uit Laatste preken van J.C. Philpot deel 3

U hoeft dus niet bevreesd te zijn voor een onderzoekende bediening, als deze het diepst van uw hart onderzoekt. **Mannen Gods** staan niet op om mensen te vleien of met echt goud of zilver de vervalste of gestolen biljetten van enkel en alleen belijders uit te betalen. Zij zullen inderdaad alles doen om Gods huisgezin te bemoedigen; dat is hun werk en taak. Maar zij kunnen en willen niet in de Naam van God mensen bedriegen, of het nu zondaars of heiligen zijn; want van alle bedriegers is een bedrieger op de preekstoel de ergste. We hebben de laatste tijd veel gehoord over inbrekers die in winkels van horlogemakers inbreken en veel waardevols meenemen; maar zelfs hun schuld schijnt minder groot dan die van het beroven

en plunderen van mensenzielen. Maar ik moet eindigen. Evenals de **dienaars des Heeren** geen bedriegers kunnen zijn, zo kan het volk des Heeren niet bedrogen worden. En mag ik er niet aan toevoegen dat wát de predikanten en het volk ook zijn of blijken te zijn, Hij Die verklaard heeft dat Zijn uitgang is bereid als de dageraad, en dat Hij tot hen zal komen als een regen, als de spade regen en vroege regen des lands, Zijn volk nooit kan en nooit zal bedriegen?

J.C. Philpot in een preek over Markus 9:49-50

Overgenomen uit Laatste preken van J.C. Philpot deel 3

De *prediking van het Woord*, de bediening van het Evangelie, is een geestelijke offerande. Menigeen heeft zijn rust en comfort, zijn gezondheid en kracht, ja, zelfs zijn leven aan de bediening geofferd, zichzelf voortijdig oud gemaakt en ziekte en lijden die zijn dagen hebben verkort over zich gebracht, door de zware arbeid en de zorgen die verbonden zijn met het voorhouden van het Woord des levens. Maar zijn tong moet evengoed met zout gezouten worden, anders zal ze geen genade geven aan de hoorders, zal ze geen smaak, noch kracht of scherpte, noch gezag of getrouwheid hebben, zal ze het Woord der waarheid niet recht snijden, noch het kostelijke van het snode uittrekken.

Echter, de gezouten tong kan zich alleen verroeren als ze wordt beïnvloed door een gezouten hart. Daarom moet de dienaar met vuur gezouten worden, iets van de vurige beproeving weten, met verzoeking geoefend worden, de kracht van Gods Woord in zijn consciëntie voelen, en iets van de liefde Gods, opdat hij, in het offeren van de offerande, in het prediken van de Persoon, het werk, het bloed, de gerechtigheid, de genade en heerlijkheid van de Heere Jezus Christus, deze hemelse waarheden goed met zout gezouten aan het volk zal voorstellen.

J.C. Philpot in een preek over 1 Joh 4:1, De geesten beproeven

Overgenomen uit Laatste preken van J.C. Philpot deel 3

Beproeft de geesten of ze uit God zijn was nooit meer nodig dan nu. Er is veel misleiding in omloop, veel dwalingen, veel boosheden zijn er overal. Er is voor ons dus een soort geestelijke noodzaak om niet iedere geest te geloven, om niet met bijgelovige goedgelovigheid alles aan te nemen wat enig mens of enige predikant ons vertelt, hoe hoog zijn belijdenis ook moge zijn. Wij dienen op onze hoede te zijn, om ons niet te laten imponeren door dwalende mensen, hoe aannemelijk of hoe populair ook; en om ons niet te laten verleiden door een valse geest, uit welke hoek die ook waait of uit welke mond die ook komt. Maar wij moeten in de kalme, stille diepten van onze eigen boezem, in alle eenvoudigheid en oprechtheid Gods, met zachtmoedigheid en ootmoedigheid, de geesten beproeven, ze wegen, ze goed onderzoeken en in onze eigen consciëntie tot een oordeel komen wat voor soort geest het is, die een beroep op ons doet om door ons aanvaard te worden als van God.

..

Laat ik hier een woord richten tot allen die God vrezen en nu voor mij zitten. Let niet zozeer op de woorden van de predikant die u hoort, als wel op zijn geest. Vanzelfsprekend, als hij de waarheid predikt, zullen zijn woorden daarmee in harmonie zijn, maar misschien predikt hij de letter der waarheid zonder onder de invloed van de Geest der waarheid te zijn. Is de Geest van Christus in hem? Deelt de gezegende Geest door hem enige genadige invloed aan uw

ziel mee? Is er enige verzachting van uw geest onder zijn woord; enige zalving die op uw ziel rust; enige tederheid die uw genegenheden omhoog verheft naar God; enige zoete herleving en gezegende vernieuwing van de liefde en kracht van God in uw ziel, zoals door u gekend en ervaren in vroeger dagen? Of wordt u doorzocht, bestraft, berispt, vermaand, gewaarschuwd, tot voorzichtigheid opgeroepen door een inwendig licht, leven en kracht die door zijn woord in uw hart vloeien? Wordt u gevoelig vernederd, verbroken en verzacht tot verslagenheid, nederigheid, zachtmoedigheid en stilheid van geest, met belijdenis en smeking voor het aangezicht des Heeren? Ik herhaal het woord: beproef de geest van de man op de kansel, want vele valse profeten zijn in de wereld uitgegaan. Hoeveel predikanten ademen een hardvochtige, hoogmoedige, twistzieke, zelfverheffende geest; een geest die, hoe u hem ook noemt of hoe hij zich ook vermomt, geheel vreemd is aan de Geest van Christus. Geen nederigheid, geen gebrokenheid, geen tedere zorg voor Gods eer en heerlijkheid, geen het kostelijke scheiden van het snode, en geen zich aangenaam maken bij alle consciënties der mensen, in de tegenwoordigheid Gods, vertonen zich in hen. Nogmaals zeg ik: beproef de geesten of ze uit God zijn.

..

Er is nog een toetssteen, de *invloed die de geest op anderen heeft*. U zult invloed hebben op degenen met wie u samen leeft. .. Welnu, houd de invloed van uw geest op anderen in de gaten. En met name een predikant moet dit in de gaten houden – de invloed die zijn geest op het volk heeft. Zijn er uitwerkingen en vruchten die op zijn woord volgen? Worden zijn toehoorders doorgrond, beproefd, onderzocht? Wordt hun consciëntie levendiger en tederder gemaakt? Gaat een genadige invloed gepaard met de bediening van het Woord? Ik zou niet geschikt zijn om hier in de Naam des Heeren te staan als ik niet in de Geest van Christus opstond; en als ik wel in de Geest van Christus en met de genade van Christus in mijn hart opsta, met het Woord van Christus in mijn mond, zal er een genadige invloed aan u worden meegedeeld, die u bewust zult voelen. Niet altijd zult u deze invloed voelen, maar van tijd tot tijd zal er een genadige invloed gepaard gaan met het Woord tot uw hart, waardoor soms uw twijfels en vrezen worden weggenomen, uw belaste ziel wordt bemoedigd, uw moeilijkheden worden opgehelderd, Christus dierbaar wordt gemaakt en de dingen van God met nieuw leven en frisse kracht op uw hart worden verzegeld.

*****

J.C. Philpot preekt over het predikambt van Jeremía

Philpot doet een preek over Jeremía 15:19, Het kostelijke van het snode uitgetrokken

Overgenomen uit Laatste preken van J.C. Philpot Deel 1

‘Zo gij het kostelijke van het snode uittrekt, zult gij als Mijn mond zijn; laat hen tot u wederkeren, maar gij zult tot hen niet wederkeren.’

Voorwoord

Toen de volgende preek door mij werd gehouden, had ik er niet het minste idee van dat er een stenograaf aanwezig was die de woorden noteerde terwijl ze van mijn lippen kwamen. Ook werd ik niet van dat feit in kennis gesteld totdat het manuscript mij enige tijd later overhandigd werd. Een snelle blik op de bladzijden overtuigde mij er echter direct van dat óf ik een bijzonder gebrekkige en onvolkomen verklaring van de tekst had gegeven, óf het een bijzonder onvolledig verslag was. Met andere woorden: óf ik had een erg slechte preek gehouden, óf ze was in handen van een slechte stenograaf terechtgekomen. Sinds ik bovenstaande op papier zette, heb ik begrepen dat hij veel van de preek in het donker noteerde. Wie van de twee ook in gebreke moge zijn gebleven – en ik wil de schuld niet geheel van mijn schouders op die van de stenograaf afschuiven – ik zag ogenblikkelijk dat de preek niet gepubliceerd kon worden in diezelfde vorm waarin ze mij onder ogen kwam.

Ik zou het daarom helemaal goed hebben gevonden wanneer deze preek, overeenkomstig Jobs wens voor zichzelf, ‘zou zijn alsof [zij] niet geweest ware’ en ‘van moeders buik ... tot het graf gebracht zou zijn geweest’ (Job 10:19), dat graf van vergetelheid dat duizenden veel betere preken verzvolgen heeft, maar dat toch nooit verzadigd is, noch ooit zegt: ‘Het is genoeg’ (Spr.30:16). Maar naast ouderlijke toegenegenheid, die op de een of andere manier maakt dat predikers aan hun eigen nakomelingen gehecht zijn en voor hun leven pleiten wanneer ze geboren zijn – hoewel ik reeds een al te grote prekenfamilie heb gekregen om een dergelijke uitbreiding met vreugde te begroeten – zijn twee gevoelens samengekomen die mij bereid maken om de volgende verhandeling in haar huidige verbeterde vorm het licht te doen zien:

1. Ik wens er niet voor terug te deinzen om mijn getuigenis te geven vóór de stap die genomen is om de gemeente te Zoar op te heffen en opnieuw op te richten. Met die stap had ik niets te maken. Ik werd er niet over geraadpleegd voordat hij genomen werd, en ook had ik er toentertijd direct of indirect geen enkele hand in. Maar toen die stap mij bekendgemaakt werd, keurde ik hem goed, ja, heel goed, en daarom leek het mij juist om mijn openlijke getuigenis ervóór te geven toen ik in Zoar te preken gevraagd werd.

2. Ik wens dat mijn getuigenis, indien van enige waarde, met Gods hulp en zegen de handen van de vrienden van Zoar enigszins zal versterken in hun huidige beproevende omstandigheden, door hen uit het Woord der waarheid te tonen dat, willen Gods knechten als Gods mond zijn, het kostbare van het snode uitgetrokken moet worden.

Ik twijfel er niet aan dat de volgende pagina's door sommigen als zeer persoonlijk beschouwd zullen worden. Als met ‘persoonlijk’ een scherpe, separerende prediking wordt bedoeld, geef ik de waarheid van die beschuldiging toe, want wil ik het zwaard des Geestes, hetwelk is Gods Woord, hanteren, dan zal het zowel een punt als een snede hebben, tenzij het een houten zwaard zou zijn – een houten dolk, die beter geschikt is voor het toneel dan voor de preekstoel. Maar als met ‘persoonlijk’ een aanval op individuele personen wordt

bedoeld, verwerp ik de beschuldiging, en wel op deze duidelijke en eenvoudige grond, dat ik niemand persoonlijk ken van degenen die eens, maar nu niet langer, leden van de gemeente te Zoar waren. Ik heb hier en elders hun dwaling aangevallen en de stap gerechtvaardigd die is uitgelopen op hun afscheiding; maar van de individuele personen weet ik niets, en daarom kon ik hen ook niet persoonlijk aanvallen. Ik heb er een afschuw van om in een geschil persoonlijk te worden. Van tegen mijzelf gerichte aanvallen heb ik inderdaad genoeg meegemaakt om mij te tarten deze in de scherpste vorm betaald te zetten. Maar het is afschuwelijk voor ieder recht gevoelen in mijn binnenste om lasterlijke aanvallen op tegenstanders te doen onder de dekmantel van een godsdienstig geschil. Ik wens niemands dwaling te sparen, maar ik begeer altijd zowel zijn karakter als zijn persoon te sparen. In verschillende grove gevallen zou ik het karakter en de persoon van tegenstanders inderdaad gemakkelijk ruw onder handen kunnen nemen, want sommige van hun daden, of liever gezegd misdaden, zijn sinds enige jaren niet in een hoek verborgen. Maar ik weet dat ‘de wapenen van onzen krijg niet vleselijk zijn’, en dat ‘de toorn des mans Gods gerechtigheid niet werkt’ (2 Kor.10:4;Jak.1:20).

J.C.P., 5 augustus 1861

Preek

Van alle profeten van het Oude Testament lijkt Jeremía zowel de grootste hoeveelheid als de grootste verscheidenheid aan lijden omwille van zijn Heere te hebben ondergaan. Veel omstandigheden kwamen hiertoe samen:

1. Zijn lot was beschikt in een *tijd van groot algemeen lijden*. De Heere stortte Zijn toorn uit over het volk van Juda en de inwoners van Jeruzalem. Zijn zware oordelen, sinds lang aangekondigd, werden nu uitgevoerd. Zwaard, pestilentie en hongersnood waarden rond door het land; en omdat dit nationale oordelen waren, deelden de rechtvaardige en de onrechtvaardige, de ware profeet en de liegende priester, de koning op de troon en de gevangene in de kerker er gelijkelijk in.

2. Hij ondervond niet alleen een grote mate van persoonlijk, individueel lijden, maar omdat hij diep *meevoelde* met het gevangene volk, de belegerde stad en de gevallen gemeente, en omdat hij zich vereenzelfde met de verdrukkingen van Sion, als ooggetuige van de vreselijke taferelen der verwoesting die zich dagelijks voor zijn ogen ontvouwd, ‘weende [hij] om dezer dingen wil; [zijn] oog, [zijn] oog vloot af van water, omdat de Trooster, Die [zijn] ziel zou verkwikken, verre van [hem] was; [zijn] kinderen waren verwoest, omdat de vijand de overhand had’ (Klaagl.1:16).

3. Een ander bestanddeel in de beker verbitterde zijn lot ook zeer: de *vervolging* en tegenstand waarmee hij te maken kreeg in de vervulling van zijn profetische ambt. De valse profeten van die dagen profeteerden altijd goed en niets kwaads; en zo sterkten ze met hun leugens en bedriegerijen het volk in een ijdele zekerheid. Hun taal tot het volk was – en ze gaven voor dat ze door de inspiratie van God spraken: ‘Gij zult geen zwaard zien en gij zult geen honger hebben, maar Ik zal u een gewissen vrede geven in deze plaats’ (Jer.14:13). Zo profeteerden ze vals in ’s Heeren Naam (vers 14), door het volk aan te zeggen, zelfs toen het door de binnenvallende legers van Nebukadnézar omringd werd, dat ze niet naar Babel zouden aftrekken; dat de natie niet in gevangenschap zou gaan en dat hun stad en tempel niet

verwoest zouden worden. Ze riepen steeds maar uit: ‘Des HEEREN tempel, des HEEREN tempel, des HEEREN tempel zijn deze’ (Jer.7:4), alsof de Heere hen nooit zou straffen voor hun zonden, omdat zij in een uiterlijk verbond Zijn volk waren.

En is dit niet precies ook het kenmerk van de valse profeten van onze dagen, die niet willen erkennen dat Gods volk ooit kastijding ondergaat voor hun zonden en afkeringen? Die roepen: ‘Vrede, vrede. Doch daar is geen vrede’ (Jer.6:14)? Die de voorschriften van het Evangelie noch prediken, noch in praktijk brengen, maar heel hun bediening in een systeem van dorre leer stoppen en zo het volk in de Naam des Heeren bedriegen, door Zich als Zijn knechten voor te doen terwijl Hij hen noch geleerd, noch gezonden heeft?

Omdat Jeremía door de Heere was verwekt met een bijzondere bedoeling, en ‘gesteld ... over de volken en over de koninkrijken, om uit te rukken en af te breken en te verderven en te verstoren, ook om te bouwen en te planten’(Jer.1:10), kon hij niet anders dan alles spreken wat de Heere in zijn mond legde. Zijn boodschap was daarom een harde boodschap, want hij moest hun bekendmaken dat zij gevankelijk zouden worden weggevoerd, namelijk naar Babel, en dat hun stad ingenomen, hun tempel met vuur verbrand en het hele land volledig verwoest zou worden. Dit onwelkome nieuws wekte dus de vijandschap op van de vorsten, de priesters en al het volk des lands, die allemaal door de valse profeten, naar wie ze keken als de mond van God, aangemoedigd waren om zich zeker te wanen van Zijn beschermende hand.

4. Behalve deze uitwendige moeilijkheden lijkt Jeremía van nature een *zeer opstandige geest* te hebben gehad, die, geprikkeld door tegenstand en vervolging, hem vaak erg gemelijk en ongelovig maakte. Dit kwaad lijkt bij tijden een grotere kracht over en een groter overwicht op hem gekregen te hebben, want onder de droevige invloed ervan werd soms toegelaten dat hij een zeer ongepaste taal tegenover de Heere gebruikte, bijvoorbeeld in de woorden die onmiddellijk aan onze tekst voorafgaan: ‘Waarom is mijn pijn steeds durende en mijn plaag smartelijk? Zij weigert geheeld te worden; zoudt Gij mij ganselijk zijn als een leugenachtige? Als wateren die niet bestendig zijn?’ (Jer.15:18). Wat een opstandige, ongerijmde, ongepaste taal is dit! Met uitzondering van Job en Jona is er in de gehele Schrift nauwelijks enige heilige Gods die in zo’n opstandige taal tegen de Majesteit des hemels verviel. Maar ongetwijfeld voegde deze opstandige geest en murmurerende tong, waar hij met schuld en schaamte last van kreeg, veel toe aan zijn smart en moeite.

5. Bovendien moest hij door grote diepten van *persoonlijke verdrukking* heen. Hij werd in het voorhof der bewaring besteld, en kreeg voor zijn levensonderhoud elke dag slechts een bol brood, die hem gegeven werd totdat al het brood van de stad op was. Toen werd hij ook nog eens in de kuil vol modder en slijk geworpen, terwijl hij waarschijnlijk toch van honger gestorven zou zijn, want er was geen brood meer in de stad (Jer.37:21;38:6,9).

6. Wanneer we hieraan toevoegen dat het *licht van Gods aangezicht* hem dikwijls *onttrokken* werd als een kastijding voor zijn opstand, kunnen we wel zien dat heel deze samenloop van omstandigheden zijn ziel met bekommering en zijn gemoed met verwarring vervulde. Indien opstand tegen de Heere ooit te verontschuldigen kan zijn, dan wel bij de profeet Jeremia. We kunnen er immers zeker van zijn dat niets dan zulk een gewicht van droefheid hem de zojuist aangehaalde hartstochtelijke woorden ontlokt kunnen hebben: ‘Waarom is mijn pijn steeds durende ...’

Maar hoe beantwoordt de Heere deze klacht? Wat is de bemoediging die Hij aan Zijn

treurende profeet geeft? Wat is de balsem der vertroosting die Hij in zijn bloedende wonden giet? Niet wat wij zouden verwachten, en toch, bezien in het licht van de Geest, een versterking die hoogst gezegend was afgestemd op alle omstandigheden van zijn geval: 'Zo gij het kostelijke van het snode uittrekt, zult gij als Mijn mond zijn.' Het is alsof de Heere zegt: 'Jeremía, Mijn eigen profeet, die Ik de opdracht gegeven heb Mijn boodschap tot de volken te brengen; gij die Ik door Mijn Geest en genade uitdrukkelijk geroepen heb tot dit ambt, dat gij als Mijn mond zoudt zijn, heb Ik u niet over de volken en over de koninkrijken gesteld, om iedere plant en iedere boom die Ik niet geplant heb en ieder gebouw dat Ik niet opgericht heb, uit te rukken en af te breken en te verderven en te verstoren? Waarom zijt gij zo met opstand en zelfmedelijden vervuld nu gij getuige zijt van de gevolgen van uw eigen werk, dat Ik u te doen gaf? Waarom weent gij over de ellenden van het volk dat Ik rechtvaardig straf? Waarom deinst gij, een soldaat der waarheid, terug voor het slagveld, 'den donder der vorsten en het gejuich' (Job 39:28)? Of waarom vreest gij vervolging door Gods vijanden? Weet dit, tot uw troost en bemoediging, dat het uw hoogste ambt en grootste voorrecht is om Mijn mond te zijn. Droom niet over wereldse troost; denk niet aan een valse en onrechtvaardige vrede met de goddelozen, of aan vrijstelling van hun vervolging, alsof gij door een of ander compromis u hun vijandschap zou kunnen wegnemen of hun gunst zou kunnen winnen. Verban de gedachte aan zodanig vleselijk gemak en wees tevreden met dit ene hoogst gezegende voorrecht, dat gij *Mijn mond* zijt; dat Ik u de eer bewijs om in u en door u te spreken; dat wat uw lijden ook is of nog zal zijn, gij steeds Mijn getrouwe knecht blijft; dat Ik u zal blijven ondersteunen, schragen en zegenen, en aan u en aan allen om u heen duidelijk zal maken dat Ik u gezonden heb en dat Mijn woorden in uw mond vervuld zullen worden, zodat er niet één jota of tittel van zal vallen.'

Dit woord van de Heere, zoals het in de ziel van de profeet viel, kalmeerde ongetwijfeld zijn opstandige geest en bracht hem ertoe te voelen, zo niet te zeggen: 'Wel, Heere, als ik Uw mond moet zijn, kan ik alles dragen wat U naar Uw behagen mij zult opleggen. Laat mij als Uw zoon en knecht, als Uw profeet en dienaar, Uw woorden spreken, niet de mijne. Ik begeer niet de glimlachen van mensen, ik begeer alleen Uw steun, Uw kracht en Uw tegenwoordigheid, mijn God, mijn Vader en mijn Vriend.' Ik geloof dat dit de geest en dit het gevoel is van allen die gezonden worden om Jeremía's werk te doen en door wier lippen de God van Jeremía spreekt.

In de verklaring van de tekstwoorden zal ik met Gods hulp en zegen het volgende aantonen:

- I. Wat 'het kostelijke' en wat 'het snode' is, waarvan hier melding wordt gemaakt.
- II. Hoe Gods knecht het kostelijke van het snode moet 'uittrekken'.
- III. In zoverre hij dit doet, is hij 'als Gods mond'.
- IV. Naarmate de Heere mij ertoe in staat zal stellen, zal ik enkele opmerkingen maken over het woord dat de Heere aan Zijn profeet geeft bij wijze van heilige waarschuwing: 'Laat hen tot u wederkeren, maar gij zult tot hen niet wederkeren.'

I. Het kostelijke en snode.

Drie dingen, die als het ware uit het hart van onze tekst opkomen, vallen ons meteen op: Ten eerste, in de belijdende gemeente – want daarmee hebben we hoofdzakelijk te maken, evenals Jeremía vanouds – zijn er 'kostelijke' dingen en 'snode' dingen. Ten tweede, deze zijn zo doorengemengd dat het nodig is ze te scheiden. Ten derde, het is de hoofdtak van Gods knecht om het een van het ander 'uit te trekken'.

Daarom ben ik geroepen, door de positie die ik nu inneem, aangezien ik in 's Heeren Naam op uw preekstoel sta, om u te laten zien wat in het licht van Gods waarheid 'het kostelijke'

en ‘het snode’ is, opdat ik zal doen wat Jeremía bevolen werd te doen en zal spreken wat Jeremía bevolen werd te spreken, en zo voor u als Gods mond zal zijn, die met gezag en macht tot uw consciëntie spreekt.

Wat is dan ‘het kostelijke’ en wat is ‘het snode’? Misschien zijn er nog andere categorieën, maar ik zal mezelf vooral beperken tot vier verschillende categorieën van kostelijke dingen en snode dingen:

1. Kostelijke personen en snode personen.
2. Kostelijke leerstellingen en snode leerstellingen.
3. Kostelijke bevinding en snode bevinding.
4. Kostelijke praktijk en snode praktijk.

Deze alle zijn in de belijdende gemeente zo dooreengemengd, dat de hand van Gods knecht, door zijn Meester hiertoe in staat gesteld, nodig is om het een van het ander uit te trekken, opdat hij als Gods mond voor Gods volk zal zijn.

1. Personen

We zullen eerst gaan kijken naar de *kostelijke personen en de snode personen*, en uit het Woord der waarheid laten zien wie zij zijn en wat hun onderscheidende kenmerken zijn.

Laten we in het licht van de Schrift de betekenis van het woord ‘*kostelijk*’ onderzoeken, want tenzij we, het licht in Gods licht ziend, de betekenis van de woorden ‘*kostelijk*’ en ‘*snood*’ helder en duidelijk kunnen bepalen, zullen we al direct aan het begin ons doel missen. Wat is dus de letterlijke en – ik mag er wel aan toevoegen – de Schriftuurlijke betekenis van het woord ‘*kostelijk*’?

Het betekent iets wat *uitermate waardevol* is. Aldus spreken we over kostelijke stenen, zoals diamanten, robijnen en saffieren. Deze gedachte vinden we in Gods Woord, want daar lezen we over ‘*kostelijke stenen*’ (1 Kor.3:12), over wijsheid die ‘*kostelijker dan robijnen*’ is (Spr.3:15) en over ‘den ‘*kostelijken schoham of den saffier*’ (Job 28:16). Deze juwelen worden ‘*kostelijk*’ genoemd, omdat ze een grote waarde in een kleine omvang behelzen, en als gewilde objecten tot verfraaiing, nuttig gebruik of sieraad grote geldsommen waard zijn. Maar er is nog een gedachte met het woord ‘*kostelijk*’ verbonden: het duidt op iets wat *uitermate schaars* is en daarom alleen met grote moeite verkregen kan worden. Immers, sommige dingen zijn kostbaar, dat is: hebben een grote nominale waarde vanwege hun zeldzaamheid, die in zichzelf niet intrinsiek waardevol zijn, zoals oude boeken en oud porselein, die vaak niet vanwege enige werkelijke waarde, maar vanwege hun buitengewone zeldzaamheid kostbaar zijn in de ogen van kenners.

Kostelijke personen

Neem deze twee gedachten en pas ze toe op het voor ons liggende geval. Er zijn in Gods ogen *kostelijke personen*. Maar wie zijn dit? De uitverkorenen Gods, de gemeente, waarvan Jezus het heerlijke Hoofd is, de bruid, de vrouw van de Heere, het Lam. Zij zijn het tot wie de Heere spreekt, wanneer Hij Zich richt tot de gemeente Gods: ‘Van toen af dat gij *kostelijk* zijt geweest in Mijn ogen, zijt gij verheerlijkt geweest, en Ik heb u liefgehad’ (Jes.43:4). Zij zijn ‘de *kostelijke zonen Sions*’ [en we mogen er ‘*dochters*’ aan toevoegen], over wie de profeet spreekt als ‘tegen fijn goud geschat’ (Klaagl.4:2 Eng.), en die heerlijk openbaar zullen komen ten dage als de Heere Zijn juwelen zal afzonderen (Mal.3:17 Eng.). Zij zijn onuitsprekelijk *kostelijk*, omdat zij in Gods ogen onmetelijk waardevol zijn. Maar wat geeft

hun deze waarde? Niets in zichzelf, want zij liggen allen verzonken in de puinhopen van Adams val en zijn in hun vleeselijke natuur vol van alles wat vuil en snood is. Maar als leden van het mystieke lichaam van Jezus, als van alle eeuwigheid verkoren in de heerlijke Persoon van de Zone Gods, als gewassen in de bron van Zijn allerkostelijkst bloed en als gerechtvaardigd door Zijn volmaakte gehoorzaamheid, staan zij voor de troon Gods zonder 'vlek of rimpel ... of iets dergelijks' (Ef.5:27). En wanneer zij te zijner tijd door de onoverwinnelijke kracht van de Heilige Geest worden levend gemaakt tot Goddelijk leven, door Zijn hemelse genade worden geheiligd en aan het lijdende beeld van Gods geliefde Zoon worden gelijkvormig gemaakt, zijn zij om zo te zeggen dubbel kostelijk in Gods ogen. Maar omdat deze heerlijke waarheden zo worden tegengestaan door de hoogmoed van het menselijke hart, laten we ze bezien in het licht van de Schrift.

Beschouw de uitverkorenen Gods als door de Vader aan de Zoon gegeven in de eeuwigheid, naar 's Heeren eigen woorden: 'Zij waren Uwe, en Gij hebt Mij dezelve gegeven', en: 'En al het Mijne is Uwe, en het Uwe is Mijne.' Bezie ook die wonderlijke taal, die als het ware voor ons de diepten opent van de eeuwigheid en van die eeuwige liefde waarmee de Vader de Zoon en Zijn volk in Hem liefhad: 'Gij ... hebt hen liefgehad, gelijk Gij Mij liefgehad hebt' (Joh.17:6,10,23). Moesten zij in Gods ogen niet onvoorstelbaar kostelijk zijn, als ze liefgehad worden met dezelfde liefde waarmee de eeuwige Vader altijd Zijn eeuwige Zoon liefhad?

Maar ze zijn ook kostelijk in Zijn ogen als verlost door de Zoon Zijner liefde. Daarom zegt de apostel: 'Gij zijt duur gekocht' (1 Kor.6:20). En er wordt betuigd: 'Wetende dat gij niet door vergankelijke dingen, zilver of goud, verlost zijt uit uw ijdel wandel, die u van de vaders overgeleverd is, maar door het dierbaar bloed van Christus, als van een onbestraffelijk en onbevlekt Lam' (1 Petr.1:18-19).

De leden van Gods ware huisgezin, vergeleken met de grote hoop van de ongodsdienstige én de belijdende wereld, zijn zeer schaars, uitermate zeldzaam, en dat maakt hen in de tweede betekenis van het woord 'kostelijk'. Welke misleidende verhalen valse liefde ook moge houden, het is uit de hele strekking van Gods waarheid volkomen duidelijk dat overal in de Schriften gezegd wordt dat Zijn volk uitermate zeldzaam te vinden is. Hoe helder spreekt de Heere bijvoorbeeld door deze zelfde profeet: 'Gaaf om door de wijken van Jeruzalem, en ziet nu toe en verneemt en zoekt op haar straten, of gij iemand vindt, of er één is die recht doet, die waarheid zoekt; zo zal Ik haar genadig zijn' (Jer.5:1). Zo ook toen de profeet Ezechiël zag dat zes mannen, elkeen met zijn verdervend wapen in zijn hand, de opdracht kregen om ouden en jongelingen te doden, hoe weinig mensen waren er 'die zuchtten en uitriepen over al de gruwelen' en op wier voorhoofden de Man Die met linnen bekleed was, Zijn teken tekende (Ez.9:2,4-6)!

Mocht u hierop antwoorden dat dit oudtestamentische tijden waren, wat zult u dan zeggen van de woorden van de gezegende Heere Zelf: 'De poort is eng en de weg is nauw, die tot het leven leidt, en weinigen zijn er die denzelven vinden' (Matth.7:14). Graag geziene predikanten, grote bijeenkomsten en een bonte mengeling van wereldse belijders kunnen aan de belijdende gemeente een geweldig voorkomen van uiterlijke voorspoed geven. Echter, als u ze in de weegschaal van het heiligdom zou wegen, hoeveel van Gods kostelijke kinderen zou u onder hen vinden? God en de mens beschouwen zaken en personen met verschillende ogen. De mens ziet aan wat voor ogen is, het enige wat hij kan zien, maar de Heere ziet het

hart aan. Niemand wordt in onze dagen meer over het hoofd gezien of, indien wel opgemerkt, meer veracht dan die kostelijke personen die de Heere liefheeft, want maar weinig mensen zijn met geestelijke onderscheiding begunstigd, om het verschil te kennen tussen het levende huisgezin van God en de huichelaren te Sion. Inderdaad, de dag zal komen dat ‘de ogen dergenen die zien, niet zullen terugzien, en de oren dergenen die horen, zullen opmerken’. Maar tot dan ‘zal de snode snoodheid spreken en zijn hart ongerechtigheid doen, om huichelarij te plegen en om dwaling te spreken tegen den HEERE’ (Jes.32:3,6 Eng.).

Snode personen

Laten we nu gaan kijken naar ‘het snode’, als tegenovergesteld aan ‘het kostelijke’. We hebben tot hiertoe gesproken over kostelijke personen en nu zullen we onze ogen vestigen op *snode personen*.

Maar evenals ik de letterlijke betekenis van het woord ‘kostelijk’ liet zien, voordat ik zijn bevindelijke strekking naging, wilt u zo samen met mij ook eerst naar het woord ‘snood’ gaan kijken. Het betekent *goedkoop, waardeloos*; een voorwerp zonder werkelijke of intrinsieke waarde.

Zodanig zijn in Gods ogen allen behalve degenen die een persoonlijk aandeel in de Persoon en het werk van Zijn geliefde Zoon hebben. Wat hun rang of positie ook moge zijn, wat hun natuurlijke bekwaamheden of verworven geleerdheid ook mogen zijn, wat hun zedelijke gedrag, godsdienstige belijdenis, groepering of denominatie ook moge zijn, wat anderen ook van hen mogen denken of zij van zichzelf mogen zeggen of denken – zij allen die geen bestaan in de Persoon en geen plaats in het hart van de Zone Gods hebben, zijn waardeloos en snood in Gods ogen. Daarom wordt over hen gesproken als ‘het kaf dat de wind heendrijft’ (Ps.1:4) en dat ‘met onuitblusselijk vuur’ verbrand wordt (Matth.3:12). Zij worden ook vergeleken met ‘onkruid’ midden in de tarwe (Matth.13:25), met ‘schuim’, zoals in de uitdrukking: ‘Gij doet alle goddelozen der aarde weg als schuim’ (Ps.119:119) en met ‘verworpen zilver’ (Jer.6:30). Al deze beelden wijzen op dingen die in zichzelf waardeloos zijn en toch vermengd zijn met wat waardevol is. Omdat de zonde hen volledig in bezit genomen heeft en zij niet van hun ongerechtigheid gewassen zijn in het verzoenende bloed van het Lam, noch bekleed zijn met de vlekkeloze gerechtigheid van de Zone Gods, zijn zij in de ogen van Hem Die ‘te rein van ogen is dan dat [Hij] het kwade zou zien, en de kwelling niet kan aanschouwen’ (Hab.1:13), volstrekt waardeloos en snood. Dat het woord ‘snood’ in de Schrift de betekenis van waardeloos en verworpen heeft, is duidelijk uit een opmerkelijke gebeurtenis in de geschiedenis van Saul, toen hij en het volk dat met hem was, in strijd met Gods gebod, ‘Agag verschoonde en de beste schapen en runderen, en de naastbeste en de lammeren en al wat best was; ... maar alle ding dat *snood* en *verworpen*¹ was, verbanden zij’ (1 Sam.15:9 Eng.).

Nemen we nog een andere betekenis van het woord ‘snood’, namelijk *laag*² en *verdorven*. Dit is de meest gebruikelijke betekenis van de term. Evenals Gods heiligen ‘kostelijk’ zijn, niet alleen vanwege hun intrinsieke waarde als uitverkoren juwelen in de Middelaarskroon, maar ook als verlost van al hun ongerechtigheden door het kostelijke bloed van Christus, zo zijn zij die ‘snood’ zijn, niet alleen goedkoop en waardeloos, omdat ze geen vereniging met

¹ In het Engels staat hier ‘vile and refuse’. In Jeremia 15:19 staat ook ‘vile’.

² Het Engelse woord ‘base’ is lastig met één woord te vertalen; het kan ook ‘gering’, ‘slecht’ of ‘verachtelijk’ betekenen.

Christus hebben, maar ook verdorven en onrein in Gods ogen. Ze liggen naakt voor Hem in al hun ongerechtigheden, evenals het kind over hetwelk gesproken wordt door de profeet, bezoedeld met hun eigen bloed en uitgeworpen op het open veld tot walging van hun personen (Ez.16 5-6 Eng.). Daarom zijn zij ‘snoed’ in Gods ogen, niet alleen omdat zij verzonken liggen in de puinhopen van Adams val, maar ook omdat zij bovendien bevlekt en bezoedeld zijn met duizenden misdaden. ‘Hun keel is een geopend graf; ... slangenvenijn is onder hun lippen; [hun] mond is vol van vervloeking en bitterheid; hun voeten zijn snel om bloed te vergieten; vernieling en ellendigheid is in [al] hun wegen’ (Rom.3:13-16).

We kunnen in het voorbijgaan opmerken dat uit het feit dat het kostelijke en het snode doorengemengd zijn en ’s Heeren knecht het een van het ander moet ‘uittrekken’, heel duidelijk blijkt dat deze snode personen in de belijdende gemeente zijn, en daarom, behalve in de zonden van hun vroegere ongodsdienstigheid, zijn verwickeld in de bijkomende ongerechtigheid van een valse, huichelachtige belijdenis. Zodanig waren de zonen van Eli, die als priesters offerande offerden te Silo en naar Gods getuigenis ‘zich snoed maakten’, door hun zonden onder priesterkleding te verhullen (1 Sam.3:13 Eng.). Voor Jeremía werden ‘twee vijgenkorven’ neergezet, van welke vijgen ‘de goede ... zeer goed’ en ‘de boze ... zeer boos’ waren (Jer.24:3); toch waren ze beide vruchten die aan dezelfde boom groeiden. De belijdende gemeente is vol van deze ‘snode vijgen, die vanwege de boosheid niet kunnen gegeten worden’(Jer.29:17 Eng.). Het enige wat Gods knecht kan doen, is het kostelijke van het snode uittrekken, evenals de goede vijgen uitgezocht worden om opgegeten te worden, en de snode vijgen in de varkenstrog gegooid worden.

2. Leerstellingen

Er zijn ook kostelijke leerstellingen en snode leerstellingen. Evenals de kostelijke personen en de snode personen doorengemengd zijn, zoals op een dorsvloer tarwe en kaf op dezelfde hoop liggen, zo kunnen snode leerstellingen en kostelijke leerstellingen schijnbaar zo door elkaar gemengd zijn, dat de hand van Gods knecht nodig is om het een van het ander uit te trekken.

Kostelijke leerstellingen

Wat zijn dan *kostelijke leerstellingen*? En waarom zijn ze ‘kostelijk’? Ze zijn kostelijk omdat ze God lief zijn; en omdat ze door de Heilige Geest in het Woord der waarheid geopenbaard zijn, worden ze voor gelovige harten kostelijk gemaakt.

Een van deze kostelijke leerstellingen – ja, het fundament van alle – is het grote en heerlijke leerstuk van een drie-enige God – een ware Drie-eenheid van Personen in een Eenheid van Wezen. Vader, Zoon en Heilige Geest zijn niet enkel hoedanigheden en ambten, niet enkel namen en titels, maar drukken uit wat Zij in hun eeuwige bestaan zijn, voorafgaand aan en onafhankelijk van enige verbondsbetrekking. Dus: de Vader was altijd, is altijd en moet altijd zijn de eeuwige Vader; de Zoon was altijd, is altijd en moet altijd zijn de eeuwige Zoon; en de Geest was altijd, is altijd en moet altijd zijn de eeuwige Geest. Toch zijn er niet drie Eeuwigen, maar is er één Eeuwige; want hoewel Zij Drie zijn in onderscheid van Persoon, toch zijn Zij Eén in Eenheid van Wezen; en er kunnen evenmin drie onderscheiden Eeuwigen zijn als dat er drie onderscheiden Goden kunnen zijn.

Nu ik hier sta, kan ik niet zwijgen over de grote crisis in de geschiedenis van niet alleen het welwezen, maar het wezen zelf van u als gemeente, betreffende zulk een fundamentele waarheid als deze. Het ware, eigenlijke en eeuwige Zoonschap van onze heerlijke Heere is

voor mijn ziel zeer kostelijk geworden. En als ik zo'n onbeschrijfelijke zegenrijkheid en kostelijkheid heb gevonden in de levenskrachtige waarheid dat Jezus van alle eeuwigheid de Zone Gods was, waarom zou ik ze achterhouden omdat zoveel predikers en belijders er hun verzenen tegen opgeheven hebben? En ben ik de enige voor wie deze gezegende waarheid kostelijk is geworden? Welk een machtig leger van mannen Gods, wier geschriften nu in leven zijn, ook al zijn ze zelf gestorven, zouden als getuigen van deze gezegende waarheid opgeroepen kunnen worden. Ook sommigen van u kunnen getuigen dat God Zelf haar aan uw hart geopenbaard heeft. Zouden wij dus zwijgen, zouden dan niet de stenen gereed zijn om te roepen?

Omdat dit kostelijke leerstuk zozeer is tegengestaan en er door zijn tegenstanders zo'n afschuwelijke taal tegen is gebezigd, voel ik dat ik iets moet zeggen, niet op een twistende manier, maar ter wegneming van de moeilijkheid van een schuchter, onbevestigd kind van God, die mogelijk struikelt over een tegenwerping die vaak wordt ingebracht tegen de leer van het eeuwige Zoonschap van de gezegende Heere. U weet dat tegen ons wordt aangevoerd dat wij er daardoor 'een gegeneerde God' op na houden. Om niets te zeggen over de oneerbiedigheid van zulk een onbetamelijke taal, zal ik u de ongeldigheid van die tegenwerping aantonen.

Welke fundamentele waarheid leggen wij als de grondslag van heel ons geloof? Dat er maar één God is: 'Hoor, Israël, de HEERE onze God is een enig HEERE' (Deut.6:4). De wezenlijke Eenheid van God is dé grondslag van de openbaring zelf, zodat daarvan af te wijken betekent: het fundament van alle godsdienst te ontkennen en een verklaarde niet-christen te zijn. Let dus op de consequentie als wij – waarvan we beschuldigd worden – het leerstuk van 'een gegeneerde God' zouden aanhangen. Als die beschuldiging waar is, leren wij niet een Drie-eenheid van Personen in een Eenheid van Wezen, maar drie onderscheiden Goden: als eerste een generende God, als tweede een gegeneerde God en als derde een uitgaande God. Maar deze drie Goden zouden niet drie onderscheiden Personen, maar drie onderscheiden Goden zijn, wat direct in tegenspraak zou zijn met hét fundamentele beginsel van één God, waar we van uitgaan en waar we op staan. Daarom is dit een 'snode' verdraaiing van onze leer, een verdraaiing waarmee alleen een 'snode' persoon ons zal belasteren, want het kan niet anders of hij weet dat wij met beslistheid aan het leerstuk van de Drie-eenheid vasthouden, waarvan het wezenlijke kenmerk is dat, terwijl er maar één God is, er drie onderscheiden Personen in één ongedeeld Wezen zijn. Te zeggen dat wij er 'een gegeneerde God' op na houden, is dus een snode verdraaiing van die heerlijke waarheid die voor ons hart zo onuitsprekelijk kostelijk is.

Behalve deze fundamentele leerstellingen van ons allerheiligst geloof is er een hele keten van Goddelijke waarheid, waarvan elke schakel 'kostelijk' is voor gelovende zielen. Zulke schakels zijn bijvoorbeeld de leerstellingen van:

- 'Een eeuwig verbond, ... dat in alles welgeordineerd en bewaard is' (2 Sam.23:5).
- De vleeswording van de Zone Gods doordat Hij een ware en toch zuivere mensheid aannam in de buik van de maagd.
- De gehele, volkomen en alomvattende verlossing van de gemeente van Christus door de storting van Zijn kostelijke bloed aan het kruis.
- De vrije en volle rechtvaardiging van hun personen door de toerekening van Zijn volmaakte gehoorzaamheid aan de wet van God.
- De wedergeboorte van de vaten der barmhartigheid op de bestemde tijd door de kracht van de Heilige Geest.

– Hun bewaring ‘in de kracht Gods door het geloof tot de zaligheid’ (1 Petr.1:5).

Al deze leerstellingen, met al het goede en Goddelijke dat daaruit ontspringt, zijn kostelijk voor degenen die geloven.

Snode leerstellingen

Er zijn ook *snode leerstellingen*, en deze zijn ‘snood’ omdat ze tegenover een zuivere en kostelijke waarheid staan. Ze zijn niet alleen goedkoop en waardeloos, enkel kaf en schuim, maar ze zijn ook snood omdat ze verontreinigd zijn door het verdorven verstand van de mens, die ze gebaard heeft.

Een van deze snode leerstellingen is dat ’s mensen gerechtigheid geheel of gedeeltelijk in staat is zijn ziel zalig te maken. Zo voert dit leerstuk een weg van zaligheid in die onafhankelijk is van het bloed van het Lam. Hoezeer een dergelijk leerstuk ook omhuld moge zijn door schoonschijnende argumenten en een schijn van heiligheid, het is ‘snood’, omdat het het bloed en de gerechtigheid van de Zone Gods oneer aandoet, en aldus God de Vader, God de Zoon en God de Heilige Geest berooft van Hun evengelische heerlijkheid in het ontwerpen en volvoeren van het plan der eeuwige verlossing.

Maar de belijdende gemeente – waaronder ik diegenen versta die de leerstellingen der genade belijden – waarmee we voornamelijk te maken hebben, is vol van ‘snode’ leerstellingen. Bijvoorbeeld, dat een gelovige *niet afkerig kan worden*, is een ‘snood’ leerstuk, omdat het in strijd is met zowel de uitdrukkelijke verklaringen van Gods Woord als de dagelijks bevinding van al Zijn kinderen. Het is ook een snood leerstuk vanwege de tendens ervan om mensen in de zonde te verharderen en de struikelingen en valpartijen van gelovigen zonder consequentie te maken. Snood, omdat het in de grond der zaak zelfs de beginselen van goed en kwaad verwacht, alle godzalige vrees ondermijnt en een hele horde losbandige belijders aanmoedigt om te spotten met een heilige, hartdoorzoekende God en lichtvaardig om te springen met hun eigen onsterfelijke ziel.

Een verwant en even ‘snood’ leerstuk is dat *God Zijn volk niet kastijdt* om hun zonden, wat in directe tegenspraak is met de helderste getuigenissen van Gods Woord, zoals: ‘Want dien de Heere liefheeft, kastijdt Hij, en Hij geselt een iegelijken zoon dien Hij aanneemt’ (Hebr. 12:6). Hoe snood moet dan het leerstuk zijn dat zich zo lijnrecht tegenover het heldere en stellige getuigenis van God stelt, en snode belijders aanmoedigt om met hun zonden te spelen, omdat ze toch voor geen enkele zonde gekastijd worden.

Ik kan hieraan toevoegen: als een leerstuk ‘kostelijk’ is, moet alles ‘snood’ zijn wat dit leerstuk loochent. Daarom moeten al die inzichten en argumenten die onlangs in een hele stortregen van pamfletten zijn opgeworpen tegen het eeuwige Zoonschap van onze gezegende Heere, wezenlijk snood zijn, omdat ze een kostelijke waarheid tegenspreken, en even ontierend voor God de Vader, door te loochenen dat Hij een Zoon heeft, als voor God de Zoon, door te loochenen dat Hij een Vader heeft, en voor God de Heilige Geest, door Zijn getuigenis aan beide Vader en Zoon te loochenen.

3. Bevindingen

Er is ook zowel een kostelijke bevinding als een snode bevinding.

Kostelijke bevinding

Alle bevinding die door Gods kracht in de ziel gewerkt wordt, is *kostelijke bevinding*, omdat ze in zichzelf van onuitsprekelijke waarde is als de gave van God, en als de waarborg, het onderpand en de voorsmaak van het eeuwige leven. Alles wat God naar Zijn behagen in en

voor een gelovige doet; iedere belofte die met kracht aan zijn ziel wordt toegepast; ieder zoet woord van bemoediging; iedere bekendmaking van Christus en inwendige openbaring van Hem als de Zone Gods – het zijn allemaal evenzoveel onderdelen en aspecten van een kostelijke bevinding, want hun zekere vrucht is: Jezus kostelijk te maken. En terwijl Jezus geopenbaard wordt door het geloof, terwijl de hoop in Hem ankert en terwijl de liefde naar Hem tevoorschijn stroomt, is iedere daad van levend geloof, van hoop en van genegenheid kostelijke bevinding. Zo ook ieder gevoel van eenvoudigheid en oprechtheid Gods,³ en van tederheid der consciëntie en kinderlijke vrees; alle versmelting in verslagenheid en boetvaardige droefheid over de zonde; alle ware zelfwalging en zelfverfoeiing; alle kruisiging van het vlees met zijn bewegingen en begeerlijkheden; alle afleggen van de oude mens en aandoen van de nieuwe mens; alle geestelijke gezindheid; alle gemeenschap met de Vader en de Zoon – in een woord: al dat leven Gods in de ziel waardoor een levende rank zich onderscheidt van een dode en vruchteloze tak, kan ‘kostelijke bevinding’ genoemd worden, als door Gods kracht in het hart gewerkt.

Snode bevinding

Er is ook *snode bevinding*: een bevinding van verdorvenheid, maar niet van zaligheid en heiligmaking; van de kwaal, maar niet van het geneesmiddel; van verzoeking, maar niet van verlossing; van struikelingen en valpartijen, maar niet van enig herstel daarvan; van zondigen, maar niet van berouw hebben; van de boosheden van het hart, maar niet van de genade die deze ten onder brengt; van duisternis, koudheid en hardheid, maar niet van licht, leven, vrijheid en liefde. Een zodanige bevinding is een snode bevinding, omdat ze goedkoop en waardeloos is, enkel het schuim van een verdorven natuur, waarin en waaronder mogelijk niet één merkteken of kenmerk van een genadewerk is. Bezitters en belijders van deze snode bevinding komen soms samen en storten dan hun hart voor elkaar uit. Ze praten over hun onvruchtbaarheid, duisternis en hardheid; en daar hebben ze alle reden toe, want ze hebben noch leven, noch licht, noch genade om hen anders te maken. Petrus heeft hun hoedanigheid goed beschreven als ‘dienstknechten der verdorvenheid’, want ze zijn daarvan nooit verlost door de kracht der genade; en toch spreken ze ‘zeer opgeblazen ijdelheid’, ‘verlokkende de onvaste zielen’ en ‘lasterende hetgeen zij niet verstaan’, namelijk de dingen des Geestes (2 Petr.2:12-19).

Van welk nut of welke waarde is kennis van zonde en verdorvenheid zonder kennis van het geneesmiddel ervoor? Wat zouden we denken van een wondarts in het Londonse ziekenhuis hier dichtbij, die de ene wond na de andere blootlegt en peilt, alle etter openlijk zichtbaar maakt en ze dan noch zwachtelt, noch verbindt, noch geneest? Elke onbeholpen medische student kan het verband wegscheuren, de wond openleggen en naar de volgende patiënt doorlopen. Maar dit is geen wondheilkunde! Dit is geen helende hand, zacht verband of verzorgende balsem.

Zo is het ook in de genade. Het is waar dat God de eeuwige Geest de diepten van de val ontdekt, de door de zonde veroorzaakte etterwonden openlegt en de verbanden en pleisters verwijdert, waarmee waardeloze heelmeesters ‘de breuk der dochter Mijns volks op het lichtste [willen] genezen, zeggende: Vrede, vrede. Doch daar is geen vrede’ (Jer.6:14). Maar als Hij ons de diepe verontreiniging van onze gevallen natuur doet gevoelen, laat Hij niet toe dat we in onze verdorvenheid sterven, laat staan dat we de etterende zweer bij vergissing aanzien voor de helende pleister. Nee, te zijner tijd brengt Hij de balsem van de liefde en het

---

³ 2 Kor. 1:12.

bloed van de Zaligmaker tot genezing van elke gapende, bloedende wond. En wanneer de ziel de zoete openbaringen van overvloedige genade en van vergevende liefde geniet, wordt door dezelfde hemelse Getuige van Jezus een heilige vrees om tegen zulk een barmhartige en genadige God te zondigen, verwekt en gaande gemaakt. Deze dringende liefde van Christus geeft kracht en motivatie om het vlees met zijn bewegingen en begeerlijkheden te kruisigen, het gehele lichaam der zonde te doden en te doen hetgeen behaaglijk is voor God. Dit is een kostelijke bevinding, want ze is vruchtbaar in alle goed woord en werk. Maar een bevinding van verdorvenheid zonder er zelfs maar een zucht onder te geven; van verzoeking zonder enige verlossing eruit; van zonde zonder enige doding ervan; van het vlees zonder enige kruisiging ervan; van de wereld zonder enige doodheid ervoor, is een snode bevinding – eerder een bevinding van de kroeg of het bordeel dan van de liefde Gods en het werk des geloofs met kracht.⁴

4. Praktijk

Er is ook een kostelijke praktijk en een snode praktijk.

Kostelijke praktijk.

Een *kostelijke praktijk* is de praktijk die ontspringt uit een levende, blijvende vereniging met Christus als de enige ware Wijnstok, naar 's Heeren eigen woorden: 'Blijft in Mij, en Ik in u. Gelijkerwijs de rank geen vrucht kan dragen van zichzelf, zo zij niet in den wijnstok blijft, alzo ook gij niet, zo gij in Mij niet blijft. Ik ben de Wijnstok, en gij de ranken; die in Mij blijft, en Ik in hem, die draagt veel vrucht; want zonder Mij kunt gij niets doen' (Joh.15:4-5). Geen praktijk kan daarom werkelijk 'kostelijk' genoemd worden, tenzij ze eerst door Gods kracht in het hart gewerkt is en op de lippen en in het leven tevoorschijn komt. Zo onderscheiden 'de kostelijke zonen [en dochters] Sions' (Klaagl.4:2 Eng.) zich van de snode belijders van onze dagen, niet alleen door het bezit van een kostelijke bevinding, maar ook door de betrachtting van een kostelijke praktijk. Zo dragen ze 'vruchten der gerechtigheid, die door Jezus Christus zijn, tot heerlijkheid en prijs van God' (Filipp.1:11). Inderdaad zijn alleen zij het, en geen anderen, die goede vruchten dragen, goede woorden spreken of goede werken doen; want om evenals Naftali 'schone woorden te geven', moet de ziel zijn 'verzadigd van de goedgunstigheid en vol van den zegen des HEEREN' (Gen.49:21; Deut.33:23).

Om goede werken te kunnen doen en zo goede vrucht te dragen, moet dus eerst de boom goed gemaakt worden (Matth.12:33). En dit is onmogelijk tenzij het een 'eikenboom der gerechtigheid, een planting des HEEREN [is], opdat Hij verheerlijkt worde' (Jes.61:3). Het grote kenmerk van de levende ranken in de wijnstok is dat ze vrucht dragen; en 'alle die vrucht draagt, die reinigt [de Vader], opdat zij meer vrucht drage' (Joh.15:2). Onder Zijn zuiverende, reinigende hand draagt de rank toenemende vrucht tot Zijn lof, zoals de Heere Zelf spreekt: 'Hierin is Mijn Vader verheerlijkt, dat gij veel vrucht draagt; en gij zult Mijn discipelen zijn' (Joh.15:8). Gods volk lief te hebben, tot hun nut en voordeel te doen wat in ons vermogen ligt; van de wereld afgezonderd te zijn in hart en leven; te leven, te spreken en te handelen in de dagelijkse vreze Gods, met de begeerte Zijn wil te kennen en te doen; te waken tegen de ons omringende zonden;⁵ op onze hoede te zijn tegen iedere verzoeking; een wacht te zetten voor de deur van onze lippen; rechtvaardig en eerlijk te zijn in al onze

---

⁴ 2 Thess. 1:11.

⁵ Hebr. 12:1.

handelingen; matig, rechtvaardig en godzalig te leven in deze tegenwoordige boze wereld; zachtmoedig smaadt, schande en vervolging te lijden om des Heeren wil; en te wandelen in de voorschriften van het Evangelie in een heilige gehoorzaamheid, zoals het onze belijdenis betaamt – dit is kostelijke praktijk, en zonder deze is er weinig bewijs dat Gods genade in ons hart is.

Maar waar hoort u deze Evangelievruchten naar voren gebracht worden en benadrukt worden door de dienaars der letter? Wanneer en waar hoort u hen strijden voor de vruchten der gerechtigheid en een consistente handel en wandel? En onderstrepen dat het tevergeefs is om over geloven in Christus te spreken, tenzij wij in Christus' voetstappen wandelen, aan Christus' beeld gelijkvormig worden en Christus' voorbeeld navolgen? Leer, leer, en leer – alles even hard en droog als harde harten en koperen kelen het kunnen maken – is aldoor hun thema. Maar evenals 'de reizigers van Thema' of 'de wandelaars van Scheba' (Job 6:19) kunnen we tevergeefs uitzien en wachten, lang wachten op enige levende bevinding die als een beek in de woestijn zou uitbreken, of enige praktijk die als een tros Evangelievruchten aan hun tak zou hangen.

Snode praktijk

Maar wat is een *snode praktijk*? We kunnen deze verdelen in een praktijk die goedkoop en waardeloos is en een praktijk die verontreinigd en verdorven is.

Er is veel praktijk die goed lijkt te zijn, maar goedkoop en waardeloos is, omdat ze niet ontspringt uit genade. Zodanig is alle praktijk die niet ontspringt uit een levende vereniging met de Zone Gods. Want als wij zonder Hem niets kunnen doen (Joh.15:5), is alle praktijk zonder Hem niets waard. Dit houdt met één slag alle goede werken van ongodsdienstige of belijdende mensen af, die geen vereniging hebben met de levende Wijnstok.

Maar hoeveel praktijk in onze dagen is snood in de ergste zin van het woord. Wat een enorme berg hoogmoed, hebzucht, bedrog, leugen en – naar te vrezen is – verborgen dronkenschap is er onder degenen die de waarheid naar de letter belijden. De recente onenigheid heeft een enorme berg dwaling in de belijdende gemeenten aan het licht gebracht; en ik heb de sterke overtuiging dat als ons belijdende Jeruzalem met lantaarns werd doorzocht,⁶ de hoeveelheid kwaad die gevonden zou worden, even schrikbarend zou zijn als de hoeveelheid dwaling. Soms heb ik gedacht aan Londen en haar taferelen van ellende en misdaad, zeg om tien uur 's avonds. Konden we als het ware in de lucht hangen en zien hoe deze hele bruisende, stinkende metropool zich beneden ons als een panorama voor onze ogen ontvouwt – meer hoef ik niet te zeggen. Hoe zouden we huiveren bij het zicht, wanneer we getuige waren van tienduizenden misdaden, waaronder misschien ook moorden, die voor onze ogen zouden plaatsvinden, maar nu voor het gezicht verborgen zijn. Welnu, als op soortgelijke wijze de sluier plotseling van de gemeenten afgenomen kon worden, wat een boosheden zouden we bedreven zien worden, die nu alleen door Gods alwetende oog gezien worden!

Maar afgezien van deze grovere boosheden, wat een enorme berg vijandschap, geweld, laster en achterklap wordt er tentoongespreid door degenen die diep zijn weggezonden in de dwaling die u zelfs hier binnen deze muren te bestrijden hebt gehad. Is dit geen snode praktijk? En is de geest van de mensen die de dwaling aanhangen, ooit duidelijker openbaar gekomen dan door de wapens waarvan ze gebruik gemaakt hebben om haar te verdedigen en indien mogelijk zowel de waarheid zelf als haar voorvechters neer te slaan? Maar hierin is

---

⁶ Zef. 1:12.

een barmhartigheid, want zo is duidelijker openbaar gekomen dat zij onder de macht en invloed van de geest der dwaling zijn, en een slechte zaak met slechte wapens verdedigen.

II. Hoe Gods knecht het kostelijke van het snode moet ‘uittrekken’.

We gaan verder met ons tweede punt. Wat is de hoofdtaak van Gods knecht, zoals deze wordt aangewezen in onze tekst? Hij moet het kostelijke van het snode uittrekken. Alleen al deze manier van uitdrukken geeft duidelijk te kennen dat het kostelijke en het snode doorengemengd zijn in een zodanige hoop, dat Gods kracht, zoals deze openbaar komt in de bediening van Zijn knechten, nodig is om het een van het ander uit te trekken. En het zal u zijn opgevallen dat de opdracht niet is om het snode van het kostelijke uit te trekken, maar het kostelijke van het snode. Daarom moet Gods knecht noodzakelijk met drie dingen gezegend worden om hem hiertoe in staat te stellen: een onderscheidend oog, een moedig hart en een sterke hand. Als hij geen onderscheidend oog heeft, kan hij het verschil tussen het kostelijke en het snode niet kennen; als hij geen moedig hart heeft, zal hij weifelen door mensenvrees; en als hij geen sterke hand heeft, zal hij het een van het ander niet kunnen uittrekken, omdat beide zo nauw en sterk met elkaar vermengd zijn. Maar wie is tot deze dingen bekwaam? Niemand dan hij wiens bekwaamheid uit God is.

Maar *hoe* moet hij het kostelijke van het snode uittrekken?

- Niet met de hand van geweld of vervolging, want het onkruid moet men met de tarwe laten opgroeien tot de oogst (Matth.13:30).
- Ook niet in zijn eigen geest, want er bestaat zoiets als ‘Christus verkondigen uit twisting’ (Filipp.1:16).
- Ook niet door vleselijke bewijsvoering en ‘beweeglijke woorden der menselijke wijsheid’, want het geloof van Gods heiligen moet niet zijn ‘in wijsheid der mensen, maar in de kracht Gods’ (1 Kor.2:4-5).
- Maar hij moet het kostelijke van het snode uittrekken door Gods kracht, die op zijn getuigenis rust.

Hij ziet met een onderscheidend oog hoe ze met elkaar vermengd zijn, voelt bij tijden een heilige ijver van hemelse warmte in zijn binnenste, zoals Pínehas voelde toen hij Gods ijverde in het midden van de kinderen Israëls (Num.25:11). En terwijl hij door God, Die de woorden in zijn mond legt, geholpen wordt om te laten zien wie kostelijke personen en wie snode personen zijn, wat kostelijke leerstellingen en wat snode leerstellingen zijn, wat een kostelijke bevinding en wat een snode bevinding is, wat een kostelijke praktijk en wat een snode praktijk is, trekt hij als instrument en dienaar het kostelijke van het snode uit. Wij moeten in Gods belijdende gemeente deze ogenschijnlijk vreemde vermenging verwachten.

1. Deze vermenging is er wat betreft de personen, volgens het getuigenis van de apostel: ‘Doch in een groot huis zijn niet alleen gouden en zilveren vaten, maar ook houten en aarden vaten; en sommige ter ere, maar sommige ter onere’ (2 Tim.2:20). De gouden en zilveren vaten zijn ‘kostelijke’ personen, want ze worden ‘ter ere’ gemaakt en gebruikt; maar de houten en aarden vaten zijn ‘snood’, want ze worden ‘ter onere’ gemaakt en gebruikt. De apostel voegt eraan toe: ‘Indien dan iemand zichzelf van deze reinigt’, dat is: indien hij zichzelf reinigt door een godvruchtige afzondering van deze houten en aarden vaten, ‘die zal een vat zijn ter ere, geheiligd en bekwaam tot gebruik des Heeren, tot alle goed werk toebereid’ (2 Tim.2:21).

Voordat een knecht van God kostelijke personen kan uittrekken van snode personen, moet hij dus zelf van hen afgezonderd zijn in hart, in geest en in wandel. Want alleen naarmate hij zelf daadwerkelijk van hen afgezonderd is, kan hij in zijn bediening het kostelijke van het snode uittrekken. Hoe kan hij, althans met enige consistentie, diegenen veroordelen met wie hij zelf omgaat? Hoe kan hij geheiligd en bekwaam tot gebruik des Heeren zijn, als hij zich openlijk en zichtbaar vermengt met de vaten die ‘ter onere’ worden gemaakt?

2. Op vergelijkbare wijze moet hij, voordat hij kostelijke leerstellingen kan uittrekken van snode leerstellingen, de bevrijdende en heiligende kracht en invloed der waarheid in zijn eigen hart gekend en gevoeld hebben, en ook de verontreinigende invloed der dwaling op het gemoed van anderen gezien hebben. Dan kan hij met een scherp oog, een moedig hart en een sterke hand de kostelijke leer van de snode leer uittrekken.

3. Evenzo moet hij in zijn eigen ziel iets van de zegen van een kostelijke bevinding kennen en de ontzettende misleiding van een snode bevinding zien – de ene liefhebben als het werk van Gods genade en de andere haten als een bedrog van de duivel. Naarmate hij dus dit ziet en voelt, kan hij zijn hand uitstrekken en de kostelijke bevinding van de heiligen Gods uittrekken van de snode bevinding van de dienstknechten der zonde en des satans.

4. Ook zal hij, gedrongen door de liefde van Christus en beïnvloed door godzalige vrees, altijd verlangen tot Gods lof te leven. En wanneer van tijd tot tijd de snode praktijken van goddeloze belijders hem onder ogen komen, zal hij de kostelijke praktijk uittrekken van de snode praktijk, door te laten zien dat de ene een vrucht des Geestes en de andere een vrucht des vleses is.

III. In zoverre hij dit doet, is hij ‘als Gods mond’.

Welnu, in zoverre hij dit doet, is hij ‘als [Gods] mond’, dat is: hij spreekt niet alleen in de Naam, maar ook in de kracht zelf van God, want God spreekt door hem heen, alsof hij Zijn eigen mond was. ‘Maar waarlijk, ik ben vol kracht van den Geest des HEEREN, en vol van gericht en dapperheid, om Jakob te verkondigen zijn overtreding, en Israël zijn zonde’ (Micha 3:8). Kijk eens naar uw eigen bevinding en zie of u in uw eigen ziel niet enig getuigenis van de waarheid hiervan hebt gehad.

1. Wanneer een dienstknecht van God Gods volk beschreef, ze als het ware voor uw ogen omhooghield als door Gods vinger getekend, hebt u dan in uw binnenste niet enig getuigenis gehad dat het Gods waarheid was die van zijn lippen kwam? Terwijl hij het onderscheid tussen de *bezitter* en de *belijder* liet zien, en zo het kostelijke van het snode uittrok, kon u als een kind van God uw geestelijke kenmerken lezen en kon u Hem loven voor elk kenmerk van Zijn onderscheidende genade, dat aldus bevindelijk werd aangewezen. Maar als hij heiligen en zondaars, schapen en geiten, tarwe en kaf door elkaar gehutseld had, zonder enige afzondering of enig onderscheid tussen het kostelijke en het snode, wat zouden zijn woorden voor u anders zijn geweest dan wind en verwarring – een hol geluid, waarin geen stem van God of getuigenis tot de consciëntie was?

2. Zo is het ook wanneer Gods knecht in staat wordt gesteld om Gods waarheid helder en bevindelijk te prediken, om haar te ontvouwen en tegelijkertijd de dwalingen aan te wijzen waardoor ze wordt tegengestaan en tegengesproken. Wanneer hij aldus kostelijke leerstellingen van snode leerstellingen uittrekt en de gezegende Geest zijn woord vergezeld doet gaan van kracht voor uw ziel, weet u dat God in hem spreekt met dezelfde kracht die op uiteenlopende tijden Gods waarheid kostelijk voor uw ziel gemaakt heeft. Wanneer hij de dwaling aanwijst en deze ontwart uit al haar interpretaties en haar vermengingen met de

waarheid – zoals ze door dwalende mensen mooi wordt aangekleed – wordt u helder hoe snood ze is, aangezien ze Jezus van Zijn heerlijkheid berooft en die waarheid tegenspreekt waarvan u de kracht en zegen gevoeld hebt. Evenals u op deze wijze de schoonheid ziet en de kostelijkheid voelt van de waarheid in haar zuiverheid en kracht, zo ziet u ook de lelijkheid en voelt u de snoodheid van de dwaling.

3. Hetzelfde gaat het met de bevinding. Wanneer Gods knecht heeft beschreven wat een kostelijke bevinding is en haar van een snode bevinding uitgetrokken heeft, voelt u een zoet getuigenis dat u genade deelachtig en gezegend en door God geleerd bent. En wanneer u een snode bevinding beschreven hoort worden – bijvoorbeeld: een bevinding van verdorvenheid zonder enig zuchten eronder, kennis van zonde zonder enige verlossing ervan, een voortdurende verwarring in strikken zonder dat ze ooit gebroken worden en een toegeven aan elke snode lust zonder enig berouw erover of verlaten ervan – voelt u dat deze snode bevinding hatelijk is voor God en Zijn volk, als een misleiding van de satan of een masker van huichelarij. Terwijl dan de kostelijke bevinding van Gods heilige wordt uitgetrokken van de snode bevinding van een huichelaar te Sion, geeft uw eigen geest een inwendig getuigenis dat God tot u spreekt door Zijn knecht, want zijn woord komt met kracht tot uw ziel.

4. Zo is het ook terwijl Gods knecht de kostelijke praktijk, die ontspringt uit de tweevoudige drang van de liefde van Christus en de vreze Gods, uittrekt van de snode praktijk van verharde belijders, die de genade Gods in ontuchtigheid veranderen en in de zonde blijven opdat de genade te meerder worde, hebt u in uw eigen consciëntie het getuigenis dat hij voor God spreekt, als Zijn mond tot uw ziel, in de weg van onderrichting, bemoediging, bestraffing of waarschuwing. Terwijl zijn woorden met kracht in uw hart vallen, ontvangt u ze alsof God Zelf door hem tot u sprak.

Welnu, als een predikant niet op deze wijze het kostelijke van het snode kan uittrekken of inderdaad uittrekt, kan hij niet Gods mond zijn. Hoe zou hij dat kunnen zijn? Mengt God tarwe en onkruid in dezelfde akker? Stopt Hij schapen en geiten in dezelfde schaapskooi? Het is waar dat Hij in Zijn voorzienigheid toelaat dat deze dingen zo zijn, maar het was ‘een vijandig mens’ die het onkruid in de akker zaaide (Matth.13:28). Het is de satan die zijn eigen zaad, het zaad van de slang, met Gods kinderen mengt. Keurt de Heere snode leerstellingen goed? Lacht Hij snode praktijken toe? Kan iemand dan een getrouwe knecht van Hem zijn, wiens bediening nooit het kaf want, nooit waarheid van valsheid scheidt, nooit de misleidingen van de satan ontmaskert, nooit praktische goddeloosheid veroordeelt? Het is waar dat zo’n bediening het gemoed van mensen met vijandschap en woede zal vervullen; zelfs sommigen van ’s Heeren volk kunnen ze streng en scherp vinden. Maar vroeg of laat, naarmate er overvloediger in hun consciëntie gewerkt wordt, zullen ze een getuigenis krijgen dat het Gods mond is die met kracht tot hun hart spreekt.

We leven in een dag van kleine kracht in de bediening van het Woord. Een geest van sluimering schijnt over ons Sion uitgestort te zijn. Predikanten en bijeenkomsten schijnen over het algemeen evenals de wijze en dwaze maagden te sluimeren. We schijnen nu tot het punt gekomen te zijn waar het kostelijke maar weinig van het snode uitgetrokken wordt, en waar daarom slechts weinigen Gods mond zijn.

IV. Het woord dat de Heere aan Zijn profeet geeft bij wijze van heilige waarschuwing: ‘Laat hen tot u wederkeren, maar gij zult tot hen niet wederkeren.’

We zijn aan ons laatste punt toegekomen. ‘Laat hen tot u wederkeren, maar gij zult tot hen niet wederkeren.’ Er zal, er moet een scheidende wan zijn waar Gods waarheid getrouw

gepredikt wordt. Wij worden gewaarschuwd dat ‘er een tijd zal zijn wanneer zij de gezonde leer’, dat is: het heilzame onderwijs, ‘niet zullen verdragen, maar ketelachtig zijnde van gehoor, zullen zij zichzelf leraars opgaderen naar hun eigen begeerlijkheden, en zullen hun gehoor van de waarheid afwenden en zullen zich keren tot fabelen’ (2 Tim.4:3-4). Wanneer dan Gods knechten het kostelijke van het snode uittrekken, is het zo dat degenen die door hun bediening overtuigd worden – hetzij als snode personen, of als mensen die snode leerstellingen aanhangen, door een snode bevinding misleid worden of aan snode praktijken schuldig zijn – niet in staat om de veroordeling van hun eigen consciëntie te dragen, ‘uitgaan, de een na den ander’, evenals de beschuldigers van de vrouw die in overspel gegrepen was (Joh.8:9). Jeremía zag vrienden in vijanden veranderen en de een na de ander hem verlaten. Misschien is er in zijn gemoed een verzoeking geweest om hen achterna te gaan met het doel hen terug te brengen. Maar God zei tegen hem: ‘Laat hen tot u wederkeren, maar gij zult tot hen niet wederkeren.’ Er mocht geen compromis aangaande de waarheid gesloten worden om wie dan ook terug te winnen. Als ze gingen, moesten ze gaan, en hij mocht hen niet achternagaan. Hij moest vaststaan, ook al stond hij alleen. Misschien zouden sommigen van hen tot hem wederkeren, ervan overtuigd dat hij het juist had en zij het verkeerd hadden. Dezen zou hij kunnen ontvangen, maar hij mocht niet één jota van Gods waarheid afwijken of één stap buiten de weg zetten om hun goedkeuring te krijgen of hun vriendschap te winnen.

Dit zou ik ook willen zeggen tot deze gemeente, die opnieuw is opgericht op een nieuwe grondslag: de grondslag der waarheid, en met name die levenskrachtige, wezenlijke en fundamentele waarheid, dat de Heere Jezus Christus de waarachtige, eigen, eeuwige en eniggeboren Zone Gods is. Als de Heere enigen die nu niet langer lid van de gemeente zijn, van hun dwaling zou overtuigen, ‘laat hen dan tot u wederkeren, maar gij zult tot hen niet wederkeren’. Al is er een oud gebouw afgebroken, waarin door het verloop van vele jaren en andere omstandigheden droogrot sommige balken en daksparren heeft bedorven, toch was het veel beter om het af te breken dan het op te lappen. Zo was het ook met het melaatse huis: als de plaag wijd verspreid was en geen schrapen of pleisteren de ‘knagende melaatsheid’ kon wegnemen, was de beste, de wijste, de enige optie om ‘dat huis, zijn stenen en zijn hout ganselijk af te breken, mitsgaders al het leem van hetzelfde huis’ (Lev.14:44-45). Dwaling moet noodzakelijk een ‘knagende melaatsheid’ zijn.

Ik verblijd mij daarom dat deze gemeente gehandeld heeft zoals ze heeft. Ik ben ervan overtuigd dat er geen andere manier was om Gods waarheid te handhaven of voor de vrede en voorspoed van Zoar te zorgen. Ik heb het onderwerp in al haar facetten overdacht, voor zover ik dit kon, en ik ben in mijn eigen gemoed tot de volste overtuiging gebracht dat er geen andere weg ingeslagen kon worden dan de oude gemeente op te heffen en een nieuwe gemeente op te richten op de grote fundamentele beginselen van ons allerheiligst geloof. En ik hoop dat de Heere Zijn getuigenis zal geven aan de stap die zo juist, zo wijs en zo standvastig genomen is, door u in deze plaats dikwijls te bezoeken met Zijn genadige kracht en geopenbaarde tegenwoordigheid. Dit zult u meer waarderen dan de toelachingen van mensen, en hierdoor ondersteund zult u niet vrezen voor de afkeurende blikken van predikers of belijders.

Moge de Heere openbaar doen komen dat al is de gemeente nieuw, ze nog steeds het oude Zoar is, en dat ze nog steeds die levenskrachtige waarheden vasthoudt, die ouder zijn dan de eeuwige heuvelen en die, zoals ze hier gepredikt zijn, meer dan vijftig jaar lang gezegend zijn.

Meer kan ik niet zeggen, en aangezien ik geroepen was om hier vanavond vóór u te staan, kon ik ook niet minder zeggen. Ik vertrouw dat ik niet in mijn eigen geest gesproken heb, met enige toorn of enige bitterheid, maar heb gepredikt wat naar ik geloof Gods waarheid is, met naar ik hoop een eenvoudig oog op Zijn heerlijkheid en het profijt van uw zielen. In Zijn handen laat ik het daarom, opdat Hij het met Zijn eigen Goddelijke kracht aanbevele aan uw harten en consciënties. Amen.

*****

J.C. Philpot beantwoordt vragen over het predikambt

Overgenomen uit Afscheiding en Raadgevingen

25. Wat is de roeping van een predikant?

Uitgever, mag vanuit Jesaja 40:1-2 in haar geheel Gods belijdende gemeente aangesproken worden? Zijn de vertroosting en de woorden van dat Schriftgedeelte niet bestemd voor de weinige treurigen Sions? Moeten de meeste belijdende leden tijdens de bediening niet juist worden vermaand en aangesproken uit Amos 6:1? Verkondigen de meeste predikanten geen vrede, terwijl ze de vleselijke, aardse gezindheid van de gemeente moesten veroordelen? Hopelijk wilt u hierover uw mening geven.

Een treurige Sions.

Antwoord

De bediening is niet alleen het meest gewichtige werk dat een mens in dit leven ter hand kan nemen, maar heeft zo'n verheven karakter dat alleen de bijzondere genade Gods een mens daartoe kan bekwaamen. Iemand kan deelgenoot zijn van genade, in zijn eigen ziel onderwijs ontvangen hebben, verstand van Goddelijke zaken hebben, licht in de Schrift hebben, heel welbespraakt zijn en vloeiend kunnen spreken, Gods eer en het welzijn van de gemeente zoeken, en toch volkomen onbekwaam zijn voor de bediening. Dit ontbreken van een bijzondere bekwaamheid voor het werk sticht zoveel verwarring en veroorzaakt onder andere de bijzondere misstand waarover de briefschrijver klaagt. Het is bijna onvermijdelijk dat onze aandacht veel bij dit onderwerp wordt bepaald. Daarom voelen we ons gedrongen om er tamelijk uitgebreid op in te gaan.

John Newton zei vaak: 'Alleen Hij Die de wereld heeft gemaakt, kan een mens christen maken.' Wij willen een stap verder gaan en zeggen: 'Alleen Hij Die een mens christen maakt, kan hem predikant maken.' En verder kan alleen Hij Die mensen predikant maakt, hen begiftigen met verschillende gaven en hun alle geestelijke talenten geven die nodig zijn om Gods gemeente te dienen. Onder Gods knechten is er een opvallend onderscheid. Sommigen hebben meer gaven om de treurigen Sions te troosten en anderen om te wederleggen, te bestraffen en te vermanen in alle lankmoedigheid en leer. Maar elke knecht van God moet beide taken vervullen, opdat men van zijn dienst ten volle verzekerd zij.

Er zijn mensen in de gemeente Gods die treuren, zwaar beproefd en verzocht zijn, bedroefd en geoefend door zonde, schuld en slavernij. Zij hebben troost nodig en Gods dienstknechten handelen naar Zijn gebod en wil als zij troostrijke woorden tot hen spreken. De woorden 'Troost, troost Mijn volk' zijn vooral voor hen bedoeld. Deze troost moeten ze verkondigen en dat zullen ze ook zeker doen als ze onderwezen en geleid worden.

In de gemeente of bijeenkomst zijn echter ook andere mensen die in een toestand van dodigheid terechtgekomen zijn. Als een predikant hun alleen maar vrede verkondigt en voortdurend benadrukt dat de uitverkorenen veilig zijn, als hij nooit een woord van vermaning spreekt of zelfs niet wijst op de gevaren en schadelijke gevolgen van deze sluimering, dan stijft hij hen in hun vleselijkheid en traagheid. Als het geestelijk leven in zijn ziel in beoefening is, zal hij bedroefd zijn wanneer hij ziet dat mensen die eens zo levendig en gevoelig waren, nu zo dodig zijn, zonder geestelijke oefeningen en schijnbaar zonder

geestelijke droefheid of vreugde. Hij zal niet op een farizeïsche manier tegen hen uitvallen en evenmin boos tegen hen uitvaren, alsof ze in eigen kracht uit deze toestand kunnen komen. Hij zal hen echter wel waarschuwen – ja, hij kan niet anders – en proberen hen uit die toestand te verlossen. De scherpste vermaning en het betrouwbaarste getuigenis daartegen is het leven dat zich in zijn eigen ziel openbaart. Als hij echter zelf vleselijk of traag is geworden, hoe kan hij dan tegen anderen getuigen? Is het niet waarschijnlijk dat predikant en gemeente samen in slaap zullen vallen? Als hij hen probeert wakker te schudden, lijkt dat op de pogingen van een half slapende man om zijn kameraden die half wakker zijn, te wekken. Er zijn ook belijdende leden die geheel dood zijn, mensen zonder genade, maar uitwendig overtuigd van de waarheid. Zij leiden misschien een goddeloos leven of zijn helemaal in de wereld begraven. We moeten niet zozeer tegen, maar tot hen preken. Het gevaar van hun staat moet worden aangewezen, in de hoop dat in Gods welbehagen een woord in hun consciëntie blijft haken.

In één opzicht zijn we het niet met de briefschrijver eens. Hij is schijnbaar van mening dat predikanten ‘de vleselijke, wereldse gezindheid van de gemeente moeten veroordelen’. We veronderstellen dat hij hier niet doelt op een bepaalde gemeente, maar de gemeente in zijn algemeenheid. Naar onze mening ligt het werk van de predikant veel dichterbij huis. Het is niet zijn taak om op de preekstoel uit te varen en te tieren tegen de gemeente in zijn algemeenheid, en zo stilzwijgend te suggereren: ‘Ik en mijn gemeente zijn niet zo. Mijn vrienden, u en ik hebben zich hieraan niet schuldig gemaakt! Wij zijn niet wereldsgezind en vleselijk zoals de overige gemeenten.’ Het is echter zijn taak om de gemeente die voor hem zit, te dienen.

Om een beeld te gebruiken, hij is als een treinmachinist, die in de eerste plaats voor zijn eigen trein verantwoordelijk is. Die trein is aan zijn zorgen toevertrouwd en het is zijn taak die trein en zichzelf veilig naar het eindstation te brengen. Maar stelt u zich voor dat hij zich niet om zijn eigen trein en veiligheid bekommert. Hij gaat op het perron staan, heeft op iedere andere machinist wat aan te merken en bekritiseert bovendien de slechte staat van de andere lijnen, de oneffen rails en de haveloze locomotieven. Dan zouden we toch geneigd zijn te zeggen: ‘Vriend, zou het niet beter zijn voor de passagiers als je in je eigen locomotief klimt en je met je eigen trein bezighoudt?’

Of denk eens aan een herder – een meer Schriftuurlijk beeld – die geen bijzondere zorg besteedt aan zijn kudde. Hij laat ze grazen waar ze willen, klimt op een heuvel en houdt een tirade over de onwetendheid en zorgeloosheid van de meeste herders en de schurftigheid van de meeste kudden. Zou zijn baas dan niet terecht zeggen: ‘Herder, heb ik je dit werk te doen gegeven? Ik heb je een kudde gegeven die je moet hoeden. Zorg voor de schapen die aan je zijn toevertrouwd. Prijs jezelf niet impliciet door kritiek te uiten op andere schaapherders. Toon door je zorg en aandacht voor je schapen dat je hen hoedt, als iemand die rekenschap moet afleggen.’

De opdracht van Paulus aan de ouderlingen te Efeze was: ‘Zo hebt dan acht op uzelf, en op de gehele kudde, over dewelke u de Heilige Geest tot opzieners gesteld heeft, om de gemeente Gods te weiden, welke Hij verkregen heeft door Zijn eigen bloed’ (Hand. 20:28).

Een predikant moet in de eerste plaats acht slaan op zichzelf. ‘Hebt dan acht op uzelf.’ Hij zou zich bovenal moeten bezighouden met zijn eigen staat voor God, met alles wat in zijn eigen ziel omgaat, zijn vooruitgang en achteruitgang, zijn opwas en verachtering in de genade, zijn beproevingen en verzoekingingen, zijn verlossingen en zegeningen. Alleen als hij acht slaat op zichzelf en de verborgen roerselen van zijn eigen ziel gadeslaat, kan hij de

kudde hoeden waarover de Heilige Geest hem heeft gesteld. Iemand kan de vleselijkheid van de gemeente veroordelen, terwijl hij zelf een dienstknecht van de zonde is en gehuld is in de meest haveloze lompen van het arminianisme. De mensen luisteren dan niet voor zichzelf. Hun godsdienst bestaat niet in treuren, want ze treuren niet, maar ze hebben juist een behagen in de veroordeling van het verval van Sion.

We geloven echter dat een echte dienstknecht van God anders gesteld is. In de eerste plaats bekommert hij zich over zijn eigen ziel. Wat gaat er om in zijn eigen hart tussen hem en de Heere? Vervolgens zullen de mensen die aan hem zijn toevertrouwd, hem ter harte gaan. Hij zal zien dat beide zaken nauw met elkaar samenhangen. Soms is zijn ziel bemoedigd, bewaterd en gezegend. Dan zal hij troostrijke woorden spreken tot Gods beproefde kinderen en hen proberen te troosten met de troost waarmee hij zelf van God getroost wordt. Soms is hij benauwd en wordt zijn geloof geoefend. Misschien is hij getroffen door lichamelijk lijden, zorgen in de familie of smartelijke omstandigheden. Dan zal hij onderwerpen aansnijden die gepast zijn voor bedroefde mensen en zijn woorden zullen dienen tot hun vertroosting en zaligheid (2 Kor. 1:3-6). Soms wordt na een tijd van onverschilligheid en dodigheid het geloof zalig verlevendigd in zijn ziel. Dan zal hij spreken over het gevaar van vleselijkheid en dodigheid en de wijze waarop de Heere de ziel daaruit verlost. Hij heeft een woord van bestraffing en vermaning, niet voor de gemeenten elders, voor Gods gemeente in zijn algemeenheid, maar voor de mensen vóór hem, de leden van de gemeente die bijvoorbeeld in een toestand van onverschilligheid en sluimering verkeren. Een andere keer is hij mogelijk verlost uit een strik van de satan, is een krachtige verzoeking geweken of is hij genezen van zijn afkerigheid. Nu zal hij kunnen preken over de strikken van de satan, over bijzondere verzoeken, over de jammerlijke gevolgen van afkerigheid en de wijze waarop de ziel daaruit gehaald en verlost wordt door soevereine, overvloedige genade. Hij kan ook bezet zijn met angsten en misschien wel gaan twijfelen aan alles wat hij heeft ondervonden. Mogelijk wordt hij bijna tot ontrouw en wanhoop gebracht. Nu kan hij ingaan op de angsten waaraan Gods kinderen zijn onderworpen. Hij kan beschrijven hoe deze angsten werken en waaruit ze voortkomen. Wat voor hem geopend wordt, opent hij zo voor de gemeente. Soms zal hij de gemeente proberen te bemoedigen en te vertroosten. Soms zal hij zulke zalige openbaringen van Christus hebben dat hij gevoelt dat hij niet genoeg over Hem kan spreken. Hij zal zo'n Goddelijke volheid in Hem zien en ervaren, zo'n schoonheid en heerlijkheid aanschouwen in Zijn Persoon, zoveel kracht zien in Zijn bloed en gerechtigheid, dat hij Hem wel moet loven en verheffen. Dan zal hij opnieuw beproefd worden en nu zullen beproevingen het onderwerp van zijn prediking zijn. Hij zal spreken als een man die beproevingen ervaart en onder het gewicht daarvan gebukt gaat.

We hoeven niet verder te ontvouwen hoe een dienstknecht van God de kudde hoedt waarover de Geest hem gesteld heeft. In deze bevindelijke prediking van Gods heilige waarheid ligt de grootste betekenis van de bediening. Deze levende bron in de ziel van een predikant is iets heel anders dan die sluimerige toestand van matte onverschilligheid, die stilstaande poel van vleselijke rust waarnaar de briefschrijver schijnt te verwijzen. Anderzijds verschilt die ook sterk van de prediking die hij schijnt aan te bevelen. Misschien zijn er mensen die denken dat we de mensen zo afhankelijk maken van de gevoelens van de predikant. Dat is echter een absolute misvatting. We geloven dat de predikant door God is onderwezen en door de Heilige Geest bekwaam is gemaakt tot dat werk. Wat u aanduidt als een gemoedsgesteldheid of gevoelens, noemen wij de roerselen en werkingen van Gods Geest in zijn hart. U zegt dat de gemeente afhankelijk gemaakt wordt van de gevoelens van de predikant; wij stellen dat de

mensen afhankelijk worden van de Heilige Geest Die in en door hem spreekt. Hij en zij moeten dezelfde afhankelijkheid kennen, anders zullen ze niet lang met elkaar instemmen. Waar zijn ze dan beide van afhankelijk? Van zijn geleerdheid of kennis van de uitwendige waarheid, zijn welsprekendheid, gaven en natuurlijke talenten? U zult zeker niet zo dwaas zijn om hem en hen onafhankelijk te maken van de Heilige Geest, als hij tenminste een dienstknecht van God is. Wanneer zijn ze allebei het meest afhankelijk van de Heilige Geest? Is dat niet vooral als hij opstaat in de Naam des Heeren om het Woord te prediken? Wees er zeker van dat hij Gods kinderen nooit tot zegen zal zijn als hij niet onderwezen en gezegend wordt door de Geest. U kunt de vleeselijkheid van Gods gemeente veroordelen zonder de hulp van de Geest. U kunt een dorre leer verkondigen zonder de hulp van de Geest. U kunt de val en de verdorvenheid van het hart schilderen zonder de Geest. U kunt vasthouden aan wettische heiligheid en goede werken zonder de Geest. Maar u kunt het Evangelie niet met vrucht prediken als de Heilige Geest niet uit de hemel naar de aarde wordt gezonden. Evenmin kunt u een bevindelijke prediking brengen tot nut van Gods kinderen als de Heilige Geest uw woord niet met kracht bekleedt, en het in het hart van de hoorders verzegelt met Zijn eigen getuigenis en Goddelijke goedkeuring.

31. Is het juist om op waarnemende predikanten te leunen?

Mijnheer, is het goed als gemeenten die een predikant kunnen onderhouden, alleen op waarnemende predikanten blijven leunen, wat veel minder kost?

Een liefhebber van orde.

Antwoord

Als een algemene regel zijn wij niet voor vervanging waar dat niet absoluut noodzakelijk is. Er zijn echter gemeenten die geheel verstoken zouden blijven van de Evangelieverkondiging, zonder de hulp van godvrezende mannen die ijveren om de gemeenten te dienen. In zulke gevallen moeten we de Heere des oogstes danken dat Hij arbeiders gezonden heeft om de oogst van deze hoeken van Zijn akker in te zamelen.

Er zijn ook andere situaties waarin hun hulp zeer nuttig en geoorloofd is. De gemeente kan bijvoorbeeld te klein zijn of de gemeenteleden te arm om een eigen predikant te bekostigen. Misschien is de gemeente in wording en heeft ze nog geen leiding van een predikant nodig. Mogelijk begeert een gemeente vurig een eigen predikant, maar zendt de Heere geen geschikte dienstknecht, die voortdurend onder hen kan in- en uitgaan, ondanks veel gebed om een man Gods om toezicht over de gemeente te houden. De gemeente kan ook erg verdeeld zijn en de komst van een eigen predikant zou een scheiding of zelfs bijna een breuk kunnen veroorzaken. Dit lijken mij geoorloofde redenen te zijn om nog langer waarnemende predikanten te laten voorgaan.

We willen niet afgeven op goede en godvruchtige mannen. Naast deze gevallen schijnen er in onze dagen echter weinig predikanten te zijn die zich blijvend in een gemeente kunnen vestigen. Sommige predikanten zijn tijdens de week druk met hun werk of ambacht, zodat ze de Heere niet ongestoord kunnen dienen of zichzelf geheel aan de bediening kunnen wijden (1 Tim. 4:15). Anderen missen de verscheidenheid aan geestelijke zaken, de gave van het woord en de stromende bron van hemelse wijsheid, die nodig zijn voor een vaste predikant. Geen verscheidenheid aan waarheid, maar verscheidenheid in de waarheid is nodig: We hebben geen nieuwe waarheid nodig, maar de oude waarheid moet als het ware doortrokken zijn van nieuw leven dat voortvloeit uit de ziel van de predikant. Waar dit geheel ontbreekt,

zal de bediening gekenmerkt worden door eentonigheid, dodigheid en dorheid. Dat zal over die plaats onverschilligheid en dodigheid brengen en Gods geofende kinderen bedroeven en drukken.

‘De hongerige schapen zien op en krijgen geen voedsel.’

Deze vermoeiende eentonigheid wordt niet zo sterk ervaren als een waarnemend predikant voorgaat. De gevolgen zijn anders, want de volgende zondag kan er een andere predikant op de preekstoel staan met meer leven en gevoel in zijn ziel. De prediking is ook minder eentonig, omdat hij onbekend is.

Laten we ervan uitgaan dat er iemand is die het opzicht over de gemeente op zich kan nemen. (Een gemeente moet dan niet te kieskeurig zijn of teveel verwachten, als er geen bezwaren zijn tegen zijn geestelijk leven, talenten en wandel.) Op grond van de Schrift en onze waarneming zijn we ervan overtuigd dat een vaste predikant zeer te verkiezen is boven waarnemende predikanten. Ondanks het voordeel van een grotere verscheidenheid aan gaven en bevindelijke ervaringen, zijn we ervan overtuigd dat de nadelen – die hiermee onlosmakelijk verbonden zijn – veel zwaarder wegen. Zonder een vaste predikant zijn er altijd ongeregelheden in de gemeente. Er worden partijen gevormd die elk hun eigen voorkeur voor een predikant hebben. Er ligt teveel macht en gezag in de handen van de diakenen. Er is niemand die de zieken kan bezoeken en die altijd raad kan geven of een benauwde ziel kan bemoedigen. Er is niemand met voldoende geestelijk gezag om geschillen en conflicten bij te leggen. Zoals in een gezin zonder vader, is er niemand die met liefde en genegenheid tussen de twistende kinderen kan gaan staan.

Welke invloed heeft een waarnemend predikant? Als hij niet op de preekstoel staat, heeft hij geen enkele invloed. Wat zegt hij als er twist ontstaat in de gemeente en de zaak aan hem wordt voorgelegd? ‘Ik ben slechts waarnemend predikant. Ik kan hier niet op ingaan. U moet zelf uw conflicten oplossen. Morgen vertrek ik met de trein van zes uur.’ Als hij zou proberen om de zaak op te lossen, wat zou dan de reactie van een of beide partijen zijn? ‘Wat heeft hij ermee te maken? Hij is slechts waarnemend predikant. Hij heeft geen stem in kerkelijke aangelegenheden. Evenmin heeft hij het recht bij onze vergaderingen aanwezig te zijn. Bovendien, wat kan hij van deze zaak weten? Vandaag is hij hier, morgen is hij weer vertrokken. Wat kan hij weten van de oorzaak van het conflict? Hoe kan hij weten welke partij schuldig is?’ Zo ontstaat er verwarring in de gemeente. Er is geen tucht en orde. Vergaderingen worden stilzwijgend geannuleerd of ze worden het toneel van ruzie en twist. Wie in de bijeenkomst God vreest, zal niet meer met de gemeente opkomen als hij ziet in welke toestand deze terechtgekomen is. Zo zullen vrede en voorspoed geheel van de gemeente wijken. Nooit blijkt het nadeel dat onlosmakelijk aan dit stelsel verbonden is, duidelijker dan wanneer een eigen predikant sterft en het enige tijd duurt voordat de gemeente een nieuwe predikant kiest. Wat een twist en tweedracht, botsende meningen, partijgeest en verwijdering, vaak tussen beste vrienden, zijn het gevolg!

Vergelijk dit met de toestand van een gemeente onder een predikant die algemeen gerespecteerd en bemind wordt. De onruststokers zijn weggegaan; de ruziënde mannen en vrouwen zijn vertrokken om ergens anders te gaan twisten. Alleen zij die met troost en genoegen onder de vaste predikant kunnen neerzitten, zijn gebleven. Zo is er na verloop van tijd een geordende bijeenkomst ontstaan. Als de Heere met de predikant is en hem zegent, kan de gemeente langzaam maar zeker haar koorden lang maken en haar pinnen vastslaan (Jes. 54:2). Het zijn meestal eigen geestelijke kinderen die zo aan de gemeente toegevoegd

worden. Daarom zijn ze met bijzondere liefde en genegenheid voor hem vervuld. Omdat ze voortdurend onder het gehoor van deze predikant zitten, drinken de gemeente en allen in de bijeenkomst die God vrezen, zijn gezindheid en geest in. Zo groeit en blijft er een hechte band tussen hen en de predikant.

Vergelijk dit met de situatie in een gemeente en bijeenkomst waar alleen waarnemende predikanten voorgaan. Juist als de geestelijke hoorders hun prediking beginnen te verstaan en in te drinken, gaan ze weer weg. Misschien moeten anderen door ziekte of zorgen in het gezin thuisblijven, juist als de predikant voorgaat onder wie ze het meeste geestelijk voedsel krijgen. Met veel moeite slagen ze erin zijn laatste preek te horen. Wat ze dan ervaren, vervult hen met droefheid over wat ze hebben gemist en met verlangen om hem opnieuw te horen. De volgende zondag staat er echter een nieuwe predikant op de preekstoel. Hij kiest misschien wel dezelfde tekst en breekt alles af wat de vorige predikant zo aangenaam en met vrucht had opgebouwd.

Vaak is het moeilijk om goede waarnemers te krijgen. De preekbeurten moeten echter wel vervuld worden. Soms is het gevaar daarom groot dat er een man komt wiens bazuin een onzeker geluid voortbrengt, die wettisch is of die woorden spreekt die in strijd zijn met het Woord der waarheid en de bevinding van de heiligen. Verward, geplaatst voor een hem onbekende bijeenkomst, zal hij mogelijk terloops uitdrukkingen bezigen die hij vervolgens niet kan uitleggen, maar na zijn vertrek nog pijnlijk worden herinnerd.

We bedoelen niets persoonlijks met deze opmerkingen. Evenmin hebben we iemand uit een andere gemeente op het oog. Dit is slechts algemeen.

We hebben geprobeerd het onderwerp in een breed kader te plaatsen en, zonder individuele personen te bedoelen, in de weegschaal van het heiligdom twee systemen te leggen. Waarnemende predikanten kunnen zeer begaafd zijn, eigen predikanten zeer onverschillig. We moeten echter onderscheid maken tussen het systeem en tussen individuele personen, tot welke categorie ze ook behoren. Het is in feite een zaak van de gemeente, die ook de beslissing neemt. Als de gemeente liever een waarnemend predikant wil horen, valt haar niets te verwijten.

Zoals met veel slechte gewoonten het geval is, bestaat het gevaar dat deze situatie voortduurt. Een slechte gewoonte zal dagelijks sterker worden, tot ze nauwelijks meer afgeschud kan worden. Dat geldt ook voor een slecht systeem. Evenals een man die een ongeregeld leven leidt, zal een ongeregelde gemeente zelden tot rust komen onder een predikant. Het zal ten minste enige tijd duren voordat de onrust voorbij is. Een gewoonte is iets wonderlijks. Rustige mensen die steeds op reis zijn, kunnen ten slotte een voorkeur ontwikkelen voor een reizend leven. Zo kunnen rustige gemeenten het wel fijn gaan vinden dat ze geen voorganger hebben en steeds nieuwe gezichten op de preekstoel zien en nieuwe stemmen horen. Ook de diakenen willen mogelijk geen afstand doen van hun macht en een hecht college blijven vormen, zonder toezicht van een predikant. Bovendien kunnen ze bang zijn dat de gemeente en bijeenkomst, die nu vooral door het systeem van waarnemende predikanten bijeen gehouden worden, zullen scheuren of afkalven als er een eigen predikant komt. Gemeenten die echt een eigen predikant willen hebben, hebben dat voor zichzelf bijna onmogelijk gemaakt. Ze zijn slachtoffer geworden van het systeem dat ze steunen.

We hebben aan het begin van het antwoord al gezegd dat er gemeenten zijn waarvoor een eigen predikant niet haalbaar is. Op deze gemeenten zijn onze opmerkingen niet zozeer van toepassing als op de gemeenten die een predikant kunnen onderhouden en die worden bedoeld door de briefschrijver. We hebben zo geprobeerd zijn vraag te beantwoorden.

55. Kan ik, als mijn consciëntie niet overtuigd is, mijn stem op een predikant uitbrengen?

Geachte heer, zou u zo vriendelijk willen zijn de volgende vraag te beantwoorden: Zou ik terecht mijn stem uitbrengen op een predikant als ik niet in mijn consciëntie gevoel dat zijn bediening levend is, hetzij in vermaning, vertroosting, bemoediging of onderwijs? Naar mijn beste weten is zijn bediening echter in geen enkel opzicht strijdig met de letter van de waarheid en is hij een heel begaafde spreker.

Een trouwe lezer.

Antwoord

Breng in geen geval uw stem op deze predikant uit, als u niet in uw consciëntie gevoelt dat zijn bediening in een van de genoemde opzichten een levend getuigenis is voor God. Als u gelooft dat hij godvrezend is en anderen wel tot nut geweest is, moet u zich niet tegen hem verzetten, maar u afzijdig houden. Geloof u echter dat hij slechts de letter der waarheid spreekt, hecht dan geen waarde aan zijn bekwaamheid en talent, maar stem tegen hem. Anders zult u zowel de gemeente en bijeenkomst als uzelf opzadelen met een dode predikant, die mogelijk een wolf in schaapskleren blijkt te zijn.

61. Preekt een predikant voor uitverkorenen én zondaren?

Geachte heer, mag ik de volgende vraag stellen? Als een predikant de kenmerken van een levend gemaakte ziel heeft geschetst en aan de hand van Schrift en bevinding heeft verklaard hoe de Geest een vat der genade ontkleedt en bedekt, verwondt en heelt, mag hij zijn gemeente dan als volgt aanspreken: ‘Kent u hier iets van? Bent u ooit gebracht tot de uitroep: “God, wees mij, zondaar, genadig!” “Heere, verlos mij, anders kom ik om!” Nee? Dan zult u nooit komen waar God is, als u zo leeft en sterft.’

Is het niet stuitend om een harde, vurige predikant te horen zeggen dat hij alleen voor de uitverkorenen mag preken, als hij niet duidelijk maakt welke gevoelens leven in een wedergeboren ziel? Is hij niet geroepen om de zondaar te waarschuwen én Gods kind te vertroosten? Daartoe is hij niet bekwaam, tenzij de Geest meekomt. Hij moet het Evangelie niet aanbieden, maar wel verkondigen aan alle mensen. Daarna moet hij alles aan God overlaten, Die het zal gebruiken tot Zijn eigen eer. Een vraagsteller.

Antwoord

Het lijkt geen twijfel dat elke ware dienstknecht van God, ieder die door God is geroepen en bekwaam gemaakt om het Evangelie te verkondigen, zich net als Paulus door openbaring der waarheid aangenaam zal maken bij alle consciënties der mensen, in de tegenwoordigheid Gods (2 Kor. 4:2). Dus zowel bij zondaren als bij Gods kinderen. Aan de hand van Schrift en bevinding zal hij duidelijk maken dat van nature en door zijn wandel, door erf- en dadelijke zonde, een mens volkomen verloren is. Hij zal beschrijven hoe de Heilige Geest werkt in het hart van een verkoren zondaar en hem overtuigt van zonde en van de eisen van een rechtvaardige wet, en hoe de Geest op Gods tijd aan de ziel genade openbaart door het bloed en de gehoorzaamheid van de Zaligmaker.

Als een predikant bevindelijker en gevoeliger preekt, als zijn woorden meer doortrokken zijn van die olie, dauw en geur, als ze meer gewicht en kracht hebben, zal hij zich aangener maken bij de consciënties van zondaren en kinderen Gods. Gods kind zal, als God het Woord zegent, onder die bediening onderwijs, bemoediging en vertroosting ontvangen. De zondaar

zal, zelfs als hij niet geestelijk levend gemaakt is, vaak overtuigd worden dat zijn ziel alleen gered zal worden als hij op deze weg wandelt.

In deze onderscheidende, separerende en ontdekkende prediking zal een duidelijke grens getrokken worden tussen de levenden en de doden, een grens die het vlees niet kan overschrijden. In deze prediking wordt Christus verhoogd en de Heilige Geest in het bijzonder verheerlijkt. Daarom zal God er Zijn goedkeuring aan hechten en kennelijk Zijn zegen over gebieden.

Het is volkomen waar dat Gods dienstknechten alleen voor de uitverkorenen preken. Alleen zij hebben oren om te horen. Hoe wordt hun verkiezing bekend gemaakt? Door het Evangelie dat 'niet alleen in woorden is geweest, maar ook in kracht, en in den Heiligen Geest, en in veel verzekerdheid' (1 Thess. 1:4-5), onder de bediening van Christus' ware gezanten. Niets is zo onderscheidend als deze kracht. Niets maakt zo duidelijk scheiding tussen de levenden en de doden. Niets legt de geheimen van het hart duidelijker bloot voor de consciëntie van een mens.

Er is een heel groot verschil tussen de oproep aan doden om te leven en het aanbieden, ja, bijna opdringen, van het Evangelie aan allen en een ieder, alsof ze volkomen vrij waren en de kracht hadden om dat aan te nemen of te verwerpen. Er is beslist een ontzaglijk verschil tussen enerzijds dit Evangelie van ja en nee, en anderzijds een duidelijke en ernstige waarschuwing aan het adres van de aanwezigen die geestelijk leven schijnen te missen en toch naar Gods voornemen vaten van genade kunnen zijn. In de meeste gevallen hebben ze zich vrijwillig gesteld onder de prediking van een predikant. Ze komen om door hem geleerd en onderwezen te worden. Hij is geen trouwe predikant voor hen als hij hen niet waarschuwt. Evenmin is hij trouw aan zijn eigen consciëntie en aan zijn Goddelijke Meester, Wiens Woord hij verkondigt. Daarnaast zijn er in de gemeente vaak mensen van wie we moeilijk kunnen zeggen of er geestelijk leven in hun ziel is of niet. Vaak worden deze oproepen aan de consciëntie voor hen gezegend en vormen ze het begin van een diepe en ernstige bezorgdheid.

We kunnen wel zien wat goed en fout is en voelen wat een man Gods past. Het is echter onmogelijk om hiervoor – en voor al het werk van de bediening – stipte regels te geven. Alleen de Heere, Wiens dienstknecht hij is, kan een predikant op de goede weg brengen. We zijn er echter van overtuigd dat de bediening van een dienstknecht van Christus gekenmerkt zal worden door een heilige tederheid en een liefdevolle trouw, als zijn hart en lippen bedauwd worden met Gods zegen. Dat zal hem weerhouden van die bedroevend harde, dorre, vermetelege prediking, waarover de briefschrijver spreekt en die alleen dient tot opbouw van trotse belijders in veronderstellingen en opvattingen die – hoe rechtzinnig ook – niet door Gods kracht in hun consciëntie zijn gewerkt.

Zoals in alles wat betrekking heeft op Goddelijke zaken en de bediening van het Evangelie, is dit een zeer recht en smal spoor, waarin niemand – ook geen predikant – kan blijven, tenzij de Geest hem onderwijst. Maar elke predikant die leeft en werkt in de vreze Gods, is begiftigd met geestelijk licht, leven en gevoel, waardoor hij als het ware geleid en bewaard wordt voor veel afwijkingen ter linker- of ter rechterzijde. Mist een predikant deze leiding en deze voortdurende wandel met God, waardoor de consciëntie teder blijft en het hart vol is van hemelse wijsheid en genade? Dan zullen regels en aanwijzingen om dit te doen of dat na te laten, even nutteloos zijn als de lessen predikkunde van een hoogleraar theologie aan de universiteit of een theoloog aan een vrije academie.

81. Is het juist om naast Strict Baptists ook andere predikanten uit te nodigen?

Geachte heer, zou u zo vriendelijk willen zijn om de volgende vraag bij de eerste gelegenheid te beantwoorden? Dat zou een opluchting zijn voor velen die tot een gemeente van de Strict Baptists behoren. Mag een predikant die niet tot een Strict Baptists gemeente behoort, maar werkt onder de General Baptists en de Independents, gevraagd of toegelaten worden op onze kansels? En mag een preek gelezen worden van een predikant met een andere geloofsopvatting en orde?

De uwe in de waarheid, T.S.

Antwoord

We vinden het een beetje moeilijk om de precieze betekenis of bedoeling van de bovenstaande vraag te begrijpen. Is de vraag of uitsluitend een predikant van de Strict Baptists op onze kansels toegelaten mag worden? Of gaat het in de vraag over mensen met on-Bijbelse opvattingen?

Hoewel we vasthouden aan de opvattingen van de Strict Baptists, zijn we niet zo selectief dat we op onze kansels uitsluitend mensen toelaten die daarmee instemmen en daarnaar handelen. Als we geloven dat iemand door God geleerd en gezonden is om het Evangelie te prediken en dat hij de kracht daarvan ondervonden heeft, moeten we hem verwelkomen in de Naam des Heeren, ongeacht of hij een Strict Baptist is of niet. Uiteraard gaan we er stilzwijgend van uit dat hij zijn positie niet zal gebruiken om zijn eigen opvattingen over de Doop naar voren te brengen of de onze te bestrijden. Op grond van dit principe hebben de Strict Baptists altijd gehandeld. Bedenk dat het zingen van de gezangen van Hart, Watts en Newton niet minder inconsequent is.

Wordt echter de vraag gesteld of een predikant die onder de General Baptists en de Independents werkzaam is, toegelaten moet worden op de kansel van de Strict Baptists, dan kan er maar één antwoord gegeven worden, namelijk een zeer beslist 'nee'. Zijn plaats onder deze vijanden van de waarheid toont toch duidelijk wat zijn standpunten zijn? Als we hem op de kansel toelaten, worden waarheid en dwaling met elkaar verward, de onderscheidende leerstukken van het Evangelie ontkracht, en tegenstrijdige en on-Bijbelse leringen in ons midden gebracht.

Dezelfde verwarring klinkt door in de hieraan verwante vraag of een preek gelezen mag worden van iemand met een andere geloofsopvatting en orde.

Orde is goed, ja, zelfs uitnemend, en bij de kerkelijke tucht en regering is de grootst mogelijke stiptheid geboden. Bij het lezen van preken in de eredienst is de orde in onze ogen echter van minder belang dan de geloofsopvatting. We vervallen bijna tot het roomse principe als we stellen dat alle preken die in de kapel gelezen worden, door een predikant van de Strict Baptists moeten zijn geschreven. Onlangs hebben we de preken van Mr. Vinall gerecenseerd en in ons aprilnummer hebben we een van zijn preken volledig opgenomen. Mr. Vinall was echter allesbehalve een baptist. Was dit een belemmering om deze preek op te nemen? Als we deze preek thuis goed kunnen lezen, waarom dan niet in de eredienst? Als we zouden uitgaan van het principe dat in de eredienst uitsluitend preken van Strict Baptists gelezen mogen worden, zouden we nooit de werken van Huntington, Owen en Luther kunnen lezen, en evenmin een keur van godzalige boeken die duizenden kinderen Gods hebben vertroost en onderwezen. Laten we standvastig blijven in dezelfde geloofsopvatting aangaande de leer, en vasthouden aan dezelfde kerkorde betreffende de grondbeginselen en

praktijk. We moeten onszelf echter niet verplichten om ons oor en hart te sluiten voor iemand die de Doop niet aanvaardt en bedient, met hoeveel genade en gaven hij ook is bedeed. Wij geloven dat deze ordinantie door God is ingesteld, maar de Heere Zelf heeft dit niet met kracht op zijn consciëntie gebonden.

84. Wat is persoonlijke prediking? Bracht Gadsby een persoonlijke prediking?

Geachte heer, als de Heere uw hart daartoe zou neigen, zou u mij een grote dienst bewijzen door de volgende vraag te beantwoorden: Is persoonlijke prediking in overeenstemming met de geest van het Woord of met het Evangelie van Gods Zoon? Was wijlen Mr. Gadsby een man van dat stempel? Was zijn prediking persoonlijk?

De uwe, een trouwe lezer.

Antwoord

De kernvraag is wat we onder ‘persoonlijke prediking’ moeten verstaan. Dat er persoonlijke prediking is, is een onwrikbaar feit. In veel gevallen is echter moeilijk vast te stellen of prediking persoonlijk is of niet. Voor sommige mensen is alle eerlijke, praktische prediking persoonlijk. Een heldere en vrijmoedige prediking van de leer der genade met een korte bevindelijke toepassing aan het eind, is goed genoeg volgens veel predikanten en gemeenteleden die veel respect genieten vanwege hun belijdenis van de waarheid. Elke eerlijke toepassing van het woord op de consciëntie, alle onderzoekende vragen over de bevindelijke kennis van de kracht der waarheid in het hart, elke oproep tot gehoorzaamheid aan het gebod, elke aansporing tot een godzalig leven en een godzalige wandel, zouden zulke predikanten uitgesproken wettisch achten.

Hun hoorders zouden dit te persoonlijk en zeer onaangenaam vinden. Stelt u zich voor dat zulke ongewone klanken gehoord zouden worden in sommige van hun goed bezette kapellen. Dan zouden de hoorders op weg naar huis niet ingenomen zijn met de predikant en zeker niet met zichzelf. Ze zouden niet uitroepen: ‘Wat een indrukwekkende gedachten! Wat een verheven taal! Wat een mooie preek! Wat een geweldige predikant!’ Bijna elk gezicht zou betrokken zijn en overal zouden jammerklachten weerklinken. ‘Wat ter wereld is er nu met onze predikant gebeurd? Tegen wie heeft hij het vanmorgen? Heeft iemand hem beledigd?’ Of: ‘Wat wordt hij wettisch! Spoedig zullen we allemaal in het diensthuis zitten. Ik zal ergens anders heen gaan als zijn prediking zo op de persoon gericht blijft.’ Om deze onaangename gevolgen te vermijden, worden het gebod en de praktijk op de achtergrond gehouden. Uit vrees voor wetticisme wordt de gehoorzaamheid aan het Evangelie genegeerd. Uit vrees voor een persoonlijke prediking wordt alle eerlijkheid verzaakt. De vrijheid van het Evangelie wordt gebruikt als dekmantel voor menige zonde. De volle verzekerdheid des geloofs verbergt menige vuile plek.

Wandelt een predikant zelf niet in de vreze des Heeren en is zijn leven niet in overeenstemming met zijn belijdenis? Dan kan hij zijn hoorders niet consequent oproepen tot de praktijk waarin hij zelf zo tekortschiet. Als hij dat wel zou doen, zou iedereen hem aankijken tot hij rood werd van schaamte en hij vanwege zijn eigen huichelachtigheid zou beginnen te stotteren en te stamelen. Om deze ongemakkelijke situatie te vermijden, zijn hoorders een aangename boodschap te brengen en alles met de keurige Evangeliemantel te bedekken, zijn de predikant en de gemeenteleden stilzwijgend overeengekomen dat alle praktische prediking gevaarlijk wettisch is, en dat een te concrete prediking de mens erg in het middelpunt plaatst.

Als een predikant echter afstand neemt van zulke Godonterende overeenkomsten en niet bang is om de volle raad Gods te verkondigen, wat kan hij er dan aan doen als zijn prediking persoonlijk gevonden wordt door hen wier daden hij veroordeelt? Als hij bijvoorbeeld diakenen of invloedrijke gemeenteleden zou hebben die zeer hebzuchtig zijn, zal elke preek tegen hebzucht persoonlijk gevonden worden door hen en hun vrienden. Als gemeenteleden een dwaling aanhangen, zullen allen die erin verstrikt zijn, een preek tegen deze dwaling persoonlijk achten. Als er twist en tweedracht heerst in de gemeente, zullen alle vermaningen tegen twist en alle ontdekkingen van het kwaad van een twistzieke, boze, onverzoenlijke geest als zeer persoonlijk beschouwd worden door allen die daardoor veroordeeld worden. De rest van de gemeente of bijeenkomst zal dit mogelijk beschouwen als een eerlijke prediking, en vanuit Gods Woord en hun persoonlijke consciënties de predikant rechtvaardigen. Hij heeft hun pijnlijke plekken immers niet aangeraakt. De partijen die zich gegriefd voelen, zullen de eerlijke ontdekking van hun zonden niet licht vergeven. Ze zullen eerder de trouwe aanklager dan zichzelf veroordelen. In die zin is een prediking die niet persoonlijk is, dus oneerlijk, want Gods knechten moeten zichzelf aangenaam maken 'bij alle consciënties der mensen, in de tegenwoordigheid Gods' (2 Kor. 4:2). Sommigen zullen het echter uitschreeuwen als het scherpe zwaard van de Geest in hun gezicht glinstert en in hun trots en eigengerechtigheid snijdt.

Maar hoe kan een predikant verzuimen een persoonlijke boodschap te brengen, als hij eerlijk wil zijn? Stelt u zich voor dat hij, evenals Jesaja, getuigt tegen de wisselklederen en de uitgestrekte halzen van de dochters van Sion (Jes. 3:18-26). Zal dat geen persoonlijke aanklacht schijnen in de ogen van gemeenteleden die naar de laatste mode gekleed zijn? Stel dat hij, evenals Ezechiël, zou getuigen tegen de herders van ons belijdende Israël, omdat ze de zwakke niet sterken, het kranke niet helen, het gebrokene niet verbinden en het verlorene niet zoeken (Ezech. 34:4). Zou dat niet uitgelegd worden als een persoonlijke aanval op sommigen van de meest geliefde predikanten van onze dagen, die een dergelijke uiteenzetting van de beproevingen en verdrukkingen van Gods geofende kinderen 'prediking van het verderf' noemen? Stel dat een predikant, net als Jeremia, het kostelijke van het snode scheidt en dus de goddeloze leerstukken, ervaringen en wandel openbaart, die velen in de kerken en kapellen van het land voorstaan of oogluikend toelaten. Zullen allen die daardoor veroordeeld worden, dit dan geen venijn en wrok noemen? Stel dat hij, evenals Micha, zegt dat een leugenachtige geest is uitgegaan onder vele profeten in het land? Zal menige zoon van Kenáana hem dan niet graag op de kinnebak slaan? Zal menige Achab hem dan niet graag in de gevangenis zetten en spijzen met brood en water der bedruktheid?

Zo zien we dat we niet alle ontdekkende preken als persoonlijk moeten veroordelen, totdat we deze hebben gewogen in de weegschaal van het heiligdom en weten of ze uit God of uit de mens zijn. Anders zouden we nu Gods getrouwe knechten kunnen veroordelen, evenals we met dezelfde argumenten ook de vroegere profeten veroordeeld zouden hebben.

Deze bijzondere manier van preken is maar weinigen gegeven, omdat er veel liefde en wijsheid nodig is om voor wrok en hoon bewaard te blijven. Daarnaast is prediking soms het meest persoonlijk in de beste zin van het woord, als ze het minst persoonlijk is in de slechtste zin, namelijk als de prediking persoonlijk toegepast kan worden, maar niet persoonlijk bedoeld is.

Laten we onze bedoeling verduidelijken. Een trouwe lezer vraagt ons of de prediking van wijlen Mr. Gadsby persoonlijk was. Hierop antwoorden we dat zijn prediking enerzijds meer

en anderzijds minder persoonlijk was dan de prediking van alle predikanten die we ooit hebben gekend. Hij benadrukte altijd zo treffend dat de zaligheid en alles wat met onze zaligheid samenhangt, een persoonlijke zaak is. In die zin was zijn prediking zeer persoonlijk, want hij spaarde geen enkel geloof en geen enkel geloofsgetuigenis dat niet verankerd was in de kracht van God en niet aan het hart en de consciëntie geopenbaard was. Naast deze persoonlijke prediking zijn er veel duidelijke voorbeelden waarin zijn woord met zoveel kracht werd toegepast aan de consciëntie dat de hoorder, als door een onverwachte pijn getroffen, geloofde dat hij direct en persoonlijk aangesproken werd.⁷ Als onze herinnering juist is, werd een man eens zo in zijn geweten geraakt dat hij gedrongen werd om geld terug te geven wat hij voor zichzelf had willen gebruiken. Dit was persoonlijke prediking met een getuigenis en de beste persoonlijke prediking, omdat ze persoonlijk was zonder persoonlijk bedoeld te zijn.

Nu het belangrijkste punt van de vraag: Is persoonlijke prediking in overeenstemming met de geest of de letter van het Evangelie? Wordt in de gestelde vraag met ‘persoonlijke prediking’ (zoals wij veronderstellen) een krachtige aanval op een individu in de bijeenkomst bedoeld, waarbij Gods eer niet wordt beoogd en het welzijn van deze naaste niet wordt begeerd? Dan is die prediking in strijd met de letter en de geest van het Evangelie. Ze is in strijd met de letter, want ‘een dienstknecht des Heeren moet niet twisten, maar vriendelijk zijn jegens allen, bekwaam om te leren, en die de kwaden kan verdragen’ (2 Tim. 2:24). Hij moet zichzelf aangenaam maken als dienaar van God ‘in reinheid, in kennis, in lankmoedigheid, in goedertierenheid, in den Heiligen Geest, in ongeveinsde liefde’ (2 Kor. 6:6). Al deze gaven van de Geest zijn absoluut onverenigbaar met krenkende opmerkingen en bittere beledigingen. Deze prediking is niet minder in strijd met de geest van het Evangelie, namelijk liefde en eerlijkheid, zoals de apostel zegt: ‘De waarheid sprekende in liefde’ (Ef. 4:15, Eng. vert.).

Geen mens heeft een aangeboren of geestelijk recht om van de kansel het kasteel van een lafaard te maken, en vandaaruit een, twee of meerderen van zijn hoorders te bestoken, die hij mogelijk niet onder vier ogen in een kamer durft te ontmoeten en tegen wie hij misschien wel een vooroordeel gevormd heeft door te luisteren naar valse geruchten of naar zijn vleiers. We hebben ons altijd tegen zulke persoonlijke preken gekeerd en zijn daar, naar we hopen, grotendeels voor bewaard. We voelen de schadelijke uitwerking daarvan op onze eigen geest en zien dat dit vaak geen goed maar kwaad brengt. Het is zeer onbillijk om iemand aan te vallen die zichzelf niet kan verdedigen, om hem als het ware op de hoornen van de kansel te plaatsen voor het oog van de hoorders, die doorgaans heel goed weten wie er bedoeld wordt, en hem onverhoord te veroordelen, zonder rechter of jury. Het is slecht voor de predikant, omdat het een van de meest verdorven lusten van het gemoed bevredigt onder de dekmantel van eerlijkheid. Het is slecht voor de hoorders, omdat het Gods kinderen bedroeft en verwart. De slechtste hoorders zijn er heel erg mee ingenomen. Vaak horen zij graag het geluid van klappen die niet voor hen bedoeld zijn, net als sommige mensen graag

---

⁷ Ongeveer twintig jaar geleden hebben we zelf zoiets meegemaakt. We hadden gepreekt in de Zoarkapel in Londen en keerden na de dienst huiswaarts, toen ons een goedgeklede jongeman tegemoet kwam, lijkbleek en bevend over al zijn leden. Plotseling sprak hij ons aan en zei: ‘Wie heeft u verteld dat ik in de kapel was? U keek mij aan en zei: “Omdat uw ogen vol overspel zijn, kunt u niet ophouden te zondigen.”’ We antwoordden rustig: ‘Ik weet niet wie u bent, omdat ik u, voor zover ik weet, in mijn hele leven nog nooit heb gezien.’ De jongeman draaide zich om en verdween in de menigte. Hij was kennelijk geraakt in zijn consciëntie, maar we weten niet of dit ten leven of ten dode was, want we hebben hem nooit meer gezien. Nooit hebben we echter iemand gezien die zo verontrust was door een preek.

een straatgevecht zien. Afgezien van deze slechte gevolgen werpt het een smet op de zaak van de waarheid. Er wordt twist en verdeeldheid gezaaid in de gemeente en bijeenkomst. Het is vrijwel zeker dat sommigen partij zullen kiezen voor de persoon tot wie de preek gericht is en met hem zullen sympathiseren. Het gemoed van de predikant zal met boosheid en bitterheid vervuld worden en gewoonlijk zal hij zich voegen bij de partij – soms de slechtste – die hem steunt, of hij gelijk heeft of niet.

Als onze beschrijving juist is, is wijlen Mr. Gadsby genadiglijk bewaard voor deze persoonlijke prediking door zijn natuurlijke edelmoedigheid, de kennis van zijn eigen hart, het besef van zijn eigen zwakheden en vooral door de Geest, door genade en door het voorbeeld van zijn aanbiddelijke Heere en Meester.

*****

J.C. Philpot in een verhandeling over het predikambt

Overgenomen uit De geïnspireerde regel des levens

2. Doch ons inzien van de plaats die het voorschrift in het geschreven Woord inneemt, zou onvolledig zijn, indien wij er niet aan toevoegden, de plaats die het inneemt in het gepredikte Woord.

Dit is, wij weten het, een moeilijk en teder punt, niettemin zullen wij niet nalaten onze gedachten er over te zeggen, of zij bijval of afkeuring ontmoeten, bij diegenen die er zich bezorgd over maken.

Als de dienaars van Christus belijden, dat zij hetzelfde Evangelie prediken dat de Apostelen gepredikt hebben, dan moet er ook enige overeenkomst zijn met het voorbeeld dat wij zojuist uit de Apostolische onderwijzing hebben bijgebracht ; want ofschoon een predikatie te doen, niet hetzelfde is als een brief te schrijven, niettemin kunnen wij uit het verhaal dat ons Paulus geeft van zijn eigen bediening, (Hand. 20:21-27, 35; 2 Kor. 4:1-6; 1 Thes. 5:6; 2:7-12) afleiden, dat er een aanmerkelijke overeenkomst was tussen hetgeen hij sprak en hetgeen hij schreef.

Leerstelling, zuivere, gezonde leerstelling, moet de grondslag zijn van de Christelijke bediening: ‘In de leer betoon onvervalstheid’; Titus 2:7; ‘Houd het voorbeeld der gezonde woorden, die gij van mij gehoord hebt, in geloof en

en liefde, die in Christus Jezus is’ ; 2 Tim. 1:13; ‘Heb acht op uzelf en op de leer; volhardt daarin; want dat doende zult gij en uzelf behouden, en die u horen’’, 1 Tim. 4:16.

Laat ons trachten ieder deel van de goddelijke Waarheid op zijn rechte plaats te houden, en geen leerstelling aan de bevinding of bevinding aan het voorschrift opofferen.

Het is de bekwaamste dienaar, die het gezondst is in de leerstellingen, het diepst gaat in de bevinding en het godzaligst is in de praktijk, want zo iemand predikt met hart, tong en wandel.

Derhalve moet de dienstknecht van God „strijden voor het geloof, dat eenmaal den heiligen overgeleverd is”, Judas 3; „en vasthouden aan het getrouwe woord, dat naar de leer is, opdat hij machtig zij, beide om te vermanen en om de tegenspreker te wederleggen”, Titus. 1 : 9.

Hij moet ook een genadige bevinding in zijne eigen ziel hebben van de waarheden, welke hij predikt, en dat in hun smaak, aangenaamheid en kracht, of hoe zou anders de zalving van de Heiligen Geest op zijn bediening rusten?

Dit alles zal geredelijk worden toegestaan; maar nu wat het voorschrift betreft. Moet hij ook dit prediken, zowel als leerstelling en bevinding? Doet hij het niet, dan ontbreekt er iets, als wij het apostolisch onderwijs als voorbeeld nemen.

Neem aan, dat hij het voorschrift behoort te prediken. Doch nu komt er een teerder en moeilijker vraag. Hoe moet hij het prediken? Want wat het prediken van het voorschrift aangaat, dit wordt gedaan door honderden dienaren, die van het voorschrift als een deel van het Evangelie van Jezus Christus niets meer weten, dan zij weten van een genadige bevinding van de Waarheid, door de onderwijzing van den Heiligen Geest.

Iedereen kan de letter van het voorschrift prediken. Maar dit is niet wat wij behoeven. Het is de geest van het voorschrift, die wij nodig hebben en die moet gepredikt worden, zal er van prediken sprake zijn.

Er is een dor voorschrift, zowel als een dorre leerstelling; en waar de laatstgenoemde dikwijls verborgen Antinomianerij is, zo is de eerste openbare en dikwijls onbeschaamde Wettischheid; want lichtzinnigheid, bedekt met een Tamar haar aangezicht, Gen. 37: 15, terwijl Farizeïsme op den vollen dag trots naar buiten treedt.

Wat vroeger waar was is nu waar. „Want Mozes heeft er van oude tijden in elke stad, die hem prediken, en hij wordt op eiken sabbat in de synagoge gelezen”, Hand. 15:21.

Die Mozes prediken worden in elke stad en in elke synagoge gevonden.

Hoe moet dan het voorschrift gepredikt worden? Wij antwoorden, het moet gepredikt worden op dezelfde wijze als leerstelling en bevinding - uit een genadige kennis van de geest en de kracht daarvan, en uit een tastbare invloed van hetzelfde op ons hart en leven. Het voorschrift op een andere wijze te prediken is óf wettischheid óf vermetelheid. Als men in zijne eigen ziel niets kent van den geest van het voorschrift en niet is onder de dierbare invloed daarvan, dan kan men het niet behandelen met de bekwaamheid van een werkman, en men moet het óf in Wetswerk omzetten, óf bedrieglijk behandelen.

Wanneer men lasten legt op de schouders van het volk van God, wat immers onbestaanbaar is met de vrijheid van het Evangelie, dan maakt men het tot een wetswerk; en als men anderen verzoekt om te doen wat men zelf nooit doet of tracht te doen, wat is dit anders als bedriegerij? En kan de Heere niet met recht tot dezulken zeggen: „Wat hebt gij Mijn inzettingen te vertellen? en neemt mijn verbond in uw mond. Dewijl gij de kastijding haat en Mijn woorden achter u henen werpt”? Ps. 50:16-17.

Wij zien hieruit, welk een scherpe lijn er getrokken wordt, dezelfde lijn waarvan Hart zegt: „De afstand tussen Farizese ijver en Antinomiaanse zorgeloosheid is veel kleiner en moeilijker uit te vinden dan de meesten zich voorstellen. Het is een pad dat het oog der kraai niet heeft gezien en niemand kan het ons ontdekken dan alleen de Heilige Geest” (Voorwoord.)

Maar, zult gij misschien zeggen: „Dan doet gij de prediking van het voorschrift afhangen van de gestalten van de dienaar? Dit is een verkeerd toepassen van het punt in kwestie en het is nòch onze bedoeling, nòch hetgeen wij zeggen. Wat wij zeggen is dit: „dat niemand het voorschrift, van het Evangelie van Jezus Christus, prediken kan, die niet een genadige bevinding van de kracht en van den geest van het voorschrift in zijn eigen ziel heeft.

Is dit niet evenzeer waar van de prediking van de leerstellingen van het Evangelie? Kan iemand de leerstellingen van het Evangelie prediken, die geen genadige bevinding van de leerstellingen des Evangelies heeft? En is dit niet juist het gehele onderscheid tussen letterprediking en letterpredikers en zij, die het Evangelie prediken door de Heiligen Geest, die van den hemel gezonden is?

Is dit niet het voornaamste, het wezenlijke verschil tussen de twee soorten van leraars, dat de ene soort geen bevinding heeft van hetgeen zij prediken, en de anderen hebben dat wel?

Nu, hetzelfde onderscheid tussen letterprediking en geestelijke prediking bestaande, passen wij toe op het voorschrift zowel als op de leerstellingen. Kunnen zij gescheiden worden? Hebben wij niet telkens en telkens trachten aan te tonen, dat het voorschrift zowel een deel van het Evangelie is als de leerstelsels en de bevinding?

Indien dit zo is, dan moet de prediking van het voorschrift op even dezelfde grondslag staan als de prediking van de leerstelsels en de bevinding van het Evangelie, en de letter van het voorschrift te prediken, zonder een genadige bevinding van de geest van het voorschrift is evenmin een prediken van het voorschrift, zoals het moet gepredikt worden, dan het prediken

van het leerstellige, waarvan gij nooit de kracht of van de bevinding, waarvan gij slechts de theorie kent. Het voorschrift te prediken is uzelf Gode beproefd voor te stellen, een arbeider, die niet beschaamd wordt, die het Woord der Waarheid recht snijdt”, 2 Tim. 2:15.

Behalve dat, zie eens op de tegenstrijdigheid bij iemand die het voorschrift predikt en het zelf niet in 't werk stelt, ja zelfs niet weet onder welk een kracht en invloed het moet uitgevoerd worden. Beschouw eens de ongerijmdheid die zich openbaart, als een gierigaard zou gaan prediken over de milddadigheid, een vleselijk belijder over „de wereld niet lief te hebben”; een onverzoenlijke vervolger om vergevensgezind te zijn; of dat een oppervlakkig, beuzelachtig prediker, vol scherts en spotternij en dwaze vertellingen, jonge mensen, meer nog grijze leraars, ging vermanen om kalm en bedaard te zijn en voor alles dwaze gesprekken en spotternij na te laten, maar dat hun woord moet zijn met zout besprengd, opdat het genade geve, dien het horen.

Zulke mannen gevoelen als 't ware van zichzelf, dat hun hoorders, en dat terecht, zulk een prediking en zulke predikers zouden verachten. Derhalve, gaan zij niet alleen het voorschrift, maar iedere zinspeling daarop met stilzwijgen voorbij en veronachtzamen het eveneens, als had het noch part noch deel in het Woord der Waarheid.

En waar vele, zo niet de meeste der hoorders van zulke mannen in een zelfde staat zijn, onwillig om het voorschrift te horen aandringen, en, evenals hun leeraars, niet in staat om het te verdragen, behoeven wij er dan wel over verwonderd te zijn, als een stille overeenkomst getroffen is tussen den preekstoel en de kerkbank, hierop neerkomende, dat het onderwerp in generlei wijze ooit zal voorgesteld worden en dat iedere aanhaling er van of zinspeling erop, zal geacht worden wettisch te zijn en onverenigbaar met de leerstellingen der genade?

De gevolgen van deze stille overeenkomst kunnen wij gemakkelijk nagaan uit de staat van veel kerken, die de leerstellige waarheid belijden. Zij zijn als overstroomd met vleselijke belijders, die aan de voorschriften van het Evangelie niet meer aandacht schenken dan aan een oude almanak; ja zelfs onder degenen, die deelgenoten van de genade des levens zijn, is voor het grootste gedeelte de wezenlijke godzaligheid laag geëbd.

Deze treurige stand van zaken hebben sommige schrijvers en predikers ingezien en naar middelen ter herstelling gezocht. Maar hoe en op welke wijze? Door zich te begeven tot het tegenovergesteld uiterste en de voorschriften aan te dringen als wettische plichten, ze afscheidende, zoal niet openlijk, dan toch stilzwijgend, van de geest en de genade van het Evangelie.

Na al dit gehekel en harde berisping, gelijk sommigen het zonder twijfel zullen opnemen, zij ons vergund een eenvoudige verklaring te geven, hoe wij ons den rechten weg denken te zijn om het voorschrift als een deel van de bediening van het Evangelie der genade Gods, te prediken.

Het is aldus, dat niemand dit kan doen of moet doen als hij geen genadige bevinding van de kracht van het voorschrift in zijn eigen hart heeft. Wij zullen nog een stap verder gaan, namelijk, dat wij vast geloven, dat niemand het voorschrift kan prediken, tenzij hij op die tijd onder een goddelijke en genadige invloed zij.

Waarom komt de prediking van het voorschrift van de lippen van sommige mannen - inderdaad goede mannen - zo hard, droog en terugstotend? Waarom brengt ze soms dienstbaarheid en dood in plaats van leven en gevoel in de ziel van de hoorder?

Wij weten, de beste hoorders kunnen zeer koud en dood ter neder zitten onder de levendigste

en smakelijkste prediking, doch in hoofdzaak komt het hier vandaan, dat de prediker zelf niet is onder een hemelse invloed, wanneer hij het voorschrift behandelt, en dan predikt hij aan het eind van zijn predikatie meer als een plicht, dan wel als een gedeelte van zijne heerlijke boodschap.

Doch neem aan, dat zijn ziel verwarmd is door het leven en de kracht van de gezegende Geest, en vol tederheid, liefde en toegenegenheid tot de Heere en Zijn volk, hoe geheel en al en ongedwongen kan hij dan vermanen, waarschuwen, smeken, ja, zelfs berispen, opdat de hoorders zouden liefhebben en goede werken voorstaan.

Het volk van God dat onder zijne bediening zit, want het is voornamelijk het ambt van de leraar, om op een krachtige wijze het voorschrift te prediken, verstaan de man en hetgeen hij voortbrengt. Zij achten en beminnen hem, om zijns werk wil. Hij heeft een plaats in hun harten en genegenheden en zij zien tot hem op met gemengde gevoelens van eerbied en liefde.

Zulk een man kan met gezag spreken en het voorschrift aandringen zonder wettischheid en vooroordeel, als een gedeelte van zijn boodschap van God.

Zijne vermaningen zullen niet wettisch zijn, ook zullen zij niet als dor en wrang in hun oren en harten ingaan, noch dienstbaarheid baren.

Zij zullen zien en gevoelen dat de man spreekt onder een genadige invloed en kracht van boven; en dat hij geen zware lasten op hun schouders bindt, die hij zelf niet aanraakt met een van zijn vingers; dat hij vermaant tot liefde en enigheid, omdat de liefde in zijn hart heerst; dat als hij hun toeroept zich af te scheiden van de wereld, hijzelf in zijn geest daarvan afgescheiden leeft; en als hij vermaant tot alle goed woord en werk, hij dit doet omdat hijzelf begerig is dat te spreken en uit te voeren.

De genade van God in een leraar kan niet verborgen zijn. Als Aser gezegend wordt met zonen en hij zijn broederen aangenaam is, het is, omdat hij zijn voet doopt in olie, Deut. 33:24.

Met verse olie als overgoten, zal somtijds zijn aangezicht blinken Ps. 92:10 en 104:15; en de zoete reuk van de kennis van Christus, zal in hem openbaar worden als een olie die uitgestort wordt; 2 Kor. 2:14, Hoogl. 1:4; en zijn hart vertederd en week gemaakt door de liefde Gods, zal er in zijn aandringen tot gehoorzaamheid aan de geopenbaarde wil van het Woord van God, geen zweem van wettischheid of hardheid aanwezig zijn.

Des Heeren teerhartig volk zal met deze bediening van het voorschrift instemmen, er onder vallen, en de weldaad en zegen daarvan ervaren.

Antinomianen, boosdoeners, openbare of geheime zondaren, de gerusten te Sion en die stil liggen op hun droesem, benevens de twistgierigen zullen tegen deze bediening hun stem verheffen, ze bestempelen als wettisch, tot dienstbaarheid brengende en zwaar om te verdragen. Maar degenen wier consciëntie teder is in de vreze van den wil van God, zullen, zij het al niet dadelijk, nochtans vroeger of later, het voorschrift aannemen, zelfs wanneer het hun bij de ogenblikken zeer diep doorsnijdt en het hun berispt over hun onbestendigheid en ontrouw. Zij zullen zich nu en dan er zeer door ontdekt vinden, want er gaat kracht mee vergezeld.

Deze bediening van het voorschrift zal dikwijls verborgen afgoden ontdekken, ingewillige ondeugden bloot leggen, verborgen strikken waarin zij lang gevangen gezeten hebben aan 't licht brengen, benevens de praktijken waardoor is toegegeven, hetzij in de maatschappelijke, hetzij in den huiselijke kring, waardoor hun kracht verzwakt is geworden en die hun

geestelijken aard van hart en leven droevig verdorven hebben. Zij zouden het weerstaan als zij konden, want hun vlees wordt daardoor gekruist, maar zij moeten vallen onder de kracht van het Woord, wanneer het op hunne consciënties toegepast wordt.

Niets ontdekt meer den hypocriet, zuivert de zorgeloze belijder meer uit en scheidt het kaf en het stof, dat nu onze dorsvloer zo algemeen bedekt, meer af dan een bevindelijke behandeling van het voorschrift.

Een dorre leerstellige bediening verontrust de consciëntie niet. Lichtzinnige belijders kunnen het er best onder uithouden, kunnen er zelfs een vermaak in hebben, want het geeft hun hoop, indien niet een zeker vertrouwen, dat zij de zaligheid ook zullen deelachtig worden, hoedanig hun handel en wandel zijn moge, want immers de zaligheid wordt alleen uit genade toegebracht!

Doch de bevindelijke behandeling van het voorschrift snijdt dit alles af en stelt hun veinzerij en bedrog aan de kaak.

Het trekt alzo het kostelijke van het snode uit en wordt als een Woord van des Heeren mond, Jer. 15:19. Om dit nu te prediken zoals het behoort gedaan te worden, vereist wijsheid en genade, dewelke de Heere alleen geven kan. Ook kan het niet te allen tijde en bij elke gelegenheid zo gepredikt worden. Hier kan des Heeren Geest alleen helpen en de dienstknechten van God onderwijzen.

Echter kunnen wij van onszelf zeggen, dat wij nu en dan, inzonderheid de laatste jaren, zulk een heilige invloed op onzen geest gewaar zijn geworden, dat wij het voorschrift even vrij hebben kunnen prediken als de belofte, en dat, terwijl wij nooit een dieper inzien hadden in onze zondigheid en onvermogen enerzijds en van de vrijheid en overvloed van de alles overklimmende genade anderzijds, wij nochtans de verplichting, door die genade ons opgelegd, aan onze eigen consciëntie en aan de consciënties van allen die de Heere beminden, konden voorleggen, namelijk: om te leven en te wandelen in alles, overeenkomstig de geopenbaarde Wil van God.

Wij zijn dan wel overtuigd uit het Woord van God en onze eigen bevinding in het werk der bediening, dat er een weg is om het voorschrift te prediken in de volmaakste overeenstemming met iedere waarheid van het Evangelie, en met iedere Gode welgevallige, tedere en liefelijke gestalte des harten en dat de rechte zaak, in de rechte weg gesproken, aansluiting vindt op de rechte plaats.

Maar, zult gij zeggen: „Indien dit de rechte weg is om het voorschrift te prediken, hoe zult gij dan vaststellen wie de mensen zijn die het moeten prediken?”

Dit ligt niet op onze weg. Wij kunnen niet bepalen hoeveel of hoe weinig ware dienstknechten van God er zijn. Moet iemand de leerstellingen van het Evangelie prediken, die de kracht en invloed daarvan niet in eigen hart ervaren heeft? Moet iemand de bevinding van het Evangelie prediken die daarvan geen kennis heeft in eigen hart? Op gelijke wijze toegepast. Moet iemand de voorschriften van het Evangelie prediken, die de kracht in eigen hart niet heeft ondervonden en de praktikale invloed daarvan niet in handel en wandel openbaart?

Het verschil tussen ons en u, veronderstel dat er enig verschil is, bestaat hierin, dat wij de prediking van het voorschrift op dezelfde grondslag stellen met het, prediken van de leerstellingen en de bevinding van het Evangelie.

Nu, als gij deze stelling ontkent, wat zal dan het gevolg zijn? Dat gij van één scheidt, wat God tezamen gevoegd heeft. Gij staat toe, dat iemand de leerstellingen van het Evangelie of de bevinding van het Evangelie niet moest prediken, zonder die voor zichzelf te kennen, en nochtans gelooft gij dat hij het voorschrift prediken kan, zonder een genadige bevinding van zijn kracht, of zonder dat hij leeft onder den praktikale invloed daarvan; anders zoudt gij dat gedeelte van de bediening uit de handen nemen, geheel en al als wettisch en nutteloos.

De Heere weet dat het noch wettisch, noch nutteloos is - niet wettisch maar vol van het dierbare Evangelie; niet nutteloos, want wij zien rondom ons, in het teken van verdeelde kerkgenootschappen, losse belijdenis, wereldgelijkvormigheid en het lage peil waartoe de praktikale godzaligheid bijna overal gezonken is, de dringende noodzakelijkheid om daarop acht te geven. Maar wij moeten met onderwerping wachten op des Heeren tijd en wijze om dit tot stand te brengen.

Een grote stap in die richting zou het zijn als het gebonden werd op het hart en de consciëntie van de dienstknechten van God om het ten uitvoer te brengen in den geest van het Evangelie. Wij zeggen: „de geest van het Evangelie”, want het haalt niet uit om te geselen en voort te drijven, te schelden en te veroordelen, om taak te zetten, even gelijk een boze schoolmeester met zijn schooljongens doet; of om eens extra te dressereren, op brood en water te zetten of in de provoost op te sluiten zoals een officier met oproerige soldaten handelt.

Bij de behandeling van het voorschrift is uiterste voorzichtigheid geboden, anders zou men in onze ijver daarvoor, het spoedig verkeren in volstreckte wettischheid, of wij zouden onszelf begeven op het terrein van de hedendaagse en algemene prediking, en ver, zeer ver afdwalen van de bevinding van des Heeren beproefde en bestreden volk, en een voedster worden van Farizeeërs.

Gij kunt het voorschrift op den predikstoel brengen en het prediken in zulk een harde, dorre, wettische, algemene weg, dat een toevallig hoorder wanen mocht in een verkeerde kapel verdwaald te zijn of dat gij een van de grote dissenters bent.

Dit deugt niet, en het is een grote, ja nog erger fout, dan in het geheel niet te prediken, want enig gedeelte van des Heeren Woord te verkeren, is erger dan het voorbij te gaan.

Wel mogen wij dan zeggen: „Wie is tot deze dingen bekwaam?” Zeker niet de schrijver van deze regels, want houdt in gedachte, dat het een zaak is om te zien wat geestelijk en recht is en in zekere mate daarnaar te staan, en dat het een andere zaak is, in staat te zijn om het uit te voeren.

De beste dienaren moeten hun ellendige gebreken en tekortkomingen gevoelen, zelfs in die dingen, die zij kennen als overeenkomend met de Wil van God, en waarin zij wensen gevonden te worden, dezelve van ganser harte doende.

Doch wij moeten de standaard der Goddelijke Waarheid niet naar beneden halen, omdat wij er niet aan beantwoorden kunnen, of het Woord van God bedrieglijk behandelen om de bedorven smaak van leraars en hoorders, predikers en belijders te behagen.

Uit deze aanmerkingen kan gezien worden wat ons inzicht is betreffende de prediking van het voorschrift; en zoals de Apostel van de Wet zegt: „Wij weten dat de Wet goed is zo iemand die wettelijk gebruikt”, 1 Tim. 1:8, zo mogen wij zeggen van het voorschrift, - de prediking van het voorschrift is goed, zo iemand dat geestelijk doet.

Maar waarlijk, er is een groot onderscheid tussen een indringer, die het voorschrift predikt in een harde, wettische en tot dienstbaarheid brengende weg, die het voorstelt als een soort zedelijke plicht, die de arme, verdrukte, geofende kinderen van God vervoert tot een vleselijke heiligheid, die hetzelfde voordraagt als een strenge regel, die hij zelf nooit ten uitvoer brengt, en een dienstknecht van God, die het voorschrift predikt op een geestelijke en bevindelijke wijze uit een gevoelig besef van de goedertierenheid en barmhartigheid van God getast en gesmaakt in zijn eigen ziel.

De eerstgenoemde prediking stoot af, verbittert, tergt, belast, benauwt de ware huisgenoten van God, de andere, toegepast aan hun harten en aangeprezen aan hun consciënties door de Heiligen Geest, vernedert en vertedert; en wordt ontvangen in liefde en toegenegenheid; ja, zelfs wanneer zij slaat dan is het in getrouwheid en wanneer zij bestraft dan is zij als een voortreffelijke olie, die hun het hoofd niet breken zal.

Een dienstknecht van God moet „wederleggen, bestraffen, vermanen”, maar dit moet geschieden in „alle lankmoedigheid en leer”, dat is met geduldige, bevindelijke en ontfermende onderwijzing 2 Tim 4:2. Hij wordt bevolen te vermanen en te bestraffen met allen ernst Tit. 2:15. Doch om dit te doen, moet hij een grote plaats hebben in de achting en toegenegenheid van het volk, en zijn bediening moet in hun consciëntie geopenbaard worden, als vergezeld gaande met zalving en kracht van boven.

Zijn handel en wandel moet ook overeenstemmen met zijne belijdenis en hij moet beleven wat hij predikt, anderszins zou het volk met recht kunnen zeggen: „Medicijnmeester, genees uzelfen”.

Het ware voorbeeld van vermaning is door de gezegende Apostel ons ter hand gesteld : „Want onze vermaning is niet geweest uit verleiding, noch uit onreinigheid, noch met bedrog. Maar, gelijk wij van God beproefd zijn geweest, dat ons het Evangelie zou toebetrouwd worden, alzo spreken wij, niet den mensen behagende, maar Gode, die onze harten beproeft”. 1 Thess. 2:3-4.

En wederom: „Maar wij zijn vriendelijk geweest in het midden van u, gelijk een voedster haar kinderen koestert. Alzo wij tot u zeer genegen zijnde, hebben wij u gaarne willen mededelen niet alleen het Evangelie van God, maar ook onze eigen zielen ; daarom dat gij ons lief geworden waart.” 1 Thess. 2:7-8.

Wederom: Gij zijt getuigen en God, hoe heilig en rechtvaardig en onberispelijk wij U, die gelooft, geweest zijn, gelijk gij weet hoe wij een iegelijk van u als een vader zijn kinderen, vermaanden en vertroostten. En betuigden, dat gij zoudt wandelen waardiglijk Gode, die u roept tot Zijn Koninkrijk en heerlijkheid”. 1 Thess. 2:10-12.

Gesterkt en bekrachtigd door zulk een trouw, zulk een handel en wandel, zulk een tedere, vaderlijke toegenegenheid zouden wij evenmin dienstbaarheid gevoelen onder de prediking van het voorschrift dan wij zouden gevoelen onder de prediking van de leerstellingen en de bevinding van het Evangelie.

Maar neer te zitten en te luisteren naar iemand die zo van achter de toonbank in de predikstoel gesprongen is, nadat hij enige academische opleiding genoten heeft en deze te horen vermanen en nog eens vermanen als ware hij een Paulus, of te luisteren naar een arme, wettische, blinden Farizeër, die niets dan de zweep gebruikt, of naar een verkwister, berispende en verwijtende, of naar een genadeloze prediker, die vermaant tot alle goed woord en werk, in wien men van het begin tot aan het eind van 't jaar, zelfs microscopisch

onderzocht, geen enkel goed woord of werk zou kunnen ontdekken. Wie die iets kent van leerstelling, bevinding of voorschrift in hun wezenlijke invloed en kracht, zou zich niet met walging afkeren van zulk een prediking en predikers?

Wie heeft ze ooit gezonden om Gods Woord te prediken? Als de Heere ze gezonden had, dan zouden ze het getrouw prediken; dan ook zou het Woord zijn als een vuur of als een hamer, dat de steenachtige harten zou brengen tot boete en berouw, die nu onder hun bediening verhard worden, Jer. 23:28-29.

Wij zullen onze beschouwingen over dit deel van óns onderwerp besluiten met een vraag aan het lieve volk van God. Voelde gij ooit enige dienstbaarheid onder het lezen van de voorschriften zoals deze staan in de Zendbrieven van het Nieuwe Testament?

Wij voor onszelf kunnen zeggen, dat wij evenveel zoetheid en aangenaamheid hebben ontmoet in de voorschriften als in ieder ander deel van die gezegende brieven.

Als dan het voorschrift gepredikt wordt, zoals wij dit vinden in de brieven, en door mannen onder de bedauwing en invloed van dezelfde gezegende Geest, dan zal het ook dezelfde gunstige ontvangst te beurt vallen en aangenomen worden als een deel van hetzelfde Evangelie.

Heeft het deze vruchten niet, dan schuilt er een gebrek, en wiens schuld dit is, laat hem onderzoeken die niet moedwillig wil bedrogen zijn.

*****

Edward Samuël (1812-1896) over zijn roeping tot het predikambt

Overgenomen uit Geroepen door de Opperherder

Nadat ik was begonnen met in het openbaar te spreken, liet mijn baas vaak doorschemeren dat hij die het Evangelie predikt, ook van het Evangelie zou moeten leven. Ik begreep hem maar al te goed. Op een dag zei hij me onverbloemd dat ik ofwel mijn baan moest opgeven, of moest stoppen met preken. De woorden waren als dolksteken in mijn hart. Even stond ik met een mond vol tanden en toen zei ik dat ik erover na zou denken. Ik stond in tweestrijd: wat moest ik doen en wat moest ik opgeven? Als ik mijn werk opgaf, had ik niets om mijzelf van te onderhouden, maar als ik het preken opgaf, vreesde ik dat dat ook een verkeerde beslissing zou zijn. Die avond bad ik ernstig tot de Heere om mij te leiden. De volgende morgen ging ik met een bezwaard gemoed naar mijn werk en toen kwamen deze woorden op zoete en tegelijk krachtige wijze tot mij: 'En Jezus zeide tot hem: Niemand die zijn hand aan den ploeg slaat en ziet naar hetgeen achter is, is bekwaam tot het Koninkrijk Gods.' (Luk. 9:62) Hiermee was de zaak beslist. Ik deelde het besluit mee aan mijn baas en niet lang daarna ging ik weg.

Vanaf die tijd kwamen er nieuwe aanvechtingen aangaande de bediening, zoals of ik wel echt geroepen was om het eeuwige Evangelie te verkondigen, en daarnaast deden zich in de voorzienigheid nog andere aanvechtingen voor. Ik smeekte de Heere dat Hij, als Hij mij had uitgezonden om het Evangelie te verkondigen, dat op een opvallende wijze bekend zou maken. De Heere achtte het niet beneden Zich om mij te antwoorden, maar deed dat wel door 'vreselijke dingen in gerechtigheid'. Op een zondagmiddag zou ik in een kerk in Londen een gedenkpreek houden. Die morgen werd ik hevig beproefd; de duisternis in mijn ziel was groot, de verzoeking zeer krachtig en de inwonende zonde kwam sterk in mij op. Ik was haast radeloos en kwam tot de slotsom dat ik geen roeping tot de woordbediening had. In plaats van te gaan preken, vatte ik het plan op om met de stoomboot naar Gravesend over te varen. Terwijl ik op weg was naar de aanlegsteiger, kwamen de volgende woorden tot mij: 'Elia, wat maakt gij hier?' (1 Kon. 19:9) Daarna volgden andere woorden: 'Gaat heen (...), predikt het Evangelie allen creaturen.' (Mark. 16:15) Deze woorden brachten een einde aan de verzoeking en deden de wolk openbreken.

Ik ging naar de kerk, en omdat ik al wat laat was, liep ik hard. Terwijl ik zo liep, kwamen de volgende gedachten in mij op: 'Wie is Christus? Wat moeten we met Hem? Wie was Hij? Hij was maar een mens.' Abrupt bleef ik staan en stelde mijzelf de vraag: 'Wie is Christus?' 'Hij is de Zoon van God, de grote Verlosser van zondaren. En satan, of je dat nu wilt of niet, ik zal Zijn Naam gaan verkondigen.' Na de dienst kwam er een arme vrouw de consistorie binnen, huilend van vreugde. Ze begon mij te vertellen dat ze vele jaren was aangevochten aangaande haar staat met betrekking tot de eeuwige dingen, en die morgen was ze er sterk van overtuigd dat ze zich schuldig had gemaakt aan de onvergeeflijke zonde. Die middag had ze haar huis op orde gemaakt, haar kinderen gekust en was weggegaan - vastberaden om zichzelf te verdrinken. Toen ze echter langs de kerk liep, zag ze een aanplakbiljet op de muur waarop stond dat er een bekeerde Jood zou komen preken. Ze zei bij zichzelf: Ik zal nog één preek beluisteren voor ik naar de hel ga. Ze vertelde me ook dat de Heere haar onder die preek vergeving had geschonken en in plaats van de hel, was ze nu verzekerd van de hemel. Ze voegde eraan toe: 'Nu ga ik naar huis, verheugd in de God van mijn heil.' Kort daarna kwam ze onder mijn bediening. Zo zag ik de reden van de kwelling van mijn ziel in,

namelijk opdat ik als een middel in de handen van de Heere een andere ziel ‘uit een ruisenden kuil, uit modderig slijk’ zou ophalen. (Ps. 40:3)

De Heere liet niet toe dat mijn mond gesloten bleef, maar voortdurend opende Hij deuren die ik niet opzocht, in Londen zelf of binnen twintig tot dertig mijl daarbuiten. Ook zegende en gebruikte Hij de verkondiging tot vertroosting en onderwijs van Zijn huisgezin. Omdat ik niet graag zo’n onbestendig leven leidde, smeekte ik de Heere om definitief een deur te openen.

Een keer verving ik een predikant in Hartley Row, in Hants, en verbleef bij een heer in huis, mijnheer Goodchild, die nu in de heerlijkheid is. Mij werd gevraagd om op een doordeweekse avond te preken in Farnham, in Surrey. Daar sprak ik op een grote zolder.

Nadat ik bij mijn eerste bezoek aan Farnham het Woord mocht overbrengen, werd ik opnieuw uitgenodigd en preekte ik op diezelfde plaats, want er was daar geen bedehuis. Daarna preekte ik er wel een maand achtereen. Allerlei mensen uit de omgeving kwamen daar samen en van tijd tot tijd gebruikte en zegende de Heere de verkondiging. Op een zondagmorgen werden er vier zielen in de vrijheid van het Evangelie gebracht onder de prediking. Drie van de vier mochten tijdens hun leven hun geloof versieren met goede werken en zijn in de vrede des Heeren gestorven. De laatste van deze drie stierf enkele maanden geleden op zeer triomferende wijze. Ik heb het verhaal rond haar overlijden in mijn bezit en het is het zeker waard uitgegeven te worden.

Toen de vrienden in Farnham zagen dat het Woord werd gezegend, vroegen ze mij om me bij hen te vestigen en ik nam hun uitnodiging aan, omdat ik geloofde dat de Heere mij hiertoe riep. Dit was mijn eerste standplaats. Gedurende mijn predikantschap daar zegende de Heere mij met vele bezegelingen en vergunde het mij een eenvoudig middel te zijn om daar de eerste Baptistkerk te stichten. Daar heb ik tweemaal, zo niet driemaal, gepreekt na mijn vertrek.

*****

William Tite's verhandeling over het predikambt

vertaald door Stichting het Braambos uit The Gospel Standard

Voordat de grote Leidsman van onze zaligheid Zijn gemeente hierbeneden verliet, voltooide Hij niet alleen haar verlossing, maar verwaardigde Zich ook veertig dagen na Zijn opstanding bij haar te vertoeven, om enkele gepaste instructies te geven tot haar besturing tot het eind van de tijd. Hij gaf Zijn discipelen een bevel om het Evangelie te prediken aan alle creaturen, tot het uiterste der aarde; maar gaf hun de aanwijzing te Jeruzalem te blijven totdat ze zouden zijn aangedaan met kracht van omhoog. Deze kracht zouden ze ontvangen door de nederdaling van de Heilige Geest op hen (*Maar gij zult ontvangen de kracht des Heiligen Geestes, Die over u komen zal; en gij zult Mijn getuigen zijn, zo te Jeruzalem, als in geheel Judea en Samaria, en tot aan het uiterste der aarde. Hand. 1:8*) (*Want gij hebt niet ontvangen den Geest der dienstbaarheid wederom tot vreeze; maar gij hebt ontvangen den Geest der aanneming tot kinderen, door Welke wij roepen: Abba Vader. Rom. 8:15*). En niemand kan een waarachtig getuige zijn om zielen te bevrijden die niet de getuigenis min of meer in zichzelf heeft dat de Heilige Geest van de dingen van Jezus ontvangen heeft en ze hem verkondigd heeft; en het hem gegeven heeft te weten dat Hij zijn Gerechtigheid is, en dat hij in Hem volmaakt is. En de Geest zal alle dingen ons indachtig maken die Jezus tot ons gezegd heeft; maar als de Heere nooit iets tot ons gezegd heeft, hoe kan het ons dan indachtig gemaakt worden? Hij heeft vele dingen tot ons gezegd in Zijn Woord, maar we kunnen ze niet ons eigendom noemen totdat de Heilige Geest ze tot onze harten brengt en ze in onze harten verzegelt. Hij zei vele dingen tot Zijn discipelen vanouds, die ze vergaten totdat Hij was opgestaan van de doden. En zo is het met ons ook; veel dingen zegt Hij tot ons tot onze troost, maar in de tijd der verzoeking vergeten we ze, en kniezen en murmureren totdat hij ons enige herinnering geeft aan Zijn barmhartigheid; dan blozen we van schaamte over ons ongeloof en onze ondankbaarheid, en roepen: 'Zie, ik ben te gering!'

Hij zei tegen Zijn discipelen: 'Jullie zijn alle verleidingen met Mij doorgestaan'. Zij zagen Zijn Godheid en kracht tentoongespreid vele malen in de wonderen die Hij werkte en Zijn zachtmoedigheid als mens onder alle slechte behandeling die Hij op Zijn weg kreeg; en soms werden ze tot de belijdenis gebracht dat Hij de Christus Gods was. Nu, de Heere zond Zijn discipelen tot de verloren schapen van het huis Israëls, om hun op te roepen berouw te hebben, want het Koninkrijk der hemelen was nabij; maar heel weinig wisten ze van Hem in deze staat van duisternis vergeleken bij wat ze verstonden na Zijn opstanding, toen Hij hun verstand opende om de Schriften te verstaan, en de Heilige Geest neerdaalde en van Hem getuigde tot hun hart. Toen was er geen: 'Als u de Zoon van God bent...'. Maar ze gingen heen en predikten, door Jezus, de opstanding uit de doden; en verklaarden dat deze zelfde Jezus, Die zij gekruisigd en gedood hadden, zowel Heere als Christus was, en als Vorst en Zaligmaker verhoogd aan Gods rechterhand was om Israël bekering te geven. Duizenden arme dode zielen, begraven in de ruïnes van de val, 'hoorden de stem van de Zone Gods', werden uit hun graven van zonde en onwetendheid opgebracht en riepen: 'Lieve heren, wat moeten wij doen?' En toen ze besturing ontvangen hadden, vluchtten ze tot Hem hun enige Toevlucht, bogen voor Zijn scepter, klampten zich vast aan Zijn kruis, namen dienst onder Zijn banier, erkenden Hem voor hun Leidsman, leerden Zijn tucht, droegen Zijn wapenrusting en volgden Hem waar Hij ook heenging, zelfs door vloed en vlammen; en

velen bezegelden hun getuigenis met hun bloed, omdat Hij hen gewassen had in Zijn bloed.

Maar alle gezonden knechten des Heeren in de bediening moeten hun Heere en Meester volgen door pijnlijke verzoeken. Hij onderging drie hevige verzoeken in de woestijn, waarin alle overige in zekere zin ingesloten mogen worden; en Hij overwon de tegenstander. Dit geeft ons zekerheid van overwinning: 'Hij doorstond de vurige proef, en wij zullen staan door Hem'. Hij hakte de wortel door en velde de boom, al zijn er veel spruiten opgesprongen, die ons ten zeerste kwellen. Maar ik geloof dat God Zijn dienaars heel pijnlijk geïmagineerd laat worden hier voordat Hij hen uitzendt om Zijn waarheid te prediken, en hun enige bevrijding van onder vandaan geeft, of ze konden er niet tegen bestand zijn of in staat gesteld worden om al de raad Gods te verkondigen.

1. De eerste verzoeking van de Heere was te twijfelen aan dat Hij de Zoon van God was, nadat Hij daarvan zulk een heldere openbaring had ontvangen bij Zijn doop. Maar de satan wierp dit 'Indien' niet naar Hem totdat Hij een tijd van vasten had gehad en honger voelde. De satan kwam niet op de tijd dat Gods aangezicht lichtte en de getuigenis van de Heilige Geest; ook komt hij niet tot ons wanneer wij de liefde Gods in onze harten uitgestort voelen, vrede hebben in het geloven en de Geest getuigt met onze geest dat wij de kinderen Gods zijn; wanneer Jezus de Banier draagt boven tienduizend en al wat aan Hem is, gans begeerlijk is. Nee; dit is zijn tijd niet; hij kan alleen in het donker werken; we moeten in een woestijnervaring komen en niets vinden dan onvruchtbaarheid in onszelf en onze arme harten zo hard voelen als een diamant. Dat zijn de vastendagen van de ziel. De Bruidegom heeft ons verlaten of Zijn lieflijk gelaat verborgen zodat wij Hem niet kunnen aanschouwen; en we zijn bang dat we Hem zo getart hebben dat Hij ons niet meer genadig zal zijn; dan roepen we: 'Is Zijn tedere genade schoon vergaan?' 'Was Zijn belofte niet voor Eeuwig?'. Nu is er geen zoete genieting van de genademiddelen of van het lezen van het Woord; want de Bijbel lijkt een verzegeld boek, de beloften hebben hun zoetheid verloren, en de ziel moet een speentijd van de melk de vertroosting ervaren. Geen vrijmoedigheid nu aan de troon der genade; niets dan kniezen, murmureren en een gevoelig besef van hardheid, duisternis en verwarring. De ziel leert nu meer van de betekenis van hoofdstuk 1 van Jesaja: 'Het hele hoofd is ziek, en het hele hart is zwak'. Ze vindt in zichzelf niets dan wonden en etterbuilen en, en ze roept uit: 'onrein, onrein!' Er is weinig of geen smaak in het gepredikte Woord, en wellicht geeft ze de predikant de schuld en denkt dat hij niet zo goed preekt als eerst. De duivel vervult haar met boosheid en godslasteringen, met gedachten de meest duistere en vuile, zelfs in het huis des gebeds, waar ze er allermeest vrij van wenst te zijn. Omdat ze de vreze Gods heeft en de gierigheid haat, wordt ze zo verzocht met deze zonden dat het schijnt ze moet overwonnen moet worden. Dit is een bron van veel smart voor haar; want als ze een penning waarde neemt die niet haar recht is, kan ze geen rust vinden; haar consciëntie is zo verschrikt; ze wil alles doen om van de schuld af te komen.

Nog eens. Deze arme mens roept om nederig gehouden te worden, maar vindt hoogmoed in alles werken wat hij doet. Als hij tracht te bidden en een weinig vrijmoedigheid heeft, zal hoogmoed naderhand binnenkomen; hij voelt ze en vreest dat deze Schriftplaats hem zal veroordelen: 'Een trots hart is een gruwel in Gods ogen'. Hij heeft zo'n gezicht en besef van zonde en haar gevolgen, dat hij ziet dat de hele dierlijke natuur erdoor lijdt, die allemaal elkaar haten, bestrijden en verslinden. Onder een gevoelig besef van deze dingen in zijn eigen boezem, van zijn verdorvenheid en hulpeloosheid, gelooft hij de vijandschap van het gevogelte des hemels en de roofdieren veel groter zou zijn dan ze ten opzichte van de mens

is, als ze maar wisten dat de zonde van de mens de oorzaak was van hun diverse lijden. De ziel roept: 'O, dat ik berouw kon hebben! O, dat ik kon geloven!', maar ze ondervindt dat ze geen van beide kan zonder kracht van omhoog, want zowel bekering als geloof zijn Gods gaven. Maar de satan zegt: 'Hoe kunt u een kind van God zijn? Waar is uw liefde tot Hem, tot Zijn volk, of Zijn waarheid?' 'Ach,' zegt de arme ziel, 'ik vrees dat ik er nooit één kan zijn, want ik denk dat zij zich nooit zo voelen als ik.' 'Wee mijner, ik verga', als vrije genade mij niet toegereikt wordt!' Maar deze mens wordt 'geholpen met een kleine hulp' soms, om zijn hoop levend te houden. En als hij een kennis heeft van het heilsplan, om het met woorden uit te stallen en hij gaat uit om te preken in deze staat, zal hij de positieve kenmerken te laag leggen of anderen als aanmatigend en de mensen die ze preken. Niet omdat hij die deze lagere kenmerken heeft geen kind van God is; nee, want hij is er een, maar hij is in wettische dienstbaarheid, en is niet in volkomen vrijheid gezet door de Zoon. Hij kan praten over de ziekte, maar niet veel over het geneesmiddel. Niet omdat hij volstrekt onwetend is van of zonder Christus is; nee, want hij verwacht geen vergeving dan alleen door de verzoening; maar hij ziet uit, wellicht, naar een openbaring daarvan in enig visioen. Ook is hij niet algeheel onwetend van de gerechtigheid van Christus, want hij roept om in Hem gevonden te worden; maar hij wil zichzelf beter voelen of enige vrucht uit de verdorven boom van de natuur voortbrengen; maar dit moet hij leren dat hij nooit kan. Hier worstelt hij, bevreesd om zichzelf geheel op Christus te werpen, als een arme zondaar om gezaligd te worden door Zijn genade alleen, in de vrees dat het aanmatigend zou zijn. Maar wanneer de Heilige Geest deze gerechtigheid nabij brengt, trekt het geloof haar aan, heeft hij vrede in het geloven, en rust al zijn zaligheid en veiligheid op de eeuwige en onveranderlijke liefde Gods. Zijn wettische vrezen zijn verdwenen en een begenadigde kinderlijke vrees neemt de plaats in. Hij ziet en voelt nu dat zijn staat niet in zichzelf is, maar in Christus. Hij leunt met zijn alles op de eeuwige arm des Heeren en gelooft dat niets hem kan scheiden van Zijn liefde. Nu denkt hij dat de oorlog ten einde is; maar in plaats daarvan komt nu de tweede verzoeking.

2. De satan nam de Heere en stelde hem op een tinne van de tempel, om Hem op te blazen van hoogmoed. Zo neemt hij ook menig arm kind van God op dit punt en vertelt hun over hun hoge en veilige staat, over Gods onveranderlijke besluiten, over Christus' eeuwige voldoening aan het Goddelijk recht, Zijn volmaakte vervulling van de wet en definitieve wegneming van al hun schuld, zodat die nooit tegen hen ingebracht kan worden. 'Nu,' zegt hij, 'bent u voor eeuwig veilig; u hebt niets te vrezen; de zonde kan u geen kwaad doen, dus hoeft u niet onder zulke toom te zijn als u geweest bent; werp u zelf neer; wees niet zo eigenaardig; een weinig onschuldig vermaak kan u geen kwaad doen, een beetje toegeeflijkheid zal heilzaam voor u zijn; u weet dat goede mensen hun tekortkomingen hebben; God wist al welke zonden u zou begaan en heeft ze allemaal op Christus gelegd, en u moet zo ver gaan als u altijd zo voorzichtig bent.' Hoeveel kinderen Gods zijn van deze top van hoogmoed in een lage zonde gevallen en hebben zichzelf pijnlijk bezeerd! En als ze openbare zonde geweest is, hebben ze anderen ook pijnlijk bedroefd! Ik geloof dat al Gods gezonden dienstknechten in deze beproeving hevig beproefd en geschud zijn, maar God in Zijn barmhartigheid bewaart of herstelt al de Zijnen. Maar er zijn er velen die op dit punt worden weggevoerd met hoofdkennis; zij preken de leerstellingen zo duidelijk mogelijk en zijn er zo hoogmoedig op als maar kan, en vertellen arme misleide zondaars, opgeblazen met hoogmoed en kennis om niet te vrezen, want Hij heeft alles goedgeemaakt. O Heere, bewaar mij arme, hulpeloze, onwaardige, voor deze en iedere strik. Nu, als de Heere Zijn eigen

dienstknechten liet uitgaan voordat ze op dit punt min of meer beproefd waren, zouden ze niet bestand zijn tegen deze antinomiaanse dwaling.

3. Maar de derde verzoeking die de Heere verduurde was dat de duivel Hem alle koninkrijken van deze wereld en hun heerlijkheid toonde. Maar Hij moest neervallen en hem aanbidden, de god dezer wereld, om ze te krijgen. Maar in al deze verzoeken overwon de Heere hem met het Woord en deed hem achter Zich gaan. Zo verzoekt de duivel ook ons; wanneer hij de macht niet over ons kan krijgen in de kerk, om de waarheid te loochenen, stelt hij de verschillende koninkrijken van deze wereld voor; en hoe ze ook genoemd mogen worden, allen aanbidden hem wier namen niet geschreven staan in het boek des levens des Lams. 'En Jezus zei: Het is geschreven, Gij zult de Heere uw God aanbidden'. Waar de eeuwige Godheid en even gelijkheid van Jezus met de Vader en de Heilige Geest geloofend of teruggehouden worden, is dat niet de aanbidding van de ware God, maar van de duivel; en waar Jezus niet wordt voorgesteld in Zijn twee naturen, de Goddelijke en de menselijke natuur, als het Hoofd van Zijn gemeente, de betrekking waarin Hij tot haar staat, en de ambten en eigenschappen die Hij draagt als Profeet, Priester en Koning, Man, Broeder, Vriend, is er niet de aanbidding van God. Waar Hij ook niet wordt uitgestald in alle ordinanties als de Eerste en de Laatste; en in alle leerstellingen, beloften en voorschriften, als 'Het einde der wet tot gerechtigheid' voor Zijn volk, zowel in Zijn actieve als lijdelijke gehoorzaamheid, is niet de aanbidding van God. En waar de Heilige Geest niet wordt uitgestald als de Almachtige Levend-maker, Onderwijzer en Trooster van de gemeente, Die haar opbrengt uit de ruïnes van de val en door alle verzoeken en benauwdheid tot Jezus brengt voor rust, door haar vrede te geven in het geloof in Hem als haar Alles in alles en enige Fundament om op te rusten, en haar tot Hem thuis te brengen ten slotte tot prijs der heerlijkheid van Zijn genade, is niet de aanbidding van de ware God. Maar waar deze waarheden gehandhaafd worden, en in het hart genoten, wordt God aanbeden in geest en in waarheid.

Nu, ik wens niet opgevat te worden alsof ik iets zeg tegen de gaven van een goed man, hetzij meer of minder; maar ik zeg dat als hij niet in een grotere of mindere mate door deze dingen heengegaan is, hij niet tegen de vijand bestand is. Gods bellen zijn gouden, die Hij in Zijn gemeente gehangen heeft, en die beproefd zijn in de vuren van verzoeking en vervolging, of ze zouden geen zeker geluid geven.

Een mens die door de Heilige Geest door deze verzoeken gebracht is en door Hem gezonden in de bediening, gaat met Goddelijk gezag en met Goddelijke leiding. Zijn doel is het Goddelijke Woord tot zijn leidraad te nemen en niet de meningen van mensen, al zal hij de opvatting van een goed mens niet verachten als hij er enig onderricht van kan krijgen, maar die waarderen; toch ziet hij op tot God voor zijn steun, en vraagt om Zijn Geest om hem te besturen recht in het snijden van het Woord der waarheid, tot Zijn eer en het onderwijs en de troost van Zijn volk. Hij ziet ook tot Hem op om tijdelijke steun, als Die alle harten en eigendommen tot Zijn beschikking heeft en niet naar beneden op de mensen in de kerkbanken. Als echter hij weet omdat zijn steun moet komen door zijn vrienden, behandelt hij hen niet met verachting; maar hij weet dat God het vermogen en de wil moet geven, en hij erkent hem als vrienden in hun gaven, maar God als de bewegende Oorzaak. Hij stelt zich ten doel elk een deel te geven: melk aan de zuigelingen, vaste spijs aan de jongelingen en iets van de oude wijn van het koninkrijk aan de vaders die neergebogen zijn door ouderdom,

beproevingen en zwakheden. Hij stelt zich ook ten doel de leerstellingen zuiver te preken, zoals hij ze zelf geleerd heeft, en de zuiverheid van hun natuur en gerichtheid te laten zien, zodat hij het gemoed leidt in een heilige eerbied voor de heilige God en een heilig vertrouwen op Hem die Zijn trouw en liefde aan ons daarin bekendgemaakt heeft. ‘In leerstellingen weergegeven, onvervalstheid, deftigheid, oprechtheid’ (*Betoon uzelf in alles een voorbeeld van goede werken; betoon in de leer onvervalstheid, deftigheid, oprechtheid. Tit. 2:7*). Hij predikt de beloften in een kenmerkende en bevindelijke manier, waarbij hij ze niet aanbiedt op een universele manier aan de hele wereld, maar de gepastheid van de zegeningen die daarin vervat liggen, aan toont voor die personen die tot een gevoel van hun nood gebracht zijn. Hij toont hoe ze ertoe gebracht worden hen te ervaren in hun ziel door de kracht van de Heilige Geest, tot hun troost en bemoediging, waardoor ze ertoe geleid worden te hopen op God Die de beloften gedaan heeft, en ze zal vervullen om Zijns groten Naams wil. Hij predikt de voorschriften, niet op een wettische maar op een evangelische manier; niet als het gebod vaneen streng Rechter of een hardvochtige Meester, met een dreiging van definitieve verbanning voor het breken van de minste ervan, maar als de vriendelijke besturingen van een hoogst toegenegen Ouder, Die het goeddunkt de roede te bewaren voor Zijn opstandige kinderen en Die zegt dat wie Hij liefheeft Hij kastijdt, maar het is altijd tot hun nut, opdat zij Zijn heiligheid deelachtig worden. Deze dienaar van de Geest berispt, bestraft, vermaant op Schriftuurlijke grond; hij waarschuwt de ongeregelden, ondersteunt de zwakken en toont dat de genade Gods zaligmakende genade Gods leert dat de goddeloosheid en de wereldse begeerlijkheden verzakende, wij matiglijk, rechtvaardig en godzalig in deze tegenwoordige wereld behoren te leven, tot de vrede en het welzijn van onszelf en onze broeders. Dit zijn de doelen van een man die door God gezonden is om Zijn Evangelie te prediken. Zijn tekortkomingen en zijn beproevingen wat dat betreft zullen pijnlijke belagingen voor hem zijn. Als hij van een lichtzinnig humeur is en ad rem, zal hij veel dwaze en frivole uitdrukkingen gebruiken, die mensen aan het lachen maken; en al geeft hij het vragende gemoed mogelijk veel onderwijs, toch lijkt zijn lichtvaardige manier van doen de vastigheid of plechtigheid van het onderwerp omver te werpen; en terwijl veel theoretische en dwaze mensen in de wolken zijn met zijn geestige uitdrukkingen, worden veel tedere, beroerde, angstige zoekers en velen van zijn bevestigde vrienden erdoor gekwetst en denken dat hij beter behoort te weten, en dat is ook zo. Hij zucht hierom dikwijls in het verborgen en roept tot de Heere om ervoor bewaard te worden; want hij vreest dat hij door deze dwaasheid vroeg of laat gelaten zal worden de grenzen van wat gepast is te doorbreken en een openbare schande op zichzelf en de zaak van God te brengen. Maar hij is daar steeds en steeds weer, wat hij ook doet, en laten vrienden en de consciëntie ook zeggen wat ze willen. Dit is een doorn in het vlees en ook kunnen hij of zijn vrienden met al hun wijsheid en tact, die er niet uit krijgen; en de satan slaat hem er dikwijls mee en roept uit: ‘Ha, op een dag zal je vallen en dan zal iedereen zien wat je bent’, en de menselijke voorzichtigheid zegt: ‘O, wat een mooie prediker zou hij zijn, als deze tekortkoming er niet was!’

Maar God heeft besloten dat geen vlees zal roemen in Zijn tegenwoordigheid, maar brengt Zichzelf eer door de zwakheid van Zijn dienstknecht; en dit doet Hij op drie manieren:

1. De hoogmoed van de man wordt gedood en hij kermt uit tot de Heere: ‘Zie, ik ben te gering!’ en bidt om bewaard te worden onder een diep besef van zijn eigen hulpeloosheid.
2. Zijn vrienden worden bewaard een afgod van hem te maken vanwege zijn gaven, wat ze zeer waarschijnlijk wel zouden doen als zijn zwakheden er niet waren.

3. Het hart van vele huichelaars wordt opengelegd en zijn zonden ontmaskerd, en als hij niet geoordeeld wordt in deze wereld, zal het een getuigenis tegen hem zijn voor Gods aangezicht in de oordeelsdag.

Wat zullen wij dan tot deze dingen zeggen? Nog eens, een ander is solieder en kan niet van lichtzinnigheid beschuldigd worden. Hij is plechtig, gewichtig en indrukwekkend. Hij tracht het gemoed van de mensen onder de indruk te brengen van de ijdelheid van alle aardse goed, de korthed van de tijd en de ontzaglijke staat van de eeuwigheid voor hen die in hun zonden leven en sterven. Hij wijst de verwonde en achtervolgde en zwaarbelaste ziel op het Lam Gods, als de enige Verzoening en Toevlucht. Hij toont de noodzaak van persoonlijke vereniging met Hem door een levend geloof in de ziel gewerkt door de Heilige Geest, en een ontvangen van Christus in het hart, de Hoop der heerlijkheid, als een blijk van een aandeel in Hem, en om hen te leiden van de ene mate van genade tot de andere, totdat ze komen tot een bevestiging in Hem in de volle zekerheid des geloofs. Ook zal deze voeder van zuigelingen niet tekortschieten de kleinste hoop te bemoedigen in enigen die een Schriftuurlijk fundament hebben; maar omdat hij huichelarij in de dingen Gods boven alles haat, zal hij trachten de lijn van onderscheid zo recht mogelijk te trekken naar de regel van Gods Woord, en als het aankomt op punten van kenmerk zal hij overtuigend en standvastig in zijn beslissing zijn; en als hij een vlugge gedachten wending heeft en een scherpe manier om zichzelf uit te drukken, zal er voor velen een onaangename hardvochtigheid in zijn gevolgtrekkingen lijken te zijn, en sommigen van zijn vrienden kunnen denken dat hij te stellig en dogmatisch is; maar zijn vijanden zullen zeggen dat hij twistziek is en een slechte geest heeft, en soms wordt hij ertoe gebracht te zien dat hij verkeerd is in dit opzicht, en het bedroeft hem. Maar God doet het medewerken ten goede genadig voor zichzelf en zijn vrienden, en de mond van menige tegenspreker wordt gestopt en God wordt verheerlijkt; maar zelfvoorzichtigheid moppert erover, al kan ze het niet veranderen.

Een ander is heel zachtaardig en kan niet beschuldigd worden van lichtzinnigheid of strengheid. Hij kan pathetisch zijn en proberen de aandacht van zijn toehoorders te wekken door de plechtigheid van het onderwerp dat hij behandelt, en de ontzaglijke gevolgen als zij het met onverschilligheid of veronachtzaming behandelen; maar hij zal proberen elke hardvochtige uitdrukking te mijden, uit vrees dat het een slechte uitwerking zal hebben. Niet dat hij van de waarheid wil afwijken, maar uit overweging dat het meest in overeenstemming is met de geest van het Evangelie en het overeenkomt met zijn natuurlijke karakter en temperament. Nu, hij is gezond in de leer, helder in het oordeel, consequent in zijn gedrag, zachtmoedig in zijn manier van overdracht en zou een Barnabas getypeerd kunnen worden als: een zoon der vertroosting. Hij tracht elke aansporing die het Woord Gods toelaat, te gebruiken en voedt de zuigelingen met de rijke melk van het Woord en vanuit de zuiverste beweegredenen. Voorzeker, dit moet de man zijn die God zal erkennen en zegenen, en hij moet allen behagen! En zo zegent God zijn bediening aan veel zielen; maar laat hem komen in dichte twisten en zware tegenstand, en hij zal bijna alles liever doen dan de wapenen opnemen en ernstig strijden voor de waarheid. Hij zal alles doen om in vrede te gaan, maar hij haat de oorlog, niet alleen uit vrees, maar hij ziet dat het tegengesteld is aan de regel van het Evangelie. ‘Wel’, zegt zelfvoorzichtigheid weer, ‘dit moet juist zijn’; maar wat zegt het Woord? ‘Strijd ernstig voor het Geloof’, en Paulus zei ook dat hij met de beesten gestreden had en verklaarde aan het eind van zijn reis dat hij de goede strijd gestreden had.

Maar er moet nog iets anders overwogen worden. Laat er een arm beproefd kind van God zijn, die gekweld wordt door de verzoeking van de duivel, en waar bijna zijn hele leven

zuur gemaakt wordt door een knorrig humeur en zwakke zenuwen, onder donkere en beproevende omstandigheden; zal deze rustige man zijn pad aanwijzen, de struikelblokken wegnemen en hem sturing geven? Nee; ook roemt deze arme door de zonde geplaagde toehoorder niet in deze dingen, maar kreunt eronder en zou een wereld geven als hij die had, om ervan bevrijd te worden. En deze vriendelijke en zachtaardige prediker veracht zijn arme broeder niet, maar hij is in zekere mate een vreemdeling aan zijn pad. Maar heeft hij niets om bedroefd over te zijn voor het aangezicht des Heeren? Ja, hij ziet dikwijls dat hij te onverschillig geweest is en dingen voorbijgegaan is aan die hij bestraft moest hebben. Hij ervaart dat een groot deel van zijn werk het vuur niet zal doorstaan en hij wordt voor het aangezicht des Heeren gebracht om zijn zonden te belijden; zo is hij God een schuldenaar aan voor Zijn genade.

Maar hier komt iemand anders en die denkt dat hij de fout van deze man helder ziet, en hij stormt in een andere dwaling. Hij heeft wellicht een heel diep werk der wet ondervonden, zoals wij dat noemen, en hij meet zijn eigen regel van ervaring af aan, in plaats van aan Gods Woord; en iedereen wiens bevinding niet in de buurt van zijn eigen bevinding komt, in hoogten en diepten, wijst hij af als onecht; echter niet vanuit slechte beweegredenen, of wensend een echt kind van God te kwetsen; nee, maar uit vrees dat hij met een huichelaar te maken zou krijgen. De stokbewaarder te Filippi zal er heel goed vanaf komen, maar de arme Lydia moet een stapje terug doen; en als iemand er komt die een verzekering van zijn aandeel geniet en zich in de Heere verblijdt, kan hij die natuurlijk niet verdragen. Dit denkt hij is heel aanmatigend, en hij is zo bang om te bedriegen en bedrogen te worden dat zijn hand bijna tegen elk mens is. Hij denkt dat hij veilig zal zijn als hij maar met een paar mensen van zijn eigen mening kan gaan. Maar, helaas, arme man, zijn hoogmoed wordt gedood en hij leert zijn fout door een pijnlijke ervaring van teleurstellingen; want hij vindt er velen die vloeiend kunnen spreken over hoogten en diepten, na verloop van tijd de grootste moeite en droefheid de gemeente blijken te zijn, omdat ze tot in de kern verrot zijn. Dit doet hem zuchten voor de Heere, en roepen om leiding,

en om bewaard te worden voor zijn eigen wijsheid, die hij meer en meer van ontdekt dat dwaasheid is. Hij heeft geen steen nu meer om naar zijn naaste te werpen, en ook evenmin kan hij zeggen: 'Blijf bij uzelf, want ik ben heiliger dan gij'. Zo worden wij allen tot de conclusie gebracht, vroeg of laat: 'Niet ons O Heer, niet ons O Heer, maar Uw Naam zei alle eer'.

Van het eerste gedeelte van deze opmerkingen ben ik een getuige vanuit hartelijke bevinding. Ik was veel jaren onder de eerste verzoeking en ik kon de eeuwige gerechtigheid, de toegerekende gerechtigheid of de uiteindelijke volharding niet bevindelijk gepreekt hebben; maar God verlostte mij door deze woorden: 'Wij hebben vrede in het Geloven', en toonde mij dat ik 'volmaakt was in Hem' als mijn Gerechtigheid. Als ik een poging gedaan had te prediken vóór deze bevrijding, kon ik alleen de lagere kenmerken van de christelijke bevinding genomen hebben; evenmin kon ik maar heel weinig over Christus en de heerlijkheid van Zijn genade gezegd hebben.

De tweede verzoeking maakte ik door, maar de Heere bewaarde mij barmhartig voor vallen en deed mij teder wandelen in Zijn vreze. Als ik gepredikt had terwijl ik onder deze verzoeking was, zou ik de leer ingestormd hebben zonder haar bij ervaring geleerd te hebben.

De derde verzoeking had ik een lange en pijnlijke worsteling mee, en dit was om de Godheid en eeuwige Godheid van Christus te loochenen, door het begrip te aanvaarden van het voorbestaan van de menselijke ziel van Christus. Dan zou ik een hoge Unitariër geweest zijn;

maar de Heere brak de strik door een zoete toepassing van deze woorden aan mijn beroerde hart: *‘(Den Koning nu der eeuwen, den onverderfelijke, den onzienlijke, den alleen wijzen God, zij eer en heerlijkheid in alle eeuwigheid. Amen. 1 Tim. 1:17)*. Ik zegt niet dat God al Zijn gezonden dienstknechten slechts tot één punt van de leer brengt, of hen allen op gelijke mate beproefd laat worden, of aan allen zo’n duidelijke verlossing daaruit geeft. Maar dit geloof ik: niemand is tegen deze of elke andere dwaling bestand dan alleen door de genade Gods; evenmin kunnen ze vertellen van de pijnlijke oefening eronder, als ware getuigen, tenzij ze daar geweest zijn; en op gelijke wijze kunnen ze niet praten over verlossing eruit, totdat ze er zelf uit verlost zijn.

Met betrekking tot het tweede gedeelte, ik zou willen zeggen omdat het, het doel van elk goed man is God te verheerlijken in zijn bediening, zover hem bekwaamheid gegeven is, en allen verschillende gaven hebben, maar door dezelfde Geest, laten wij geen struikelblok in de weg van onze broeders werpen. Evenals geen twee voorwerpen precies hetzelfde zijn in natuur, zo zijn geen twee mannen precies hetzelfde in gaven ambtelijke, en waren dat ook nooit. Jakobus en Johannes moeten zonen des donders zijn, Barnabas moet een zoon der vertroosting zijn. Paulus’ spreken moest verachtelijk gevonden worden, Apollos moest welsprekend zijn; Paulus werd door schrik en benauwdheid van schuld gebracht, en Apollos werd door een vriendelijke hand genomen en de weg des Heeren nauwkeuriger uitgelegd, en hij overtuigde de Joden machtig dat Jezus de Christus was, en dit moest door de Heilige Geest zijn. Zo in latere tijden, getuige Huntington en Hawker, beiden begenadigde mannen, maar hoe verschillend in gaven en gezindheden! Ook, uit een grote wolk van getuigen, let op Berridge en Gadsby. Hoe verschillend werden zij bewerkt en gebracht tot de kennis der waarheid! Maar welk een gezegende dienstknechten des Heeren en gezalfde dienaars van het eeuwig Evangelie!

Mocht de Heere ons bewaren in Zijn vreze, om Zijn heerlijkheid en het welzijn van elkaar te zoeken! Dit is de oprechte begeerte van een van de onwaardigste van allen.

Potton, William Tite

John Warburton sr. over zijn roeping tot het predikambt

Overgenomen uit Weldadigheden van een Verbondsgod

Mijn roeping tot de bediening des Evangelies, was voor velen in mijn omgeving een wonder, doch het allermeest was het dit voor mijzelf.

Ik geloof dat de eerste beweging van God in mijn ziel ten opzichte van het werk der bediening, geweest is toen ik als enige gedoopt werd door die waardige Godsgezant, William Gadsby van Manchester.

Wat had ik een dierbaar gezicht van de Heere Jezus Christus, toen ik in het water afdaalde. Door het dierbaar geloof zag ik Hem zinken in diepe wateren waar Hij niet staan kon, en alle baren en golven van Goddelijke toom Hem overstromen voor mijn arme ziel. Nooit kan ik beschrijven de plechtigheid, ootmoedigheid, heilige verwondering, aanbedding, zelfvernedering en Goddelijke droefheid die ik gewaar werd toen ik in het water stond. Staande in het water, deed die eerwaarde leraar Gadsby, voor hij mij doopte, een kort gebed tot God en voor hij de doopplechtigheid besloot, legde hij zijn hand op mijn schouder en smeekte de Heere mij te zegenen, te beschermen, bij te staan en kracht te verlenen.

En wat mij het allermeest verbaasde was, dat hij zijn gebed besloot met God te smeken dat Hij mij als een instrument in Zijn hand wilde voorbereiden, ter ere van Zijn Naam en ter verdediging van de waarheid. Ik geloofde en gevoelde in mijn hart, toen ik nog in het water stond, dat God elk woord dat van zijn lippen vloeide, hoorde en beantwoordde, en mijn ziel was zo verslonden in heerlijkheid, dat ik gedurende enige tijd niet wist, of ik in of buiten het lichaam was. O, de moeite die ik had toen ik uit het water opklom om mij te weerhouden aan de gehele vergadering te vertellen wat ik gezien en genoten had van de dierbaarheid van mijn lieve Heere en Zaligmaker.

Naderhand was ik dezelfde niet meer. Ik had geen rust, maar was gedurig bezig met lezen, onderzoeken en bidden over het Woord van God; bij iedere gelegenheid die mijn beroep mij toeliet, 's morgens, 's middags en 's avonds. O, wat bevond ik bij tijden een aandrang des gebeds in mij, dat God mijn verstand wilde openen om de Schriften te verstaan; en hoe menigmaal kwamen deze gezegende woorden van David met kracht in mijn ziel: 'Ontdek mijn ogen, dat ik aanschouwe de wonderen van Uw wet' (Ps. 119:18).

Soms had ik zulke worstelingen met God, of Hij mij de mening van Zijn gezegend Woord wilde doen verstaan, dat beide ziel en lichaam zwak en krachteloos waren en dan weer vloeide er zulk een licht en leven uit de tekst der Schriftuur in mijn hart, dat het mij in een vlam van liefde tot God en Zijn volk bracht, en ik heb uitgeroepen: 'O, Heere, hier ben ik, zend mij met een boodschap van genade en vrede tot Uw lieve kinderen, die in gevangenschap gehouden worden onder de wetpredikers.'

Tijdens deze periode was dominee Gadsby nog niet te Manchester, toch duurde dit niet lang meer.

Maar helaas, als ik zag hoe het met mij ging in de weg der voorzienigheid, met nauwelijks schoenen aan de voeten, met een groot gezin, tot over de oren in de schuld, vele malen mijn buik niet half vol eten, zonder degelijk onderwijs genoten te hebben, want ik kon maar net enige gedeelten van de Bijbel lezen, en nauwelijks behoorlijk mijn naam schrijven, dan riep ik uit: 'Lieve God, wat kan dat voor mij zijn? Waarlijk, ik moet wel krankzinnig zijn om over preken te denken, zo'n dwaas als ik ben.' Ik besloot toen, er mij verder het hoofd niet mee te vermoeien en ik deed dan ook al wat ik kon, het uit mijn gedachten te krijgen. Maar

het ging hetzelfde als om een bron proberen te legen, want het kwam nog vlugger terug in mijn hart, dan dat ik het van mij af probeerde te zetten. Op zekere dag, toen ik met de Heere worstelde of Hij mij bekend wilde maken wat dit alles betekende en hoe het toch kwam dat ik het niet uit mijn hart kon krijgen en Hem vertelde hoe een onkundige dwaas ik was, die niet eens behoorlijk spreken kon, kwamen deze woorden, die God eens tot Mozes sprak, met zulk een kracht in mijn ziel, dat ik zeer verbaasd stond: ‘Wie heeft den mens den mond gemaakt, of wie heeft den stomme of dove, of ziende of blinde gemaakt? Ben Ik het niet, de HEERE? En nu ga heen, en Ik zal met uw mond zijn en zal u leren, wat gij spreken zult’ (Ex. 4:11, 12). O, wat smolt mijn ziel en bukte zij neder aan Zijn gezegende voeten en als een kind riep ik uit: ‘Wat! Heere? Wat, wilt Gij mijn mond openen? Wat, wilt Gij mij onderwijzen wat ik spreken moet? Kan het mogelijk zijn, Heere? Is het van U, Heere? Is het van U, Heere, van Uzelf? Wees niet boos op Uw kind, Heere! Het is zo’n gewichtvol en groot werk te gaan en te spreken in Uw grote Naam. Ik ben bang, Heere, opdat ik niet zou lopen aler Gij mij gezonden hebt. Laat niet toe, dat ik mijzelf of anderen bedrieg. Ik vrees, dat het geen werkelijkheid kan zijn. Is het in waarheid van U, Heere? Och, zeg het mij, en maak het aan mijn ziel bekend.’

Terwijl ik als een kind voor Zijn aangezicht smeekte, kwamen deze woorden met zulk een kracht en zoetheid, dat ik voor enige tijd vast geloofde dat zij van God kwamen: ‘Vrees niet, want Ik hen met u; zijt niet verbaasd, want Ik ben uw God, Ik sterk u, ook help Ik u, ook ondersteun Ik u met de rechterhand Mijner gerechtigheid’ (Jes. 41:10). Wat een gezegende zoetheid en hemels vertrouwen brachten deze woorden in mijn hart! Uw God om te verzorgen; uw God om te onderwijzen; uw God om uit te helpen; uw God om te ondersteunen en te schragen. Mijn ziel was overtuigd dat in God alles was, waaraan ik behoefte zou kunnen hebben, beide in de bediening en voor mijn gezin, voor lichaam en ziel, voor tijd en eeuwigheid.

Ik werd voor enige tijd aangenaam begunstigd met een zoete gemeenschap en omgang met mijn God en Zaligmaker. Het Woord van God was waarlijk een lamp voor mijn voet en een licht voor mijn pad (Ps. 119:105).

De Heere stelde mij in staat Hem alles toe te vertrouwen dat Hij op Zijn eigen wijze wilde werken, en zo het Zijn wil en welbehagen was, de weg te openen op Zijn tijd. Was het daarentegen niets dan vlees en bloed, hoogmoed des harten of een list des duivels, zo smeekte ik Hem van ganser harte dat Hij het wilde verhinderen en tenietdoen. De grootheid en het gewicht van het werk en de afschuwelijkheid van te lopen eer ik gezonden was, lagen mij zo zwaar op het hart, dat het nacht en dag mijn ernstige verzuchting was dat ik niet mocht bedrogen worden of het werk aanvangen, zonder Zijn gezegende goedkeuring en gunst.

Daarop werd ik weer erg gekweld met de vrees dat het niets was dan vlees en bloed; want als ik ging nadenken wat een onkundige en ongeletterde dwaas ik was, hoe zou ik dan de mond Gods tot het volk kunnen zijn? En hoe zou ik de Schriftuur kunnen openen om de kinderen van God te voeden, met wijsheid en verstand, die zelf geen wijsheid bezat doch een volkomen dwaas was? Waarlijk, dacht ik, het moet een begoocheling van de duivel zijn en ik moet geheel misleid zijn. Dit bracht mij bij vernieuwing op mijn knieën voor God en ik mocht mij op Hem beroepen, Die het binnenste van mijn hart kende en voor Wie alles naakt en geopend was, ja, met onbedriegelijke lippen kon ik uitroepen: ‘Doorgrond mij, o God, en ken mijn hart; en zie, of bij mij een schadelijke weg zij’ (Ps. 139:23, 24). Ik smeekte Hem

van ganser harte, dat als het niet van Hem was, Hij mij daarvan wilde ontlasten en verzoening doen over mijn zonde, door deze gedachte gehad te hebben.

Toen ik met deze werkzaamheden in mijn gemoed naar de bidstond ging, werd mijn ziel vergund de Heere aan te lopen en Hem te vragen dat, als het Zijn heilige wil was, Hij inderdaad zo'n dwaas, zwak en gering schepsel verkoren had om het Evangelie te prediken, of Hij mij dan in deze avond bijzonder liefde nabij te zijn. Om mij te zegenen met vrijmoedigheid in het gebed en het alles met zulk een kracht te doen vergezeld gaan, dat de harten van het volk verlevendigd zouden worden. En ik zei Hem, dat dit door mij als een teken zou worden aangemerkt of het van God was of van mijzelf. Tot mijn verwondering en diepe verbazing mocht mijn ziel zo uitgaan in het gebed en had ik zulk een inzien in de barmhartigheid, goedheid, vriendelijkheid en liefde van God tot zulk een ongelovige ellendeling, dat ik nauwelijks wist hoe te eindigen. Mijn woorden vloeiden zo vrij, zo zoet en zo gevoelvol, dat ik mij geheel in de Heere kwijtraakte.

Nadat de bidstond geëindigd was, bleef ik nog enige tijd na, en mocht ik in de samenspreking veel vertellen van de goedheid, barmhartigheid en goedertierenheid van mijn Verbonds-God, in het uitredden, helpen en ondersteunen van zulk een onwaardige tot op dat ogenblik toe. O, wat gevoelde ik een zoetheid en vrijheid in het verhalen van hetgeen God voor mij gedaan had. Een of twee van het volk werden er onder verlevendigd, en roemden de goedheid van God, Die op die avond blijkbaar in ons midden was geweest.

Vol blijdschap, troost en vrede ging ik naar huis en geloofde dat de Heere met mij was, en Zich betoond had te zijn mijn gebedshoerend en gebedsbeantwoordend God; want mijn gebed zelf kon mij niet bevredigen, als er geen antwoord op volgde. Ik heb het altijd bevonden, dat 'een man blijdschap heeft in het antwoord zijns monds, en hoe goed is een woord op zijn tijd' (Spr. 15:23). Belofte op belofte vloeide in mijn ziel, de ene na de andere, dat Hij mij nooit begeven noch verlaten zou; dat Hij voor mijn aangezicht zou heengaan, mijn voor- en achtertocht wilde zijn, en alle instrument dat tegen mij bereid werd, niet zou doen gelukken. Mijn ziel was zo vol, dat ik de Heere zei dat ik niets meer nodig had; ik kon Hem nu geloven en vertrouwen, ja, als het Zijn wil en welbehagen zou zijn, wilde ik sterven voor Zijn eer en heerlijkheid.

Gedurende vele dagen was ik zeer gelukkig en getroost dat ik alles in Zijn gezegende handen kon overlaten. Doch nadat de intieme omgang met mijn God en Vader had opgehouden, keerde ik weer tot mijn oude toestand en de duivel begon zijn oude werk. 'Hoe durf je eraan te denken, het werk der bediening aan te vangen? Let eens op het gewicht van het werk, op je onkunde, op je armoede, op je schulden, waarvoor je geen cent hebt om te betalen en je hebt nauwelijks een lomp om je rug of een schoen aan je voet, dan alleen wat je van een ander krijgt.' O, wat begonnen mijn knieën te schudden en mijn haren te berge te rijzen! De koude rillingen liepen mij over de rug en ik beefde over het gehele lichaam. 'O', riep ik in de grootste verwarring en benauwdheid uit, 'wat heb ik gedaan? Heb ik verkeerd gedaan?' O, hoe bad mijn ziel tot God dat Hij het mij wilde vergeven indien ik uit eigener beweging had begonnen te denken over het werk der bediening.

In deze toestand verkeerde ik geruime tijd. Soms ontvonkte er wat hoop in mijn hart die mij voor enige ogenblikken ondersteunde, en dan weer zonk ik vademmen diep, en riep uit: 'Wat, denken om te preken? O, mocht ik van de gedachte daaraan ontslagen worden!' Dan weer zond de Heere met zulk een kracht een dierbaar gedeelte uit Zijn Woord in mijn ziel, dat mijn wil was uitgesloten als God maar verheerlijkt mocht worden.

Toen begon ik te geloven dat het mijn plicht was de werkzaamheden van mijn gemoed aan

enigen van Gods kinderen te vertellen, en te vernemen wat zij ervan dachten. Misschien zou het mij zeer geruststellen, nadat ik hun mening gehoord had. Toch kon ik daartoe nooit komen, want ik geloofde zeker dat als het van God was, Hij hen daarvan een indruk in het hart geven zou, zowel als in mijn hart, en dan zouden ze het mij immers zelf vragen? O, wat gevoelde ik dan een geest des gebeds, dag bij dag, dat God het mij wilde bekend maken of het van Hem was, door mij iemand te zenden om te vragen of ik werkzaamheden had omtrent het prediken, want ik was er vast van overtuigd dat als God mij voor het werk bestemd had, Hij dan de weg openen zou, zonder mijn toedoen.

Hier bleef ik een lange tijd staan, biddende en uitziende op de goede hand Gods. Maar op een zaterdagmorgen kwam ik onder een wolk van duisternis, een duisternis, om het zo maar te noemen, die getast kon worden. Iedere belofte was verzegeld, en daarbij geen toegang tot God; gebrek in het gezin en geen penny om in de behoeften te voorzien. En de duivel kwam mij zeggen dat ik wel een dwaas moest zijn om te durven denken aan prediken en te bidden, of God mij iemand wilde zenden om mij daartoe te vragen. O, mijn knieën stootten tegen elkaar en ik was beschaamd over mijn gebeden! Waarlijk, het kan toch niets anders dan hoogmoed en onbeschaamdheid zijn, redeneerde ik. Was het van God geweest, dan had Hij reeds lang iemand gezonden.

Terwijl ik hiermee bezig was en niet kon geloven dat het van God was, bracht een van de diakenen van de kerk, die zo ik mij herinner Francis heette, mij een bezoek en verzocht mij een wandeling met hem te maken. Toen we alleen waren, zei hij dat hij mij wat wilde vragen en hij hoopte dat ik hem oprecht antwoorden zou. Hij vroeg mij: ‘John, hebt je geen werkzaamheden in je gemoed gehad omtrent het preken?’

Ik stond versteld toen hij mij deze vraag deed, en was enige ogenblikken sprakeloos. Hij zag spoedig hoe het met mij gesteld was en toen vertelde hij, dat sinds ik mijn bevinding op de bidstond had meegedeeld, hij en ook anderen een indruk gekregen hadden dat God mij bestemd had voor het werk der bediening, en dat zij sindsdien hadden uitgezien wat God met mij doen zou. ‘Hoe meer wij het een onderwerp van ons gebed maakten’, zei hij, ‘des te meer vrijheid en toegang wij vonden, en wij geloven zeker, dat Hij je voor het werk der bediening bestemd heeft.’

Bij stukjes en beetjes legde hij mijn gehele hart open, en ik vertelde hem mijn gemoedswerkzaamheden die ik vanaf de tijd dat ik gedoopt werd, gehad had. Verder zei hij mij, dat einigen van de vrienden overeengekomen waren om één keer per week een persoonlijke bijeenkomst in huis te houden, en dat elk van hen op zijn beurt, als de Heere hen daartoe in staat wilde stellen, zou spreken over een tekst der Schrift. Hij voor zichzelf wilde zich niet onttrekken, maar ik moest beloven dat ik het op mijn beurt ook doen zou. Ik stemde toe, op de vastgestelde tijd ook daar te zijn, dit was naar ik mij herinner, dezelfde avond over veertien dagen. God alleen weet de werkzaamheden die ik tussentijds had! Maar ik kwam tot het besluit om het in de hand Gods over te geven, en daar ik de weg zelf niet geopend had, maar het mij was toegekomen in Zijn voorzienigheid, geloofde ik dat de Heere daarmee voor had of de zaak geheel af te snijden, of getuigenis te geven dat het van Hem was. Mijns harten wens was, dat als het niet van God was, Hij mijn mond wilde sluiten en als het van Hem was, Hij hem wilde openen opdat ik een woord spreken mocht, en Hij dat woord geliefde toe te passen en te zegenen aan de harten van degenen die daar tegenwoordig zouden zijn.

Op de vastgestelde tijd ging ik erheen, God biddende dat Hij de zaak beslechten wilde. Als Hij mijn mond opende en het volk zou voldaan zijn en mij in het werk zou bemoedigen, dan

zou ik geloven dat het van Hem was; maar als Hij mijn mond sloot en het volk zou niet met mij ingenomen zijn dan wilde ik het opgeven en het erbij laten.

O, wat beefde ik als een blad voor ik de tekst las. Het scheen mij toe, als was het onmogelijk voor mij om te spreken. Maar nadat ik de tekst had gelezen, werd de vrees voor de mensen geheel weggenomen, en de Heere daalde in mijn ziel af. Mijn mond werd geopend en ik gevoelde inderdaad dat het een tijd was van verkwikking door Zijn tegenwoordigheid in mijn ziel. De zaken en woorden vloeiden zeer vlot en ik verwonderde mij over de zwakheid en de vernedering mijns harten voor de Heere. Nadat ik geëindigd had, werd ik zeer door het volk bemoedigd en men drong er bij mij op aan dat ik opnieuw zou komen, zo ik mij goed herinner, binnen veertien dagen.

O, wat had ik een gelukkige veertien dagen. Nu geloofde ik dat alles in orde was en ik achtte het onmogelijk dat de duivel mij andermaal kwellen kon, wat mijn roeping tot de bediening aanging, of dat ik ooit nog zou kunnen twijfelen; want ik zag, dat de Heere in zo menig geval van nood mijn gebeden beantwoord had, mij zo dierbaar had uitgeholpen, en dat zo tastbaar door Hemzelf. Wat was mijn ziel verslonden in de eer en heerlijkheid van God. O, wat had ik een hemels vermaak in het onderzoek van het Woord Gods, en wat een zoete genoegdoening en gezegend vertrouwen dat het van God was en Hijzelf de weg ontsloten had. Mijn ziel was zó overtuigd dat de Heere met mij zou zijn, als dat ik overtuigd was dat ik geboren ben en ik verlangde er maar naar dat de veertien dagen voorbij zouden zijn om weer te mogen gaan en in de Naam des Heeren te spreken. Het was mijn innigste bede dat ik alle krachten mocht opofferen in de dienst van God en Zijn Waarheid, want dit was mij dierbaarder dan het leven zelf.

Toen ik er voor de tweede maal naar toe ging, was de kamer stampvol en de Heere was mij zoet en dierbaar nabij, ja, het volk scheen geheel verlevendigd. Zodra ik mijn boodschap gedaan had, begon de hoogmoed in mijn hart zijn werk te doen. 'Zie eens hoe vergenoegd het volk is en hoe opgewekt zij zingen. Zij geloven, dat je een voornaam prediker zult zijn.' En ikzelf dacht er ook zo over. Toen de dienst afgelopen was, hoorde ik enkelen van het volk tot elkaar fluisteren, hoe kostelijk ik gepreekt had en dat zij niet twijfelden of ik zou een groot prediker worden, ja, één zei zelfs dat hij ervan overtuigd was dat ik een tweede Gadsby zou worden. O, wat deed dit de oude mens goed, en wat bevredigde dit zijn hart! Arme dwaas! Ik werd tot zo'n graad van hoogmoed opgevoerd, dat ik mij schamen zou één duizendste deel daarvan te beschrijven. De gehele weg naar huis was ik zozeer met mijn grootheid ingenomen en wat ik waarschijnlijk worden zou, dat ik nauwelijks wist of ik op mijn hoofd of op mijn voeten stond. Soms was ik nieuwsgierig in welke plaats ik leraar zou worden. Het moest toch in een of andere grote plaats zijn, misschien wel in Londen. Als ik zulk een groot prediker zou zijn en zo een groot werk heb te doen, moet dat zeker in Londen zijn, want alle grote mannen, zo redeneerde ik, gaan naar Londen en dat zal dan ook tenslotte mijn plaats zijn.

Geestelijke hoogmoed

Ik moet nog iets zeggen over deze vervloekte hoogmoed, en hoe hij een arme, blinde dwaas kan vervoeren. Ik had gedacht dit achterwege te laten, want ik moet bekennen dat het te laag is om genoemd te worden. Maar het moet eruit, hoe laag het ook is. Voordat ik voor de derde maal daarheen ging om te prediken, ging ik eerst naar Manchester, naar de heer Mouncey, die plaatsvervangend diaken was, om naar zijn mening te vragen of hij dacht dat ik waarschijnlijk een groot prediker worden zou. En om dit uit hem te krijgen, kwam ik met een voorwendsel dat ik niet kon komen om te preken en dit ook nergens meer kon doen. Toen ik

zijn winkel binnenkwam, was er nog een andere diaken bij hem, een zekere Holt. Zij beiden waren erg blij mij te mogen ontmoeten, en vroegen zeer belangstellend hoe het met mij ging. Ik zei dat ik gekomen was om mee te delen dat ik niet verder kon doorgaan met preken, daar ik een blinde dwaas was en het wel krankzinnigheid zou verraden om het nog verder te wagen. Derhalve hoopte ik dat ook zij mij niet meer zouden verwachten. Terwijl ik mijn huichelachtig verhaal opdigde, trachtte ik een zeer bedrukt gezicht te zetten en met alle macht enige tranen uit mijn ogen te persen.

De twee diakenen, gelovende dat ik een brave man was en dat de duivel mij verzocht om het werk op te geven, moedigden mij aan om ermee door te gaan. Zij spraken openlijk uit welk een genoegen het hun gegeven had en dat zij overtuigd waren dat God een werk voor mij te doen had, ook dat ik geen vrees behoefde te hebben om daarin voort te gaan, zomin als Paulus dit behoefde gehad te hebben. Zij geloofden dat Paulus' God mijn God was, en Hij mij door alles zou heenhelpen. O, dacht ik, wat, zal ik een tweede Paulus zijn? Maar ik zei hun dat ze wel anders praten zouden als ze mijn onbekwaamheid maar eens recht wisten. Intussen ben ik ervan overtuigd dat, als zij mijn afschuwelijke huichelarij gekend hadden, zij mij uit de winkel zouden geschopt en mij mijn verdiende loon gegeven hebben. Maar God wist mij beter te behandelen dan zij het wisten.

Een van hen zei dat hij mij niet wenste op te vullen met hoogmoed, doch te bemoedigen. Hij wilde alleen maar zeggen dat hij niet kon twijfelen of God had een groot werk voor mij te doen. O, dat woord 'een groot werk te doen!' Wat zwol mijn hart van hoogmoed op. Verder zei hij dat hij niet anders durfde dan erop aandringen, dat ik op de bepaalde tijd komen zou. Beide mannen spraken nog veel meer daarover, hetwelk mijn oude mens zeer aangenaam was.

Op deze wijze een grote voorraad voedsel gekregen hebbend voor de oude booswicht, ging ik naar huis en begon erover na te denken uit welke tekst ik zou preken. Denken die mensen, zo redeneerde ik, dat ik een groot man worden zal, dan verwachten zij ook dat ik voor de dag komen zal met een of andere bijzondere tekst. Ik was echter wel zo slim, mij niet in te laten met een gedeelte van Gods Woord waarvan ik in mijn hart geen bevinding had.

Met alle macht trachtte ik in enige duistere teksten in te dringen, doch tevergeefs. Wel dan, dacht ik, ik zal het proberen met een oude tekst, een die beschrijft wat mijn ziel al wel honderdmalen heeft ondervonden. Daarmee zal ik wel klaarkomen en er genoeg van weten te zeggen. Deze tekst was: 'En dat wij door vele verdrukkingen moeten ingaan in het Koninkrijk Gods' (Hand. 22:14). Dat is de juiste tekst, dacht ik. Hoe blij was ik toen ik naging, hoe ik deze zou kunnen openen. Want in zulk een wonderlijk licht en met zulke grote zaken, kwamen deze woorden, dag bij dag, in mijn gemoed voor dat ik mij erover verwonderde. Wat zullen de mensen wel zeggen als ik van deze dingen zal preken? Zij zullen er verbaasd over staan. En zo was het inderdaad, want zij stonden verbaasd, doch niet over mijn grootheid, maar over mijn nietigheid.

De tijd kwam en ik ging erheen, wensende, dat er veel volk aanwezig zou zijn. Het voornaamste waarom ik God vroeg, was dat Hij veler harten wilde neigen op te komen om te horen wat ik zou kunnen voortbrengen, en dat nog slechts de derde maal dat ik preekte.

Toen ik er aankwam, vond ik het huis vol met mensen. Ik gaf een vers op met een verwonderlijke ijver en stoutmoedigheid en ging toen voor in het gebed, waarin ik een grote vrijheid ondervond. O, dacht ik, dat gaat goed! Maar toen ik mijn tekst had voorgelezen, kwam ik onder zulk een duisternis en verwarring dat ik voor de tweede maal de woorden nauwelijks kon lezen. Ik begon zo te beven dat mijn knieën tegen elkaar sloegen. Gedurende een vijf of tien minuten trachtte ik iets te spreken, maar wat ik gesproken heb, is de Heere

alleen bekend, want ik weet er geen woord van. Mijn hoogmoed en verwaandheid, mijn huichelarij en leugentaal staarden mij in het aangezicht en snoerden mijn mond toe. Ik werd genoodzaakt voor de gehele vergadering te belijden dat God mijn mond kwam toesluiten, zodat ik niet kon voortgaan. Ik liet mij neervallen op de zitplaats en verwachtte dat God mij zou doodslaan en ter helle zou zenden, daar ik het zo verdiend had.

Gedurende enige tijd heerste er een diepe stilte. De mensen waren ten zeerste verbaasd en wisten niet wat dit betekenen kon. Zodra als zijn gewaarwordingen hem toelieten te spreken, nam Mouncey het woord en zei: 'De Heere opent, en niemand kan sluiten; Hij sluit en niemand kan opendoen. Dit heb ik dikwijls gelezen, maar nooit ben ik er ooggetuige van geweest op zulk een duidelijke wijze tot nu toe.' Hij verzocht mij het nog eens te proberen. 'Misschien dat de Heere uw mond opent, want het is alles in Zijn hand', zei hij. Doch ik verzekerde hem, dat ik het niet meer durfde wagen, want dat de Heere mijn mond had toegesloten en ik besloten was het ook nooit meer te doen. De geachte man sloot met gebed, en ik geloof, dat het een tijd des gebeds was, zowel voor hem als voor het volk; want er was geen wang droog in het gehele gebouw. Maar wat mij betreft, ik was zo verbijsterd dat ik bijna buiten mijn zinnen was.

Nadat hij geëindigd en het volk weggezonden had, greep ik mijn hoed, vastbesloten om nog diezelfde avond een eind aan mijn leven te maken. Ik had nu wat anders te doen dan met verwondering te vragen waar zulk een groot man als ik leraar worden moest. O, wat een ellendige reis had ik die avond naar huis toe! En bij het overdenken van mijn afschuwelijk gedrag in het gaan naar het huis van de diaken met zulke leugens en duivelse veinzerij, en daarbij de vreselijke aanklacht van de duivel in mijn hart, was ik ervan overtuigd dat ik niets anders kon zijn dan een verharde booswicht, die God had overgegeven aan zichzelf en van wie het spoedig blijken zou dat hij een volkomen afvallige was. Ik besloot diezelfde avond nog ervandoor te gaan en te trachten een plaats te krijgen aan boord van een oorlogsschip en vrouw en kinderen en alles te verlaten.

Toen ik bijna thuis was, sloeg ik de weg in om naar Liverpool te gaan, snikkend, kreunend, en handenwringend, totdat mijn ziel zich in doodsnood bevond. Toen ik ongeveer twee steenworpen lengte de weg naar Liverpool was ingegaan, klonken zo luid, alsof iemand ze hardop van achter de heg geroepen had, deze woorden in mijn ziel:

*'t Blind geloof moet zeker dwalen,
En proeft vergeefs Gods werk.
God zal Zijn eigen werk verklaren,
En dat zal dragen 't merk. (William Cowper)*

Ik stond verbaasd en ging over de heg kijken, om te zien of daar iemand was. Omdat ik er echter niemand bespeurde, begon ik een beetje hoop te scheppen. Wie weet, dacht ik, of de Heere dit nog verklaren zal. Dus besloot ik naar huis terug te keren. Voor ik evenwel thuis was, kwam al mijn hoogmoed, huichelarij en leugen weer vers voor de geest en mijn arme ziel werd zo aangegrepen door schuldgevoel en zwaarmoedigheid, dat ik niet zou kunnen zeggen hoe ik het huis binnengesukkeld ben. Mijn vrouw, die zo lang op mij had gewacht tot haar geduld teneinde was, was woedend op mij en vroeg mij wat ik wel van mijzelf dacht. Maar dit was een vraag waar ik geen antwoord op durfde te geven. Zij vroeg mij of ik dat godsdienst noemde, om vrouw en gezin te verlaten en dan midden in de nacht thuis te komen. 'En dan geef je voor, een predikant te zijn', zei ze. 'Wat denk je toch van jezelf? Maar je zult mij en de kinderen in het werkhuis brengen.' Want zij kon niet anders tegemoet

zien, dan dat wij allen van honger zouden sterven en zij vreesde dat ik in een krankzinnigengesticht terecht zou komen. En ik vreesde en geloofde werkelijk dat ieder woord dat zij sprak, bewaarheid zou worden. Ik was stom en kon geen woord terugzeggen. Daarop vroeg zij of ik mijn tong verloren had.

O, met wat een vreselijke gewaarwordingen werd ik overstelpt, dat ik niets dan ellende in mijn huis had gebracht en de kerke Gods benauwd, door te lopen nog vóór ik gezonden was, waarvan de onbesnedenen zouden horen en zeggen: 'Aha, zo gaat het ons naar de zin!' Ook dat ik God van Zijn eer beroofd had, en dat ik nu behandeld zou worden als een dief. En wat deed het gedrag van een Uza in het uitsteken van zijn hand, om de arke Gods te ondersteunen, mij schudden en beven.

'Waarlijk', riep ik uit, 'ik ben de man en God zal mij doden om mijn onbeschaamdheid door mij te onderwinden in Zijn Naam te spreken.'

O, de geschiedenis van Achan! Zij deed mij schudden, dat mijn knieën tegen elkaar sloegen! Hij stal de gouden tong en bracht een ban in Israël, waarop Jozua hem zei: 'Hoe hebt gij ons beroerd? De HEERE zal u beroeren te dezen dage: En gans Israël stenigde hem met stenen' (Joz. 7:25). O, wat waggelde èn ziel èn lichaam heen en weer! Ik riep uit: 'De toom Gods valt op mij neder!' Geen tong kan het uitspreken wat ik gedurende vier weken nacht en dag onderging. Hier vertoefde ik dag in dag uit, soms verwachtende dat het oordeel Gods op mij en mijn gezin zou nederstorten. Toen kwamen Bileam en Judas mij voor de geest. Ik zag dat Judas deel had in de bediening en uitging om te prediken, maar hij had de duivel en werd een bedrieger bevonden, terwijl zijn eind was dat hij zich ophing en heenging naar zijn eigen plaats. Ook Bileam, zag ik, waren de ogen geopend en hij sprak veel dierbare woorden, ja, hij wenste te sterven de dood des oprechten, en dat zijn einde mocht zijn gelijk aan het zijne, maar hij had het loon der ongerechtigheid lief. 'O', riep ik uit, 'die kentekenen heb ik ook. Wat zal ik doen? Waarheen zal ik vlieden?' En toch, niettegenstaande deze overwegingen mijn hart doorsneden, kwamen de gedachten om te prediken, opnieuw te voorschijn en dit maakte mijn toestand nog tienmaal erger.

Op een nacht - o, vreselijke nacht! - was ik zeer verward, en wel doordat ik de gedachten aan het preken weer voelde opkomen, en de schuld van mijn goddeloos gedrag in zo bedrieglijk te handelen, en mijn vervloekte hoogmoed met hetgeen hij over mij gebracht had, levendig voor ogen zag. De duivel viel mij aan en verzocht mij een eed te doen, dat ik nooit meer een poging zou wagen om te preken. Als ik wilde zweren nooit meer één poging daartoe in het werk te stellen, dan zou ik nooit meer, zei hij, met zulke gedachten gekweld worden. O, wat trilde en beefde ik, ik waggelde heen en weer gelijk een dronken man en was teneinde raad. En waarlijk, ik had een gevoel of ik inderdaad van mijn verstand beroofd was. Eindelijk, door de verschrikkelijke gewaarwordingen in mijn gemoed, de vrees dat als ik ooit weer een poging zou aanwenden om te preken, de Heere mij dan in één ogenblik verteren zou, en daarbij de gedachte dat, als ik een eed deed dit mij de rust geven zou, deed mij de hand opheffen en zeggen dat ik nooit meer wilde preken.

Zodra ik deze eed gedaan had, overviel mij een huivering in de ziel, en de duivel brulde op een vreselijke wijze: 'Nu is het gedaan! Je hebt de onvergeeflijke zonde, de zonde tegen de Heilige Geest bedreven, die nooit vergeven kan worden, noch in deze wereld, noch in de toekomst.' O, wat snikte en schreeuwde ik uit de benauwdheid van mijn ziel en vervloekte de dag waarop ik geboren was. Vreselijke vloeken en lasteringen rezen er in mijn hart op tegen God, zij deden mij de haren te berge rijzen; de rillingen liepen mij over het lichaam en mijn lippen beefden. Nu is het zeker met mij gedaan, dacht ik. Nu ben ik

overgegeven tot een verschrikkelijke afval. Daarbij kwam de vrees dat ik, God lasterende, sterven zou of anders razend krankzinnig worden zou. Daarop kwamen deze woorden, die mij als in een ogenblik schenen ter helle te doen nederdalen: ‘Want zo wij willens zondigen, nadat wij kennis der waarheid ontvangen hebben, zo blijft er geen slachtoffer meer over voor de zonden. Maar een schrikkelijke verwachting des oordeels, en hitte des vuurs, dat de tegenstanders zal verslinden. Als iemand de wet van Mozes heeft tenietgedaan, die sterft zonder barmhartigheid onder twee of drie getuigen. Hoeveel te zwaarder straf, meent gij, zal hij waardig geacht worden, die den Zone Gods vertreden heeft, en het bloed des testaments onrein geacht heeft, waardoor hij geheiligd was, en den Geest der genade smaadheid heeft aangedaan? Want wij kennen Hem, Die gezegd heeft: Mijn is de wraak, Ik zal het vergelden, spreekt de Heere. En wederom: De Heere zal Zijn volk oordelen. Vreselijk is het te vallen in de handen des levenden Gods’ (Hebr. 10:26-31). Ik had niet meer hoop om de verdoemenis te ontgaan, dan de duivelen hebben. Er volgde weer een andere tekst, onmiddellijk op de voorafgaande, die mij de genadeslag toebracht en mijn verderf bezegelde, naar ik meende, als ware ik reeds daar: ‘Want het is onmogelijk, dengenen die eens verlicht geweest zijn en de hemelse gaven gesmaakt hebben en des Heiligen Geestes deelachtig geworden zijn, en gesmaakt hebben het goede Woord Gods en de krachten der toekomstige eeuw, en afvallig worden, die, zeg ik, wederom te vernieuwen tot bekering, als welke zichzelf den Zone Gods wederom kruisigen en openlijk te schande maken. Maar die doornen en distelen draagt, die is verwerpelijk en nabij de vervloeking, welker einde is tot verbranding’ (Hebr. 6:4-8). Aldus werd mijn ziel geslingerd, dag aan dag en nacht aan nacht. Soms vreesde ik dat de aarde haar mond zou opendoen en mij zou verslinden. Andere keren vreesde ik dat de huizen waarin ik ging, mij op het hoofd vallen en mij tot stof verbrijzelen zouden, ja, mij in één ogenblik zouden doen nederdalen ter helle. Menigmaal ook werd ik vreselijk aangevallen een eind te maken aan mijn ellendig leven, en zo het ergste te wagen; en ik ben er vast van overtuigd dat niets dan de bewarende hand van God een arme ziel, onder zodanige benauwende omstandigheden, van zelfmoord kan weerhouden. Maar geloofd zij de Heere, Hij weet de godzalige uit de verzoeking te verlossen; want in plaats dat Hij mij overgaf om mijzelf kwaad te doen, deed Hij mij met geweent en smekingen krachtig tot Hem roepen, of Hij in tedere ontfermingen nog eens wilde neerzien op de snoodste onder de snoden. O, wat worstelde mijn arme ziel met God, om een vernieuwde blijk dat Hij de mijne was! En hoe heerlijk verscheen Hij en verloste mijn ziel van de hel. Deze woorden kwamen met licht, leven, kracht en zalving in mijn hart, ja, verbraken iedere keten en deden de duivelen vlieden voor de majesteit en kracht van Zijn stem: ‘Werpt al uw bekommernis op Hem, want Hij zorgt voor u’ (1 Petr. 5:7). O, gezegende stem! Alvermogende stem! Hier leerde ik opnieuw verstaan: ‘Waar het woord des konings is, daar is heerschappij’ (Pred. 8:4). Want niet zo spoedig had ik deze woorden gehoord en de kracht daarvan ontwaard of al mijn ellende, schuld en pijniging vlood als een wolk daarheen, en de Heere opende tot mijn zeer diepe verwondering de heerlijkheid van Zijn Verbondsliefde en genade, die op mij gevestigd was van alle eeuwigheid. Ja, Hij deed mij zien dat al mijn zorgen, ellenden, dwaasheid, hoogmoed en vervloekte gruwelen waren gelegd geworden op mijn oudste Broeder, Jezus, en dat Hij al mijn krankheden op Zich genomen, en al mijn smarten gedragen had; ja, dat de straf, die mij de vrede aanbracht, op Hem was, en dat door Zijn striemen ik genezen was geworden (Jes. 53:4-5). O, wat een blijdschap en vrede gevoelde ik en wat ging mijn hart uit tot mijn dierbare Verlosser, Die mijn arme ziel had verlost uit de muil des leeuws. Ik was net als een vogel ontkomen uit de strik der vogelvangsters. ‘De strik is gebroken en wij zijn ontkomen’ (Ps. 124:7). Wat haatte ik mijzelf om mijn gruwelijk gedrag! Doch God weet de

hovaardigen van hart te vernederen, zowel als de nederigen te verhogen. O, welk een gezegende les heb ik uit deze beproeving getrokken, wel honderd keren daarna, inderdaad een zeer nuttige les die ik nooit vergeten heb. Nu wandelde mijn ziel in grote vrijheid en zoete gemeenschap met God. Zijn volk, Zijn zaak en Zijn eer lagen mij nauw aan het hart en mijn ziel lag lijdelijk in Zijn handen. Het was mij goed iets of niets te zijn voor Hem, als Hij maar mocht verheerlijkt worden. O, hoe vreesde ik de gedachte van aan mijzelf te zijn overgelaten, erger dan een kind dat zich weleens gebrand heeft het vuur vreest. Ik durfde geen stap te doen, zonder dit woord: 'Aldus zegt de Heere.'

Ik begon te vrezen dat ik nooit een overtuigend bewijs van God gekregen had, dat Hij mij tot het werk der bediening had geroepen en ik durfde er niet aan denken het weer aan te vangen, of Hij moest zo vriendelijk willen zijn mij te openbaren dat Hij mij geroepen had tot dit werk. En gezegend zij Zijn dierbare Naam, want tekst op tekst daalde in mijn ziel, en dat met zulk een licht, leven, vrijheid en kracht, dat ik geloofde dat, als ik gezwegen zou hebben, de stenen haast zouden hebben geroepen. Hier werd ik geleid tot God in het gebed, dat als ik door Hem was gezonden geworden, Hij dan een weg voor mij wilde openen, en dat ik, wat ik van Hem in het verborgene ontvangen had, mocht verkondigen op de daken. Want in der waarheid, mijn ziel riep de gehele dag: 'Komt, hoort toe, o allen gij, die God vreest, en ik zal vertellen wat Hij aan mijn ziel gedaan heeft' (Ps. 66:16). O, hoe wonderlijk beantwoordde de Heere mijn arme smekingen!

Enkele dagen hierna kwamen enige vrienden uit Bury in Lancashire mij een bezoek brengen. Zij waren overeengekomen daar een kamer te huren voor hun samenkomsten, en omdat ik enige jaren in een aangename vereniging met hen verkeernd had, kwamen zij mij nu uitnodigen om met hen te vergaderen. Ik nam dit aan; en de eerste zondag dat wij daar tezamen kwamen, brachten wij door met zingen en gebed. Maar de tweede zondag nodigden zij mij uit een woord van vermaning tot hen te spreken, en op hun aandringen kon ik het niet weigeren. Ik deed het echter met vrees en beven, en wel zodanig dat mijn knieën mij nauwelijks dragen konden, want ik dacht dat de Heere mijn mond zou toesluiten. De Heere evenwel opende mijn mond en gaf mij veel vrijmoedigheid in het spreken, en er vloeide zulk een leven en zoetheid in mijn ziel dat ik erover verbaasd was, terwijl de weinigen die er tegenwoordig waren, moesten getuigen dat zij er door verlevendigd waren geworden. Als ik mij goed herinner, waren wij met zeven of acht personen aldaar vergaderd en zij allen moesten zeggen dat de Heere grote dingen voor ons gedaan had, dies waren wij verblijd.

Hier werd het mij vergund enige tijd in ware vernedering en ootmoedigheid te verkeren, gelijk een kind aan Zijn voeten, en ik smeekte de Heere met mijn ganse hart dat Hij niet meer wilde toelaten, dat de duivel en mijn eigen boze natuur mij zouden opblazen met die vervloekte hoogmoed en ik weer zou trachten Hem van Zijn eer te beroven. Maar de duivel bracht weer iets anders op het tapijt, dat inderdaad een scherpe verzoeking bleek, namelijk dat ik nooit een waarachtig bewijs ontvangen had dat de zalving des Geestes mij geschonken was om het Evangelie te prediken. Dit bracht mij in het onderzoek om uit te vinden of ik ooit een Schriftuurlijk bewijs ontvangen had dat ik de Geest had; want ik was ervan overtuigd dat, tenzij de Geest mij tot dit werk had afgezonderd, het op niets zou uitlopen en dat het naderhand zou blijken dat ik had gelopen voor ik gezonden was. Ik wist, dat wanneer dit het geval was, het tenslotte moest eindigen in het vlees. O, wat ging mijn ziel uit tot God met smekingen en geweën! 'O, dierbare Geest, zijt Gij met mij? O, Heilige vertrooster, hebt Gij mij gezalfd om het Evangelie te prediken? Dierbare Uitlegger, doe het mij verstaan.' Hier verkeerde ik tussen de drie of vier weken, onderzoekende, zuchtende, roepende en

verlangende of God mij wilde laten weten dat Hij mij had afgezonderd tot de bediening. De weinige personen tot wie ik in de kamer gesproken had, getuigden allen dat God mij tot het werk gezonden had, maar dit kon mij niet bevredigen. Ik had behoefte het te weten uit Gods eigen mond, en daarom was mijn roepen tot Hem, maar er kwam verscheidene weken aaneen geen antwoord, nacht noch dag. Dit deed mij vrezen dat God mij nooit gezonden had. En hoe ik moest gaan preken, zonder op dit punt voldoening te verkrijgen, wist ik niet; want ik beefde bij de gedachte te lopen eer ik gezonden was; en de vrees dat God opnieuw mijn mond zou toesluiten, deed mij schudden als een blad. Telkens zei ik het aan die kleine vergadering dat ik het moest opgeven, want ik was bang dat ik nooit was gezonden en dat de Heere mijn mond zou toesluiten. Maar zij bleven erbij dat ik moest komen, en verklaarden dat als ik niet kwam, ik dan tegen God vocht. Dit deed mij weer stilstaan en ik wist niet wat te doen. Soms dacht ik dat de stem van het volk misschien de wil van God was en dat ik die behoorde op te volgen. Dan weer dacht ik: Arme schepselen, zij zijn geheel met mij bedrogen, want zij weten niet beter of ik heb de Geest, en ik nam het besluit niet meer te gaan, totdat ik overtuigd was dat ik de Geest had.

Wat een gewaarwordingen in mijn hart toen de zondagmorgen aanbrak. O, de vreselijke donkerheid waaronder ik geraakte! Ik kon noch zien noch gevoelen, dat ik of tot bediening geroepen, of wel een christen was. Ik begon zelfs te vrezen of er wel ooit een werk der genade in mijn hart begonnen was. Wat was ik verward en ellendig gesteld van 's morgens drie uur af, tot de tijd kwam dat ik gaan moest. Zo verbijsterd was ik dat ik uitging zonder mijn hoed op. Mijn vrouw kwam mij achternagelopen, en riep dat zij wilde weten waar ik heenging. 'Naar Bury', zei ik. 'Dan deed je beter, je hoed op te zetten', zei ze. Hoever ik wel zonder hoed zou gegaan zijn, weet ik niet, want ik was zodanig gesteld dat ik vreesde dat ik mijn verstand kwijt zou raken. Daarbij, geen tekst; de Bijbel een verzegeld Boek; geen antwoord op mijn gebed; en de duivel mij toebrullende: 'God heeft hem verlaten; jaagt na en grijpt hem, want er is geen verlosser' (Ps. 71:11). 'Vandaag zal het openbaar worden, wie je bent, zowel aan het volk van God als aan de wereld.' En wat mijn ellende nog verzwaarde, was dat hij mijn vorige huichelachtige wegen en mijn vervloekte hoogmoed weer voor de geest bracht, en mij zei dat de tijd nu daar was dat God mij als een schouwspel zou zetten voor de mensen en de duivelen.

'O', riep ik uit, al handenwringende op de weg, 'gave God dat ik nooit geboren ware geweest! O, dat ik het nooit ondernomen had om te preken! Wat zal ik aanvangen? Waarheen mij wenden?' Dan stond ik weer stil en dacht terug te keren. Dan ging ik weer voort, smekende en roepende tot de Heere dat Hij mij een tekst wilde doen vinden. Maar alles was duister, als de duisternis zelf. 'Hoe is het ook mogelijk', riep ik uit, 'dat God mij gezonden heeft, of met mij wil zijn, als Hij mij geheel begeven en verlaten heeft?' Toen stond ik stil. Waarlijk, dacht ik, ik moet teruggaan en het opgeven. Want als ik ga en niets te zeggen heb, zal het volk mij een grote dwaas noemen om te komen spreken zonder boodschap van God en zij zouden zich verwonderen dat ik mij durfde schuldig maken aan zulk een gruwelijke vermetelheid.

Dus ging ik terug, al handenwringend. En snikkend riep ik uit: 'O, dat ik nooit geboren ware geweest!'

Ik was nog geen driehonderd meter teruggegaan, toen deze tekst als een zwaard tegenover mij kwam, en als een bazuin in mijn ziel klonk: 'Niemand die zijn hand aan den ploeg slaat en ziet naar hetgeen achter is, is bekwaam tot het Koninkrijk Gods' (Luk. 9:62). Dit woord deed mij ter aarde neerzinken in één ogenblik, beide naar lichaam en ziel. 'O, Heere', riep ik al bevende uit, 'het valt mij moeilijk, dat ik noch terug noch voorwaarts kan gaan. O, dat het

U behagen mocht, mij te tonen wat ik doen moet. Gij weet dat de wens van mijn hart is Uw wil te doen. Heere, wat wilt Gij, dat ik doen zal? O Heere, laat het mij weten en leidt Gij mij.' Doch ik kreeg geen antwoord dan: 'Niemand, die ziet naar hetgeen achter is, is bekwaam tot het Koninkrijk Gods.' Daarop gevoelde ik een gewilligheid des harten om te vallen in de hand van God, dat Hij met mij doen wilde zoals het in Zijn ogen goed was; en zo ik door Hem niet gezonden was, het Hem dan behagen mocht mijn mond te sluiten en het volk daarvan de overtuiging te geven. Zo ging ik voorwaarts. Toen ik er aankwam en het tijd werd de dienst aan te vangen, had ik geen tekst. En o, wat beefde ik, terwijl ik het gebed deed. Maar even voor ik het gebed beëindigde, kreeg ik een onderwerping des harten om in de hand Gods te vallen. Terwijl het volk een versje zong vóór de preek, ging mijn ziel uit tot God, of Hij mij een tekst zou willen geven en mijn mond ontsluiten wilde; en als dit gebeurde, zou ik voor een vaste waarheid houden dat Hij mij gezonden had. Ik geloofde zeker, als Hij mij dit geven wilde ik nooit meer twijfelen zou.

Bij het zingen van de laatste regel kwamen deze woorden met zulk een licht, leven, kracht en zoetheid, dat zij mijn ziel overstelpten met vreugde en vertroosting. Ik stond op en las ze als mijn tekst voor: 'De ellendige en nooddruftige zoeken water maar daar is geen, haar tong versmacht van dorst; Ik de HEERE, zal hen verhoren, Ik, de God Israëls, zal hen niet verlaten' (Jes. 41:17). De Heere opende mijn hart en mond beide. Ik gevoelde de zaken in mijn hart opwellen en mijn tong ontbonden, om ze met zulk een zoetheid en vrijheid voort te brengen dat ik er mij ten zeerste over verwonderde. Ik stond er verbaasd over dat de zaken zo vrijelijk in mijn hart vloeiden en ik mijn woorden zo ongedwongen kon uitspreken. De weinige mensen die daar waren en de waarheid kenden, zowat negen of tien in getal, hoorden het met groot genoegen aan, en de vrucht daarvan was hun gehemelte zoet. Hun zielen werden verlevendigd en zij spraken onderling tot lof van God. Bijzonder deed dit een kind des Heeren, de oude John Crompton, die reeds meer dan veertig jaar een reiziger op weg naar Sion was. Hij was die morgen nog negen mijlen komen lopen, de oude ziel. Toen ik de preek geëindigd had, greep hij mijn hand, en terwijl de tranen hem over de wangen liepen en zijn aangezicht blonk van de heilige zalfolie, zei hij: 'Moge de HEERE, de God van Abraham, Izak en Jakob u zegenen! God heeft u uitgestoten in Zijn wijngaard, en gezonden om Zijn Evangelie te prediken. U bent jong en hebt nog vele vurige beproevingen te doorstaan, maar God heeft u niet gezonden als een krijgsman op uw eigen bezoldiging. Vrees niet, want Hij zal met u zijn; ja, ik ben ervan overtuigd, dat Hij u door alles heen zal helpen.'

O, wat gaf dit een sterkte en bemoediging aan mijn hart. Mijn ziel was aangenaam gesterkt in de Heere mijn God en ik geloofde met mijn hart, dat Hij met mij was. 's Avonds ging ik naar huis, zeer verkwikt en loofde en prees Zijn heilige Naam voor Zijn weldadigheid en goedertierenheid, doordat Hij voor mijn aangezicht had willen heengaan.

Maar de volgende dag kwam de duivel weer met zijn oud pleidooi, dat ik de Geest niet had. 'En wat betekent het getuigenis van mensen als je de Schrift niet voor je hebt?' zo redeneerde hij. Ik gevoelde mijn geloofskrachten afnemen en ik begon te vrezen dat ik bedrogen zou zijn en geruststelling had gevonden, zonder de Geest te hebben. Dit dreef mij bij vernieuwing uit tot God, en waarlijk, het was een tijd van worstelingen, want nacht en dag riep ik uit de grond van mijn hart: 'O, lieve Geest! Hebt Gij mij gezalfd om het Evangelie te prediken? Zijt Gij op mij nedergedaald, opdat ik dit werk zou betrachten? Is het Uw dierbare wil dat ik zal prediken? En zult Gij met mij zijn, en Uw woord met kracht vergezeld doen gaan?' Mijn ziel worstelde aldoor, een gehele dag en nacht. De tweede dag

kreeg ik zo'n aandrang tot het gebed dat ik verplicht was mijn werk te staken. Ik ging in mijn slaapkamer, nam mijn Bijbel en knielde neer voor God. Met de Bijbel gesloten, worstelde ik met Hem, totdat mijn lichaam en mijn ziel zich in doodsnood bevonden. Ik smeekte Hem dat Hij mij vergunnen wilde de Bijbel te openen en wel op zodanige plaats, die de zaak beslissen zou, hetzij vóór of tegen. Tenslotte opende ik de Bijbel en de eerste woorden, waarop mijn aandacht viel, waren: 'Indien dan gij die boos zijt, weet uw kinderen goede gaven te geven, hoeveel te meer zal de hemelse Vader den Heiligen Geest geven dengenen die Hem bidden?' (Luk. 11:13). O, de kracht, de eer, de majesteit, de zoetheid en goedheid van God de Heilige Geest die in mij scheen en mijn ziel overstelpte. Ik kan geen woorden vinden om dit uit te drukken. Ik had nog juist de kracht om op het bed te kruipen en daar lag ik een tijdlang en had noch kracht om mij te bewegen noch om te spreken, vanwege de glans der heerlijkheid die in mij en rondom mij scheen. Wat genoot mijn ziel hier een vrijheid! De oude leugenachtige duivel vlood weg, en liet mij alleen met mijn dierbare vertrooster. De gehele Bijbel werd als voor mijn ziel ontsloten. Welk een dierbaarheid zag ik in het Verbond der genade! Welke wonderen aanschouwde ik in die heerlijke leerstelling der heilige Drieëenheid, drie Personen in één God. Hoe klaar zag ik God de Vader door Zijn rechtvaardige wet, mij als zondaar ontkleden, ontledigen en veroordelen. Wat stond ik verbaasd bij het aanschouwen van de grote vernedering van God de Zoon, door mijn natuur te willen aannemen in vereniging met Zijn Goddelijk Persoon; Zichzelf vernederende en gehoorzaam geworden tot de dood, ja, de dood des kruises, opdat zo'n snode als ik verlost mocht worden met een eeuwigdurende verlossing. En o, de wonderbare heerlijkheid die ik zag in God de Heilige Geest, als mijn dierbare vertrooster, Wiens voorrecht het is, uit de dingen van Christus te nemen en ze aan mijn ziel te openbaren. Ik was er vast van overtuigd, dat niemand Christus de Heere noemen kon dan door de Heilige Geest.

Hier werd mij vergund enige tijd te verkeren, met zoetheid, ootmoedigheid en tederheid en de dierbare Bijbel was zo kostelijk aan mijn ziel, dat ik hem inderdaad bevond te zijn 'Een lamp voor mijn voet en een licht voor mijn pad' (Ps. 119:105). Wat beschouwde ik de Kerke Gods in haar heerlijkheid en schoonheid, als de verkorene door de Vader, de verlostte door de Zoon, en de geheiligde door de Heilige Geest. En hoe brandde mijn hart van ijver voor God en Zijn zaak. Waarlijk, het was mijn wil niets voor God te zijn, als Hij maar Alles zijn mocht.

Gedurende enige tijd gingen de zaken naar wens en ik geloofde, dat ten opzichte van mijn roeping tot de bediening alles in orde was; ja, dat de duivel zo volkomen de mond gestopt was geworden dat hij geen macht behield om iets voort te brengen, wat mij zou kunnen doen wankelen. Maar helaas, helaas. Het was mis gerekend. Want nadat ik enige weken rust genoten had, kwam hij met een nieuwe zaak aan boord. Hij begon mij te zeggen, dat zoals ik de Bijbel geopend had en mijn ogen op die eerste tekst geslagen had, niets was dan een toevalligheid, en dat het evengoed had kunnen gebeuren dat mijn ogen waren gevallen op andere woorden, bijgevolg dat er geen gegronde reden aanwezig was dat het van God was. 'Want', zei hij, 'je hebt nooit een woord gekregen dat met kracht in je ziel kwam, of juist op jouw geval gepast, of een woord dat je nooit gelezen, gehoord of gezien hebt. Nu, als God je inderdaad tot het werk geroepen heeft, waarom gaf Hij dan geen tekst in je hart, waarvan je voorheen nooit gehoord hebt, of die je niet wist dat in de Bijbel stond? Gewis is de Heere daartoe de Machtige; en indien je iemand was die Hij in Zijn wijngaard heeft uitgestoten, dan zou je reeds lang een zodanige tekst gekregen hebben.' Het is waar, dacht ik, misschien is het een toeval geweest, en ik kan mij bedrogen hebben. Als een ander de Bijbel op gelijke

wijze geopend had, kon hij hetzelfde woord ook zijn voorgekomen; en inderdaad, de Heere is ook de Machtige om mij een tekst te geven die ik nooit gezien of in de Bijbel gelezen heb. Nu had mijn ziel een nieuwe boodschap aan de troon der genade, namelijk dat God mij een tekst met kracht in mijn hart geven wilde, één die ik niet wist dat in de Bijbel stond, en net op mijn geval van toepassing. Zo ging ik voort, van dag tot dag roepende: ‘Heere, maak het eens vast in mijn ziel, dat Gij mij gezonden hebt om het Evangelie te prediken, en doe dit door in mijn hart te geven een of ander dierbaar woord dat ik nooit geweten heb dat in de Bijbel stond, en dan zal ik overtuigd zijn dat Gij mij gezonden hebt en dat Gij mijn God zijt.’ Het scheen echter of God niet merkte op de stem van mijn gebed. Ik hield echter aan van dag tot dag hierom smekende, maar ik kreeg geen antwoord. Tenslotte begon ik te vrezen dat ik mij bedrogen had en dat God mij nooit tot het werk gezonden had. Al mijn oude vrezen kwamen weer als een heirleger tegen mij op, namelijk dat ik had gelopen voor ik gezonden was, en dat God tenslotte openbaar zou maken wie ik was.

Op zekere nacht, toen mijn huisgenoten reeds naar bed waren, kreeg ik zo’n worstelende geest des gebeds, dat ik niet slapen kon. Ik zei de Heere dat ik niet naar bed kon gaan, of kon ophouden met bidden, totdat Hij mij de overtuiging gegeven had dat ik wèl of niet gezonden was om te prediken. En dit was waarlijk het geval, want een geest des gebeds werd mij geschonken, en tekst op tekst vloeide in mijn ziel om mij te bemoedigen. ‘Bidt en gij zult ontvangen.’ Ik viel op mijn knieën en daar had ik zulk een worsteling met gewezen en smekingen, dat mijn kleren geheel nat waren van tranen die uit mijn ogen vloeiden. Eindelijk zag ik tot de Heere op, net als een kind, en zei in de eenvoudigheid van mijn hart: ‘Heere, ben ik Uw kind? Zijt Gij mijn Vader? Zal Uw toorn niet ontsteken, als ik U vraag mij mijn verzoek te willen verlenen? Als het U mishaaft, zal ik het niet meer vragen, want mijn wil is Uw wil.’ Het antwoord was zeer lieflijk: ‘Bidt en gij zult ontvangen.’ Als een kind riep ik uit: ‘Wel, geloofd zij Uw dierbare Naam, dat Uw toorn niet ontsteekt tegen zulk een nietige worm, die maar stof en as is. Als het Uw gezegende Majesteit kan behagen zo laag te bukken om mijn nietige bede aan te horen, en mij mijn verzoek te verlenen; mijn bede en mijn verzoek is, dat Gij mij een dierbaar woord uit de Schrift wilt schenken, dat ik nooit gehoord of gelezen heb en dat ik niet weet dat in de Bijbel staat. En dat Gij dit doen wilt met kracht en heilige zalving, opdat zich mijn terneergeslagen ziel mag verlevendigd vinden tot een gezegend vertrouwen dat Gij mij gezonden hebt om te prediken, en dat het met zich brenge een overtuigend bewijs dat Gij met mij zijt.’

Terwijl ik aldus in eenvoudigheid mijn hart voor de Heere ontsloot, klonken deze woorden in mijn oren en in mijn hart, mij dunkt op zodanige wijze alsof de gehele aarde ze hoorde, zo goed als ik het zelf hoorde: ‘Maak u op en dors, o dochter Sions; want Ik zal uw hoorn ijzer maken en uw klauwen koper maken, en gij zult vele volken verpletteren; en Ik zal hunlieder gewin den HEERE verbannen, en hun vermogen den HEERE der ganse aarde’ (Micha 4:13). Wat ik onder de toediening van deze woorden gevoelde, kan ik niet beschrijven. Door de kracht die ik eruit gewaar werd en uit de heerlijkheid die deze woorden volgden, was ik overtuigd dat ze in de Bijbel stonden. Zulk een licht en heerlijkheid ging met deze woorden gepaard, en zij verwekten zulk een ootmoedigheid, tederheid en vertrouwen in mijn ziel, dat ik overtuigd was dat niemand anders dan God die kon gegeven hebben. De duivel werd ook weggevaagd met als zijn ‘maars’, ‘indiens’ en ‘hoes’. Ik was er zeker van dat ik deze woorden tevoren nooit gehoord had, en elk woord kwam met zulk een kracht alsof het door de vinger Gods in mijn hart werd ingedrukt. Ik dagvaarde de duivel en vroeg hem of ik deze woorden ooit gehoord of gekend had; maar de schelm had niets te zeggen. Mijn ziel was zo vol liefde en verwondering omtrent de verbazende goedheid, vernedering en barmhartigheid

van mijn Verbonds-God, dat ik dagen achtereen nauwelijks wist waarmee ik bezig was. Maar bij iedere gelegenheid die zich aanbood, onderzocht ik de Schriften om deze woorden te vinden. Destijds had ik slechts een zeer beknopte concordantie, en door deze kon ik de tekst niet op het spoor komen. Eindelijk kwam ik tot de profetie van Micha en was wonderlijk in mijn schik bij het lezen van het vierde hoofdstuk, totdat ik kwam aan de laatste verzen, en daar trof ik dezelfde woorden aan, die mij waren voorgekomen, woord voor woord. Het was mij alsof mijn ziel mijn lichaam zou vaneen gespleten hebben, zo vol was ik van liefde, lof, aanbidding en dankzegging tot de Naam des Heeren. O, hoe dierbaar klonken de woorden opnieuw in mijn ziel: 'Maak u op en dors, o dochter Sions!' Welk een blijdschap en genoegen vond ik gedurende enige tijd in het dierbare Woord Gods! Het was mijn spijs en drank daarin te lezen en ermee tot God te gaan. Ik was ervan overtuigd dat de Heere met mij was en dat alles in orde was, ofschoon ik terzelfdertijd niet zou hebben kunnen zeggen hoe wij van dag tot dag de moeilijkheden waarmee wij te kampen hadden, moesten doorkomen. Maar ik vertrouwde dat de Heere met mij zou zijn, en Hij mij daar wilde doorhelpen, ter ere van Zijn Naam.

De duivel deed mij echter een andere zaak aan de hand, die mij zeer aangreep, namelijk dat ik nooit enig bewijs gehad had dat er iemand uit de gevangenis in de ruimte gebracht was onder mijn bediening en hoe zou ik dan bewijzen dat God mij in Zijn wijngaard had uitgestoten! 'Want', zei hij, 'waar God een boodschap der zaligheid uitzendt, daar zegent Hij die boodschap tot verlossing van arme gevangenen, opent de deuren der gevangenis, voor die, die in boeien zitten en laat uitroepen het jaar van het welbehagen des HEEREN.'

'Waarlijk, dit is zo', zei ik bij mijzelf, 'als God mij inderdaad gezonden heeft, zal Hij mij zegenen als Zijn mond, in het verlossen van arme zielen van de gevangenschap en de vloek der wet.' Maar de duivel kon mij niet zo laag doen neerzinken, als hem dit voorheen gelukt was, want deze dierbare woorden kwamen wederom: 'Maak u op en dors, o dochter Sions!' En zij bemoedigden mij zozeer, dat ik in staat gesteld werd te zien en te hopen op de I leere dat Hij op Zijn eigen tijd de vervulling geven zou. Dus bleef ik biddende, wachtende en hopende op Hem, gedurende lange tijd.

Kort daarop werd ik uitgenodigd een plaats te vervullen in een klein kerkgebouw te Liverpool - als ik mij goed herinner in de Matthew Street. Toen ik daar eens was, had ik een zeer zoete overdenking over deze woorden: 'Want ik ben verzekerd, dat noch dood noch leven, noch engelen noch overheden, noch machten, noch tegenwoordige noch toekomstige dingen, noch hoogte noch diepte, noch enig ander schepsel ons zal kunnen scheiden van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus onzen Heere' (Rom. 8:38).

*****